

Bank Polski

Jednostkowe sprawozdanie finansowe PKO Banku Polskiego S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2022 roku

WYBRANE DANE FINANSOWE DOTYCZĄCE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

WYBRANE DANE FINANSOWE	w mln PLN			w mln EUR		
	2022	2021	Zmiana % (A-B)/B	2022	2021	Zmiana % (D-E)/E
	A	B	C	D	E	F
Wynik z tytułu odsetek	11 224	8 711	28,85%	2 394	1 903	25,80%
Wynik z tytułu prowizji i opłat	3 818	3 493	9,30%	814	763	6,68%
Wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe oraz wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	(1 209)	(1 199)	0,83%	(258)	(262)	(1,53%)
Koszty działania	(6 925)	(5 253)	31,83%	(1 477)	(1 148)	28,66%
Zysk brutto	4 562	5 976	(23,66%)	973	1 306	(25,50%)
Zysk netto	3 258	4 596	(29,11%)	695	1 004	(30,78%)
Zysk na jedną akcję - podstawowy z zysku za okres (w PLN/EUR)	2,61	3,68	(29,08%)	0,56	0,80	(30,00%)
Zysk na jedną akcję - rozwodniony z zysku za okres (w PLN/EUR)	2,61	3,68	(29,08%)	0,56	0,80	(30,00%)
Dochody całkowite netto	299	(2 504)	(111,94%)	64	(547)	(111,70%)
Przepływy pieniężne netto	10 482	10 003	4,79%	2 236	2 185	2,33%

WYBRANE DANE FINANSOWE	w mln PLN			w mln EUR		
	31.12.2022	31.12.2021	Zmiana % (A-B)/B	31.12.2022	31.12.2021	Zmiana % (D-E)/E
	A	B	C	D	E	F
Suma aktywów	405 168	388 816	4,21%	86 392	84 536	2,20%
Kapitał własny ogółem	34 084	36 073	(5,51%)	7 268	7 843	(7,33%)
Kapitał zakładowy	1 250	1 250	-	267	272	(1,84%)
Liczba akcji (w mln)	1 250	1 250	-	1 250	1 250	-
Wartość księgowa na jedną akcję (w PLN/EUR)	27,27	28,86	(5,51%)	5,81	6,27	(7,34%)
Rozwodniona liczba akcji (w mln)	1 250	1 250	-	1 250	1 250	-
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w PLN/EUR)	27,27	28,86	(5,51%)	5,81	6,27	(7,34%)
Łączny współczynnik kapitałowy (%)	18,86	20,23	(6,77%)	18,86	20,23	(6,77%)
Kapitał Tier 1	34 810	36 956	(5,80%)	7 422	8 035	(7,62%)
Kapitał Tier 2	2 584	2 700	(4,30%)	551	587	(6,13%)

WYBRANE POZYCJE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO PRZELICZONO NA EUR WEDŁUG NASTĘPUJĄCYCH KURSÓW	2022	2021
średnia kursów NBP na koniec miesięcznych okresów (pozycje rachunku zysków i strat, sprawozdania z całkowitych dochodów i sprawozdania z przepływów pieniężnych)	4,6883	4,5775
	31.12.2022	31.12.2021
kurs średni NBP na dzień (pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej)	4,6899	4,5994

SPIS TREŚCI

JEDNOSTKOWY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	6
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	7
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	8
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	9
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	11
INFORMACJE OGÓLNE O BANKU	13
1. DZIAŁALNOŚĆ BANKU	13
2. ZMIANY W SPÓŁKACH WCHODZĄCYCH W SKŁAD GRUPY KAPITAŁOWEJ	16
3. INFORMACJE DOTYCZĄCE SKŁADU OSOBOWEGO RADY NADZORCZEJ ORAZ ZARZĄDU	16
4. ZATWIERDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	17
5. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU	17
6. OŚWIADCZENIE O ZGODNOŚCI	17
7. KONTYNUACJA DZIAŁALNOŚCI	18
8. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	18
OPIS WAŻNIEJSZYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI	19
9. WALUTA FUNKCJONALNA, WALUTA PREZENTACJI I WALUTY OBCE	19
10. INWESTYCJE W JEDNOSTKI ZALEŻNE, STOWARZYSZONE I WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIA	19
11. OGÓLNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI DOTYCZĄCE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	20
11.1. UJMOWANIE TRANSAKCYJ W KSIĘGACH	20
11.2. KOMPENSOWANIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	20
11.3. WYŁĄCZENIE ZE SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	20
11.4. ZASADY KLASYFIKACJI INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	21
11.5. KATEGORIA WYCENY AKTYWÓW FINANSOWYCH WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU	22
11.6. KATEGORIA WYCENY AKTYWÓW FINANSOWYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ INNE DOCHODY CAŁKOWITE	23
11.7. KATEGORIA WYCENY AKTYWÓW FINANSOWYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	23
11.8. INSTRUMENTY KAPITAŁOWE	24
11.9. ZMIANA KLASYFIKACJI AKTYWÓW FINANSOWYCH	24
11.10. MODYFIKACJE - ZMIANA KONTRAKTOWYCH PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	24
11.11. WYCENA AKTYWÓW FINANSOWYCH NABYTYCH LUB UDZIELONYCH Z UTRATĄ WARTOŚCI (POCI)	25
11.12. WYCENA ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH	26
12. KWESTIE ŚRODOWISKOWE	26
13. ZMIANY ZASAD RACHUNKOWOŚCI OBOWIĄZUJĄCE OD 1 STYCZNIA 2022 ROKU I OBJAŚNIENIE RÓŻNIC MIĘDZY WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYMI SPRAWOZDANIAMI A NINIEJSZYM SPRAWOZDANIEM FINANSOWYM	27
14. NOWE STANDARDY I INTERPRETACJE ORAZ ZMIANY DO NICH	28
NOTY UZUPEŁNIAJĄCE DO RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	31
15. PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK	31
16. PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT	34
17. PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK ORAZ PROWIZJI I OPŁAT PO SEGMENTACH	35
18. PRZYCHODY Z TYTUŁU DYWIDEND	37
19. WYNIK NA OPERACJACH FINANSOWYCH	37
20. WYNIK Z POZYCJI WYMIANY	37
21. ZYSKI LUB STRATY Z TYTUŁU ZAPRZESTANIA UJMOWANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	38
22. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE	38
23. WYNIK Z TYTUŁU ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE	39
24. WYNIK Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH	47
25. KOSZT RYZYKA PRAWNEGO KREDYTÓW HIPOTECZNYCH W WALUTACH WYMIENIALNYCH	49
26. KOSZTY DZIAŁANIA	51
27. PODATEK OD NIEKTÓRYCH INSTYTUCJI FINANSOWYCH	55
28. PODATEK DOCHODOWY	55
29. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ	60
NOTY UZUPEŁNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ - INSTRUMENTY FINANSOWE	61
30. KASA, ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM	61
31. NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	61
32. RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ I POZOSTAŁE INSTRUMENTY POCHODNE	62
32.1. RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ - INFORMACJE FINANSOWE	64

32.2.	POZOSTAŁE INSTRUMENTY POCHODNE – INFORMACJE FINANSOWE	72
33.	PAPIERY WARTOŚCIOWE	74
34.	TRANSAKCJE Z PRZYRZECZENIEM ODKUPU I SPRZEDAŻY	77
35.	KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	77
36.	ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW	80
37.	ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	81
38.	OTRZYMANE FINANSOWANIE	83
38.1.	OTRZYMANE KREDYTY I POŻYCZKI	83
38.2.	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	84
38.3.	ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	84
	POZOSTAŁE NOTY UZUPEŁNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	85
39.	WARTOŚCI NIEMATERIALNE	85
40.	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	88
41.	AKTYWA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	89
42.	INWESTYCJE W JEDNOSTKI ZALEŻNE, STOWARZYSZONE I WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIA	90
43.	INNE AKTYWA	91
44.	POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	93
45.	REZERWY	94
46.	ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE ORAZ POZABILANSOWE ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE I UDZIELONE	98
47.	SPRAWY SPORNE	101
48.	KAPITAŁ WŁASNY I AKCJONARIAT BANKU	105
49.	HIERARCHIA WARTOŚCI GODZIWEJ	107
50.	AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE, KTÓRE W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ NIE SĄ PREZENTOWANE W WARTOŚCI GODZIWEJ	112
	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W BANKU	115
51.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W BANKU	115
52.	SPECYFICZNE DZIAŁANIA W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W BANKU PODJĘTE W 2022 ROKU	119
53.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KREDYTOWYM	120
54.	RYZYKO KREDYTOWE – INFORMACJE FINANSOWE	124
54.1.	PODZIAŁ AKTYWÓW FINANSOWYCH WG FAZ	124
54.2.	ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO	131
54.3.	ZMIANY WARTOŚCI ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE	137
54.4.	POZOSTAŁE UJAWNIECIA	143
55.	KOMPENSOWANIE AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH	150
56.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KONCENTRACJI KREDYTOWEJ W BANKU	151
57.	ZABEZPIECZENIA	157
58.	EKSPOZYCJA NA RYZYKO KREDYTOWE KONTRAHENTA	158
59.	PRAKTYKI FORBEARANCE	160
60.	INFORMACJE O PAKIETOWEJ SPRZEDAŻY WIERZYTELNOŚCI	162
61.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM WALUTOWYCH KREDYTÓW HIPOTECZNYCH DLA OSÓB PRYWATNYCH	163
62.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM STOPY PROCENTOWEJ	165
63.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM WALUTOWYM	167
63.1.	STRUKTURA WALUTOWA AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH	168
64.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM PŁYNNOŚCI	170
64.1.	PRZEPIŁYWKI KONTRAKTOWE ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH BANKU, W TYM POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	173
64.2.	AKTYWA STANOWIĄCE ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ ORAZ PRZENIESIONE AKTYWA FINANSOWE	175
64.3.	AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE	176
65.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM OPERACYJNYM	178
66.	ZARZĄDZENIE RYZYKIEM ESG	180
	ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM BANKU	181
67.	ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA	181
68.	WSKAŹNIK DŹWIGNI	187
69.	DYWIDENDY I PODZIAŁ NIEPODZIELONEGO ZYSKU Z LAT UBIEGŁYCH	187
	POZOSTAŁE NOTY	189
70.	INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPIŁYWKÓW PIENIĘŻNYCH	189
71.	TRANSAKCJE ZE SKARBEM PAŃSTWA I JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI	194
72.	ŚWIADCZENIA DLA KLUCZOWEGO PERSONELU KIEROWNICZEGO PKO BANKU POLSKIEGO SA	198

73.	LEASING	200
74.	DOTACJE RZĄDOWE	203
75.	INFORMACJE DOTYCZĄCE FIRMY AUDYTORSKIEJ PRZEPROWADZAJĄCEJ BADANIE SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	204
76.	WPŁYW SYTUACJI GEOPOLITYCZNEJ W UKRAINIE NA PKO BANK POLSKI S.A.	204
77.	REFORMA WSKAŹNIKÓW STÓP PROCENTOWYCH	205
78.	ZDARZENIA, KTÓRE WYSTĄPIŁY PO DNIU, NA KTÓRY SPORZĄDZONO SPRAWOZDANIE FINANSOWE	209

JEDNOSTKOWY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	Nota	2022	2021
Wynik z tytułu odsetek	<u>15</u> <u>17</u>	11 224	8 711
Przychody z tytułu odsetek i przychody o charakterze zbliżonym do odsetek w tym obliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej		18 524	9 164
Koszty z tytułu odsetek		(7 300)	(453)
Wynik z tytułu prowizji i opłat	<u>16</u> <u>17</u>	3 818	3 493
Przychody z tytułu prowizji i opłat		5 317	4 646
Koszty z tytułu prowizji i opłat		(1 499)	(1 153)
Wynik pozostały		758	1 211
Przychody z tytułu dywidend	<u>18</u>	488	624
Wynik na operacjach finansowych	<u>19</u>	356	54
Wynik z pozycji wymiany	<u>20</u>	(108)	429
Zyski lub straty z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych w tym wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	<u>21</u>	(11)	201
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	<u>22</u>	33	(97)
Wynik na działalności biznesowej		15 800	13 415
Wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe	<u>23</u>	(1 120)	(1 144)
Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	<u>24</u>	(89)	(55)
Koszt ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych	<u>25</u>	(1 914)	-
Koszty działania w tym z tytułu obciążeń regulacyjnych	<u>26</u>	(6 925)	(5 253)
Podatek od niektórych instytucji finansowych	<u>27</u>	(1 190)	(987)
Zysk brutto		4 562	5 976
Podatek dochodowy	<u>28</u>	(1 304)	(1 380)
Zysk netto		3 258	4 596
Zysk na jedną akcję	<u>29</u>		
- podstawowy z zysku za okres (PLN)		2,61	3,68
- rozwodniony z zysku za okres (PLN)		2,61	3,68
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie (w mln)*		1 250	1 250

*Zarówno w 2022 roku jak i w 2021 roku nie występowały instrumenty rozwadniające zysk przypadający na jedną akcję. W związku z powyższym wartość rozwodnionego zysku przypadającego na jedną akcję pokrywa się z wartością podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję.

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	Nota	2022	2021
Zysk netto		3 258	4 596
Inne dochody całkowite		(2 959)	(7 100)
Pozycje, które mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat		(2 953)	(7 107)
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych, netto		(1 326)	(4 021)
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych, brutto	32	(1 637)	(4 964)
Podatek odroczony	28,32	311	943
Wartość godziwa aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite, netto		(1 627)	(3 086)
Aktualizacja wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite, brutto		(2 036)	(3 611)
Zyski/straty przeniesione do rachunku zysków i strat (z tytułu zbycia)	21	24	(200)
Podatek odroczony	28	385	725
Pozycje, które nie mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat		(6)	7
Zyski i straty aktuarialne, netto		(6)	7
Zyski i straty aktuarialne, brutto	45	(8)	9
Podatek odroczony	28	2	(2)
Dochody całkowite netto, razem		299	(2 504)

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	31.12.2022	31.12.2021
AKTYWA		405 168	388 816
Kasa, środki w Banku Centralnym	30	15 719	11 421
Należności od banków	31	19 442	14 296
Pochodne instrumenty zabezpieczające	32	217	327
Pozostałe instrumenty pochodne	32	13 745	11 143
Papiery wartościowe	33	130 986	130 838
Transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	34	7	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	35	208 918	205 677
Rzeczowe aktywa trwałe	40	2 505	2 639
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	41	10	18
Wartości niematerialne	39	2 933	2 896
Inwestycje w jednostki zależne	42	3 560	3 617
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	42	275	275
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		47	33
- Banku		-	11
- jednostek zależnych wchodzących w skład Podatkowej Grupy Kapitałowej		47	22
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	28	4 694	3 599
Inne aktywa	43	2 110	2 037

		31.12.2022	31.12.2021
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY		405 168	388 816
Zobowiązania		371 084	352 743
Zobowiązania wobec Banku Centralnego		9	8
Zobowiązania wobec banków	36	2 928	3 762
Pochodne instrumenty zabezpieczające	32	6 727	4 624
Pozostałe instrumenty pochodne	32	14 002	11 704
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	34	-	49
Zobowiązania wobec klientów	37	334 856	318 032
Otrzymane kredyty i pożyczki	38	726	5 142
Zobowiązania podporządkowane	38	2 781	2 716
Pozostałe zobowiązania	44	6 480	5 090
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		527	-
- Banku		379	-
- jednostek zależnych wchodzących w skład Podatkowej Grupy Kapitałowej		148	-
Rezerwy	45	2 048	1 616
KAPITAŁ WŁASNY	48	34 084	36 073
Kapitał zakładowy		1 250	1 250
Kapitały rezerwowe i skumulowane inne dochody całkowite		21 768	24 727
Niepodzielony wynik finansowy		7 808	5 500
Wynik roku bieżącego		3 258	4 596

Bank Polski

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 grudnia 2022	Kapitał zakładowy	Kapitały rezerwowe i skumulowane inne dochody całkowite					Niepodzielony wynik finansowy	Wynik okresu bieżącego	Kapitał własny ogółem
		Kapitały rezerwowe			Skumulowane inne dochody całkowite	Razem kapitały rezerwowe i skumulowane inne dochody całkowite			
		Kapitał zapasowy	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	Pozostałe kapitały rezerwowe					
Wartość na początek okresu	1 250	22 468	1 070	6 746	(5 557)	24 727	5 500	4 596	36 073
Przeniesienie wyniku z lat ubiegłych	-	-	-	-	-	-	4 596	(4 596)	-
Dywidenda	-	-	-	-	-	-	(2 288)	-	(2 288)
Dochody całkowite	-	-	-	-	(2 959)	(2 959)	-	3 258	299
Wartość na koniec okresu	1 250	22 468	1 070	6 746	(8 516)	21 768	7 808	3 258	34 084

ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 grudnia 2021	Kapitał zakładowy	Kapitały rezerwowe i skumulowane inne dochody całkowite					Niepodzielony wynik finansowy	Wynik okresu bieżącego	Kapitał własny ogółem
		Kapitały rezerwowe			Skumulowane inne dochody całkowite	Razem kapitały rezerwowe i skumulowane inne dochody całkowite			
		Kapitał zapasowy	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	Pozostałe kapitały rezerwowe					
Wartość na początek okresu	1 250	29 168	1 070	2 990	1 543	34 771	5 500	(2 944)	38 577
Przeniesienie wyniku z lat ubiegłych	-	-	-	-	-	-	(2 944)	2 944	-
Dochody całkowite	-	-	-	-	(7 100)	(7 100)	-	4 596	(2 504)
Utworzenie funduszu specjalnego z przeznaczeniem na pokrycie szczególnych strat bilansowych	-	(6 700)	-	6 700	-	-	-	-	-
Pokrycie straty z lat ubiegłych	-	-	-	(2 944)	-	(2 944)	2 944	-	-
Wartość na koniec okresu	1 250	22 468	1 070	6 746	(5 557)	24 727	5 500	4 596	36 073

ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 grudnia 2022	Skumulowane inne dochody całkowite			
	Wartość godziwa aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	Zyski i straty aktuarialne	Razem
Wartość na początek okresu	(1 842)	(3 702)	(13)	(5 557)
Dochody całkowite razem	(1 627)	(1 326)	(6)	(2 959)
Wartość na koniec okresu	(3 469)	(5 028)	(19)	(8 516)

ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 grudnia 2021	Skumulowane inne dochody całkowite			
	Wartość godziwa aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	Zyski i straty aktuarialne	Razem
Wartość na początek okresu	1 244	319	(20)	1 543
Dochody całkowite razem	(3 086)	(4 021)	7	(7 100)
Wartość na koniec okresu	(1 842)	(3 702)	(13)	(5 557)

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	2022	2021
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk brutto		4 562	5 976
Zapłacony podatek dochodowy		(1 311)	(1 686)
Korekty razem:		10 390	21 961
Amortyzacja	26	909	868
(Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	70	(14)	(26)
Odsetki i dywidendy otrzymane	70	(4 189)	(2 744)
Odsetki zapłacone		342	267
Zmiana stanu:			
należności od banków	70	1 027	(3 018)
pochodnych instrumentów zabezpieczających		2 213	4 372
pozostałych instrumentów pochodnych		(304)	(655)
papierów wartościowych	70	(3 600)	(1 091)
kredytów i pożyczek udzielonych klientom	70	(3 924)	(12 398)
transakcji z przyrzeczeniem sprzedaży		(7)	-
aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	70	8	108
innych aktywów	70	(87)	(152)
skumulowanych odpisów na oczekiwane straty kredytowe	70	821	(110)
skumulowanych odpisów na aktywa niefinansowe i innych rezerw	70	332	202
zobowiązań wobec Banku Centralnego		1	8
zobowiązań wobec banków		(834)	1 179
zobowiązań wobec klientów		16 824	39 138
transakcji z przyrzeczeniem odkupu		(49)	1
otrzymanych kredytów i pożyczek	70	803	305
zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych	70	-	18
zobowiązań podporządkowanych	70	65	-
pozostałych zobowiązań	70	1 632	839
Inne korekty	70	(1 579)	(5 150)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		13 641	26 251

	Nota	2022	2021
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy z działalności inwestycyjnej		91 385	58 414
Wykup papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite		78 672	53 386
Odsetki otrzymane od papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite		1 883	1 238
Wykup papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu		7 758	2 074
Odsetki otrzymane od papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu		1 719	962
Zbycie wartości niematerialnych, rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów do zbycia		51	71
Inne wpływy inwestycyjne, w tym dywidendy	70	1 302	683
Wydatki z działalności inwestycyjnej		(86 453)	(70 074)
Podwyższenie kapitału wspólnych przedsięwzięć		-	(18)
Nabycie papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite		(83 145)	(43 294)
Nabycie papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu		(1 813)	(25 946)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(788)	(816)
Inne wydatki inwestycyjne	70	(707)	-
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		4 932	(11 660)

	Nota	2022	2021
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wypłata dywidendy	69	(2 288)	-
Wykup/umorzenie dłużnych papierów wartościowych		-	(4 038)
Spłata kredytów i pożyczek	70	(5 219)	(69)
Płatności zobowiązań z tytułu leasingu	70	(242)	(213)
Spłata odsetek od zobowiązań długoterminowych	70	(342)	(268)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(8 091)	(4 588)
Przepływy pieniężne netto		10 482	10 003
w tym z tytułu różnic kursowych od środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	70	105	26
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		19 129	9 126
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	70	29 611	19 129

INFORMACJE OGÓLNE O BANKU

1. DZIAŁALNOŚĆ BANKU

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna (**PKO BANK POLSKI S.A.** albo **BANK**) został utworzony dekretem podpisanym 7 lutego 1919 roku przez Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego, premiera Ignacego Paderewskiego oraz ministra poczt i telegrafów i jednocześnie pierwszego prezesa Huberta Lindego jako Pocztowa Kasa Oszczędnościowa. W 1950 roku Bank rozpoczął działalność jako Powszechna Kasa Oszczędności bank państwowy. Rozporządzeniem Rady Ministrów z 18 stycznia 2000 roku przekształcono Powszechną Kasę Oszczędności bank państwowy w jednoosobową spółkę akcyjną Skarbu Państwa pod nazwą Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, przy ul. Puławskiej 15, 02-515 Warszawa, w Polsce.

12 kwietnia 2000 roku zarejestrowano Powszechną Kasę Oszczędności Bank Polski Spółkę Akcyjną i wpisano do Rejestru Handlowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawa, Sąd Gospodarczy XVI Wydział Rejestrowy. Obecnie właściwym sądem jest Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Bank został zarejestrowany pod numerem KRS 0000026438 oraz nadano mu numer statystyczny REGON 016298263.

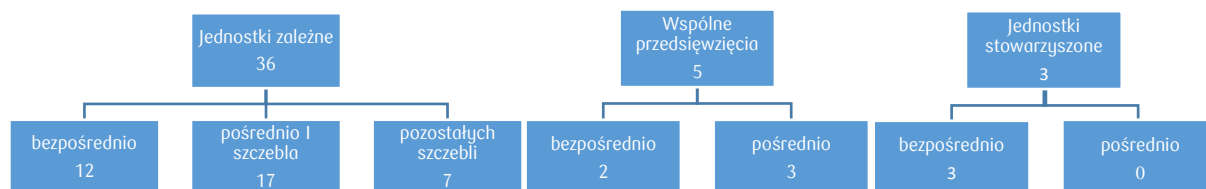
Zgodnie z Cedulą Giełdową Bank zaklasyfikowany jest do makrosektora „Finanse”, sektor „Banki”.

PKO Bank Polski SA jest uniwersalnym bankiem depozytowo-kredytowym obsługującym osoby fizyczne, prawne oraz inne podmioty będące osobami krajowymi i zagranicznymi. Bank może posiadać wartości dewizowe i dokonywać obrotu tymi wartościami, jak również wykonywać operacje walutowe i dewizowe oraz otwierać i posiadać rachunki bankowe w bankach za granicą, a także lokować środki dewizowe na tych rachunkach.

Na 31 grudnia 2022 roku do jednostek organizacyjnych wchodzących w skład Banku, za pośrednictwem których Bank prowadzi swoją działalność należą: Centrala Banku w Warszawie, Biuro Maklerskie PKO Banku Polskiego SA (Biuro Maklerskie PKO BP), 12 specjalistycznych jednostek organizacyjnych, 10 regionalnych oddziałów detalicznych, 7 regionalnych oddziałów korporacyjnych, 23 centra korporacyjne i 924 oddziały. Bank prowadzi również działalność operacyjną na terenie Republiki Federalnej Niemiec w formie oddziału (Oddział w Niemczech), Republiki Czeskiej (Oddział w Czechach) i Słowacji (Oddział w Słowacji).

PKO Bank Polski SA jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA oraz znaczącym inwestorem dla jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć, będących w posiadaniu Banku. W związku z tym PKO Bank Polski SA sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej, które obejmuje dane finansowe tych jednostek. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej jest sporządzone i publikowane w tym samym czasie co niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku.

PKO BANK POLSKI S.A. – jednostka dominująca

W skład Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. wchodzi następujące jednostki zależne:

Lp.	NAZWA JEDNOSTKI JEDNOSTKI ZALEŻNE BEZPOŚREDNIO	SIEDZIBA	DZIAŁALNOŚĆ	% UDZIAŁ W KAPITALE	
				31.12.2022	31.12.2021
1	PKO Bank Hipoteczny S.A.	Warszawa	działalność bankowa	100	100
2	PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	Warszawa	zarządzanie funduszami inwestycyjnymi	100	100
3	PKO Leasing S.A.	Łódź	działalność leasingowa i udzielanie pożyczek	100	100
4	PKO BP BANKOWY PTE S.A.	Warszawa	zarządzanie funduszami emerytalnymi	100	100
5	PKO BP Finat sp. z o.o.	Warszawa	działalność usługowa, w tym usługi agenta transferowego oraz outsourcing specjalistów IT	100	100
6	PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.	Warszawa	ubezpieczenia na życie	100	100
7	PKO Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.	Warszawa	pozostałe ubezpieczenia osobowe i ubezpieczenia majątkowe	100	100
8	PKO Finance AB	Sollentuna, Szwecja	usługi finansowe	100	100
9	KREDOBANK S.A.	Lwów, Ukraina	działalność bankowa	100	100
10	Merkury - fiz an ¹	Warszawa	lokowanie środków	100	100
11	NEPTUN - fizan ¹	Warszawa	zebranych od uczestników funduszu	100	100
12	PKO VC - fizan ¹	Warszawa	funduszu	100	100

¹ PKO Bank Polski S.A. posiada certyfikaty inwestycyjne funduszu; w pozycji udział w kapitale prezentowany jest procent posiadanych certyfikatów inwestycyjnych funduszu.

Lp.	NAZWA JEDNOSTKI JEDNOSTKI ZALEŻNE POŚREDNIO	SIEDZIBA	DZIAŁALNOŚĆ	% UDZIAŁ W KAPITALE *	
				31.12.2022	31.12.2021
GRUPA PKO Leasing S.A.					
1	PKO Agencja Ubezpieczeniowa sp. z o.o.	Warszawa	działalność agencyjna w zakresie zawierania umów ubezpieczenia	100	100
	1.1 PKO Leasing Finanse sp. z o.o.	Warszawa	sprzedaż przedmiotów poleasingowych	100	100
2	PKO Leasing Sverige AB	Sztokholm, Szwecja	działalność leasingowa	100	100
3	Prime Car Management S.A.	Gdańsk	działalność leasingowa oraz usługi zarządzania flotą	100	100
	3.1 Futura Leasing S.A.	Gdańsk	działalność leasingowa oraz sprzedaż przedmiotów poleasingowych	100	100
	3.2 Masterlease sp. z o.o.	Gdańsk	działalność leasingowa	100	100
	3.3 MasterRent24 sp. z o.o.	Gdańsk	wynajem krótkoterminowy pojazdów	100	100
4	PKO Faktoring S.A.	Warszawa	działalność faktoringowa	100	100
	ROOF Poland Leasing 2014 DAC ¹	Dublin, Irlandia	spółka celowa utworzona na potrzeby sekurytyzacji wierzytelności leasingowych	-	-
5	Polish Lease Prime 1 DAC ²	Dublin, Irlandia	spółka celowa utworzona na potrzeby sekurytyzacji wierzytelności leasingowych	-	-
GRUPA PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.					
6	Ubezpieczeniowe Usługi Finansowe sp. z o.o.	Warszawa	działalność usługowa	100	100
GRUPA KREDOBANK S.A.					
7	„KREDOLEASING” sp. z o.o.	Lwów, Ukraina	w organizacji	100	100
Merkury - fiz an					
8	„Zarząd Majątkiem Górczewska” sp. z o.o.	Warszawa	zarządzanie nieruchomościami	100	100
9	Molina sp. z o.o.	Warszawa	komplementariusz w spółkach komandytowo-akcyjnych funduszu	100	100
10	Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 1 S.K.A.	Warszawa	kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek, zarządzanie nieruchomościami	100	100
11	Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 2 S.K.A. ³	Warszawa	kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek, zarządzanie nieruchomościami	100	100
12	Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 4 S.K.A. ³	Warszawa		100	100
	Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 5 S.K.A. ⁴ w likwidacji. ³	Warszawa		-	100
13	Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 6 S.K.A. w likwidacji	Warszawa		100	100
NEPTUN - fiz an					
14	Qualia sp. z o.o.	Warszawa	obsługa posprzedażowa produktów deweloperskich	100	100
15	Sarnia Dolina sp. z o.o.	Warszawa	działalność deweloperska	100	100
16	Bankowe Towarzystwo Kapitałowe S.A.	Warszawa	działalność usługowa	100	100
	16.1 „Inter-Risk Ukraina” spółka z dodatkową odpowiedzialnością ⁵	Kijów, Ukraina	działalność windykacyjna	99,90	99,90
	16.2 Finansowa Kompania „Prywatne Inwestycje” sp. z o.o. ⁶	Kijów, Ukraina	usługi finansowe	95,4676	95,4676
	16.2.1 Finansowa Kompania „Idea Kapitał” sp. z o.o.	Lwów, Ukraina	działalność usługowa	100	100
17	„Sopot Zdrój” sp. z o.o.	Sopot	zarządzanie nieruchomością	72,9769	72,9769

* udział podmiotu bezpośrednio dominującego w kapitale jednostki

- W czerwcu 2022 roku spółka została wykreślona z irlandzkiego rejestru spółek, a tym samym przestała wchodzić w skład Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. Według stanu na 31 grudnia 2021 roku PKO Leasing S.A., zgodnie z MSSF 10, sprawowała kontrolę nad spółką, mimo że nie posiadała w spółce zaangażowania kapitałowego.
- PKO Leasing S.A., zgodnie z MSSF 10, sprawuje kontrolę nad spółką, mimo że nie posiada w spółce zaangażowania kapitałowego.
- Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki podjęło uchwałę o postawieniu spółki w stan likwidacji z dniem 1 grudnia 2022 roku - do dnia 31 grudnia 2022 roku zmiana nie została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym.
- W lipcu 2022 roku została zakończona likwidacja spółki - spółka została wykreślona z Krajowego Rejestru Sądowego.
- Drugim udziałowcem spółki jest Finansowa Kompania „Prywatne Inwestycje” sp. z o.o.
- Drugim udziałowcem spółki jest „Inter-Risk Ukraina” spółka z dodatkową odpowiedzialnością.

Bank posiada następujące jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia:

Lp.	NAZWA JEDNOSTKI	SIEDZIBA	DZIAŁALNOŚĆ	% UDZIAŁ W KAPITALE*	
				31.12.2022	31.12.2021
Wspólne przedsięwzięcia PKO Banku Polskiego S.A.					
1	Operator Chmury Krajowej sp. z o.o.	Warszawa	usługi chmury obliczeniowej	50	50
2	Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o.	Warszawa	działalność wspomagająca usługi finansowe, w tym obsługa transakcji dokonywanych przy użyciu instrumentów płatniczych	34	34
1	EVO Payments International s.r.o.	Praga, Czechy	działalność wspomagająca usługi finansowe	100	100
Wspólne przedsięwzięcie NEPTUN - fizan					
2	„Centrum Obsługi Biznesu” sp. z o.o.	Poznań	zarządzanie nieruchomością	41,45	41,45
Wspólne przedsięwzięcie PKO VC - fizan					
3	BSafer sp. z o.o.	Stalowa Wola	zarządzanie zgodami marketingowymi	35,06	35,06
Jednostki stowarzyszone PKO Banku Polskiego S.A.					
1	Bank Pocztowy S.A.	Bydgoszcz	działalność bankowa	25,0001	25,0001
2	„Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych” sp. z o.o.	Poznań	poręczenia	33,33	33,33
3	System Ochrony Banków Komercyjnych S.A.	Warszawa	jednostka zarządzająca systemem ochrony, o której mowa w art. 130e prawa bankowego	21,11	-

*udział podmiotu sprawującego współkontrolę/mającego znaczący wpływ/bezpośrednio dominującego w kapitale jednostki.

2. ZMIANY W SPÓŁKACH WCHODZĄCYCH W SKŁAD GRUPY KAPITAŁOWEJ

W 2022 roku w strukturze Grupy Kapitałowej Banku miały miejsca następujące zdarzenia:

- zakończono likwidację spółki ROOF Poland Leasing 2014 (podmiotu z portfela PKO Leasing S.A.),
- zakończono likwidację spółki Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 5 S.K.A. w likwidacji (podmiotu z portfela Merkury fiz an).

Powyższe spółki przestały wchodzić w skład Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A.

1 sierpnia 2022 roku w Krajowym Rejestrze Sądowym roku została zarejestrowana spółka System Ochrony Banków Komercyjnych S.A. Spółka zarządza systemem ochrony, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt. 9a Prawa bankowego, utworzonym przez 8 banków komercyjnych, w tym PKO Bank Polski S.A. Bank objął 21 113 akcji wyżej wymienionej spółki o łącznej wartości nominalnej 211 130 PLN, co stanowi 21,1% kapitału zakładowego i uprawnia do 21,1% głosów na walnym zgromadzeniu spółki. Spółka została zaklasyfikowana jako podmiot stowarzyszony Banku.

Z dniem 1 grudnia 2022 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółek: Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 2 S.K.A i Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 4 S.K.A podjęły uchwały o postawieniu spółek w stan likwidacji. Spółki te wchodzić w skład Grupy Kapitałowej Banku i stanowią portfel MERKURY fiz an – funduszu bezpośrednio zależnego od PKO Banku Polskiego S.A. W styczniu 2023 roku powyższe zmiany zostały zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym.

3. INFORMACJE DOTYCZĄCE SKŁADU OSOBOWEGO RADY NADZORCZEJ ORAZ ZARZĄDU

Skład Rady Nadzorczej Banku na 31 grudnia 2022 roku:

- Maciej Łopiński - Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Wojciech Jasiński - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
- Dominik Kaczmarek - Sekretarz Rady Nadzorczej
- Mariusz Andrzejewski - Członek Rady Nadzorczej
- Andrzej Kisielewicz - Członek Rady Nadzorczej
- Rafał Kos - Członek Rady Nadzorczej
- Tomasz Kuczur - Członek Rady Nadzorczej
- Krzysztof Michalski - Członek Rady Nadzorczej
- Robert Pietryszyn - Członek Rady Nadzorczej

- Bogdan Szafranski - Członek Rady Nadzorczej
- Agnieszka Winnik-Kalemba - Członek Rady Nadzorczej.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku zgodnie z Polityką dotyczącą oceny odpowiedniości kandydatów na członków i członków Rady Nadzorczej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego S.A. przeprowadziło okresową ocenę odpowiedniości Rady Nadzorczej potwierdzając odpowiedniość indywidualną członków Rady Nadzorczej Banku i odpowiedniość zbiorową całego organu.

17 października 2022 roku Pan Grzegorz Chłopek złożył rezygnację z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Banku ze skutkiem na koniec dnia 17 października 2022 roku.

18 października Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku, powołało w skład Rady Nadzorczej Banku Pana Roberta Pietryszyna.

Skład Zarządu Banku na 31 grudnia 2022 roku:

- Paweł Gruza - Wiceprezes Zarządu kierujący pracami Zarządu
- Maciej Brzozowski - Wiceprezes Zarządu
- Marcin Eckert - Wiceprezes Zarządu
- Wojciech Iwanicki - Wiceprezes Zarządu
- Maks Kraczkowski - Wiceprezes Zarządu
- Mieczysław Król - Wiceprezes Zarządu
- Artur Kurcweil - Wiceprezes Zarządu
- Piotr Mazur - Wiceprezes Zarządu.

26 stycznia 2022 roku Komisja Nadzoru Finansowego jednogłośnie wyraziła zgodę na powołanie Pani Iwony Dudy na stanowisko Prezesa Zarządu Banku i tym samym 26 stycznia 2022 roku Pani Iwona Duda rozpoczęła pełnienie funkcji Prezesa Zarządu Banku.

24 marca 2022 roku Rada Nadzorcza Banku powołała Pana Macieja Brzozowskiego w skład Zarządu Banku na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Banku z dniem 25 marca 2022 roku, na bieżącą wspólną kadencję Zarządu Banku, która rozpoczęła się z dniem 3 lipca 2020 roku.

9 sierpnia 2022 roku Pani Iwona Duda złożyła rezygnację z funkcji Prezesa Zarządu Banku, jak również ze składu Zarządu Banku z końcem dnia 9 sierpnia 2022 roku. Jednocześnie Rada Nadzorcza Banku z dniem 10 sierpnia 2022 roku powołała Pana Pawła Gruzę na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Banku na bieżącą wspólną kadencję Zarządu Banku, która rozpoczęła się z dniem 3 lipca 2020 roku, a pod warunkiem wyrażenia zgody przez Komisję Nadzoru Finansowego oraz z dniem wydania tejże zgody, powołała Pana Pawła Gruzę na stanowisko Prezesa Zarządu Banku. Do czasu wydania zgody Komisji Nadzoru Finansowego Rada Nadzorcza powierzyła Panu Pawłowi Gruzie kierowanie pracami Zarządu.

15 grudnia 2022 roku Rada Nadzorcza Banku odwołała Pana Bartosza Drabikowskiego ze składu Zarządu Banku. Jednocześnie Rada Nadzorcza zdecydowała o powołaniu z dniem 1 stycznia 2023 roku w skład Zarządu Banku Pana Andrzeja Kopyrskiego na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Banku, na bieżącą wspólną kadencję Zarządu Banku, która rozpoczęła się z dniem 3 lipca 2020 roku.

4. ZATWIERDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Niniejsze sprawozdanie finansowe Banku (**SPRAWOZDANIE FINANSOWE**), podlegające przeglądkowi przez Komitet Audytu oraz przyjęciu przez Radę Nadzorczą Banku 9 marca 2023 roku, zostało zaakceptowane do publikacji przez Zarząd 9 marca 2023 roku.

5. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU

Zarząd oświadcza, że wedle jego najlepszej wiedzy, sprawozdanie finansowe Banku i dane porównawcze zostały sporządzone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Banku oraz jego wynik finansowy.

6. OŚWIADCZENIE O ZGODNOŚCI

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) przyjętymi przez Unię Europejską (UE) według stanu na 31 grudnia 2022 roku, a w zakresie nieuregulowanym powyższymi standardami zgodnie z wymogami ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości

i wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi, jak również wymogami odnoszącymi się do emitentów papierów wartościowych dopuszczonych lub będących przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na rynku oficjalnych notowań giełdowych.

7. KONTYNUACJA DZIAŁALNOŚCI

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Bank w okresie co najmniej 12 miesięcy od daty zaakceptowania przez Zarząd do publikacji, czyli od 9 marca 2023 roku. Zarząd Banku nie stwierdza na dzień podpisania sprawozdania finansowego istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Bank w okresie 12 miesięcy od daty publikacji na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia przez Bank dotychczasowej działalności.

Zarząd Banku rozważył wpływ: obecnej sytuacji na Ukrainie, ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych oraz wakacji kredytowych wprowadzonych ustawą o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom i ocenił, że czynniki te nie powodują istotnej niepewności w zakresie zdolności Banku do kontynuacji działalności.

Zewnętrzne uwarunkowania działalności obejmujące otoczenie makroekonomiczne (m.in. stopniowe spowolnienie gospodarki wobec zewnętrznych szoków, inflacja, podwyżki stóp procentowych), sytuację na rynkach finansowych, sytuację polskiego sektora bankowego i pozabankowego, otoczenie regulacyjno – prawne a także czynniki, które będą miały wpływ na przyszłe wyniki finansowe zostały szczegółowo opisane w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. (nota 2 „Zewnętrzne uwarunkowania działalności”).

Ujawnienia dotyczące: sytuacji w Ukrainie zaprezentowane zostały w nocie „[Wpływ sytuacji geopolitycznej w Ukrainie na PKO Bank Polski S.A.](#)”, ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych w notach „[Koszt ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych](#)” oraz „[Zdarzenia, które wystąpiły po dniu na który sporządzono sprawozdanie finansowe](#)” oraz wakacji kredytowych w nocie „[Kredyty i pożyczki udzielone klientom](#)”.

8. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Sprawozdanie finansowe obejmuje rok zakończony 31 grudnia 2022 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2021 roku. Dane finansowe prezentowane są w milionach złotych polskich (PLN), chyba że wskazano inaczej. Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. za okres od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku zostanie opublikowane i zatwierdzone z tą samą datą, co jednostkowe sprawozdanie finansowe PKO Banku Polskiego S.A. Wymóg jego sporządzenia i publikacji wynika z przepisów prawa.

W sprawozdaniu finansowym zastosowano zasadę koncepcji wartości godziwej dla aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym instrumentów pochodnych oraz aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite. Pozostałe składniki aktywów finansowych wykazywane są w wartości zamortyzowanego kosztu pomniejszonej o odpisy na oczekiwane straty kredytowe. Natomiast pozostałe zobowiązania finansowe wykazywane są w wartości zamortyzowanego kosztu. Składniki aktywów trwałych wykazywane są w cenie nabycia pomniejszonej o umorzenie oraz o odpisy z tytułu utraty wartości. Składniki aktywów trwałych lub grupy aktywów zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wykazywane są w kwocie niższej z dwóch, tj. ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

Bank podczas sporządzania sprawozdania finansowego dokonuje szacunków i przyjmuje założenia, które bezpośrednio mają wpływ zarówno na sprawozdanie finansowe, jak i na ujętą w nim informację uzupełniającą. Szacunki i założenia, które Bank przyjmuje do wykazywania wartości aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów dokonywane są przy wykorzystaniu danych historycznych oraz innych czynników, które są dostępne oraz uznawane za właściwe w danych okolicznościach. Założenia co do przyszłości oraz dostępne dane służą do szacowania wartości bilansowych aktywów oraz zobowiązań, których nie można jednoznacznie określić przy wykorzystaniu innych źródeł. Przy dokonywaniu szacunków Bank uwzględnia przyczyny oraz źródła niepewności, które są przewidywane na koniec okresu sprawozdawczego. Wyniki rzeczywiste mogą się różnić od wartości szacunkowych.

Dokonywane przez Bank szacunki oraz założenia poddaje się bieżącym przeglądom. Zmiany szacunków rozpoznaje się w tym okresie, którego dotyczy.

OPIS WAŻNIEJSZYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI

Najważniejsze zasady rachunkowości oraz szacunki i oceny zastosowane przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania finansowego przedstawione zostały w niniejszym rozdziale oraz w poszczególnych notach w dalszej części sprawozdania finansowego.

Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych latach w sposób ciągły, z wyjątkiem kwestii opisanych w nocie „[Zmiany zasad rachunkowości obowiązujące od 1 stycznia 2022 roku i objaśnienie różnic między wcześniej publikowanymi sprawozdaniami a niniejszym sprawozdaniem finansowym](#)”.

9. WALUTA FUNKCJONALNA, WALUTA PREZENTACJI I WALUTY OBCE

Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych polskich, które są walutą funkcjonalną i walutą prezentacji Banku. Pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej Oddziału w Niemczech i Słowacji przeliczane są na walutę prezentacji z waluty funkcjonalnej (EUR) oraz Oddziału w Czechach przeliczane są na walutę prezentacji z waluty funkcjonalnej (CZK) z zastosowaniem kursu średniego NBP na koniec okresu sprawozdawczego. Pozycje rachunku zysków i strat Oddziału przelicza się na walutę prezentacji z zastosowaniem kursów średnich z końca poszczególnych miesięcy okresu sprawozdawczego. Powstałe w ten sposób różnice kursowe ujmowane są w innych dochodach całkowitych.

• TRANSAKcje I SALDA W WALUTACH OBCYCH

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Każdorazowo na koniec okresu sprawozdawczego Bank przelicza:

- pozycje pieniężne w walucie obcej przy zastosowaniu kursu zamknięcia, tj. kursu średniego ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego,
- pozycje niepieniężne wyceniane według historycznej ceny nabycia wyrażonej w walucie obcej przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia transakcji,
- pozycje niepieniężne wyceniane do wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej przeliczane są przy zastosowaniu kursów wymiany, które obowiązywały w dniu, na który wartość godziwa została ustalona.

Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny aktywów i zobowiązań pieniężnych oraz niepieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w rachunku zysków i strat.

EUR/PLN	2022	2021
Kurs obowiązujący na ostatni dzień okresu	4,6899	4,5994
Kurs stanowiący średnią arytmetyczną kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca danego okresu	4,6883	4,5775
Najwyższy kurs w okresie	4,8698	4,6834
Najniższy kurs w okresie	4,5756	4,4805

CZK/PLN	2022	2021
Kurs obowiązujący na ostatni dzień okresu	0,1942	0,1850
Kurs stanowiący średnią arytmetyczną kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca danego okresu	0,1909	0,1785
Najwyższy kurs w okresie	0,1980	0,1850
Najniższy kurs w okresie	0,1851	0,1727

10. INWESTYCJE W JEDNOSTKI ZALEŻNE, STOWARZYSZONE I WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIA

Inwestycje dokonane w jednostkach zależnych, stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach wykazane są według ceny nabycia z uwzględnieniem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. W przypadku dokonania sprzedaży inwestycji w jednostkach zależnych, na skutek której następuje utrata kontroli, Bank dokonuje wyceny do wartości godziwej pozostałej inwestycji oraz przyjmuje tę wartość jako nowy koszt dla potrzeb późniejszej wyceny.

Nadwyżka wartości godziwej inwestycji nad wartością bilansową ujmowana jest przez Bank w pozostałych przychodach operacyjnych.

Każdorazowo na koniec okresu sprawozdawczego Bank ocenia istnienie przesłanek, które wskazują, czy wystąpiła utrata wartości inwestycji dokonanych w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach. W przypadku istnienia takiej przesłanki Bank dokonuje oszacowania wartości użytkowej inwestycji lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży składnika aktywów, w zależności od tego, która z nich jest wyższa, a w przypadku gdy wartość bilansowa składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną, Bank ujmuje w rachunku zysków i strat odpis z tytułu utraty wartości. Oszacowanie wartości użytkowej wymaga przyjęcia założeń dotyczących m.in. przyszłych przepływów pieniężnych, które Bank może uzyskać z tytułu dywidend lub wpływów pieniężnych z tytułu ewentualnej sprzedaży inwestycji pomniejszonej o koszty sprzedaży.

11. OGÓLNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI DOTYCZĄCE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

11.1. UJMOWANIE TRANSAKCYJ W KSIĘGACH

Aktywa finansowe oraz zobowiązania finansowe, w tym transakcje terminowe i transakcje standaryzowane, z których wynika zobowiązanie lub prawo do nabycia lub sprzedaży w przyszłym terminie ustalonej ilości określonych instrumentów finansowych po ustalonej cenie, wprowadza się do ksiąg rachunkowych w dacie zawarcia kontraktu, bez względu na przewidziany w umowie termin rozliczenia transakcji.

11.2. KOMPENSOWANIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Bank kompensuje aktywa i zobowiązania finansowe i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej netto, jeżeli występuje możliwe do wyegzekwowania na drodze prawnej prawo do skompensowania ujętych kwot oraz zamiar rozliczenia ich w kwocie netto lub jednoczesnej realizacji danego składnika aktywów i uregulowania zobowiązania.

11.3. WYŁĄCZENIE ZE SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych z aktywów finansowych lub gdy Bank nie ma uzasadnionych perspektyw na odzyskanie danego składnika aktywów finansowych w całości lub części lub gdy Bank przenosi składnik aktywów finansowych na inny podmiot. Przeniesienie to ma miejsce wtedy, gdy Bank:

- przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych, lub
- zatrzymuje umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych, ale przyjmuje umowny obowiązek przekazania tych przepływów do jednego lub więcej odbiorców.

Przenosząc składniki aktywów finansowych, Bank ocenia, w jakim stopniu zachowuje ryzyko i korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych. W przypadku:

- jeżeli Bank przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych, to wyłącza składnik aktywów finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej,
- jeżeli Bank zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych, to w dalszym ciągu ujmuje składnik aktywów finansowych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej,
- jeżeli Bank nie przenosi, ani nie zachowuje zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści związanych z posiadaniem składnika aktywów finansowych, to Bank ustala, czy zachował kontrolę nad tym składnikiem aktywów finansowych. W przypadku zachowania kontroli składnik aktywów finansowych jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Banku do wysokości wynikającej z trwałego zaangażowania, odpowiednio w przypadku braku kontroli składnik aktywów finansowych jest ze sprawozdania z sytuacji finansowej wyłączany.

Bank wyłącza ze sprawozdania z sytuacji finansowej składniki aktywów finansowych m.in. w sytuacji, gdy podlegają one unieważnieniu na bazie prawomocnego wyroku sądu, umorzeniu, przedawnieniu lub są nieściągalne. Wyłączenie ze sprawozdania z sytuacji finansowej ww. składników następuje w ciężar utworzonych na nie odpisów na oczekiwane straty kredytowe lub strat z tytułu ryzyka prawnego (w przypadku unieważnień kredytów CHF).

W przypadku, gdy nie utworzono odpisów lub ich wartość jest mniejsza od wartości składnika aktywów finansowych, przed jego odpisaniem zwiększa się odpis na oczekiwane straty kredytowe o różnicę pomiędzy wartością składnika, a dotychczas utworzoną kwotą odpisu.

Bank wyłącza ze swojego sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe (lub jego część), gdy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygaś.

11.4. ZASADY KLASYFIKACJI INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Bank klasyfikuje aktywa finansowe do jednej z następujących kategorii:

- wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite,
- wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Bank klasyfikuje zobowiązania finansowe do jednej z następujących kategorii:

- wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Klasyfikacja aktywów finansowych w dniu nabycia lub powstania zależy od modelu biznesowego przyjętego przez Bank do zarządzania daną grupą aktywów oraz od charakterystyki umownych przepływów pieniężnych wynikających z pojedynczego aktywa lub grupy aktywów. Bank wyodrębnia następujące modele biznesowe:

- model „**UTRZYMYWANE DLA PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH**” - model, w którym powstałe lub nabyte aktywa finansowe są utrzymywane w celu pozyskiwania korzyści z umownych przepływów pieniężnych – model typowy dla działalności kredytowej;
- model „**UTRZYMYWANE DLA PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH I NA SPRZEDAŻ**” - model, w którym aktywa finansowe po powstaniu lub nabyciu są utrzymywane w celu pozyskiwania korzyści z umownych przepływów pieniężnych, ale mogą być również sprzedawane – często i w transakcjach o wysokim wolumenie – model typowy dla działalności zarządzania płynnością;
- model rezydualny - inny niż model „utrzymywane dla przepływów pieniężnych” oraz „utrzymywane dla przepływów pieniężnych i na sprzedaż”.

- **MODEL BIZNESOWY**

Bank dokonuje wyznaczenia modelu biznesowego przy początkowym ujęciu aktywów finansowych. Bank określa model biznesowy na poziomie poszczególnych grup aktywów, w kontekście obszaru działalności, w związku z którą aktywa finansowe powstały lub zostały nabyte i następuje między innymi w oparciu o:

- sposób oceny i raportowania wyników portfela aktywów finansowych,
- sposób zarządzania ryzykiem związanym z tymi aktywami oraz zasad wynagradzania osób zarządzających tymi portfelami.

W modelu biznesowym „utrzymywane dla przepływów pieniężnych” sprzedaż aktywów jest incydentalna i możliwa do realizacji w przypadku wzrostu poziomu ryzyka kredytowego, zmiany prawa lub regulacji - realizowana w celu utrzymania zakładanego poziomu kapitału regulacyjnego, na zasadach opisanych w strategii zarządzania takimi portfelami lub przy założeniu, iż następuje ona blisko daty zapadalności aktywa, w przypadku spadku ratingu kredytowego poniżej poziomu zakładanego dla danego portfela, istotnej wewnętrznej restrukturyzacji lub przejęcia innego biznesu, realizacji planu kryzysowego lub naprawy oraz innego niedającego się przewidzieć czynnika, na który Bank nie ma wpływu.

- **OCENA CHARAKTERYSTYK WYNIKAJĄCYCH Z UMOWY PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH**

Ocena charakterystyk wynikających z umowy przepływów pieniężnych polega na ustaleniu, poprzez przeprowadzenie testu umownych przepływów pieniężnych (test SPPI, z ang. Solely Payments of Principal and Interest test), czy wynikające z umowy przepływy pieniężne z tego składnika aktywów są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty. Odsetki obejmują zapłatę za wartość pieniądza w czasie, za ryzyko kredytowe związane z kwotą główną pozostałą do spłaty w określonym czasie i za inne podstawowe ryzyka i koszty związane z udzieleniem finansowania, a także marżę zysku.

Charakterystyka wynikająca z umownych przepływów pieniężnych pozostaje bez wpływu na klasyfikację składnika aktywów finansowych, jeśli:

- mogłaby mieć tylko niewielki wpływ na wynikające z umowy przepływy pieniężne z tytułu tego składnika (cecha de minimis),

- nie jest prawdziwa, tj. jeżeli wpływa na wynikające z umowy przepływy pieniężne z tytułu instrumentu tylko w przypadku wystąpienia zdarzenia niezwykle rzadkiego, wyjątkowo nietypowego i bardzo mało prawdopodobnego (cecha non genuine).

W celu dokonania wyżej wymienionego ustalenia uwzględnia się potencjalny wpływ charakterystyki wynikającej z umowy przepływów pieniężnych w każdym okresie sprawozdawczym i łącznie w całym okresie życia instrumentu finansowego.

Test SPPI jest przeprowadzany dla każdego aktywa finansowego w modelu „utrzymywane dla przepływów pieniężnych” lub „utrzymywane dla przepływów pieniężnych i na sprzedaż” na dzień początkowego ujęcia (w tym dla modyfikacji istotnej po ponownym ujęciu aktywa finansowego).

W odniesieniu do aktywów finansowych posiadających cechy związane ze zrównoważonym rozwojem (tzw. zielone pożyczki – dla których dostarczenie przez klienta świadectwa charakterystyki energetycznej umożliwia skorzystanie z obniżonej marży na kredycie), podczas oceny zmienności przepływów brany jest pod uwagę możliwy wpływ cechy związanej ze zrównoważonym rozwojem w każdym okresie sprawozdawczym i łącznie przez cały okres kredytowania oraz czy wpływ tej cechy na umowne przepływy pieniężne jest powiązany z ryzykiem kredytowym. W przypadku, gdy wraz ze wzrostem lub spadkiem ryzyka kredytowego oprocentowanie ulega podwyższeniu lub obniżeniu, co wskazuje na dodatnią relację pomiędzy marżą kredytu a poziomem ryzyka kredytowego, kryteria SPPI nie są naruszone a tym samym kryterium testu SPPI zostaje spełnione.

Bank analizuje m.in. następujące cechy aktywów finansowych, które skutkują brakiem zdania testu SPPI:

- dźwignia w konstrukcji oprocentowania rozumianej jako mnożnik większy niż 1,
- prawo do udziału w zysku wierzyciela - przepływy pieniężne wynikające z umowy nie są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty,
- ograniczenie odpowiedzialności dłużnika (skutkujące powstaniem aktywa typu non recourse),
- opcja wcześniejszej spłaty i wydłużenia (prolongaty) warunkowana przyszłym zdarzeniem ekonomicznym niezwiązanym z umową, w szczególności niezwiązanym ze zmianą poziomu ryzyka kredytowego kredytobiorcy,
- kowenanty umowne skutkujące tym, że wraz ze wzrostem lub spadkiem ryzyka kredytowego oprocentowanie ulega obniżeniu lub podwyższeniu, co wskazuje na ujemną relację pomiędzy marżą kredytu a poziomem ryzyka kredytowego,
- stopy jednostronnie ustalane przez Bank (stopy administrowane) o ile nie stanowią przybliżenia rynkowej stopy zmiennej.

Jeżeli na podstawie oceny jakościowej w ramach testu SPPI nie można ustalić, czy przepływy pieniężne wynikające z umowy stanowią jedynie spłatę kwoty głównej i odsetek, przeprowadzany jest test porównawczy (ocena ilościowa), tzw. test benchmarkowy w celu ustalenia jak różniłyby się (niezdyskontowane) przepływy pieniężne wynikające z umowy od (niezdyskontowanych) przepływów pieniężnych, które powstałyby, gdyby wartość pieniądza w czasie nie została zmieniona (poziom referencyjny przepływów pieniężnych).

11.5. KATEGORIA WYCENY AKTYWÓW FINANSOWYCH WEDŁUG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU

Składnik aktywów finansowych (dotyczy dłużnych aktywów finansowych) wycenia się według zamortyzowanego kosztu, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym „utrzymywane dla przepływów pieniężnych”,
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty (zdany test SPPI).

W momencie początkowego ujęcia Bank wycenia te aktywa finansowe do wartości godziwej. Wartość początkową składnika aktywów wycenianych według zamortyzowanego kosztu korygują wszelkie prowizje i opłaty mające wpływ na jego efektywny zwrot i stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej tego aktywa (prowizje i opłaty zaistniałe w związku z realizacją czynności wykonywanych przez Bank i prowadzących do powstania aktywów).

Wartość bilansową tej kategorii aktywów ustala się przy użyciu efektywnej stopy procentowej, opisanej w nocie „Przychody i koszty z tytułu odsetek”, służącej do bieżącego ustalenia (naliczenia) przychodu odsetkowego wygenerowanego przez aktywo w danym okresie, korygując ją o odpisy na oczekiwane straty kredytowe.

Nie podlegają wycenie według zamortyzowanego kosztu aktywa, dla których nie można ustalić harmonogramu przyszłych przepływów pieniężnych niezbędnych dla obliczenia efektywnej stopy procentowej. Aktywa te wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty obejmującej również odsetki od należności, z uwzględnieniem odpisów na oczekiwane straty kredytowe. Prowizje i opłaty związane z powstaniem lub decydujące o cechach finansowych tych aktywów podlegają obowiązkowi rozliczenia w czasie w okresie życia aktywa metodą liniową i są zaliczane do przychodów prowizyjnych.

W przypadku należności, dla których nie można ustalić harmonogramu przyszłych przepływów pieniężnych, a więc także ustalić efektywnej stopy procentowej, należność wycenia się według kwoty wymaganej zapłaty.

11.6. KATEGORIA WYCENY AKTYWÓW FINANSOWYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ INNE DOCHODY CAŁKOWITE

Składnik aktywów finansowych (dotyczy dłużnych aktywów finansowych) jest wyceniany do wartości godziwej przez inne dochody całkowite, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych, oraz
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty (zdany test SPPI).

Wartość godziwa to cena, którą otrzymano by za sprzedaż składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach na głównym (lub najkorzystniejszym) rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych (tj. ceną wyjścia) bez względu na to, czy cena ta jest bezpośrednio obserwowalna lub oszacowana przy użyciu innej techniki wyceny. Metody ustalania wartości godziwej opisane zostały w notcie „[HIERARCHIA WARTOŚCI GODZIWEJ](#)”.

Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite wycenia się do wartości godziwej. Skutki zmiany wartości godziwej tych aktywów finansowych do momentu zaprzestania ujmowania składnika aktywów finansowych lub jego przeklasyfikowania odnosi się do innych dochodów całkowitych, z wyjątkiem przychodów o zbliżonym charakterze do odsetkowych, zysku lub straty z tytułu odpisu na oczekiwane straty kredytowe oraz zysków lub strat z tytułu różnic kursowych, które ujmuje się w wyniku finansowym. Zysk lub stratę odnoszoną do innych dochodów całkowitych stanowi różnica między ustaloną na dzień wyceny wartością godziwą składnika aktywów finansowych a wartością tego składnika według zamortyzowanego kosztu.

Jeśli zaprzestano ujmowania składnika aktywów finansowych, skumulowane zyski lub straty poprzednio ujęte w innych dochodach całkowitych zostają przeklasyfikowane z pozycji inne dochody całkowite do wyniku finansowego w formie korekty wynikającej z przeklasyfikowania.

11.7. KATEGORIA WYCENY AKTYWÓW FINANSOWYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Jeśli aktywa finansowe nie spełniają wymienionych powyżej kryteriów kwalifikacji do wyceny według zamortyzowanego kosztu albo do wyceny do wartości godziwej przez inne dochody całkowite, są one klasyfikowane jako aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Dodatkowo, w momencie początkowego ujęcia, można nieodwołalnie wyznaczyć składnik aktywów finansowych jako wyceniany w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (opcja wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat), jeśli w ten sposób eliminuje się lub znacząco zmniejsza niespójność wyceny lub ujęcia jaka w przeciwnym razie powstałaby na skutek wyceny aktywów lub zobowiązań bądź ujęcia związanych z nimi zysków lub strat według różnych zasad (niedopasowanie księgowo). Opcja ta dostępna jest dla instrumentów dłużnych zarówno w modelu „utrzymywane dla przepływów pieniężnych”, jak i „utrzymywane dla przepływów pieniężnych i na sprzedaż”.

W sprawozdaniu finansowym prezentacja aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat jest następująca:

- przeznaczone do obrotu - składniki aktywów finansowych które:
 - nabyto głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie,

- w momencie początkowego ujęcia stanowią część portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i dla których istnieją dowody bieżącego faktycznego trybu generowania krótkoterminowych zysków; lub
- są instrumentem pochodnym (z wyjątkiem instrumentów pochodnych będących umowami gwarancji finansowej lub wyznaczonymi i skutecznymi instrumentami zabezpieczającymi),
- aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat - aktywa finansowe dla których test charakterystyki umownych przepływów pieniężnych nie został zdany (niezależnie od modelu biznesowego) lub aktywa finansowe zaklasyfikowane do modelu rezydualnego,
- aktywa finansowe desygnowane do wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat przy początkowym ujęciu (opcja wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat).

Zysk lub stratę na aktywach wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat ujmuje się w wyniku finansowym. Zysk lub stratę z wyceny tego składnika aktywów finansowych do wartości godziwej stanowi różnica między jego wartością godziwą a wartością tego składnika według zamortyzowanego kosztu ustaloną na dzień wyceny.

Zyski i straty powstałe w wyniku zbycia instrumentów finansowych zaliczonych do aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz efekt ich wyceny do wartości godziwej ujmowane są w wyniku finansowym w pozycji Wynik na operacjach finansowych.

Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat ujmowane są w wyniku finansowym w pozycji Przychody i koszty z tytułu odsetek.

11.8. INSTRUMENTY KAPITAŁOWE

Inwestycje w instrumenty kapitałowe wycenia się do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

W przypadku inwestycji kapitałowych Bank nie skorzystał z opcji wyceny do wartości godziwej przez inne dochody całkowite.

11.9. ZMIANA KLASYFIKACJI AKTYWÓW FINANSOWYCH

Reklasyfikacja aktywów finansowych następuje jedynie w przypadku zmiany modelu biznesowego odnoszącego się do aktywa lub grupy aktywów wynikającej z rozpoczęcia lub zakończenia istotnej części działalności. Zmiany takie mają charakter incydentalny. Zmiana klasyfikacji jest ujmowana prospektywnie, tj. bez zmiany ujętych dotychczas skutków wyceny do wartości godziwej, odpisów czy naliczonych odsetek.

Za zmianę modelu biznesowego nie uważa się:

- zmiany zamiarów związanych z konkretnymi aktywami finansowymi (nawet w przypadku znacznych zmian warunków rynkowych),
- tymczasowego zaniku określonego rynku aktywów finansowych,
- przeniesienia aktywów finansowych między obszarami działalności stosującymi różne modele biznesowe.

Nie dokonuje się przeklasyfikowania żadnych zobowiązań finansowych.

11.10. MODYFIKACJE - ZMIANA KONTRAKTOWYCH PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Modyfikacja rozumiana jako zmiana przepływów kontraktowych składnika aktywów finansowych na podstawie aneksu do umowy może być istotna lub nieistotna. Nie stanowi modyfikacji zmiana przepływów kontraktowych wynikająca z realizacji warunków umownych.

Jeśli wynikające z umowy przepływy pieniężne związane ze składnikiem aktywów finansowych podlegają renegotjacji lub jakiegokolwiek innej modyfikacji na podstawie aneksu do umowy lub na podstawie odgórnych aktów prawnych, a renegotjacja lub modyfikacja nie prowadzą do zaprzestania ujmowania danego składnika aktywów finansowych („**MODYFIKACJA NIEISTOTNA**”) dokonuje się ponownego obliczenia wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych i ujmuje zysk lub stratę z tytułu modyfikacji w wyniku finansowym (w przychodach lub kosztach odsetkowych). Korekta wartości bilansowej aktywa finansowego z tytułu modyfikacji podlega rozliczeniu w czasie w wynik odsetkowy metodą efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową brutto składnika aktywów finansowych oblicza się jako obecną wartość renegotjowanych lub zmodyfikowanych przepływów pieniężnych wynikających z umowy, dyskontowanych według pierwotnej efektywnej stopy procentowej składnika aktywów finansowych (lub efektywnej stopy procentowej skorygowanej o ryzyko kredytowe w przypadku nabytych lub udzielonych składników aktywów finansowych z utratą wartości) bądź, w stosownych przypadkach (np. dla zysku

lub straty z tytułu zabezpieczenia pozycji zabezpieczanej), według zaktualizowanej efektywnej stopy procentowej. Wszelkie poniesione koszty i opłaty korygują wartość bilansową zmodyfikowanego składnika aktywów finansowych i są amortyzowane w okresie pozostającym do daty wymagalności zmodyfikowanego składnika aktywów finansowych.

W pewnych okolicznościach renegotjacja lub modyfikacja wynikających z umowy przepływów pieniężnych związanych ze składnikiem aktywów finansowych może prowadzić do zaprzestania ujmowania istniejącego składnika aktywów finansowych. Jeżeli modyfikacja składnika aktywów finansowych powoduje zaprzestanie ujmowania istniejącego składnika aktywów finansowych, a następnie ujęcie zmodyfikowanego składnika aktywów finansowych, zmodyfikowany składnik aktywów uznaje się za „nowy” składnik aktywów finansowych („**MODYFIKACJA ISTOTNA**”). Następuje ujęcie nowego aktywa w wartości godziwej oraz kalkulacja nowej efektywnej stopy procentowej zastosowanej do nowego aktywa. W przypadku gdy charakterystyka zmodyfikowanego nowego aktywa finansowego (po zawarciu aneksu) odpowiada warunkom rynkowym, wartość bilansowa tego aktywa finansowego stanowi wartość godziwą.

Ocena czy dana modyfikacja aktywów finansowych jest modyfikacją istotną czy nieistotną zależy od spełnienia kryteriów ilościowych oraz jakościowych.

Przyjęte **KRYTERIA JAKOŚCIOWE** są następujące:

- przewalutowanie,
- zmiana dłużnika, za wyjątkiem zmiany wynikającej ze śmierci dłużnika,
- wprowadzenie do umowy cechy umownej powodującej naruszenie testu charakterystyk przepływów pieniężnych (testu SPPI) lub usunięcie tej cechy,

Wystąpienie przynajmniej jednego z tych kryteriów skutkuje wystąpieniem modyfikacji istotnej.

Przyjęte **KRYTERIUM ILOŚCIOWE** stanowi test 10% polegający na analizie zmiany warunków umownych składnika aktywów finansowych skutkującej powstaniem różnicy między wartością przyszłych przepływów pieniężnych wynikających ze zmienionego aktywa finansowego zdyskontowanych pierwotną efektywną stopą procentową a wartością analogicznych przyszłych przepływów wynikających z pierwotnego składnika aktywa finansowego zdyskontowanych tą samą stopą procentową. Drugim kryterium ilościowym jest zwiększenie zaangażowania dłużnika, które obejmuje wartość zwiększenia kapitału i udzielonych zobowiązań pozabilansowych powyżej 10% w stosunku do kapitału i zobowiązań pozabilansowych sprzed podwyższenia dla każdej pojedynczej ekspozycji. Trzecim kryterium jest wydłużenie pierwotnego okresu kredytowania pożyczek gotówkowych, kredytów gospodarczych obsługiwanych w oddziale o więcej niż 1 rok oraz o więcej niż dwukrotne zwiększenie okresu rezidualnego; pożyczek gotówkowych, kredytów gospodarczych obsługiwanych przez jednostki windykacyjne więcej niż 1 rok; kredytów mieszkaniowych obsługiwanych w oddziale oraz obsługiwanych przez jednostki windykacyjne o więcej niż 4 lata.

Wystąpienie kryterium ilościowego (różnicy) powyżej 10% skutkuje uznaniem modyfikacji za istotną, natomiast wystąpienie kryterium ilościowego co najwyżej 10% skutkuje uznaniem modyfikacji za nieistotną.

Zaprzestanie ujmowania instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite oraz według zamortyzowanego kosztu dotyczy najczęściej przypadków ich sprzedaży lub modyfikacji istotnej.

11.11. WYCENA AKTYWÓW FINANSOWYCH NABYTYCH LUB UDZIELONYCH Z UTRATĄ WARTOŚCI (POCI)

MSSF 9 wyodrębnia kategorię aktywów finansowych nabytych lub udzielonych z utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (dalej „POCI” - ang. purchased or originated credit-impaired asset).

Aktywa POCI dotyczą aktywów finansowych o charakterze dłużnym, wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite, tj. kredytów oraz dłużnych papierów wartościowych.

Ujęcie początkowe tych aktywów następuje w wartości netto (tj. bez odpisów aktualizujących) odpowiadającej wartości godziwej. Przychody odsetkowe od aktywów POCI oblicza się od wartości bilansowej netto przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, skorygowanej o ryzyko kredytowe rozpoznane dla całego okresu życia aktywa. Skorygowaną o ryzyko kredytowe efektywną stopę procentową liczy się poprzez uwzględnienie przyszłych przepływów pieniężnych skorygowanych o efekt ryzyka kredytowego rozpoznawanego w całym okresie życia aktywa. Zmiana szacunków w zakresie przyszłych odzysków w kolejnych okresach sprawozdawczych odnoszona jest jako strata lub zysk z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe.

11.12. WYCENA ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH

Zobowiązania z tytułu krótkiej pozycji w papierach wartościowych wyceniane są do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Jeżeli dla zobowiązania finansowego nie można ustalić harmonogramu przyszłych przepływów pieniężnych, a więc także ustalić efektywnej stopy procentowej, zobowiązanie to wycenia się według kwoty wymaganej zapłaty.

12. KWESTIE ŚRODOWISKOWE

Ze względu na charakter działalności gospodarczej bezpośrednio oddziaływanie Banku na środowisko naturalne jest ograniczone do zużycia zasobów naturalnych. Pośredni wpływ na środowisko dotyczy finansowania udzielanego przez Bank oraz oferty produktowej Banku. Bank ogranicza swój bezpośredni wpływ na środowisko i dostosowuje swoje polityki kredytowe dla poszczególnych sektorów gospodarki tak, aby motywować do tego także swoich klientów.

Zagadnienia związane z oddziaływaniem Banku na środowisko oraz podejmowane przez Bank inicjatywy pro-środowiskowe zostały opisane w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. za 2022 rok w rozdziałach:

- 13.4 „Czynniki niefinansowe w Strategii Banku”,
- 13.5 „Kluczowe niefinansowe wskaźniki wyników”,
- 13.7 „Istotne tematy: zarządzanie i ryzyka”, w tym: 13.7.6 „Środowisko”, 13.7.7 „Klimat” i 13.7.8 „Zrównoważony rozwój”.

Począwszy od 2021 roku ryzyko ESG zostało uwzględnione w strategii zarządzania ryzykiem w Banku. Kwestie zarządzania ryzykiem ESG opisane zostały w nocie „[Zarządzanie ryzykiem ESG](#)”.

W niniejszej nodzie zaprezentowano wpływ czynników klimatycznych na poszczególne elementy niniejszego sprawozdania finansowego Banku, w tym w szczególności wpływ ryzyka klimatycznego na pomiar oczekiwanych strat kredytowych oraz koncentrację ryzyka kredytowego.

• ŹRÓDŁA NIEPEWNOŚCI SZACUNKÓW I ZNACZĄCE OSĄDY ORAZ MOŻLIWOŚĆ KONTYNUACJI DZIAŁALNOŚCI

Bank jest narażony na ryzyko klimatyczne, w tym:

- ryzyko fizyczne (np. ryzyko wynikające z częstszych/poważniejszych zdarzeń pogodowych); oraz
- ryzyko związane z transformacją gospodarczą oraz zmianą klimatu (np. ryzyko związane z przejściem na mniej zanieczyszczającą i niskoemisyjną gospodarkę, ekstremizacją pór roku).

Ryzyko klimatyczne może mieć potencjalny wpływ na szacunki i oceny stosowane przez Bank (w tym stosowane w kalkulacji odpisów na oczekiwane straty kredytowe).

Jak opisano poniżej w Banku nie wystąpiły istotne szacunki i osądy związane z czynnikami klimatycznymi, które znacząco wpływałyby na wartości rozpoznane w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

Kwestie związane z klimatem nie stanowią zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Bank w okresie 12 miesięcy od daty zatwierdzenia przez Zarząd do publikacji sprawozdania finansowego.

• KLASYFIKACJA I WYCENA DO WARTOŚCI GODZIWEJ ORAZ UTRATA WARTOŚCI INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Ryzyko związane z klimatem może mieć wpływ na oczekiwane przepływy pieniężne z udzielonych kredytów, a tym samym na narażenie Banku na straty kredytowe. Atrybuty specyficzne dla kredytobiorcy, ryzyko fizyczne i ryzyko związane z przejściem, pojedynczo lub w połączeniu, mogą wpływać na oczekiwane przepływy pieniężne, jak również na zakres potencjalnych przyszłych scenariuszy ekonomicznych uwzględnianych przy pomiarze oczekiwanych strat kredytowych.

Wpływ czynników ryzyka związanych z klimatem na oczekiwane straty kredytowe będzie się różnić w zależności od dotkliwości i czasu przewidywanych zagrożeń klimatycznych, ich bezpośredniego i pośredniego wpływu na kredytobiorcę i portfel kredytowy kredytodawcy oraz czas trwania portfela kredytowego.

Wpływ czynników ryzyka związanych z klimatem na oczekiwane straty kredytowe w Banku jest potencjalnie ograniczony, ponieważ Bank, biorąc pod uwagę stosunkowo krótkoterminowy okres trwania wielu portfeli kredytów bankowych, oczekuje, że najbardziej znaczące skutki zmian klimatu pojawią się w perspektywie średnio-

i długoterminowej potencjalnie ograniczając dzisiejszy wpływ na ECL. Równocześnie ważne jest monitorowanie szybkości i skali tych zmian oraz ich możliwego wpływu na pomiar odpisów na oczekiwane straty kredytowe.

W procesie kredytowym dla klientów segmentu korporacyjnego oraz klientów segmentu firm i przedsiębiorstw ocenianych z wykorzystaniem metody ratingowej Bank każdorazowo ocenia wpływ czynników środowiskowych, społecznych oraz związanych z zarządzaniem (tzw. czynniki ESG) na zdolność kredytową Klienta oraz identyfikuje transakcje kredytowe z podwyższoną dźwignią finansową (tzw. transakcje lewarowane). Bank bada też wpływ transakcji kredytowych na kwestie ESG i klasyfikuje je do czterech kategorii, począwszy od transakcji z pozytywnym wpływem na kwestie ESG, a skończywszy na tych z istotnie negatywnym wpływem. W ocenie czynników ESG Bank uwzględnia m.in. ryzyko zmiany klimatu i wpływu na działalność klienta, możliwy wpływ klienta na zmianę klimatu, czynniki związane z kapitałem ludzkim czy dotyczące zdrowia i bezpieczeństwa oraz czynniki związane z aspektami zarządzania (w tym kultury organizacji i nadzoru wewnętrznego).

Bank w pomiarach wartości godziwej instrumentów finansowych sklasyfikowanych na poziomie 3 wartości godziwej nie stosuje danych nieobserwowalnych dotyczących ryzyka związanego z klimatem:

- papiery dłużne klasyfikowane na poziomie 3 - zasadniczo stanowią finansowanie podmiotów gospodarczych z branż nie narażonych na znaczące ryzyko klimatyczne (np. spółki ubezpieczeniowe, developerzy),
- udzielone kredyty klasyfikowane na poziomie 3 - zasadniczo stanowią finansowanie dla gospodarstw domowych, ich wartość godziwa jest szacowana metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych z wykorzystaniem efektywnej marży kredytowej,
- udziały i akcje w innych jednostkach nienotowane na giełdach klasyfikowane na poziomie 3 - nie obejmują spółek z sektorów narażonych na znaczące ryzyko klimatyczne.

- **RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE I WARTOŚCI NIEMATERIALNE**

Kwestie dotyczące klimatu nie mają wpływu na amortyzację rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych w Banku według stanu na 31 grudnia 2022 i 2021 roku. Ponadto czynniki klimatyczne nie spowodowały wystąpienia przesłanek utraty wartości aktywów niefinansowych oraz nie miały wpływu na ich wartość odzyskiwalną według stanu na 31 grudnia 2022 i 2021 roku.

- **ZAPASY** - Kwestie związane z klimatem nie mają wpływu na wartość bilansową zapasów posiadanych przez Bank według stanu na 31 grudnia 2022 i 2021 roku.
- **PODATKI** Kwestie dotyczące klimatu nie mają wpływu na realizację aktywa z tytułu podatku odroczonego w Banku według stanu na 31 grudnia 2022 i 2021 roku.
- **REZERWY I SPRAWY SPORNE** Na 31 grudnia 2022 roku oraz na 31 grudnia 2021 roku w Banku nie występowały postępowania dotyczące jakichkolwiek kwestii związanych z klimatem lub ochroną środowiska. W latach 2022-2021 roku w Banku nie toczyły się postępowania administracyjne związane z naruszeniem przepisów ochrony środowiska oraz dotyczące wpływu na klimat, które zakończyły się nałożeniem kar finansowych.

13. ZMIANY ZASAD RACHUNKOWOŚCI OBOWIĄZUJĄCE OD 1 STYCZNIA 2022 ROKU I OBJAŚNIENIE RÓŻNIC MIĘDZY WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYMI SPRAWOZDANIAMI A NINIEJSZYM SPRAWOZDANIEM FINANSOWYM

Bank, w celu lepszego odzwierciedlenia swej działalności i zapewnienia porównywalności z sektorem bankowym, dokonał następujących zmian zasad rachunkowości w zakresie:

1. RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT

- **REKLASYFIKACJA KOSZTÓW ZWIĄZANYCH Z KARTAMI (1)**

Począwszy od 1 kwartału 2022 roku Bank prezentuje koszty związane z kartami jako element wyniku z tytułu prowizji i opłat w kosztach dotyczących kart. Wcześniej koszty prezentowane były w kosztach działania jako element kosztów rzeczowych.

- **REKLASYFIKACJA KOSZTÓW TRANSPORTU WARTOŚCI PIENIĘŻNYCH NA RZECZ KLIENTÓW BANKU (2)**

Począwszy od 1 kwartału 2022 roku Bank prezentuje koszty związane z transportem wartości pieniężnych jako element wyniku z tytułu prowizji i opłat w kosztach rachunków bankowych dotyczących usług rozliczeniowych. Wcześniej koszty prezentowane były w kosztach działania jako element kosztów rzeczowych dotyczących usług informatycznych.

• REKLASYFIKACJA KOSZTÓW OPŁAT CZŁONKOWSKICH O CHARAKTERZE DOBROWOLNYM (3)

Począwszy od 1 kwartału 2022 roku Bank prezentuje koszty opłat członkowskich o charakterze dobrowolnym jako element pozostałych kosztów operacyjnych. Wcześniej koszty prezentowane były w kosztach działania.

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT BANKU - WYBRANE DANE	01.01- 31.12.2021 przed przekształceniem	(1)	(2)	(3)	01.01- 31.12.2021 przekształcon e
Wynik z tytułu prowizji i opłat	3 542	(45)	(4)	-	3 493
Koszty z tytułu prowizji i opłat	(1 104)	(45)	(4)	-	(1 153)
Wynik pozostały	1 213	-	-	(2)	1 211
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	(95)	-	-	(2)	(97)
Wynik na działalności biznesowej	13 466	(45)	(4)	(2)	13 415
Koszty działania	(5 304)	45	4	2	(5 253)
w tym wynik z tytułu obciążeń regulacyjnych	(596)	-	-	2	(594)
Zysk netto	4 596	-	-	-	4 596

2. SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Począwszy od sprawozdań finansowych za rok 2022 w części przepływów środków pieniężnych z działalności operacyjnej pozycję „odsetki i dywidendy” podzielono na „odsetki i dywidendy otrzymane” oraz „odsetki zapłacone”.

PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ - WYBRANE DANE	01.01- 31.12.2021 przed przekształceni em	(1)	01.01- 31.12.2021 przekształcone
Odsetki i dywidendy (stara pozycja)	(2 477)	2 477	-
Odsetki i dywidendy otrzymane (nowe pozycje)	-	(2 744)	(2 744)
Odsetki zapłacone (nowe pozycje)	-	267	267

14. NOWE STANDARDY I INTERPRETACJE ORAZ ZMIANY DO NICH

• STANDARDY I INTERPRETACJE ORAZ ZMIANY DO NICH OBOWIĄZUJĄCE OD 1 STYCZNIA 2022

STANDARDY I INTERPRETACJE*	OPIS ZMIAN I WPŁYWU
ZMIANY DO MSSF 3 „POŁĄCZENIA JEDNOSTEK” (1.01.2022/28.06.2021)	Zmiany do MSSF 3 zastąpiły odniesienia do zasad ramowych poprzez odniesienia do ram koncepcyjnych z 2018 roku. Dodano również wymóg, że w odniesieniu do transakcji i innych zdarzeń objętych zakresem MSR 37 lub KIMSF 21, jednostka przejmująca stosuje MSR 37 lub KIMSF 21 (zamiast ram koncepcyjnych) w celu zidentyfikowania zobowiązań, które zaciągnęła w ramach połączenia jednostek. Zgodnie z wprowadzonymi zmianami jednostka przejmująca nie rozpoznaje aktywów warunkowych nabytych w ramach połączenia jednostek. Brak wpływu na sprawozdanie finansowe
ZMIANY DO MSR 16 „RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE” (1.01.2022/28.06.2021)	Zmiany wskazały m.in., że przychody uzyskane przy wykorzystaniu środka trwałego nie oddanego jeszcze do użytkowania powinny zostać ujęte w rachunku zysków i strat a nie pomniejszać kosztu środka trwałego. Brak istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
ZMIANY DO MSR 37 „REZERWY, ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE I AKTYWA WARUNKOWE” (1.01.2022/28.06.2021)	Zmiany doprecyzowała, że przy ocenie, czy umowa jest umową rodzącą obciążenia, koszty wykonania umowy obejmują zarówno bezpośrednie koszty inkrementalne jak i alokację innych kosztów pośrednich. Brak istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

<p>CYKLICZNE ULEPSZENIA MSSF 2018-2020 (1.01.2022/28.06.2021)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Zmiany do MSSF 1 dotyczą sytuacji gdy jednostka zależna stosuje MSSF po raz pierwszy w dacie późniejszej niż jednostka dominująca; w tym przypadku jednostka zależna może zdecydować się na wycenę skumulowanych różnic kursowych dla wszystkich operacji zagranicznych w kwotach zawartych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej na datę przejścia jednostki dominującej na standardy MSSF. Zmiany do MSR 41 dostosowują wymogi dotyczące wyceny do wartości godziwej określone w MSR 41 do założeń MSSF 13. <p>Powyższe zmiany nie dotyczą Banku.</p> <ul style="list-style-type: none"> Zmiana do MSSF 9 wyjaśnia, które opłaty należy uwzględnić do celów testu „10 procent” w przypadku zaprzestania ujmowania zobowiązań finansowych. Zmiany do przykładów zastosowania MSSF 16 dotyczące identyfikowania zachęt leasingowych. <p>Brak istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.</p>
---	---

* (w nawiasie oczekiwana data wejścia w życie w UE /data zatwierdzenia przez UE)

- NOWE STANDARDY I INTERPRETACJE ORAZ ZMIANY DO NICH, KTÓRE ZOSTAŁY OPUBLIKOWANE A TAKŻE ZOSTAŁY ZATWIERDZONE PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ, A NIE WESZŁY JESZCZE W ŻYCIE I NIE ZOSTAŁY JESZCZE ZASTOSOWANE PRZEZ BANK**

STANDARDY I INTERPRETACJE*	OPIS ZMIAN I WPŁYWU
<p>MSSF 17 UMOWY UBEZPIECZENIOWE (1.01.2023/ 19.11. 2021) ORAZ ZMIANY DO MSSF 17 (1.01.2023/ 19.11. 2021)</p>	<p>MSSF 17 zastąpi dotychczasowy Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 4 „Umowy ubezpieczeniowe”, umożliwiając ujmowanie umów ubezpieczeniowych według zasad rachunkowości obowiązujących w krajowych standardach.</p> <p>Celem nowego standardu jest wprowadzenie nowych, jednolitych zasad wyceny umów ubezpieczenia oraz reasekuracji, zapewniających większą porównywalność sprawozdań pomiędzy podmiotami oferującymi produkty ubezpieczeniowe, a także dostarczenie szeregu nowych ujawnień na użytek odbiorców sprawozdań finansowych.</p> <p>W 2022 roku Bank prowadził projekt z udziałem spółek Grupy Kapitałowej mający na celu wdrożenie MSSF 17 od 1 stycznia 2023 roku. W trakcie projektu Bank przeprowadził analizę oferowanych przez niego produktów (m.in. gwarancji dobrego wykonania) pod kątem identyfikacji powiązań z wymogami MSSF 17. Analiza potwierdziła, że w Banku brak jest produktów o charakterze ubezpieczeniowym. Tym samym nowy standard nie będzie miał wpływu na jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku.</p>
<p>ZMIANY DO MSR 1 „PREZENTACJA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH” ORAZ MSR 8 „ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI, ZMIANY WARTOŚCI SZACUNKOWYCH I KORYGOWANIE BŁĘDÓW” (1.01.2023/2.03.2022))</p>	<p>Zmiany do MSR 1 zawierają wytyczne dotyczące stosowania pojęcia istotności w zakresie ujawnień dotyczących zasad rachunkowości. Zamiast znaczących zasad rachunkowości zmiany wprowadzają wymóg ujawniania istotnych informacji o polityce rachunkowości, wraz z wyjaśnieniami i przykładami w jaki sposób jednostka może zidentyfikować istotne informacje dotyczące zasad rachunkowości.</p> <p>Zmiany do MSR 8 wprowadzają nową definicję szacunków księgowych. Zgodnie z nową definicją szacunki księgowe to kwoty pieniężne w sprawozdaniach finansowych, które są objęte niepewnością wyceny. Wprowadzenie definicji szacunków księgowych oraz innych poprawek do MSR 8 ma na celu pomóc jednostkom odróżnić zmiany zasad rachunkowości od zmian w szacunkach księgowych.</p> <p>Bank uważa, że zmiany te będą miały wpływ na zakres informacji prezentowanych w jego sprawozdaniach.</p>

<p>ZMIANY DO MSR 12 „PODATEK DOCHODOWY” (1.01.2023/11.08.2022)</p>	<p>Zmiany do MSR 12 wprowadzają wymóg ujęcia w sprawozdaniu finansowym aktywów i zobowiązań z tytułu różnic przejściowych także w przypadku transakcji innych niż połączenia jednostek gospodarczych, które w momencie początkowego ujęcia generują dodatnie i ujemne różnice przejściowe o identycznej wartości.</p> <p>Bank nie oczekuje, że wpływ na sprawozdanie finansowe tych zmian będzie istotny.</p>
--	---

*(w nawiasie oczekiwana data wejścia w życie w UE /data zatwierdzenia przez UE)

• **NOWE STANDARDY I INTERPRETACJE ORAZ ZMIANY DO NICH, KTÓRE ZOSTAŁY OPUBLIKOWANE I NIE SĄ ZATWIERDZONE PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ**

STANDARDY I INTERPRETACJE*	OPIS ZMIAN I WPŁYWU
<p>ZMIANY DO MSR 1 – KLASYFIKACJA ZOBOWIĄZAŃ (1.01.2023/ BRAK DANYCH)</p>	<p>Zmiany dotyczą klasyfikacji zobowiązań w sprawozdaniu z sytuacji finansowej do krótkoterminowych lub długoterminowych. Doprecyzowują one, że klasyfikacja zobowiązań jako krótkoterminowe lub długoterminowe powinna uwzględniać na datę klasyfikacji istnienie prolongaty zobowiązania bez względu na intencję podmiotu do skorzystania z niej na okres dłuższy niż 12 miesięcy oraz powinna uwzględniać spełnienie na dzień przeprowadzenia oceny warunków takiej prolongaty, jeżeli jest ona warunkowa.</p> <p>Bank jest w trakcie szacowania wpływu na sprawozdanie finansowe.</p>
<p>ZMIANY DO MSSF 16 „LEASING” (1.01.2024/ BRAK DANYCH)</p>	<p>Zmiany objaśniają, w jaki sposób sprzedawca-leasingobiorca powinien wyceniać transakcje sprzedaży i leasingu zwrotnego, które spełniają wymogi MSSF 15 dotyczące ujęcia składnika aktywów jako sprzedaż. W szczególności wycena zobowiązania leasingowego nie powinna uwzględniać zysków i strat związanych z zachowanym prawem do użytkowania. Sprzedający-leasingodawca nadal może ujmować w wyniku finansowym zyski i straty związane z częściowym albo całkowitym wypowiedzeniem leasingu. Do zmian obowiązywać będzie podejście retrospektywne.</p> <p>Bank jest w trakcie szacowania wpływu na sprawozdanie finansowe.</p>

*(w nawiasie oczekiwana data wejścia w życie w UE /data zatwierdzenia przez UE)

NOTY UZUPEŁNIAJĄCE DO RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT

15. PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Przychody i koszty z tytułu odsetek obejmują odsetki, w tym premię i dyskonto z tytułu instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz według wartości godziwej przez inne całkowite dochody, a także przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym przychody odsetkowe od pochodnych instrumentów zabezpieczających. W przychodach i kosztach odsetkowych ujmowane są również rozliczane w czasie z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej opłaty i prowizje otrzymane i zapłacone, wchodzące w skład wyceny instrumentu finansowego, w tym koszty wynagrodzeń agentów i pośredników za sprzedaż instrumentu finansowego, koszty premii pracowników w części dotyczącej bezpośrednio sprzedaży produktów kredytowych.

Przychody i koszty z tytułu odsetek ujmowane są na zasadzie memoriałowej i z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, która dyskontuje oszacowane przyszłe przepływy pieniężne w ciągu całego oczekiwanego okresu życia składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego do wartości bilansowej brutto składnika aktywów lub do zamortyzowanego kosztu zobowiązania finansowego, za wyjątkiem:

- aktywów finansowych nabytych lub udzielonych z utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (tzw. aktywa POCI). Przychody odsetkowe od tych aktywów oblicza się od wartości bilansowej netto przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, skorygowanej o ryzyko kredytowe rozpoznane dla całego cyklu życia aktywa, przy czym kalkulacja przychodu odsetkowego za dany miesiąc dokonywana jest w odniesieniu do aktywów finansowych zaklasyfikowanych jako aktywa POCI na koniec poprzedniego miesiąca w oparciu o wartość bilansową netto skalkulowaną przy zastosowaniu relacji wartości netto i wartości brutto z poprzedniego miesiąca;
- składników aktywów finansowych niebędących nabytymi lub udzielonymi składnikami aktywów finansowych z utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, które następnie stały się składnikami aktywów finansowych z utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe. Przychody odsetkowe od tych aktywów oblicza się od wartości bilansowej netto przy zastosowaniu pierwotnej efektywnej stopy procentowej z momentu rozpoznania przesłanki utraty wartości tego aktywa, przy czym kalkulacja przychodu odsetkowego za dany miesiąc dokonywana jest w odniesieniu do aktywów finansowych zaklasyfikowanych do fazy 3 na koniec poprzedniego miesiąca w oparciu o wartość bilansową netto skalkulowaną przy zastosowaniu relacji wartości netto i wartości brutto z poprzedniego miesiąca.

Wyliczenie efektywnej stopy procentowej obejmuje wszelkie płacone i otrzymywane przez strony umowy prowizje, koszty transakcji oraz wszelkie inne premie i dyskonta stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej.

W przychodach odsetkowych ujęty został również:

- wpływ orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej dotyczącego prawa konsumenta do obniżenia kosztu kredytu w przypadku spłaty kredytu przed terminem określonym w umowie kredytowej poprzez pomniejszenie przychodów odsetkowych, jako szacowana różnica pomiędzy wartością nierozliczonej prowizji według efektywnej stopy procentowej na dzień przewidywanej wcześniejszej spłaty kredytu oraz rozliczenia liniowego prowizji zgodnie, z którym Bank dokonuje zwrotu prowizji. Oszacowanie opiera się na historycznych terminach przedpłat oraz ich prawdopodobieństwach
- efekt ustawowych wakacji kredytowych wprowadzonych ustawą o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom, ujęty w drugiej połowie 2022 roku w korespondencji z wartością bilansową brutto kredytów hipotecznych udzielonych w PLN (nota „Kredyty i pożyczki udzielone klientom”),
- wpływ zmiany Ustawy z dnia 23 marca 2017 roku o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami (Dz. U. z 2020 roku poz. 1027 i 2320 oraz z 2022 roku poz. 872 i 1488), dotyczącej zwrotu dodatkowego kosztu hipotecznego związanego z oczekiwaniem na wpis hipoteki do księgi wieczystej, ponoszonego przez klienta do czasu dokonania wpisu hipoteki do księgi wieczystej poprzez pomniejszenie przychodów odsetkowych, jako wartość szacowanego zwrotu marży dla klientów skalkulowanej do daty wpisu hipoteki do księgi wieczystej.

- **PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU SPRZEDAŻY PRODUKTÓW UBEZPIECZENIOWYCH POWIĄZANYCH Z KREDYTAMI I POŻYCZKAMI**

Z uwagi na fakt, iż Bank oferuje produkty ubezpieczeniowe wraz z kredytami i pożyczkami i brak jest możliwości zakupu w Banku identycznego co do formy prawnej, warunków i treści ekonomicznej produktu ubezpieczeniowego bez zakupu kredytu, pożyczki, opłaty uzyskiwane przez Bank z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych traktowane są jako integralna część wynagrodzenia z tytułu oferowanych instrumentów finansowych.

Otrzymane oraz należne Bankowi wynagrodzenie z tytułu oferowania produktów ubezpieczeniowych dla produktów bezpośrednio powiązanych z instrumentami finansowymi jest rozliczane metodą efektywnej stopy procentowej i ujmowane w przychodzie odsetkowym oraz, w części odpowiadającej za wykonanie usługi pośrednictwa, jest ujmowane w przychodzie prowizyjnym w momencie sprzedaży produktu ubezpieczeniowego lub jego odnowienia.

Podział wynagrodzenia na część prowizyjną oraz odsetkową dokonywany jest w proporcji wartości godziwej instrumentu finansowego oraz wartości godziwej usługi pośrednictwa w stosunku do sumy obu tych wartości zgodnie z modelem względnej wartości godziwej uwzględniającym szereg parametrów, w tym m.in. średnią efektywną stopę procentową instrumentu finansowego, średni kontraktowy i ekonomiczny (rzeczywisty) okres kredytowania lub leasingu, średnią wysokość składki ubezpieczeniowej, okres polisy ubezpieczeniowej, prowizję niezależnego agenta ubezpieczeniowego.

Wycena wartości godziwej instrumentu finansowego opiera się na podejściu dochodowym, opartym na przeliczeniu przyszłych przepływów pieniężnych na ich wartość bieżącą przy zastosowaniu stopy dyskonta, składającej się ze stopy wolnej od ryzyka ustalonej w odniesieniu do średniej z ostatniego roku kalendarzowego stopy rentowności obligacji skarbowych o 5-letnich i 10-letnich okresach zapadalności, premii z tytułu ryzyka ustalonej w odniesieniu do rocznych kosztów ryzyka kredytowego oraz pozostałej ponad premię za ryzyko kredytowe, odzwierciedlającej wszystkie inne czynniki, które uczestnicy rynku uwzględniliby w danych okolicznościach w wycenie do wartości godziwej.

Natomiast wycena wartości godziwej usługi pośrednictwa ubezpieczeniowego opiera się na podejściu rynkowym polegającym na wykorzystaniu cen i innych informacji generowanych przez identyczne lub porównywalne transakcje rynkowe.

Koszty bezpośrednio związane ze sprzedażą produktów ubezpieczeniowych są rozliczane w analogiczny sposób do rozliczania przychodów, tj. jako element zamortyzowanego kosztu instrumentu finansowego lub jednorazowo.

Bank dokonuje okresowego oszacowania kwoty wynagrodzenia, które będzie w przyszłości podlegało zwrotowi w związku z wcześniejszym zakończeniem umowy ubezpieczeniowej na podstawie danych historycznych dotyczących pobranych składek i dokonanych zwrotów. Rezerwa na przyszłe zwroty zgodnie z modelem względnej wartości godziwej, alokowana jest do instrumentu finansowego i ujmowana jako pomniejszenie jego wartości bilansowej brutto oraz do usługi ubezpieczeniowej – ujmowana w pozycji rezerw.

Bank dokonuje weryfikacji prawidłowości przyjętych parametrów wykorzystywanych w modelu względnej wartości godziwej oraz wysokości współczynnika rezerwy na zwroty każdorazowo po powzięciu informacji o istotnych zmianach w tym zakresie, nie rzadziej niż raz w roku.

INFORMACJE FINANSOWE

PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK I PRZYCHODY O CHARAKTERZE ZBLIŻONYM DO ODSETEK	2022	2021
Kredyty i inne należności od banków ¹	1 401	71
Pooling	-	1
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	411
Dłużne papiery wartościowe:	3 684	1 788
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	1 497	906
wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	2 158	873
wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	29	9
Kredyty i pożyczki udzielone klientom ²	13 410	6 874
wyceniane według zamortyzowanego kosztu	12 004	6 140
wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	883	346
wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	523	388
Zobowiązania wobec klientów (z wyłączeniem kredytów i pożyczek otrzymanych)	29	19
Razem	18 524	9 164
w tym: przychody z tytułu odsetek od instrumentów finansowych z utratą wartości	368	194
Przychody z tytułu odsetek obliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej od instrumentów finansowych wycenianych:	17 972	8 356
według zamortyzowanego kosztu	14 931	7 137
do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	3 041	1 219
Przychody o charakterze zbliżonym do odsetek od instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	552	808
Razem	18 524	9 164

¹ W pozycji kredyty i inne należności od banków Bank ujął na 31 grudnia 2022 roku przychody z tytułu odsetek od środków na rachunkach typu call (centralne rozliczenia za pośrednictwem clearing brokera) w wysokości 297 milionów PLN (na 31 grudnia 2021 roku 4 miliony PLN) oraz przychody odsetkowe od środków na rachunku bieżącym w NBP w wysokości 560 milionów PLN (na 31 grudnia 2021 roku 11 milionów PLN).

² W pozycji kredyty i pożyczki udzielone klientom uwzględniono wpływ efektu ustawowych wakacji kredytowych, ujęty w drugiej połowie 2022 roku na kwotę 2 443 mln PLN (nota „Kredyty i pożyczki udzielone klientom”).

KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK	2022	2021
Pochodne instrumenty zabezpieczające	(3 142)	-
Zobowiązania wobec banków	(134)	(22)
Lokaty międzybankowe	(6)	(7)
Kredyty i pożyczki otrzymane	(198)	(197)
Leasing	(14)	(8)
Zobowiązania wobec klientów	(3 642)	(156)
emisji papierów wartościowych	-	(15)
zobowiązań podporządkowanych	(164)	(48)
Razem	(7 300)	(453)

	31.12.2022	31.12.2021
Oprocentowanie środków na rachunku rezerwy obowiązkowej	6,75%	1,75%

Bank może wykorzystywać w ciągu dnia środki na rachunkach rezerwy obowiązkowej do bieżących rozliczeń pieniężnych na podstawie dyspozycji złożonej do Narodowego Banku Polskiego, musi jednak zapewnić utrzymanie średniego miesięcznego salda na tym rachunku w odpowiedniej wysokości wynikającej z deklaracji rezerwy obowiązkowej.

16. PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Przychody z tytułu prowizji i opłat niepodlegających rozliczeniu metodą efektywnej stopy procentowej ujmuje się w taki sposób, aby odzwierciedlić przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta w kwocie, która odzwierciedla wynagrodzenie, do którego – zgodnie z oczekiwaniem Banku – będzie uprawniony w zamian za te dobra lub usługi, zgodnie z pięciostopniowym modelem ujmowania przychodów.

Do przychodów prowizyjnych zaliczane są jednorazowo opłaty pobierane przez Bank za wykonanie czynności niezwiązanych bezpośrednio z powstaniem składnika aktywów finansowych, a także rozliczane liniowo opłaty za świadczenie usług przez Bank. Do przychodów prowizyjnych zalicza się także opłaty i prowizje rozliczane w czasie metodą liniową, otrzymane od udzielonych kredytów i pożyczek o nieustalonych harmonogramach przyszłych przepływów pieniężnych, dla których nie można ustalić efektywnej stopy procentowej.

Dla każdego zobowiązania do wykonania świadczenia Bank ustala w momencie zawarcia umowy czy będzie spełniać zobowiązanie do wykonania świadczenia w miarę upływu czasu czy też spełni je w określonym momencie.

Zasady rachunkowości dotyczące ujęcia przychodów prowizyjnych z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych powiązanych z kredytami i pożyczkami opisane zostały w nocie „Przychody i koszty z tytułu odsetek”.

W pozycji przychody z tytułu prowizji ujmowana jest również marża kursowa uwzględniona w kursach walut oferowanych klientom Banku w ramach świadczenia usług kupna/sprzedaży walut obcych w linii „marże na transakcjach wymiany walut”.

INFORMACJE FINANSOWE

PRZYCHODY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT	2022	2021
Kredyty i ubezpieczenia	964	956
udzielanie kredytów i pożyczek	757	732
oferowanie produktów ubezpieczeniowych	207	224
Fundusze inwestycyjne, emerytalne i działalność maklerska	406	373
obsługa funduszy inwestycyjnych oraz OFE (w tym opłaty za zarządzanie)	16	51
obsługa i sprzedaż produktów inwestycyjno-ubezpieczeniowych	6	9
prowadzenie działalności maklerskiej	384	313
Karty	1 958	1 490
Marże na transakcjach wymiany walut	727	582
Rachunki bankowe i pozostałe	1 262	1 245
obsługa rachunków bankowych	929	958
operacje kasowe	77	62
obsługa masowych operacji zagranicznych	102	88
zlecenia klientowskie	63	57
usługi powiernicze	9	10
inne	82	70
Razem, w tym:	5 317	4 646
z tytułu przychodów od instrumentów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	5 208	4 496

DZIAŁALNOŚĆ POWIERNICZA

Bank jest bezpośrednim uczestnikiem Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych oraz Rejestru Papierów Wartościowych (NBP). Podmiot dominujący prowadzi rachunki papierów wartościowych oraz obsługuje transakcje na rynku krajowym i rynkach zagranicznych, świadczy usługi powiernictwa i pełni funkcję depozytariusza dla

funduszy emerytalnych i inwestycyjnych. Aktywa przechowywane przez Podmiot dominujący w ramach świadczenia usług powierniczych, ze względu na niespełnienie definicji składnika aktywów Podmiotu dominującego, nie zostały wykazane w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT	2022	2021
Kredyty i ubezpieczenia	(91)	(115)
prowizje poniesione na rzecz podmiotów zewnętrznych za sprzedaż produktów	(22)	(24)
kontrola inwestycji budowlanych i wycena nieruchomości	(27)	(42)
opłaty na rzecz Biura Informacji Kredytowej	(22)	(18)
obsługa kredytów	(20)	(31)
Fundusze inwestycyjne, emerytalne i działalność maklerska	(29)	(32)
Karty	(1 234)	(880)
Rachunki bankowe i pozostałe	(145)	(126)
usługi rozliczeniowe	(53)	(40)
prowizje za usługi operacyjne banków	(13)	(12)
wysyłka SMS	(50)	(53)
sprzedaż produktów bankowych	(1)	(2)
obsługa masowych operacji zagranicznych	(22)	(15)
inne	(6)	(4)
Razem	(1 499)	(1 153)

17. PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK ORAZ PROWIZJI I OPŁAT PO SEGMENTACH

ZASADY RACHUNKOWOŚCI: „Przychody i koszty z tytułu odsetek”, „Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat”

INFORMACJE FINANSOWE

PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK WEDŁUG SEGMENTÓW	2022			
	Segment detaliczny	Segment korporacyjny i inwestycyjny	Centrum transferowe i pozostały	Razem
Kredyty i inne należności od banków	-	841	560	1 401
Dłużne papiery wartościowe	-	2 019	1 665	3 684
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	9 349	4 061	-	13 410
Zobowiązania wobec klientów (z wyłączeniem kredytów i pożyczek otrzymanych)	-	29	-	29
Razem	9 349	6 950	2 225	18 524

PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK WEDŁUG SEGMENTÓW	2021			
	Segment detaliczny	Segment korporacyjny i inwestycyjny	Centrum transferowe i pozostały	Razem
Kredyty i inne należności od banków	-	60	11	71
Pooling	-	1	-	1
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	-	411	411
Dłużne papiery wartościowe	-	446	1 342	1 788
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	5 722	1 152	-	6 874
Zobowiązania wobec klientów (z wyłączeniem kredytów i pożyczek otrzymanych)	-	19	-	19
Razem	5 722	1 678	1 764	9 164

PRZYCHODY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT WEDŁUG SEGMENTÓW	2022			
	Segment detaliczny	Segment korporacyjny i inwestycyjny	Centrum transferowe i pozostały	Razem
Kredyty i ubezpieczenia	673	291	-	964
udzielanie kredytów i pożyczek	466	291	-	757
oferowanie produktów ubezpieczeniowych	207	-	-	207
Fundusze inwestycyjne, emerytalne i działalność maklerska	99	307	-	406
obsługa funduszy inwestycyjnych oraz OFE (w tym opłaty za zarządzanie)	8	8	-	16
obsługa i sprzedaż produktów inwestycyjno-ubezpieczeniowych	6	-	-	6
prowadzenie działalności maklerskiej	85	299	-	384
Karty	1 906	52	-	1 958
Marże na transakcjach wymiany walut	521	206	-	727
Rachunki bankowe i pozostałe	995	267	-	1 262
obsługa rachunków bankowych	808	121	-	929
operacje kasowe	32	45	-	77
obsługa masowych operacji zagranicznych	59	43	-	102
zlecenia klientowskie	27	36	-	63
usługi powiernicze	-	9	-	9
inne	69	13	-	82
Razem	4 194	1 123	-	5 317

PRZYCHODY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT WEDŁUG SEGMENTÓW	2021			
	Segment detaliczny	Segment korporacyjny i inwestycyjny	Centrum transferowe i pozostały	Razem
Kredyty i ubezpieczenia	688	268	-	956
udzielanie kredytów i pożyczek	464	268	-	732
oferowanie produktów ubezpieczeniowych	224	-	-	224
Fundusze inwestycyjne, emerytalne i działalność maklerska	137	236	-	373
obsługa funduszy inwestycyjnych oraz OFE (w tym opłaty za zarządzanie)	40	11	-	51
obsługa i sprzedaż produktów inwestycyjno-ubezpieczeniowych	9	-	-	9
prowadzenie działalności maklerskiej	88	225	-	313
Karty	1 469	21	-	1 490
Marże na transakcjach wymiany walut	389	193	-	582
Rachunki bankowe i pozostałe	954	291	-	1 245
obsługa rachunków bankowych	794	164	-	958
operacje kasowe	31	31	-	62
obsługa masowych operacji zagranicznych	48	40	-	88
zlecenia klientowskie	27	30	-	57
usługi powiernicze	-	10	-	10
Inne	54	16	-	70
Razem	3 637	1 009	-	4 646

18. PRZYCHODY Z TYTUŁU DYWIDEND

ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w dniu ustalenia praw udziałowców/akcjonariuszy do ich otrzymania, jeżeli Bank jest uprawniony do otrzymania dywidendy, istnieje prawdopodobieństwo, że Bank uzyska korzyści ekonomiczne związane z dywidendą oraz wysokość dywidendy można wycenić w wiarygodny sposób.

INFORMACJE FINANSOWE

PRZYCHODY Z TYTUŁU DYWIDEND	2022	2021
od jednostek zależnych	423	558
od jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć	52	54
od aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	1	1
od instrumentów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	12	11
Razem	488	624

19. WYNIK NA OPERACJACH FINANSOWYCH

ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

Wynik na operacjach finansowych zawiera zyski i straty powstałe w wyniku zbycia instrumentów finansowych zaliczonych do aktywów/zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz efekt ich wyceny do wartości godziwej. W pozycji ujmowana jest również część nieefektywna zabezpieczenia zmienności przepływów pieniężnych dla strategii zabezpieczających, w których instrumentem zabezpieczającym są kontrakty IRS, a także zyski i straty na instrumencie zabezpieczającym oraz na pozycji zabezpieczanej związane z zabezpieczanym ryzykiem (zabezpieczenie wartości godziwej).

NOTY POWIĄZANE: [Rachunkowość zabezpieczeń i pozostałe instrumenty finansowe](#), [„Papiery wartościowe”](#), [„Kredyty i pożyczki udzielone klientom”](#).

INFORMACJE FINANSOWE

WYNIK NA OPERACJACH FINANSOWYCH	2022	2021
Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu, w tym:	399	213
Instrumenty pochodne ¹	399	211
Instrumenty kapitałowe	(2)	4
Dłużne papiery wartościowe	2	(2)
Inne	-	-
Instrumenty finansowe nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:	(26)	(127)
Instrumenty kapitałowe	13	(3)
Dłużne papiery wartościowe	6	(12)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(45)	(112)
Rachunkowość zabezpieczeń	(17)	(32)
Razem	356	54

¹ W tym z tytułu opcji na akcje i indeksy giełdowe 212 milionów PLN (w okresie porównywalnym 2021 roku 25 milionów PLN).

20. WYNIK Z POZYCJI WYMIANY

ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

Wynik z pozycji wymiany obejmuje dodatnie i ujemne różnice kursowe, zarówno zrealizowane, jak i niezrealizowane, wynikające z wyceny aktywów i zobowiązań walutowych oraz z wyceny do wartości godziwej walutowych instrumentów pochodnych (FX forward, FX swap, CIRS oraz opcje walutowe). W pozycji tej ujmowana jest również część nieefektywna zabezpieczenia zmienności przepływów pieniężnych dla strategii zabezpieczających, w których

instrumentem zabezpieczającym są kontrakty CIRS (szczegóły patrz nota „[Rachunkowość zabezpieczeń i pozostałe instrumenty finansowe](#)”).

Odpisy na oczekiwane straty kredytowe dla kredytów, pożyczek i innych należności wyrażonych w walutach obcych, które są tworzone w złotych, podlegają aktualizacji wraz ze zmianą wartości wyceny aktywów walutowych, na które są tworzone. Efekt tej aktualizacji wynikający z różnic kursowych ujmowany jest w wyniku z pozycji wymiany.

	2022	2021
Wynik z pozycji wymiany	(108)	429

Spadek wyniku z pozycji wymiany wynika przede wszystkim z rozpoznania w 2021 roku wyniku na pozycji walutowej w kwocie około 328 mln PLN w następstwie decyzji Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku z 23 kwietnia 2021 roku w sprawie oferowania ugód klientom, pogorszenia wyniku na transakcjach wymiany walut w związku ze wzrostem stóp procentowych w PLN oraz wzrostu kosztu zamiany walut w 2022 roku, przy poprawie wyniku na działalności klientowskiej.

21. ZYSKI LUB STRATY Z TYTUŁU ZAPRZESTANIA UJMOWANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

ZASADY RACHUNKOWOŚCI: „[Modyfikacje - zmiana kontraktowych przepływów pieniężnych](#)”.

NOTY POWIĄZANE: „[Sprawozdanie z całkowitych dochodów](#)”

INFORMACJE FINANSOWE

ZYSKI LUB STRATY Z TYTUŁU ZAPRZESTANIA UJMOWANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	2022	2021
wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	(24)	200
wycenianych według zamortyzowanego kosztu	13	1
Razem	(11)	201

22. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE

ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

Do pozostałych przychodów operacyjnych zalicza się przychody niezwiązane bezpośrednio z działalnością bankową. Pozostałe przychody operacyjne obejmują głównie zyski ze sprzedaży/likwidacji składników rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i aktywów do zbycia, odzyskanych należności nieściągalnych, otrzymanych odszkodowań, kar, grzywien oraz przychodów z tytułu dzierżawy/najmu nieruchomości.

W pozostałych przychodach ujmowane są również rozwiązania rezerw na sprawy sporne z wyłączeniem spraw spornych dotyczących kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych oraz przychody i koszty związane z wyceną i sprzedażą uprawnień do emisji CO₂.

Pozostałe koszty operacyjne obejmują głównie koszty utworzenia rezerwy na zwroty kosztów dla klientów z tytułu dokonanych przedterminowych spłat kredytów konsumenckich i hipotecznych przed wyrokiem TSUE (nota „[Rezerwy](#)”), straty ze sprzedaży/likwidacji rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i aktywów przejętych za długi oraz koszty przekazanych darowizn.

W pozostałych kosztach operacyjnych ujmowane są również utworzenia rezerw na sprawy sporne z wyłączeniem spraw spornych dotyczących kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych oraz koszty związane z wyceną i sprzedażą uprawnień do emisji CO₂.

NOTY POWIĄZANE: „[Rezerwy](#)”

INFORMACJE FINANSOWE

POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	2022	2021
Zyski ze sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	17	29
Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	15	13
Przychody uboczne	33	33
Odzyskane należności przedawnione, umorzone, nieściągalne	1	1
Rozwiązanie rezerwy na przyszłe płatności	-	1
Rozwiązanie rezerwy na sprawy sporne z wyłączeniem spraw spornych dotyczących sponowanych kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych	3	2
Przychody z tytułu sprzedaży uprawnień do emisji CO ₂	43	54
Inne ¹	76	45
Razem	188	178

¹ w tym przychody z tytułu sprzedaży monet na cele kolekcjonerskie w wysokości 10 milionów PLN (w 2021 roku 8 milionów PLN).

POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	2022	2021
Straty na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	(3)	(3)
Przekazane odszkodowania, kary i grzywny	(1)	-
Koszty przekazanych darowizn	(51)	(43)
Koszty uboczne	(15)	(17)
Utworzenie rezerwy na potencjalny zwrot klientom prowizji i opłat	(13)	(27)
Utworzenie rezerwy na przyszłe płatności	(2)	(3)
Utworzenie rezerwy na sprawy sporne z wyłączeniem spraw spornych dotyczących sponowanych kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych	(7)	(7)
Koszty z tytułu dofinansowania spółki zależnej	-	(17)
Koszty z tytułu sprzedaży uprawnień do emisji CO ₂	(25)	(114)
Inne ¹	(38)	(44)
Razem	(155)	(275)

¹ w tym koszty usług zewnętrznych ponoszone w związku z dochodzeniem wierzytelności w wysokości 20 milionów PLN (w 2021 – 15 milionów).

23. WYNIK Z TYTUŁU ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE

ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

Odpisy na oczekiwane straty kredytowe są ujmowane w sprawozdaniu finansowym w następujący sposób:

- Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu: odpis pomniejsza wartość bilansową brutto aktywa finansowego; zmiany wysokości odpisów odnoszone są do rachunku zysków i strat;
- Zobowiązania pozabilansowe o charakterze finansowym oraz gwarancje finansowe: odpis prezentowany jest jako rezerwa po stronie zobowiązań; zmiany wysokości rezerw odnoszone są do rachunku zysków i strat;
- Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite: wartość bilansowa aktywa ujętego w wartości godziwej nie jest dodatkowo pomniejszana o wysokość odpisów; zmiana wyceny jest każdorazowo rozdzielana jednak na komponent związany z utratą wartości – ujmowany w rachunku wyników i komponent związany z pozostałymi zmianami wyceny do wartości godziwej – ujmowany w innych dochodach całkowitych;
- Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat: nie rozpoznaje się odpisów na oczekiwane straty kredytowe.

SZACUNKI I OSĄDY:

Bank przeprowadza przegląd swojego portfela kredytowego pod kątem utraty wartości przynajmniej raz na kwartał. Aby ustalić, czy należy wykazać utratę wartości w rachunku zysków i strat, Bank ocenia czy istnieją jakiegokolwiek dane wskazujące na możliwe do zmierzania zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących portfela kredytowego. Metodologia i założenia, na podstawie których określa się szacunkowe kwoty przepływów pieniężnych i okresy, w których one nastąpią, są poddawane regularnym przeglądom.

• POMIAR I OCENA RYZYKA KREDYTOWEGO: OCZEKIWANE STRATY OCZEKIWANE KREDYTOWE

W obszarze utraty wartości Bank opiera się na koncepcji strat oczekiwanych.

Model utraty wartości ma zastosowanie do aktywów finansowych, które nie są wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, obejmujących:

- dłużne instrumenty finansowe obejmujące zaangażowania o charakterze kredytowym oraz papiery wartościowe,
- inne aktywa finansowe,
- zobowiązania pozabilansowe finansowe oraz gwarancyjne.

Dla inwestycji kapitałowych nie są rozpoznawane oczekiwane straty kredytowe.

Utrata wartości jest mierzona jako 12 miesięczne albo dożywotnie oczekiwane straty kredytowe dla danego aktywa finansowego.

Horyzont pomiaru oczekiwanej straty zależy od tego, czy od momentu początkowego ujęcia aktywa nastąpił znaczący wzrost ryzyka kredytowego. Ze względu na to kryterium aktywa finansowe alokowane są do 3 faz (ang. stage):

- **FAZA 1** – ekspozycje, dla których ryzyko kredytowe nie jest istotnie wyższe niż na moment początkowego ujęcia i nie rozpoznaje się w odniesieniu do nich przesłanek utraty wartości,
 - **FAZA 2** – ekspozycje których ryzyko kredytowe jest istotnie wyższe od poziomu ryzyka kredytowego na moment początkowego ujęcia ekspozycji, ale nie rozpoznaje się w odniesieniu do nich przesłanki utraty wartości,
 - **FAZA 3** – aktywa w odniesieniu do których rozpoznaje się przesłankę utraty wartości (w tym aktywa udzielone lub zakupione z rozpoznaną przesłanką utraty wartości).
- #### • ISTOTNY WZROST RYZYKA KREDYTOWEGO

Istotny wzrost ryzyka kredytowego określa się z uwzględnieniem poziomu prawdopodobieństwa niewypłacalności oraz jego zmian w stosunku do poziomu z momentu początkowego ujęcia kredytu.

• EKSPOZYCJE HIPOTECZNE ORAZ POZOSTAŁE EKSPOZYCJE DETALICZNE

W celu oceny istotnego wzrostu ryzyka kredytowego dla ekspozycji hipotecznych oraz pozostałych ekspozycji detalicznych Bank stosuje model oparty na kalkulacji marginalnego PD, czyli prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania w określonym miesiącu. Prawdopodobieństwo to uzależnione zostało od czasu, który upłynął od momentu uruchomienia ekspozycji. Dzięki temu możliwe jest odwzorowanie charakterystycznego dla ekspozycji wobec osób fizycznych zróżnicowania jakości kredytowej w czasie życia ekspozycji. Krzywe marginalnego PD wyznaczone zostały na podstawie danych historycznych na poziomie homogenicznych portfeli, wydzielonych z uwzględnieniem m.in. rodzaju produktu, roku udzielenia, waluty kredytu oraz jakości kredytowej na moment udzielenia. Indywidualne przypisanie marginalnego PD do poszczególnych ekspozycji uzyskiwane jest poprzez skalowanie krzywej wyznaczonej na poziomie portfela do indywidualnej oceny ekspozycji/klienta uzyskiwanej z modeli aplikacyjnych (wykorzystujących dane z wniosków kredytowych) oraz behawioralnych. Bank identyfikuje przesłankę istotnego wzrostu ryzyka kredytowego dla danej ekspozycji w oparciu o porównanie indywidualnych krzywych prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania w horyzoncie trwania ekspozycji na datę początkowego ujęcia oraz na datę raportową. Dla każdej daty raportowej porównywane są tylko te części oryginalnej i obecnej krzywej prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania, które odpowiadają okresowi począwszy od daty raportowej do zapadalności ekspozycji. Porównanie opiera się na wartościach średniego prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania w horyzoncie życia kredytu w analizowanym okresie korygowanego o bieżące oraz prognozowane wskaźniki makroekonomiczne.

Rezultat tego porównania, określanym mianem statystyki α , odnoszony jest do wartości progowej, powyżej której wzrost ryzyka kredytowego uznaje się za istotny. Wartość progowa ustalana jest w oparciu o historyczne powiązania pomiędzy wartościami statystyki α , a wystąpieniem stanu niewykonania zobowiązania (default). W procesie tym minimalizuje się prawdopodobieństwo:

- zaklasyfikowania do zbioru ekspozycji kredytowych ze znaczącym wzrostem poziomu ryzyka kredytowego (na podstawie statystyki) ekspozycji kredytowej, w przypadku której w badanym okresie nie wystąpiło zdarzenie niewykonania zobowiązania (błąd typu I);
- niezaklasyfikowania do zbioru ekspozycji kredytowych ze znaczącym wzrostem poziomu ryzyka kredytowego (na podstawie statystyki) ekspozycji kredytowej, w przypadku której w badanym okresie wystąpiło zdarzenie niewykonania zobowiązania (błąd typu II).

Według danych obowiązujących na koniec 2022 roku przesłanką istotnego pogorszenia jakości kredytowej jest co najmniej 2,6-krotny wzrost parametru PD w porównaniu do wartości na moment rozpoznania w księgach Banku w przypadku ekspozycji hipotecznych oraz co najmniej 2,5-krotny wzrost w przypadku pozostałych ekspozycji detalicznych (bez zmian wobec końca 2021 roku).

W odniesieniu do ekspozycji kredytowych, w przypadku których aktualne ryzyko niewypłacalności nie przekracza poziomu uwzględnionego w cenie udzielonego finansowania, wyniki porównania krzywych prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania na datę początkowego ujęcia oraz na datę raportową nie stanowią o rozpoznaniu znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego.

- EKSPOZYCJE KLIENTÓW INSTYTUCJONALNYCH**

W celu oceny znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego dla klientów instytucjonalnych Bank stosuje model oparty na łańcuchach Markowa. Na podstawie danych historycznych konstruowane są macierze prawdopodobieństw migracji klientów pomiędzy poszczególnymi klasami ryzyka określonymi na podstawie modeli ratingowych oraz scoringowych Banku. Migracje te wyznaczone są w obrębie homogenicznych portfeli, wydzielonych z uwzględnieniem m.in. metodyki oceny klienta oraz segmentu klienta.

W dacie początkowego ujęcia ekspozycji kredytowej ustala się indywidualną dla każdej klasy ryzyka oraz portfela najwyższą akceptowalną wartość prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania, której przekroczenie identyfikowane jest jako istotny wzrost ryzyka kredytowego. Wartość ta wyznaczana jest na podstawie średniego prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania dla gorszych klas ryzyka niż klasa ryzyka z daty początkowego ujęcia ekspozycji kredytowej, ważonego prawdopodobieństwem przejścia do tych klas ryzyka w danym horyzoncie czasowym.

Według danych obowiązujących na koniec 2022 roku i 2021 roku minimalne wartości pogorszenia klasy ryzyka będącego przesłanką istotnego wzrostu ryzyka kredytowego w relacji do aktualnej klasy ryzyka prezentowały się następująco:

Klasy ryzyka	Zakres PD	Minimalny zakres pogorszenia klasy ryzyka będący przesłanką istotnego ryzyka wzrostu ryzyka kredytowego ¹
A-B	0,0 – 0,90%	3 klasy
C	0,90 – 1,78%	3 klasy
D	1,78 – 3,55%	2 klasy
E	3,55-7,07%	1 klasa
F	7,07-14,07%	1 klasa
G	14,07-99,99%	nie dotyczy ²

¹ wartości uśrednione (zakresy ustalane osobno na homogenicznych grupach klientów)

² pogorszenie klasy ryzyka jest bezpośrednią przesłanką utraty wartości

W celu identyfikacji pozostałych przesłanek istotnego wzrostu ryzyka kredytowego Bank wykorzystuje pełną dostępną informację jakościową i ilościową, w tym:

- oznaczenie ekspozycji kredytowej statusem POCI bez przesłanki utraty wartości,
- działania restrukturyzacyjne wprowadzające dla dłużnika udogodnienia wymuszone jego trudną sytuacją finansową (ang. forbearance),
- opóźnienie w spłacie materialnie istotnej kwoty kapitału lub odsetek lub opłat (rozumianej jako kwota przekraczająca 400 zł oraz 1% w odniesieniu do całkowitego łącznego kredytowego zaangażowania bilansowego dłużnika w Banku oraz pozostałych podmiotach Grupy Kapitałowej Banku) dłuższe niż 30 dni,

- zidentyfikowane sygnały wczesnego ostrzegania w ramach procesu monitoringu świadczące o istotnym wzroście ryzyka kredytowego (w tym zmiany zabezpieczenia, modyfikacji warunków umowy z klientem, w szczególności w zakresie harmonogramu wykorzystania lub spłaty kredytu, ograniczania zaangażowania Banku wobec klienta,),
- istotne podwyższenie wskaźnika LTV,
- kwarantanna w Fazie 2 ekspozycji, dla których w ciągu minionych 3 miesięcy ustała przesłanka utraty wartości,
- złożenie wniosku o upadłość konsumencką przez któregokolwiek z współkredytobiorców,
- transfer ekspozycji kredytowej do zarządzania przez jednostki restrukturyzacyjno-windykacyjne Banku,
- korzystanie przez kredytobiorcę kredytu hipotecznego z ustawowego wsparcia w spłacie kredytu
- **KREDYTY Z UTRATĄ WARTOŚCI I DEFINICJA NIWYKONANIA ZOBOWIĄZANIA**

Przesłanką utraty wartości ekspozycji kredytowej jest w szczególności:

- opóźnienie w spłacie materialnie istotnej kwoty kapitału lub odsetek lub opłat dłuższe (rozumianej jako kwota przekraczająca 400 zł oraz 1% w odniesieniu do całkowitego łącznego kredytowego zaangażowania bilansowego dłużnika w Banku oraz pozostałych podmiotach Grupy Kapitałowej Banku) niż 90 dni,
- pogorszenie się w okresie kredytowania sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika lub zagrożenie realizacji finansowanego projektu inwestycyjnego, wyrażające się zaklasyfikowaniem do klasy ratingowej lub klasy ryzyka wskazującej na istotne zagrożenie dla spłaty zadłużenia (rating H),
- zawarcie umowy restrukturyzacyjnej lub zastosowanie ulgi w spłacie wierzytelności wymuszone względami ekonomicznymi lub prawnymi wynikającymi z trudności finansowych klienta (do czasu uznania wierzytelności za uzdrowioną),
- wnioskowanie o ogłoszenie upadłości dłużnika, postawienie go w stan likwidacji lub wszczęcie wobec niego postępowania egzekucyjnego,
- ogłoszenie upadłości konsumenckiej przez któregokolwiek z współkredytobiorców,
- informacja o śmierci wszystkich kredytobiorców, będących osobami fizycznymi lub przedsiębiorcami prowadzącymi działalność gospodarczą w formie jednoosobowej działalności gospodarczej albo spółki cywilnej (nie dotyczy sytuacji gdy działalność gospodarcza przedsiębiorcy jest kontynuowana przez zarządcę sukcesyjnego),
- wystąpienie innych zdarzeń wskazujących na brak możliwości spłacenia przez dłużnika w całości zobowiązania wynikającego z umowy.

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych nr 575/2013 (rozporządzenie CRR) Bank definiuje **STAN NIWYKONANIA ZOBOWIĄZANIA (ANG. DEFAULT)** jeżeli ocenia, że dłużnik nie jest w stanie spłacić zobowiązania kredytowego bez sięgania do realizacji zabezpieczeń lub materialne przeterminowanie ekspozycji przekracza 90 dni. Przesłanki stanu niewykonania zobowiązania są tożsame z przesłankami utraty wartości ekspozycji.

Zarówno proces oceny istotnego wzrostu ryzyka kredytowego, jak i proces kalkulacji straty oczekiwanej realizowany jest w trybie miesięcznym na poziomie indywidualnej ekspozycji. Wykorzystuje się w nim dedykowane środowisko obliczeniowe umożliwiające dystrybucję wyników do jednostek wewnętrznych Banku.

Bank wyodrębnił **PORTFEL AKTYWÓW FINANSOWYCH O NISKIM RYZYKU KREDYTOWYM**, klasyfikując do niego instrumenty finansowe, dla których średnia długoterminowa stopa niewypłacalności nie przekracza prawdopodobieństwa niewypłacalności ustalonego przez agencję ratingową dla najgorszej klasy ratingu inwestycyjnego. Do portfela tego zalicza w szczególności ekspozycje wobec banków, rządów, jednostek samorządu terytorialnego oraz wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych.

• **OBLICZANIE OCZEKIWANEJ STRATY KREDYTOWEJ**

Model kalkulacji oczekiwanej straty kredytowej oparty jest na zastosowaniu szczegółowej segmentacji portfela kredytowego uwzględniającej następujące charakterystyki na poziomie produktu oraz klienta:

- rodzaj produktu kredytowego,
- waluta produktu,

- rok udzielenia,
- ocena ryzyka niewypłacalności klienta,
- segment biznesowy klienta,
- metoda oceny ryzyka klienta.

W celu obliczenia oczekiwanej straty kredytowej Bank stosuje metodę zindywidualizowaną oraz metodę portfelową.

METODA ZINDYWIDUALIZOWANA jest stosowana w przypadku identyfikacji przesłanki utraty wartości ekspozycji znaczących indywidualnie. Oczekowaną stratę kredytową z ekspozycji ustala się jako różnicę pomiędzy jej wartością bilansową brutto (w przypadku pozabilansowej ekspozycji kredytowej - wartością jej równoważnika bilansowego), a wartością bieżącą oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych, ustalonych z uwzględnieniem możliwych scenariuszy dotyczących realizacji umowy i zarządzania ekspozycją kredytową ważonych prawdopodobieństwem ich realizacji.

METODA PORTFELOWA jest stosowana dla ekspozycji, które nie są indywidualnie znaczące oraz w przypadku braku identyfikacji przesłanki utraty wartości.

W metodzie portfelowej strata oczekiwana wyznaczana jest jako iloczyn parametrów ryzyka kredytowego: prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (PD), poziomu straty w momencie niewykonania zobowiązania (LGD) oraz wartości ekspozycji w momencie niewykonania zobowiązania (EAD), przy czym każdy z powyższych parametrów ma postać wektora o wymiarze liczby miesięcy pokrywających horyzont szacowania straty kredytowej.

W odniesieniu do ekspozycji detalicznych bez harmonogramu spłat Bank wyznacza ten horyzont w oparciu o dane behawioralne na podstawie historycznych obserwacji. Strata oczekiwana zarówno w całym okresie trwania ekspozycji, jak i w okresie 12 miesięcy jest sumą strat oczekiwanych w poszczególnych okresach zdyskontowanych efektywną stopą procentową. W celu wyznaczenia wartości aktywa na moment niewykonania zobowiązania w danym okresie Bank koryguje parametr określający wielkość ekspozycji na moment niewykonania zobowiązania o przyszłe spłaty wynikające z harmonogramu oraz potencjalne nadpłaty i niedopłaty.

W obliczeniach oczekiwanych strat kredytowych uwzględnia się szacunki dotyczące przyszłych **WARUNKÓW MAKROEKONOMICZNYCH**. W zakresie analizy portfelowej, wpływ **SCENARIUSZY MAKROEKONOMICZNYCH** jest uwzględniany w wysokości poszczególnych parametrów ryzyka. Metodyka kalkulacji parametrów ryzyka obejmuje badanie zależności wysokości tych parametrów od warunków makroekonomicznych w oparciu o dane historyczne. Na potrzeby kalkulacji straty oczekiwanej wykorzystuje się trzy scenariusze makroekonomiczne opracowane na podstawie własnych prognoz:

- bazowy z prawdopodobieństwem 75%
- oraz dwa scenariusze alternatywne, z prawdopodobieństwem odpowiednio 20% oraz 5%.

Zakres prognozowanych wskaźników obejmuje:

- wskaźnik dynamiki PKB,
- stopę bezrobocia,
- stopę WIBOR 3M,
- stopę LIBOR CHF 3M (od 1 stycznia 2022 roku SARON 3M),
- kurs CHF/PLN,
- indeks cen nieruchomości
- oraz stopę referencyjną NBP.

Ostateczna strata oczekiwana jest średnią ważoną prawdopodobieństwem scenariuszy ze strat oczekiwanych odpowiadających poszczególnym scenariuszom.

Bank zapewnia zgodność scenariuszy makroekonomicznych stosowanych na potrzeby kalkulacji parametrów ryzyka ze scenariuszami makroekonomicznymi wykorzystywanymi w procesach budżetowania ryzyka kredytowego.

SCENARIUSZ BAZOWY opiera się na bazowych prognozach makroekonomicznych. Prognozy są przygotowywane na podstawie modeli ilościowych przy uwzględnieniu korekt z tytułu występowania zdarzeń jednorazowych.

SCENARIUSZE SKRAJNE dotyczą przypadków tzw. szoku wewnętrznego, w związku z czym tzw. zmienne zewnętrzne (stopy procentowe za granicą) nie ulegają zmianie względem scenariusza bazowego. Scenariusze skrajne

opracowywane są na podstawie analizy statystycznej i ekonometrycznej, tj. nie odzwierciedlają podlegających opisowi zdarzeń, ale prognozowaną ścieżkę. Identyfikowane są dwa scenariusze: optymistyczny i pesymistyczny.

Udział scenariuszy dla ścieżki PKB (**WSKAŹNIK DYNAMIKI PKB**), który mieści się między scenariuszem optymistycznym i pesymistycznym określony jest jako prawdopodobieństwo scenariusza bazowego. Przyjmując takie założenie prognozowana jest dynamika PKB przy założeniu zmiennego w czasie potencjalnego tempa wzrostu polskiej gospodarki obliczanego przy wykorzystaniu danych kwartalnych dostarczanych przez Główny Urząd Statystyczny. Po wyznaczeniu skrajnych ścieżek dynamiki PKB estymowane są wartości innych zmiennych makroekonomicznych wykorzystywanych w scenariuszach (stopa bezrobocia, indeks cen nieruchomości).

STOPA BEZROBOCIA obliczana jest na podstawie wyznaczonej ilościowo zależności od różnicy między dynamiką PKB, a potencjalnym tempem wzrostu gospodarczego. Wynik podlega korekcie ze względu na zachodzące w polskiej gospodarce istotne zmiany strukturalne, których nie obejmuje model ilościowy, w szczególności:

- starzenia się polskiego społeczeństwa (i pojawienia się niezaspokojonego popytu na pracę, co ograniczać będzie skalę wzrostu stopy bezrobocia w sytuacji spowolnienia wzrostu gospodarczego),
- osiągnięcia przez polski rynek pracy stanu bliskiego pełnemu zatrudnieniu (ze względu na ograniczenia podażowe przestrzeń do dalszego spadku stopy bezrobocia jest coraz mniejsza),
- napływu migrantów (tylko częściowo uwzględnionego w oficjalnych statystykach).

Poziom **INDEKSU CEN NIERUCHOMOŚCI** wyznaczany jest na podstawie zmian PKB przy uwzględnieniu uwarunkowań podażowych i popytowych na rynku w oparciu o dane i trendy prezentowane przez NBP w ramach publikacji „Informacja o cenach mieszkań i sytuacji na rynku nieruchomości mieszkaniowych i komercyjnych w Polsce” oraz własne analizy Banku.

Prognozy dla **STAWEK** depozytowych opracowywane są głównie w oparciu o założenia dotyczące kształtowania się stóp procentowych banków centralnych.

KURS CHF/PLN jest kursem krzyżowym kursów EUR/PLN i EUR/CHF. Jego prognozy są kombinacją prognoz tych dwóch kursów. Prognozy EUR/PLN i EUR/CHF są przygotowywane w oparciu o analizę makroekonomiczną (bieżącą i historyczną) bazującą na metodach ekonometrycznych, a także w oparciu o analizę techniczną rynków finansowych.

W 2022 roku w modelu makroekonomicznym zrezygnowano z rozwiązań wynikających wprost z podejścia w trakcie pandemii tj. uwzględnienia 2-letniej średniej prognoz PKB i bezrobocia z okresu pandemii jako podstawy szacunku wskaźników makroekonomicznych oraz uwzględnienia wpływu wakacji kredytowych na obniżoną materializację ryzyka kredytowego. Jednocześnie uwzględniono w modelu czynniki, które mają odzwierciedlić bieżące wydarzenia w kraju i na świecie - wpływ bieżącej sytuacji makroekonomicznej (wysoka inflacja) na zdolność do regulowania zobowiązań przez klientów, jak również wpływ inwazji Rosji na Ukrainę na ceny paliw a w konsekwencji na kondycję przedsiębiorstw. Dodatkowe czynniki w modelu obejmują:

- uwzględnienie wzrostu stopy procentowej na jakość portfela kredytowego oraz wzrostu cen energii na kondycję przedsiębiorstw, wykorzystując obserwowaną historycznie zależność jakości portfela od poziomu stóp procentowych i cen energii,
- uwzględnienie wzrostu cen energii na kondycję przedsiębiorstw, wykorzystując obserwowaną historycznie zależność,
- uwzględnienie zmienności kursu walutowego na jakość portfela kredytów mieszkaniowych walutowych, w wyniku eskalacji działań wojennych na Ukrainie.

Dodatkowo ze względu na istotny napływ uchodźców oraz niewiadomą co do jego wpływu na rynek pracy w modelu we wszystkich portfelach nie uwzględnia się spadku bezrobocia jako czynnika poprawiającego jakość portfela kredytowego.

Stosowane podejście do wpływu prognoz makroekonomicznych na parametry ryzyka opisuje sytuację jednocześnie we wszystkich gałęziach gospodarki i może nie uwzględniać wywołanych przez pandemię problemów poszczególnych branż, dlatego Bank przeprowadził dodatkowe analizy portfela kredytowego. Analizy te wykonane przez ekspertów ryzyka objęły przede wszystkim ocenę wpływu specyficznych warunków makroekonomicznych nieuwzględnionych w podejściu portfelowym i pozwoliły na identyfikację klientów i branż szczególnie dotkniętych obecną sytuacją gospodarczą. Dotyczy to w szczególności branży budowlanej, hotelowej, motoryzacyjnej, wynajmu powierzchni biurowych i handlowych, a także branż charakteryzujących się wysoką energochłonnością. Ekspozycje z najwyższymi wartościami PD (rating na poziomie D lub gorszym), które należą do zidentyfikowanych branż

oznaczono przesłanką „istotnego wzrostu ryzyka kredytowego” i które objęto podwyższonymi odpisami. W IV kwartale 2022 roku uwzględniono w oszacowaniach istotnie pogorszone prognozy wskaźników makroekonomicznych i tym samym odpis dla tych klientów wyznaczono w oparciu o PD dla najgorszej klasy ratingowej. W wyniku tych analiz Bank zwiększył odpisy na oczekiwane straty kredytowe o ok. 399 milionów PLN co stanowi ok. 25% wartości odpisów na całym portfelu kredytów gospodarczych klasyfikowanych do Fazy 2.

Poniższe tabele prezentują przyjęte prognozy głównych wskaźników makroekonomicznych wraz z przyjętymi dla nich prawdopodobieństwami realizacji.

scenariusz na 31.12.2022	Bazowy			optymistyczny			pesymistyczny		
	75%			5%			20%		
prawdopodobieństwo	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Dynamika PKB r/r	(0,3)	2,8	2,9	5,2	8,2	6,2	(5,8)	(2,5)	(0,4)
Stopa bezrobocia	3,9	4,7	3,9	2,9	3,4	3,1	4,3	5,3	4,3
Indeks cen nieruchomości	97,0	96,1	98,2	103,9	110,8	114,9	90,6	83,1	83,6
WIBOR 3M (%)	6,8	5,8	4,6	7,3	6,1	4,7	6,2	4,6	3,8
CHF/PLN	4,6	4,2	4,1	4,4	4,1	4,0	5,1	5,3	4,9

scenariusz na 31.12.2021	Bazowy			optymistyczny			pesymistyczny		
	75%			5%			20%		
prawdopodobieństwo	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Dynamika PKB r/r	5,2	3,7	3,0	10,9	6,6	3,0	-0,5	0,9	3,0
Stopa bezrobocia	3,0	2,6	2,5	2,0	1,7	2,5	4,0	3,5	2,5
Indeks cen nieruchomości	109,4	106,6	102,5	116,3	112,8	102,5	102,4	100,8	102,5
CHF/PLN	4,0	3,9	3,9	3,8	3,7	3,7	4,5	4,3	4,0

Poniższa tabela prezentuje oszacowanie wrażliwości poziomu odpisów na oczekiwane straty na warunki makroekonomiczne, wyliczone jako zmiana poziomu odpisów na oczekiwane straty kredytowe dla ekspozycji bez utraty wartości w wyniku realizacji poszczególnych scenariuszy makroekonomicznych na 31 grudnia 2022 roku i na 31 grudnia 2021 roku.

	31.12.2022		31.12.2021	
	optymistyczny	pesymistyczny	optymistyczny	pesymistyczny
szacunkowa zmiana poziomu odpisów na oczekiwane straty kredytowe dla ekspozycji bez utraty wartości na skutek realizacji poszczególnych scenariuszy makroekonomicznych (w mln zł)	(290)	527	(308)	227

Poniższa tabela prezentuje oszacowanie wrażliwości poziomu odpisów na oczekiwane straty na skutek realizacji scenariuszy pogorszenia lub poprawy parametrów ryzyka na 31 grudnia 2022 roku i na 31 grudnia 2021 roku.

SZACUNKOWA ZMIANA POZIOMU ODPISÓW NA SKUTEK REALIZACJI SCENARIUSZY POGORSZENIA BĄDŹ POPRAWY PARAMETRÓW RYZYKA, W TYM: ¹	scenariusz +10%	scenariusz (10%)	scenariusz +10%	scenariusz (10%)
	31.12.2022		31.12.2021	
Zmiany wartości bieżącej szacowanych przepływów pieniężnych dla portfela z rozpoznaną indywidualnie utratą wartości ocenianych metodą zindywidualizowaną				
PAPIERY WARTOŚCIOWE	(37)	49	(33)	46
Faza 1	-	12	-	12
Faza 3	(37)	37	(33)	34
KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	(92)	138	(120)	153
Faza 3	(92)	138	(120)	153
Zmiany prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania				
PAPIERY WARTOŚCIOWE	8	(8)	6	(6)
Faza 1	8	(8)	5	(5)
Faza 2	1	(1)	1	(1)
KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	201	(237)	170	(195)
Faza 1	101	(107)	75	(82)
Faza 2	100	(130)	95	(113)
Zmiany stóp odzysku				
PAPIERY WARTOŚCIOWE	(9)	9	(8)	8
Faza 1	(8)	8	(6)	6
Faza 2	(1)	1	(2)	2
KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	(545)	547	(484)	487
Faza 1	(163)	163	(132)	132
Faza 2	(215)	216	(206)	207
Faza 3	(167)	167	(145)	149

¹ „()” spadek odpisów, „+” wzrost odpisów

NOTY POWIĄZANE: „[Należności od banków](#)”, „[Papiery wartościowe](#)”, „[Kredyty i pożyczki udzielone klientom](#)”, „[Inne aktywa](#)”, „[Rezerwy](#)”, „[Ryzyko kredytowe - INFORMACJE FINANSOWE](#)”.

INFORMACJE FINANSOWE

WYNIK Z TYTUŁU ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE	2022	2021
Należności od banków	(2)	(8)
Dłużne papiery wartościowe	27	(60)
- wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	41	(43)
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu	(14)	(17)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom ¹	(977)	(1 031)
- wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	(20)	(14)
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu	(957)	(1 017)
Inne aktywa finansowe	(13)	1
Rezerwa na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancje	(155)	(46)
Razem	(1 120)	(1 144)

¹ w tym z tytułu kredytów konsumpcyjnych w wysokości 596 milionów PLN (w 469 milionów PLN) i kredytów gospodarczych w wysokości 290 milionów PLN (w 2021 roku 401 milionów PLN).

24. WYNIK Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH

ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości w przypadku ośrodków wypracowujących środki pieniężne w pierwszej kolejności redukują wartość firmy przypadającą na te ośrodki wypracowujące środki pieniężne (grupę ośrodków), a następnie obniżają proporcjonalnie wartość bilansową innych aktywów w ośrodku (grupie ośrodków).

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w odniesieniu do wartości firmy nie podlega odwróceniu. Dla pozostałych aktywów odpis podlega odwróceniu, jeżeli nastąpiła zmiana w szacunkach służących do określenia wartości możliwej do odzyskania. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości może być odwrócony tylko do poziomu, przy którym wartość bilansowa aktywa nie przekracza wartości bilansowej, która pomniejszona o kwotę amortyzacji, zostałaby wyznaczona, jeżeli nie zostałaby ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości.

W przypadku, gdy istnieją przesłanki, że nastąpiła utrata wartości majątku wspólnego, czyli aktywów, które nie wypracowują środków pieniężnych niezależnie od innych aktywów lub zespołów aktywów oraz nie można ustalić wartości odzyskiwalnej pojedynczego składnika aktywów zaliczanego do majątku wspólnego, Bank ustala wartość odzyskiwalną na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik należy.

SZACUNKI I OSĄDY:

Każdorazowo na koniec okresu sprawozdawczego Bank ocenia istnienie przesłanek, które wskazują, czy nastąpiła utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych, aktywów z tytułu prawa do użytkowania (lub ośrodków wypracowujących środki pieniężne).

Do przesłanek mogących świadczyć o utracie wartości składnika aktywów trwałych należą:

- 1) utrata wartości rynkowej danego składnika aktywów odnotowana w ciągu przyjętego do oceny okresu jest znacznie wyższa od utraty wartości spowodowanej upływem czasu i zwykłym użytkowaniem,
- 2) wystąpienie niekorzystnych dla Banku zmian (które już nastąpiły w ciągu okresu lub nastąpią) spowodowanych czynnikami technologicznymi, rynkowymi, gospodarczymi lub prawnymi w otoczeniu lub na rynkach, na które dany składnik jest przeznaczony,
- 3) wzrost rynkowych stóp procentowych (który już nastąpił w ciągu okresu lub nastąpi) i prawdopodobne jest, że wzrost ten wpłynie na stopę dyskontową stosowaną do wliczenia wartości użytkowej danego składnika aktywów i istotnie obniży wartość odzyskiwalną składnika aktywów,
- 4) wystąpienie dowodów świadczących o utracie przydatności danego składnika aktywów w prowadzonej działalności lub jego fizycznym uszkodzeniu,
- 5) wystąpienie znacznych niekorzystnych zmian (lub prawdopodobieństwo ich wystąpienia w niedalekiej przyszłości) dotyczących zakresu lub sposobu używania danego składnika, np. plany zaniechania lub restrukturyzacja działalności, której dany składnik służy, plany jego wcześniejszej likwidacji, zmiana oceny czasu użytkowania danego składnika z nieokreślonego na określony,
- 6) wystąpienie dowodów świadczących o tym, że ekonomiczne wyniki danego składnika aktywów są lub w przyszłości będą gorsze od oczekiwanych,
- 7) wystąpienie niekorzystnych zmian klimatycznych wpływających na zmianę oczekiwań co do dalszego wykorzystania danego składnika,
- 8) inne kryteria wskazujące na możliwość utraty wartości.

W momencie rozpoznania takich przesłanek oraz corocznie w przypadku wartości niematerialnych niepodlegających amortyzacji a także składników wartości niematerialnych nie przekazanych jeszcze do użytkowania i wartości firmy dokonuje się oszacowania wartości odzyskiwalnej, stanowiącej wyższą z dwóch kwot: wartość godziwą pomniejszoną o koszty sprzedaży lub wartość użytkową składnika aktywów trwałych (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne), a w przypadku gdy wartość bilansowa składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną, Bank ujmuje w rachunku zysków i strat odpis z tytułu utraty wartości. Oszacowanie powyższych wartości wymaga przyjęcia założeń dotyczących m.in. przyszłych prognozowanych przepływów pieniężnych, które Bank może uzyskać z tytułu dalszego użytkowania lub sprzedaży danego składnika aktywów trwałych (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne). Przyjęcie odmiennych założeń dotyczących wyceny przyszłych przepływów pieniężnych może mieć wpływ na wartość bilansową niektórych składników aktywów trwałych.

NOTY POWIĄZANE: [Wartości niematerialne](#), [Rzeczowe aktywa trwałe](#), [Aktywa przeznaczone do sprzedaży](#), [Inwestycje w jednostki zależne, stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia](#), [Inne aktywa](#)

INFORMACJE FINANSOWE

WYNIK Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH	NOTA	2022	2021
Rzeczowe aktywa trwałe	40	(3)	(1)
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	41	-	(2)
Wartości niematerialne	39	-	(2)
Inwestycje w jednostki zależne	42	(52)	-
Inne aktywa niefinansowe	43	(34)	(50)
Razem		(89)	(55)

ZMIANY STANU SKUMULOWANYCH ODPISÓW Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH	Stan na początek okresu	Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	Inne	Stan na koniec okresu
2022				
Rzeczowe aktywa trwałe	(91)	(3)	-	(94)
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	(1)	-	-	(1)
Wartości niematerialne	(134)	-	2	(132)
Inwestycje w jednostki zależne	(830)	(52)	-	(882)
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	(186)	-	-	(186)
Inne aktywa niefinansowe	(264)	(34)	30	(268)
Razem	(1 506)	(89)	32	(1 563)

ZMIANY STANU SKUMULOWANYCH ODPISÓW Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH	Stan na początek okresu	Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	Inne	Stan na koniec okresu
2021				
Rzeczowe aktywa trwałe	(93)	(1)	3	(91)
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	(3)	(2)	4	(1)
Wartości niematerialne	(131)	(2)	(1)	(134)
Inwestycje w jednostki zależne	(830)	-	-	(830)
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	(186)	-	-	(186)
Inne aktywa niefinansowe	(164)	(50)	(50)	(264)
Razem	(1 407)	(55)	(44)	(1 506)

25. KOSZT RYZYKA PRAWNEGO KREDYTÓW HIPOTECZNYCH W WALUTACH WYMIENIALNYCH

ZASADY RACHUNKOWOŚCI ORAZ SZACUNKI I OSĄDY:

Bank w związku z toczącymi się sporami sądowymi dotyczącymi kredytów w walucie wymiennej, zidentyfikował ryzyko, że planowane na bazie harmonogramów przepływy pieniężne z portfela kredytów hipotecznych denominowanych i indeksowanych w walutach obcych mogą być nie w pełni odzyskiwalne i/ lub powstanie zobowiązanie skutkujące przyszłym wypływem środków pieniężnych. Bank pomniejsza wartość bilansową brutto kredytów hipotecznych denominowanych i indeksowanych w walutach obcych i/lub tworzy rezerwy na ryzyko prawne zgodnie z wymogami MSSF 9 Instrumenty finansowe oraz MSR 37 Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe. Koszt ryzyka prawnego został oszacowany z uwzględnieniem szeregu założeń, które istotnie wpływają na kwotę szacunku ujętą w sprawozdaniu finansowym Banku.

Bank ujmuje jako pomniejszenie wartości bilansowej brutto kredytów hipotecznych wpływ ryzyka prawnego dotyczącego potencjalnych spraw spornych dla portfela kredytów hipotecznych w walutach wymiennej oraz istniejących spraw spornych dotyczących ekspozycji kredytowych ujętych na datę bilansową w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. W przypadku, gdy szacowana strata z tytułu ryzyka prawnego przewyższa wartość brutto kredytu oraz dla kredytów rozliczonych, Bank ujmuje rezerwy na ryzyko prawne jako zobowiązanie Banku, zgodnie z MSR 37 Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe.

Koszty ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymiennej, zostały oszacowane przy zastosowaniu metody statystycznej, uwzględniającej wpływ charakterystyk klientów, jako suma iloczynów:

- prawdopodobieństw wystąpienia określonych rozstrzygnięć sporów sądowych i kwoty straty dla różnych scenariuszy rozstrzygnięć sporów przy uwzględnieniu aktualnej oraz oczekiwanej liczby spraw sądowych w horyzoncie dożywoznym, w którym Bank narażony jest na takie ryzyko, oraz
- prawdopodobieństwa zaakceptowania ugody przez klienta i kwoty straty z tytułu ugody.

Bank szacuje również prawdopodobieństwa negatywnych rozstrzygnięć dla zgłoszonych i potencjalnych roszczeń. Prawdopodobieństwa te różnią się odpowiednio dla kredytów hipotecznych indeksowanych oraz denominowanych w walutach obcych. Przy ocenie tych prawdopodobieństw Bank korzysta ze wsparcia zewnętrznych kancelarii prawnych. W opinii Banku na poziom szacowanych kosztów ryzyka prawnego mają wpływ również takie czynniki jak: czas prowadzenia postępowań sądowych (również oszacowany w oparciu o relatywnie krótką, niespełniającą warunków stosowania metod ilościowych, statystykę) oraz rosnące koszty niezbędne dla rozpoczęcia postępowania sądowego i wsparcia procesowego.

Bank wziął także pod uwagę, jako wpływ na prawdopodobieństwo zawierania ugód, preferencje podatkowe klientów objętych zakresem Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 marca 2022 roku w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów (przychodów) związanych z kredytem hipotecznym udzielonym na cele mieszkaniowe, zmienionego Rozporządzeniem z dnia 20 grudnia 2022 roku, które obowiązuje do 31 grudnia 2024 roku.

Z uwagi na krótki horyzont dostępnych danych historycznych oraz istotną niepewność w odniesieniu do kierunku kształtowania się rozwiązań prawnych, przyjęta metodyka szacowania strat z tytułu ryzyka prawnego, będzie podlegać okresowej weryfikacji w kolejnych okresach sprawozdawczych. Niepewność szacunków dotyczy zarówno liczby przyszłych pozwów oraz rozstrzygnięć sądów w tym zakresie, w tym dotyczących wynagrodzenia przysługującego Bankowi z tytułu bezumownego korzystania z kapitału przez klienta w przypadku scenariusza unieważnienia umowy (obecnie w modelu uwzględniono prawdopodobieństwo nieodzyskania kosztu kapitału na poziomie 70%, tym samym prawdopodobieństwo odzyskania kosztu kapitału wynosi 30%) jak i spodziewanej liczby ugód, na co wpływ mogą mieć w szczególności zmiany w linii orzecniczej w zakresie kredytów hipotecznych denominowanych lub indeksowanych do walut obcych, wzrost bazowych stóp procentowych lub też zmiana kursu PLN/CHF.

W 2022 i 2021 roku w okresach kwartalnych Bank prowadził regularny monitoring adekwatności modelu, porównując rzeczywistą realizację kluczowych parametrów modelu z wartościami kalkulowanymi. Dodatkowo, wraz z pozyskiwaniem kolejnych danych empirycznych, bardziej aktualnych lub wydłużających okres obserwacji, modyfikowały one lub zastępowały wcześniejsze założenia. Model był dostosowany również do nowych procesów uruchomionych przez Bank w obszarze udzielonych w przeszłości kredytów hipotecznych denominowanych lub indeksowanych w walutach obcych. Do najważniejszych zmian wprowadzonych do modelu należały:

- aktualizacja prawdopodobieństw rozstrzygnięć sporów sądowych – na podstawie aktualnej informacji od doradców prawnych Banku;

- aktualizacja, w oparciu o dane empiryczne, prawdopodobieństwa podpisania umowy oraz złożenia pozwu;
- wyznaczenie współczynnika konwersji pozwów na ugody w horyzoncie dożywotnim na podstawie empirycznych danych;
- uwzględnienie niezerowego prawdopodobieństwa pozytywnego dla Banku rozstrzygnięcia, według którego klient będzie zobowiązany zwrócić wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z kapitału – w przypadku wyroku stwierdzającego nieważność umowy kredytowej;

Bank przeprowadził analizę wrażliwości modelu na zmianę kluczowych parametrów:

ANALIZA WRAŻLIWOŚCI MODELU NA ZMIANĘ KLUCZOWYCH PARAMETRÓW	Wzrost/spadek kosztów ryzyka prawnego dotyczącego kredytów hipotecznych w walutach wymiernalnych	
	31.12.2022	31.12.2021
wzrost o 1 p.p. liczby pozwów (kosztem klientów beczynnych)	64	92
spadek o 1 p.p. prawdopodobieństwa wygranej Banku w sądzie (kosztem wzrostu o 1 p.p. prawdopodobieństwa unieważnienia)	63	42
wzrost o 1 % średniej ważonej straty	57	35
spadek o 1 p.p. liczby ugód kosztem wzrostu liczby pozwów	22	37
spadek o 1 p.p. prawdopodobieństwa rekompensaty kosztu kapitału ¹	40	12
wzrost o 1 p.p. współczynnika konwersji pozwów na ugody	(26)	(11)

¹ Bank przy oszacowaniu kosztu ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymiernalnych uwzględnia prawdopodobieństwo odzyskania kosztu kapitału na poziomie 30%. Eliminacja tego szczególnego założenia, przy zachowaniu pozostałych parametrów modelu, powodowałaby wzrost kosztu ryzyka prawnego o 1 200 milionów PLN.

W powyższej analizie wrażliwości uwzględniono analizowane przez Bank scenariusze rozstrzygnięć sądowych oraz kredyty, dla których Bank szacuje niezerowe prawdopodobieństwo złożenia pozwu przez klienta.

Począwszy od 2022 roku Bank ujmuje skutki prawomocnych wyroków, stwierdzających nieważność umów kredytowych w walutach wymiernalnych. W konsekwencji ww. wyroków Bank zaprzestał ujmowania w aktywach Banku (w pozycji „Kredyty i pożyczki udzielone klientom”), należności z aktywnych umów kredytowych. Jednocześnie Bank rozpoznał w pozycji „Inne aktywa” należności z tytułu wypłaconego klientom kapitału oraz roszczenia Banku o zwrot kosztów za bezumowne korzystanie z kapitału, a także zobowiązania, dotyczące zwrotu wpłaconych przez klientów rat kapitałowo-odsetkowych (pozycja „Pozostałe zobowiązania”).

NOTY POWIĄZANE: „[Kredyty i pożyczki udzielone klientom](#)”, „[Inne aktywa](#)”, „[Rezerwy](#)”, „[Sprawy sporne](#)” i „[Zarządzanie ryzykiem walutowych kredytów hipotecznych dla osób prywatnych](#)”, „[Zdarzenia, które wystąpiły po dniu na który sporządzono sprawozdanie finansowe](#)”.

INFORMACJE FINANSOWE

Począwszy od 4 października 2021 roku, po decyzji z 23 kwietnia 2021 roku Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia PKO Banku Polskiego S.A. Bank zawiera umowy z konsumentami, którzy zawarli z Bankiem umowy kredytu lub pożyczki zabezpieczone hipotecznie indeksowane do walut obcych lub denominowane w walutach obcych (dalej: umowy z konsumentami).

Na 31 grudnia 2022 roku zostało zarejestrowanych prawie 37,5 tys. wniosków o mediacje (na 31 grudnia 2021 - ponad 19 tys. wniosków). Łączna liczba ugód zawartych na 31 grudnia 2022 roku wyniosła 20 396, z czego 19 786 zawartych w postępowaniu mediacyjnym oraz 610 w toku postępowań sądowych. Na 31 grudnia 2021 roku łączna liczba zawartych ugód wynosiła 5 887, z czego 5 754 zawartych w postępowaniu mediacyjnym oraz 133 w toku postępowań sądowych. Począwszy od 20 czerwca 2022 roku Bank umożliwił zawieranie ugód dotyczących kredytów hipotecznych MIX udzielonych w walucie CHF przeznaczonych na zaspokojenie celów mieszkaniowych.

WPLYW RYZYKA PRAWNEGO DOTYCZĄCEGO KREDYTÓW HIPOTECZNYCH W WALUTACH WYMIENIALNYCH	Wartość bilansowa brutto kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych przed uwzględnieniem kosztu ryzyka prawnego dotyczącego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych	Skumulowany koszt ryzyka prawnego dotyczącego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych	Wartość bilansowa brutto kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych uwzględniająca koszt ryzyka prawnego dotyczącego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych
na 31.12.2022			
Kredyty i pożyczki udzielone klientom - korekta pomniejszająca wartość bilansową kredytów	19 012	7 378	11 634
- dotycząca portfela kredytów hipotecznych w CHF	16 731	7 378	9 353
Rezerwy (nota 45) oraz korekta wartości brutto innych aktywów		945	
Razem		8 323	
na 31.12.2021			
Kredyty i pożyczki udzielone klientom - korekta pomniejszająca wartość bilansową kredytów	22 038	6 428	15 610
- dotycząca portfela kredytów hipotecznych w CHF	19 528	6 428	13 100
Rezerwy (nota 45)		595	
Razem		7 023	

Zmiana w okresie skumulowanego kosztu ryzyka prawnego dotyczącego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych	2022	2021
Wartość bilansowa na początek okresu	7 023	7 043
rewaluacja straty za okres	864	590
wykorzystanie straty na rozliczenie ugód oraz wyroków za okres	(1 478)	(622)
zwiększenie korekty wartości bilansowej brutto kredytów i pożyczek udzielonych klientom oraz innych aktywów, zwiększenie rezerw z tytułu ryzyka prawnego	1 914	-
inne zmiany	-	12
Wartość bilansowa na koniec okresu	8 323	7 023

Rewaluacja straty z tytułu ryzyka prawnego związana jest z wpływem zmiany kursu walutowego na część straty, ujmowanej w walucie wymiennalnej jako korekta wartości brutto kredytów.

26. KOSZTY DZIAŁANIA

ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

Świadczenia pracownicze obejmują obok kosztów wynagrodzeń i ubezpieczeń społecznych (w tym z tytułu rezerw na świadczenia emerytalno - rentowe, które szczegółowo opisano w nocie „[Rezerwy](#)”) także koszty z tytułu pracowniczego programu emerytalnego stanowiącego program określonych składek oraz programu zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze, którego część ujmowana jest jako zobowiązanie z tytułu płatności na bazie akcji rozliczonych w środkach pieniężnych zgodnie z MSSF 2 Płatności w formie akcji (szczegółowo program zmiennych wynagrodzeń został opisany w nocie „[Świadczenia dla kluczowego personelu kierowniczego PKO Banku Polskiego SA](#)”).

Bank tworzy również w ciężar kosztów wynagrodzeń rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odszkodowań i odpraw pieniężnych wypłacanych pracownikom, z którymi zostaje rozwiązany stosunek pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, a także rozliczenia okresowe z tytułu kosztów przypadających na bieżący okres, które

poniesione zostaną w przyszłym okresie, w tym z tytułu premii oraz z tytułu niewykorzystanych urlopów wypoczynkowych po uwzględnieniu wszystkich pozostających do wykorzystania zaległych dni urlopów.

Dodatkowe informacje dostępne również w nocie „[Rezerwy](#)”

KOSZTY RZECZOWE

Koszty rzeczowe obejmują koszty utrzymania majątku trwałego, koszty obsługi informatycznej i telekomunikacyjnej, koszty działalności administracyjnej, koszty promocji i reklamy, ochrony mienia oraz koszty szkoleń.

Opłaty leasingowe w odniesieniu do umów leasingu krótkoterminowego i niskocennego ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową w okresie trwania leasingu.

AMORTYZACJA I UMORZENIE

Koszty amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych, w tym aktywów z tytułu prawa do użytkowania ujmowane są w pozycji „Koszty działania”, pozycja „Amortyzacja”.

Rozpoczęcie amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych następuje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dany środek przyjęto do użytkowania, z zastrzeżeniem aktywów z tytułu prawa do użytkowania, dla których rozpoczęcie amortyzacji następuje w tym samym miesiącu, w którym je przyjęto, a jej zakończenie nie później niż z chwilą:

- zrównania wartości odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych z wartością początkową danego składnika aktywów, lub
- zakończenia okresu leasingu, lub
- przeznaczenia go do likwidacji, lub
- sprzedaży, lub
- stwierdzenia jego niedoboru, lub
- ustalenia w wyniku weryfikacji, że przewidywana wartość końcowa składnika aktywa przewyższa jego wartość bilansową (netto) z uwzględnieniem przewidywanej przy likwidacji wartości końcowej składnika aktywów (wartości „rezydualnej”), tj. kwoty netto, którą Bank spodziewa się uzyskać na zakończenie okresu użytkowania, po odliczeniu oczekiwanych kosztów zbycia.

Dla niefinansowych aktywów trwałych przyjmuje się, że wartość końcowa wynosi zero, chyba że istnieje zobowiązanie strony trzeciej do ich odkupienia lub gdy będzie istniał pod koniec użytkowania składnika aktywny rynek i można określić jego wartość na tym rynku.

Koszty związane z nabyciem lub wytworzeniem budynków dzieli się na istotne części składowe tego budynku (komponenty) w przypadku, gdy części składowe posiadają różne okresy użytkowania lub gdy każda z nich dostarcza Bankowi korzyści w inny sposób. Każda część składowa budynku amortyzowana jest odrębnie. Nie amortyzuje się wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania, które podlegają corocznemu testowi na utratę wartości.

Koszty amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych, w tym rzeczowych aktywów trwałych z tytułu prawa do użytkowania. ujmowane są w pozycji „Koszty działania”.

KOSZTY Z TYTUŁU OBCIĄŻEŃ REGULACYJNYCH – Bank prezentuje w tej pozycji przede wszystkim opłaty ponoszone przez Bank, wynikające z przepisów prawnych regulujących działalność Banku, wnoszone na rzecz podmiotów tj. Komisja Nadzoru Finansowego (KNF), Bankowy Fundusz Gwarancyjny (BFG), Fundusz Wsparcia Kredytobiorców (FWK) a także na fundusz pomocowy prowadzony przez System Ochrony Banków Komercyjnych S.A. (SOBK). W pozycji tej Bank ujmuje również pozostałe podatki inne niż obciążenia z tytułu podatku dochodowego oraz podatku od niektórych instytucji finansowych, który prezentowany jest w oddzielnej pozycji:

- **SKŁADKI I WPŁATY NA BFG** - Zgodnie z KIMS F 21 „Opłaty publiczne” - opłaty ponoszone przez Bank na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie zajścia zdarzenia obligującego. Bank wnosi składki na fundusz gwarancyjny banków (kwartalnie) i fundusz przymusowej restrukturyzacji banków (raz do roku). Składki na fundusz gwarancyjny i przymusowej restrukturyzacji nie stanowią kosztów uzyskania przychodów.
- **OPŁATY NA RZECZ KNF** - Opłaty ponoszone przez Bank na rzecz Komisji Nadzoru Finansowego zgodnie z KIMS F 21 „Opłaty publiczne” ujmowane są w rachunku zysków i strat w momencie zajścia zdarzenia obligującego. Obie opłaty (opłata na pokrycie kosztów nadzoru bankowego oraz opłata na pokrycie kosztów nadzoru nad rynkiem

kapitałowym) wnoszone są raz do roku. Opłaty na rzecz Komisji Nadzoru Finansowego stanowią koszt uzyskania przychodu.

- **ZRYCZAŁTOWANY PODATEK DOCHODOWY** - Ustawą z 23 października 2018 roku o zmianie m.in. ustaw o podatkach dochodowych wprowadzono możliwość alternatywnego do poboru podatku u źródła opodatkowania 3% podatkiem niektórych odsetek wypłacanych na rzecz nierezydentów. W związku z powyższym, 29 marca 2019 roku Bank złożył w urzędzie skarbowym zawiadomienie o wyborze 3% formy opodatkowania w odniesieniu do:
 - odsetek od pożyczek, które wypłacane są przez Bank na rzecz PKO Finance AB z siedzibą w Szwecji (wybór opodatkowania zgodnie z ustawą dotyczy lat 2014-2022) oraz
 - odsetek od euroobligacji wyemitowanych przez Bank przed 1 stycznia 2019 roku.
- **POZOSTAŁE PODATKI I OPŁATY** - Podatek od nieruchomości, wpłaty dokonywane na rzecz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, podatek od środków transportowych, akcyza, opłaty sądowe i skarbowe, opłaty związane z mediacjami przy KNF, składka na finansowanie działalności Rzecznika Finansowego i jego Biura oraz opłaty komunalne i administracyjne.

SZACUNKI I OSĄDY:

Przy szacowaniu długości okresu użytkowania poszczególnych rodzajów rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych uwzględniane są następujące czynniki:

- oczekiwane zużycie fizyczne szacowane w oparciu o dotychczasowe przeciętne okresy użytkowania, odzwierciedlające tempo zużycia fizycznego, intensywność wykorzystania, itp.,
- utrata przydatności z przyczyn technologicznych lub rynkowych,
- prawne i inne ograniczenia dotyczące wykorzystania składnika aktywów,
- oczekiwane wykorzystanie składnika aktywów,
- kwestie związane z klimatem, tj. czynniki klimatyczne mające potencjalny wpływ na zmianę okresu użytkowania składnika aktywów (np. starzenie się, ograniczenia prawne lub niedostępność aktywów).

W przypadku, gdy okres korzystania ze składnika aktywów wynika z tytułów umownych, okres użytkowania odpowiada okresowi wynikającemu z tych tytułów umownych. W sytuacji, gdy szacowany okres użytkowania jest krótszy niż okres wynikający z tytułów umownych, przyjmuje się szacowany okres użytkowania. Co najmniej raz w roku weryfikowana jest przyjęta metoda amortyzacji oraz okresy użytkowania.

Okresy amortyzacyjne stosowane w Banku:

Środki trwałe	Okresy użytkowania
Budynki, lokale, spółdzielcze prawa do lokalu (w tym nieruchomości inwestycyjne)	od 25 do 60 lat
Ulepszenia w obcych środkach trwałych (budynkach, lokalach)	od 1 do 11 lat (lub okres najmu, jeśli jest krótszy)
Maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia i przyrządy	od 2 do 15 lat
Zespoły komputerowe	od 2 do 10 lat
Środki transportu	od 3 do 5 lat
Wartości niematerialne	Okresy użytkowania
Oprogramowanie	od 1 do 24 lat
Pozostałe wartości niematerialne	od 2 do 20 lat

Wpływ zmiany długości okresu użytkowania dla składników majątkowych podlegających amortyzacji z grupy grunty i budynki przedstawia poniższa tabela:

ZMIANA DŁUGOŚCI OKRESU UŻYTKOWANIA DLA SKŁADNIKÓW MAJĄTKOWYCH PODLEGAJĄCYCH AMORTYZACJI Z GRUPY GRUNTY I BUDYNKI	31.12.2022		31.12.2021	
	scenariusz z +10 lat	scenariusz -10 lat	scenariusz +10 lat	scenariusz -10 lat
Koszty amortyzacji	(29)	163	(31)	179

NOTY POWIĄZANE: Wartości niematerialne, Rzeczowe aktywa trwałe; Rezerwy; świadczenia dla kluczowego personelu kierowniczego PKO Banku Polskiego S.A., Leasing

INFORMACJE FINANSOWE

KOSZTY DZIAŁANIA	2022	2021
Świadczenia pracownicze	(2 933)	(2 726)
Koszty rzeczowe, w tym:	(1 257)	(1 065)
wynajmu	(89)	(86)
informatyczne	(338)	(314)
Amortyzacja	(909)	(868)
rzeczowe aktywa trwałe, w tym:	(467)	(464)
informatyczne	(103)	(85)
aktywa z tytułu prawa do użytkowania	(218)	(217)
wartości niematerialne, w tym:	(442)	(404)
informatyczne	(439)	(400)
Koszty z tytułu obciążeń regulacyjnych	(1 826)	(594)
Razem	(6 925)	(5 253)

ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE	2022	2021
Wynagrodzenia, w tym:	(2 449)	(2 293)
koszty składek pracowniczego programu emerytalnego	(69)	(64)
koszty restrukturyzacji	-	(19)
Ubezpieczenia, w tym:	(411)	(370)
składki na świadczenia emerytalne i rentowe	(355)	(320)
Inne świadczenia na rzecz pracowników	(73)	(63)
Razem	(2 933)	(2 726)

KOSZTY Z TYTUŁU OBCIĄŻEŃ REGULACYJNYCH	2022	2021
Składka i wpłaty na BFG, w tym:	(382)	(461)
na fundusz przymusowej restrukturyzacji	(264)	(232)
na fundusz gwarancyjny banków	(118)	(229)
Opłaty na rzecz KNF	(41)	(39)
Fundusz Wsparcia Kredytobiorców	(307)	-
Opłata na fundusz pomocowy prowadzony przez SOBK	(956)	-
Zryczałtowany podatek dochodowy	(5)	(7)
Pozostałe podatki i opłaty	(135)	(87)
Razem	(1 826)	(594)

- OPŁATA NA FUNDUSZ POMOCOWY PROWADZONY PRZEZ SYSTEM OCHRONY BANKÓW KOMERCYJNYCH S.A.:**

14 czerwca 2022 roku PKO Bank Polski S.A. wspólnie z 7 bankami komercyjnymi tj. Alior Bank S.A., BNP Paribas Bank Polska S.A., ING Bank Śląski S.A., mBank S.A., Millennium Bank S.A., Bank Polska Kasa Opieki S.A. oraz Santander Bank Polska S.A. (Banki-Uczestnicy) utworzył system ochrony banków komercyjnych, o którym mowa w rozdziale 10a ustawy Prawo bankowe i który podlega nadzorowi KNF.

Zadaniem systemu ochrony jest zapewnienie płynności i wypłacalności Banków-Uczestników na warunkach i w zakresie określonym w umowie systemu ochrony, a także wspieranie przymusowej restrukturyzacji prowadzonej przez BFG. Banki-Uczestnicy utworzyły System Ochrony Banków Komercyjnych S.A. jako Jednostkę Zarządzającą

systemem, której kapitał zakładowy wynosi 1 milion PLN. SOBK utworzył fundusz pomocowy w celu zapewnienia środków na finansowanie zadań systemu ochrony, który jest zasilany z wpłat banków – uczestników systemu. Każdy z Banków - Uczestników został zobowiązany do wpłaty kwoty odpowiadającej wysokości 0,40% kwoty środków gwarantowanych na koniec pierwszego kwartału 2022 roku. Wartość wpłaty Banku do funduszu pomocowego wynosiła 872 miliony PLN i została wniesiona 2 sierpnia 2022 roku. W III kwartale 2022 roku, Bank w celu zapewnienia środków na finansowanie zadań systemu ochrony, dokonał kolejnej wpłaty na rzecz funduszu pomocowego, zarządzanego przez SOBK, w wysokości 84 miliony PLN. Łącznie w 2022 roku Bank wpłacił do funduszu pomocowego 956 milionów PLN.

OPŁATA NA FUNDUSZ WSPARCIA KREDYTOBIORCÓW:

Ustawa o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom z 14 lipca 2022 roku wprowadziła zmiany w zakresie działania Funduszu Wsparcia Kredytobiorców, który oferować będzie wsparcie kredytobiorcom maksymalnie do 2 000 PLN miesięcznie, wypłacane nawet przez 36 miesięcy. Spłata wsparcia rozpocznie się po dwóch latach w równych i nieoprocentowanych 144 ratach. Część wsparcia może zostać umorzona tym klientom, którzy terminowo spłacą 100 pierwszych rat. Klient może skorzystać ze wsparcia gdy spełniony jest jeden z poniższych warunków:

- co najmniej jeden z kredytobiorców ma status bezrobotnego;
- miesięczne koszty obsługi kredytu mieszkaniowego przekraczają 50 procent miesięcznych dochodów;
- miesięczny dochód po odjęciu kosztów kredytu nie przekracza w 2022 roku 1 552 PLN /osobę w gospodarstwie jednoosobowym oraz 1 200 PLN /osobę w gospodarstwach wieloosobowych.

Z tego tytułu Fundusz został zasilony dodatkowymi środkami w kwocie ok. 1,4 mld PLN do końca 2022 roku. Bank ujął w 2022 roku koszt z tytułu dodatkowych wpłat na Fundusz Wsparcia Kredytobiorców w wysokości 307 milionów PLN.

27. PODATEK OD NIEKTÓRYCH INSTYTUCJI FINANSOWYCH

ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

1 lutego 2016 roku weszła w życie ustawa z 15 stycznia 2016 roku o podatku od niektórych instytucji finansowych, która objęła m.in. banki. Podstawę opodatkowania tym podatkiem stanowi nadwyżka sumy aktywów Banku ponad 4 miliardy PLN, wynikająca z zestawienia obrotów i sald na koniec każdego miesiąca. Banki są uprawnione do pomniejszenia podstawy opodatkowania m.in. o wartość funduszy własnych, a także o wartość skarbowych papierów wartościowych. Dodatkowo banki obniżają podstawę opodatkowania o wartość aktywów nabytych od NBP, stanowiących zabezpieczenie kredytu refinansowego udzielonego przez NBP. W związku z obowiązującą od 7 maja 2022 roku zmianą ustawy o podatku od niektórych instytucji finansowych, banki mogą pomniejszyć podstawę opodatkowania o wartość nabytych obligacji oraz kredytów lub pożyczek, odpowiednio wyemitowanych lub udzielonych przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny lub podmiot zarządzający aktywami, o którym mowa w ustawie z dnia 10 czerwca 2016 roku o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji.

Stawka podatku dla wszystkich podatników wynosi 0,0366% miesięcznie, a podatek jest płacony miesięcznie do 25 dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego dotyczy. Zapłacony podatek nie stanowi kosztu uzyskania przychodu w podatku dochodowym od osób prawnych.

INFORMACJE FINANSOWE

PODATEK OD NIEKTÓRYCH INSTYTUCJI FINANSOWYCH	2022	2021
Razem	(1 190)	(987)

28. PODATEK DOCHODOWY

ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

Podatek dochodowy ujmowany jest jako podatek bieżący oraz podatek odroczony. Podatek dochodowy bieżący ujmowany jest w rachunku zysków i strat. Podatek dochodowy odroczony w zależności od źródła pochodzenia różnic przejściowych ujmowany jest w rachunku zysków i strat lub w innych dochodach całkowitych.

• PODATEK BIEŻĄCY

Podatek dochodowy bieżący obliczany jest na podstawie zysku księgowego brutto skorygowanego o przychody, które zgodnie z przepisami podatkowymi nie są zaliczane do przychodów podatkowych, przychody podatkowe

niebędące przychodami księgowymi, koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów i koszty podatkowe niebędące kosztami księgowymi, zgodnie z właściwymi przepisami prawa podatkowego. Pozycje te obejmują głównie przychody i koszty z tytułu odsetek naliczonych do otrzymania i zapłacenia, odpisy na oczekiwane straty kredytowe oraz rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe.

W myśl zasad dotyczących przedawnienia zobowiązań podatkowych, kontrola prawidłowości rozliczeń z tytułu podatków może być przeprowadzona w okresie 5 lat licząc od końca roku, w którym upłynął termin złożenia odpowiedniej deklaracji podatkowej.

- **PODATEK DOCHODOWY ODROZCZONY**

Podatek dochodowy odroczony ujmowany jest w wysokości różnicy pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową dla celów raportowania finansowego. Bank tworzy rezerwy oraz aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Zmiana stanu rezerw oraz aktywów z tytułu podatku dochodowego odroczonego zaliczana jest do obowiązkowych obciążeń wyniku finansowego z wyjątkiem skutków wyceny aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite oraz wyceny instrumentów zabezpieczających odnoszonych na inne dochody całkowite, w przypadku których zmiany stanu rezerw oraz aktywów z tytułu podatku dochodowego odroczonego są ujmowane w innych dochodach całkowitych. Przy ustalaniu odroczonego podatku dochodowego uwzględnia się wartość aktywów i rezerw na odroczony podatek na początek i koniec okresu sprawozdawczego.

Wartość bilansowa składników aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana każdorazowo na koniec okresu sprawozdawczego i ulega stosownemu obniżeniu, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa wykorzystana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na koniec okresu sprawozdawczego lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na koniec okresu sprawozdawczego.

Bank kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

INFORMACJE FINANSOWE

- **OBCIĄŻENIE PODATKOWE**

	2022	2021
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	(1 304)	(1 380)
Bieżące obciążenie podatkowe	(1 701)	(1 507)
Odroczony podatek dochodowy z tytułu różnic przejściowych	397	127
Obciążenie podatkowe wykazane w innych dochodach całkowitych z tytułu różnic przejściowych	698	1 666
Razem	(606)	286

• UZGODNIENIE EFEKTYWNEJ STOPY PODATKOWEJ

UZGODNIENIE EFEKTYWNEJ STOPY PODATKOWEJ	2022	2021
Wynik finansowy brutto przed opodatkowaniem	4 562	5 976
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce wynoszącej 19%	(867)	(1 135)
Wpływ trwałych różnic pomiędzy wynikiem finansowym brutto a dochodem do opodatkowania podatkiem dochodowym, w tym:	(437)	(250)
odpisy aktualizujące wartość inwestycji w jednostki podporządkowane niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	(10)	-
odpisy na oczekiwane straty kredytowe od ekspozycji kredytowych i papierów wartościowych niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	(25)	(41)
składka i wpłaty na BFG	(72)	(88)
podatek od niektórych instytucji finansowych	(226)	(187)
koszt ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymienialnych	(143)	(25)
podatek z tytułu różnic kursowych na terytorium Szwecji	4	(3)
3% zryczałtowany podatek dochodowy od odsetek na rzecz nierezydentów	-	(1)
przychody z tytułu dywidend	92	118
Fundusz Wsparcia Kredytobiorców	(58)	-
pozostałe różnice trwałe	1	(23)
Wpływ innych różnic pomiędzy wynikiem finansowym brutto a dochodem do opodatkowania podatkiem dochodowym, w tym darowizny	-	5
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	(1 304)	(1 380)
Efektywna stopa podatkowa	28,58	23,09

• AKTYWA Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO NETTO

REZERWA I AKTYWO Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO 2022	Wartość na początek okresu	RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	INNE DOCHODY CAŁKOWITE	Wartość na koniec okresu
Odsetki naliczone od należności (kredytów)	220	118	-	338
Odsetki od papierów wartościowych	157	59	-	216
Różnica pomiędzy wartością bilansową i podatkową rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych	191	17	-	208
Przychód do opodatkowania z tytułu rozwiązania odpisu IBNR stanowiącego w przeszłości koszty uzyskania przychodów w związku z wdrożeniem MSSF 9	39	(13)	-	26
Rezerwa brutto z tytułu podatku odroczonego	607	181	-	788
Odsetki naliczone od zobowiązań	26	159	-	185
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	948	65	311	1 324
Wycena papierów wartościowych	533	59	387	979
Rezerwa na świadczenia pracownicze	90	(2)	2	90
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	1 219	130	-	1 349
Wycena kredytów do wartości godziwej	160	11	(2)	169
Prowizje do rozliczenia w czasie metodą liniową i efektywną stopę procentową	824	163	-	987
Pozostała wartość ujemnych różnic przejściowych	28	1	-	29
Rezerwa na koszty do poniesienia	36	13	-	49
Wpływ ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych	342	(21)		321
Aktywo brutto z tytułu podatku odroczonego	4 206	578	698	5 482
Łączny efekt różnic przejściowych	3 599	397	698	4 694
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej)	3 599	397	698	4 694

Bank uwzględnił prawo do rozpoznania aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, w związku uprawnieniem do zastosowania preferencji podatkowej w odniesieniu do ugód objętych zakresem, Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 marca 2022 roku w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów (przychodów) związanych z kredytem hipotecznym udzielonym na cele mieszkaniowe, zmienionego Rozporządzeniem z dnia 20 grudnia 2022 roku, które obowiązuje do 31 grudnia 2024 roku.

REZERWA I AKTYWO Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO 2021	Wartość na początek okresu	RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	INNE DOCHODY CAŁKOWITE	Wartość na koniec okresu
Odsetki naliczone od należności (kredytów)	243	(23)	-	220
Odsetki od papierów wartościowych	148	9	-	157
Wycena papierów wartościowych	286	6	(292)	-
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	46	29	(75)	-
Różnica pomiędzy wartością bilansową i podatkową rzeczonego majątku trwałego i wartości niematerialnych	165	26	-	191
Przychód do opodatkowania z tytułu rozwiązania odpisu IBNR stanowiącego w przeszłości koszty uzyskania przychodów w związku z wdrożeniem MSSF 9	52	(13)	-	39
Rezerwa brutto z tytułu podatku odroczonego	940	34	(367)	607
Odsetki naliczone od zobowiązań	35	(9)	-	26
Wycena pochodnych instrumentów finansowych	-	80	868	948
Wycena papierów wartościowych	40	69	424	533
Rezerwa na świadczenia pracownicze	76	16	(2)	90
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	1 166	53	-	1 219
Wycena kredytów do wartości godziwej	136	15	9	160
Prowizje do rozliczenia w czasie metodą liniową i efektywną stopę procentową	749	75	-	824
Pozostała wartość ujemnych różnic przejściowych	37	(9)	-	28
Rezerwa na koszty do poniesienia	31	5	-	36
Wpływ ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymienialnych	476	(134)	-	342
Aktywo brutto z tytułu podatku odroczonego	2 746	161	1 299	4 206
Łączny efekt różnic przejściowych	1 806	127	1 666	3 599
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej)	1 806	127	1 666	3 599

- **PODATKOWA GRUPA KAPITAŁOWA**

Na podstawie umowy z 3 listopada 2021 roku PKO Bank Polski S.A., PKO Bank Hipoteczny S.A. oraz PKO Leasing S.A. przedłużyły na kolejne 3 lata podatkowe (2022 - 2024) funkcjonowanie Podatkowej Grupy Kapitałowej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej („PGK PKO Banku Polskiego S.A.”), która została utworzona na podstawie umowy z dnia 5 listopada 2018 roku. Wymienione umowy zostały zarejestrowane przez właściwego naczelnika urzędu skarbowego.

Podatkowa grupa kapitałowa jest instytucją prawa podatkowego przewidzianą przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Jej utworzenie oznacza konsolidację dochodów spółek wchodzących w jej skład dla celów opodatkowania podatkiem dochodowym oraz umożliwia skorzystanie z innych zapewniających w szczególności ułatwienia operacyjne, przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, które dedykowane są podatkowym grupom kapitałowym.

PKO Bank Polski S.A. jest w PGK PKO Banku Polskiego S.A. spółką dominującą. Rozrachunki z tytułu bieżącego podatku dochodowego prezentowane są w podziale na należności i zobowiązania PKO Banku Polskiego S.A. oraz należności i zobowiązania jednostek zależnych wchodzących w skład Podatkowej Grupy Kapitałowej.

- **POLITYKA PODATKOWA**

Uchwałą Zarządu nr 392/C/2021 z dnia 5 października 2021 roku, zatwierdzoną uchwałą Rady Nadzorczej nr 154/2021 z dnia 14 października 2021 roku, Bank wprowadził Strategię podatkową. 17 grudnia 2021 roku Strategia została opublikowana pod adresem: <https://www.pkobp.pl/grupa-pko-banku-polskiego/pko-bank-polski/strategia-podatkowa/>. Celem wykonania ustawowego obowiązku wynikającego z art. 27c ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych Podatkowa Grupa Kapitałowa Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej przygotowała w 2022 roku Informację o realizowanej strategii podatkowej za rok 2021, która jest opublikowana pod adresem: <https://www.pkobp.pl/grupa-pko-banku-polskiego/pko-bank-polski/strategia-podatkowa/> lub: <https://www.pkobp.pl/informacja-o-realizowanej-strategii-podatkowej/>. Bank 20 grudnia 2022 roku poinformował właściwego naczelnika urzędu skarbowego o adresie strony internetowej na której została zamieszczona Informacja.

Podatek dochodowy od osób prawnych zapłacony od dochodów osiągniętych przez PKO Bank Polski S.A. w latach 2022 i 2021 z tytułu prowadzenia działalności operacyjnej:

PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB PRAWNYCH	2022	2021
PKO Bank Polski S.A	1 701	1 507
- Polska	1 701	1 507

29. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję obliczany jest w oparciu o zysk przypadający na zwykłych akcjonariuszy Banku poprzez podzielenie zysku, który na nich przypada przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję, obliczany jest na podstawie zysku przypadającego na zwykłych akcjonariuszy poprzez podzielenie zysku, który na nich przypada przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu, skorygowaną o wpływ wszystkich rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych.

	2022	2021
Zysk przypadający na akcjonariuszy zwykłych (w tys. PLN)	3 258	4 596
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie (w mln)	1 250	1 250
Zysk przypadający na jedną akcję (w PLN na akcję)	2,61	3,68

W latach zakończonych odpowiednio dnia 31 grudnia 2022 roku oraz dnia 31 grudnia 2021 roku nie wystąpiła działalność zaniechana.

Zarówno w 2022 roku jak i w 2021 roku nie występowały instrumenty rozwadniające zysk przypadający na jedną akcję.

NOTY UZUPEŁNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ - INSTRUMENTY FINANSOWE

30. KASA, ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM

ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

Klasyfikacja i wycena do kategorii jest dokonywana zgodnie z zasadami określenia modelu biznesowego i oceny charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych, o których mowa w nocie „[OGÓLNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI DOTYCZĄCE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH](#)”.

Pozycja „Kasa, środki w Banku Centralnym” obejmuje gotówkę ujmowaną w wartości nominalnej oraz środki na rachunku bieżącym i lokaty w Banku Centralnym wyceniane według zamortyzowanego kosztu, a w przypadku braku harmonogramu przyszłych przepływów pieniężnych w kwocie wymaganej zapłaty obejmującej również ewentualne odsetki od tych środków.

INFORMACJE FINANSOWE

KASA, ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM	31.12.2022	31.12.2021
Rachunek bieżący w Banku Centralnym	7 690	7 955
Gotówka	4 078	3 466
Lokaty w Banku Centralnym	3 951	-
Razem	15 719	11 421

31. NALEŻNOŚCI OD BANKÓW

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Klasyfikacja do kategorii wyceny jest dokonywana zgodnie z zasadami określenia modelu biznesowego i oceny charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych, o których mowa w nocie „[OGÓLNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI DOTYCZĄCE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH](#)”.

INFORMACJE FINANSOWE

Informacje w zakresie ekspozycji na ryzyko kredytowe zostały szerzej opisane w nocie „[RYZYO KREDYTOWE – INFORMACJE FINANSOWE](#)”.

NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	31.12.2022	31.12.2021
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu	19 458	14 311
Lokaty w bankach	13 098	7 168
Rachunki bieżące	865	589
Udzielone kredyty i pożyczki	5 495	6 554
Wartość brutto	19 458	14 311
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(16)	(15)
Wartość netto	19 442	14 296

NALEŻNOŚCI OD BANKÓW WEDŁUG TERMINÓW ZAPADALNOŚCI	31.12.2022	31.12.2021
do 1 miesiąca	13 819	7 566
od 1 miesiąca do 3 miesięcy	100	140
od 3 miesięcy do 1 roku	55	921
od 1 roku do 5 lat	5 368	5 669
powyżej 5 lat	100	-
Razem	19 442	14 296

32. RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ I POZOSTAŁE INSTRUMENTY POCHODNE

ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

W ramach swojej działalności Bank wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe służące do celów zarządzania ryzykiem związanym z prowadzoną działalnością. Najczęściej wykorzystywanymi instrumentami pochodnymi w działalności Banku: IRS, CIRS, FX Swap, opcje, commodity swap, FRA, Forward i Futures. Pochodne instrumenty finansowe ujmowane są w wartości godziwej począwszy od dnia zawarcia transakcji.

Instrument pochodny jest prezentowany w pozycji „Pozostałe instrumenty zabezpieczające” (jeśli instrument jest zakwalifikowany do rachunkowości zabezpieczeń) lub „Pozostałe instrumenty pochodne” (jeśli instrument nie jest zakwalifikowany do rachunkowości zabezpieczeń) - jako aktywo, jeśli jego wartość godziwa jest dodatnia albo zobowiązanie jeżeli jego wartość godziwa jest ujemna.

W przypadku pozostałych instrumentów pochodnych (niezakwalifikowanych do rachunkowości zabezpieczeń) Bank zalicza zmiany wartości godziwej instrumentów oraz wynik z rozliczenia tych instrumentów do wyniku na instrumentach finansowych albo do wyniku z pozycji wymiany, w zależności od rodzaju instrumentu.

Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń do zabezpieczania ryzyka stopy procentowej i ryzyka walutowego. Transakcje zabezpieczające zawiera się w celu ograniczenia ryzyka poniesienia strat w wyniku niekorzystnych zmian kursów walut i stóp procentowych. Zabezpieczaniu podlegają przepływy pieniężne związane z zawartymi transakcjami oraz wartość godziwa posiadanych aktywów.

Ryzyko stopy procentowej obejmuje w szczególności:

- ryzyko związane z niedopasowaniem częstotliwości i terminów zmiany oprocentowania (przeszacowania) aktywów i zobowiązań oraz pozycji pozabilansowych (ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania),
- ryzyko wynikające ze zmian nachylenia i kształtu krzywej dochodowości (ryzyko krzywej dochodowości),
- ryzyko wynikające z niedoskonałego dopasowania stawek referencyjnych stosowanych w produktach bankowych do zmian stóp rynkowych lub niedoskonałych mechanizmów transmisji zmian stóp rynkowych na oprocentowanie tych produktów (ryzyko bazowe),
- ryzyko wynikające z opcji, w tym opcji wbudowanych dotyczących np. ograniczenia oprocentowania kredytów (ryzyko opcji).

Ryzyko walutowe w Banku powstaje w wyniku operacji przeprowadzanych w ramach:

- podstawowej działalności biznesowej,
- działalności handlowej,
- zawieranych umów generujących ryzyko walutowe.

W Banku funkcjonuje system wartości progowych i limitów przypisanych poszczególnym rodzajom ryzyka stopy procentowej i ryzyka walutowego, których celem jest określenie maksymalnego, dopuszczalnego poziomu ryzyka, zapewniającego niedopuszczenie do przekroczenia strategicznych limitów tolerancji.

Bank podjął decyzję o dalszym stosowaniu przepisów MSR 39 i nie zastosował standardu MSSF 9 w zakresie rachunkowości zabezpieczeń.

• ZABEZPIECZENIE PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Zmiany wartości godziwej pochodnego instrumentu zabezpieczającego wyznaczonego jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmowane są bezpośrednio w innych dochodach całkowitych w części stanowiącej efektywną część zabezpieczenia. Część nieefektywną zabezpieczenia ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „[Wynik na instrumentach finansowych](#)” lub „[Wynik z pozycji wymiany](#)”.

Kwoty odniesione bezpośrednio na inne dochody całkowite przenoszone są do rachunku zysków i strat w tym samym okresie lub okresach, w których zabezpieczana planowana transakcja wywiera wpływ na rachunek zysków i strat. Odsetki i różnice kursowe wykazywane są w rachunku zysków i strat odpowiednio w pozycjach „[Wynik z tytułu odsetek](#)” oraz „[Wynik z pozycji wymiany](#)”.

Bank zabezpiecza zarówno pozycje aktywów generujące przychody odsetkowe, jak również pozycje zobowiązań generujące koszty odsetkowe, wykorzystując transakcje IRS lub CIRS.

Bank konsekwentnie stosuje metodę prezentacji łącznego wyniku netto z tytułu odsetek na instrumentach zabezpieczających dla wszystkich strategii zabezpieczających w linii „pochodne instrumenty zabezpieczające” w ramach pozycji „Wynik z tytułu odsetek” - dodatni łączny wynik odsetkowy danego okresu prezentowany jest w pozycji „Przychody z tytułu odsetek”, a ujemny łączny wynik odsetkowy danego okresu prezentowany jest w pozycji „Koszty z tytułu odsetek”.

Testy efektywności obejmują wycenę transakcji zabezpieczających po pomniejszeniu o wartość odsetek naliczonych oraz różnice kursowe od nominału transakcji zabezpieczających (w przypadku transakcji CIRS).

Efektywność zabezpieczenia jest weryfikowana poprzez zastosowanie prospektywnych i retrospektywnych testów efektywności. Testy wykonywane są z częstotliwością miesięczną.

- **ZABEZPIECZENIE WARTOŚCI GODZIWEJ**

Zmiany wartości godziwej pochodnego instrumentu zabezpieczającego wyznaczonego jako zabezpieczenie wartości godziwej ujmowane są w pozycji „[Wynik na instrumentach finansowych](#)” lub „[Wynik z pozycji wymiany](#)” z wyłączeniem komponentu odsetkowego. Komponent odsetkowy prezentuje się w tej samej linii, co przychody odsetkowe z tytułu pozycji zabezpieczanej, tj. w pozycji „[Wynik z tytułu odsetek](#)”.

Bank zabezpiecza zarówno pozycje aktywów generujące przychody odsetkowe, jak również pozycje zobowiązań generujące koszty odsetkowe, wykorzystując transakcje IRS lub CIRS. Bank konsekwentnie stosuje metodę prezentacji łącznego wyniku netto z tytułu odsetek na instrumentach zabezpieczających dla wszystkich strategii zabezpieczających w linii „pochodne instrumenty zabezpieczające” w ramach pozycji „Wynik z tytułu odsetek” - dodatni łączny wynik odsetkowy danego okresu prezentowany jest w pozycji „Przychody z tytułu odsetek”, a ujemny łączny wynik odsetkowy danego okresu prezentowany jest w pozycji „Koszty z tytułu odsetek”.

Zmianę korekty wyceny do wartości godziwej pozycji zabezpieczanej ujmuje się w pozycji „[Wynik na instrumentach finansowych](#)”.

Część korekty wyceny do wartości godziwej niepodlegającą zabezpieczeniu rozpoznaje się:

- w przypadku pozycji zabezpieczanej będącej składnikiem aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych, kwalifikowanych jako wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy, ujmuje się w przychodach lub kosztach w wyniku z operacji finansowych;
- w przypadku pozycji zabezpieczanej będącej składnikiem aktywów finansowych, wycenianym do wartości godziwej przez inne całkowite dochody, ujmuje się w innych dochodach całkowitych, gdzie prezentowana jest zmiana wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Testy efektywności obejmują wycenę transakcji zabezpieczających po pomniejszeniu o wartość odsetek naliczonych.

Efektywność zabezpieczenia jest weryfikowana poprzez zastosowanie prospektywnych i retrospektywnych testów efektywności. Testy wykonywane są z częstotliwością miesięczną.

W pozycji papiery wartościowe, kredyty i pożyczki udzielone klientom, inwestycje w jednostki zależne oraz zobowiązania wobec klientów zaprezentowano korektę z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej dla odpowiednio papierów wartościowych, kredytów i pożyczek udzielonych klientom, inwestycji w jednostki zależne oraz zobowiązań wobec klientów stanowiących pozycję zabezpieczaną.

SZACUNKI I OSĄDY

Wartość godziwą nieopcyjnych instrumentów pochodnych wyznacza się stosując modele wyceny bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych możliwych do otrzymania z danego instrumentu finansowego. Stosowane przez Bank techniki wyceny nieopcyjnych instrumentów pochodnych opierają się na krzywych dochodowości konstruowanych na podstawie dostępnych danych rynkowych (stawki depozytów na rynku międzybankowym, kwotowania transakcji IRS). Opcje wyceniane są przy użyciu modeli wyceny opcji. Zmienne oraz założenia używane do wyceny obejmują, w miarę dostępności, dane pochodzące z możliwych do obserwacji rynków.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych uwzględnia własne ryzyko kredytowe DVA (debit value adjustment), jak i ryzyko kredytowe kontrahenta CVA (credit value adjustment). Proces kalkulacji korekt CVA i DVA obejmuje wybór metody wyznaczenia spreadu na ryzyko kredytowe kontrahenta lub Banku (np. metoda ceny rynkowej oparta na płynnych notowaniach cen instrumentów dłużnych wyemitowanych przez kontrahenta, metoda spreadu implikowanego z kontraktów Credit Default Swap), oszacowanie prawdopodobieństwa niewypłacalności kontrahenta lub Banku oraz stopy odzysku, a także wyliczenie wysokości korekt CVA i DVA.

Bank przeprowadził symulację w celu ustalenia możliwego wpływu zmian krzywych dochodowości na wycenę transakcji.

SZACUNKOWA ZMIANA WYCENY NIEOPCYJNYCH POCHODNYCH INSTRUMENTÓW ZABEZPIELAJĄCYCH PRZY PRZESUNIĘCIU RÓWNOLEGŁYM KRZYWYCH DOCHODOWOŚCI:	31.12.2022		31.12.2021	
	scenariusz +50bp	scenariusz - 50bp	scenariusz +50bp	scenariusz - 50bp
IRS	(760)	774	(853)	868
CIRS	21	(21)	(15)	15
pozostałe instrumenty	(5)	5	-	-
Razem	(744)	758	(868)	883

SZACUNKOWA ZMIANA WYCENY NIEOPCYJNYCH INSTRUMENTÓW POCHODNYCH PRZY PRZESUNIĘCIU RÓWNOLEGŁYM KRZYWYCH DOCHODOWOŚCI:	31.12.2022		31.12.2021	
	scenariusz +50bp	scenariusz -50bp	scenariusz +50bp	scenariusz -50bp
IRS	(757)	771	(847)	862
CIRS	22	(22)	(15)	15
pozostałe instrumenty	(7)	7	(13)	13
Razem	(742)	756	(875)	890

32.1. RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ – INFORMACJE FINANSOWE

RODZAJE STRATEGII ZABEZPIELAJĄCYCH STOSOWANYCH PRZEZ BANK

Na 31 grudnia 2022 roku Bank posiadał aktywne powiązania w ramach:

- 5 strategii zabezpieczających zmienność przepływów pieniężnych,
- 5 strategii zabezpieczających zmienność wartości godziwej.

W 2022 roku Bank rozwiązał powiązania zabezpieczające:

- w ramach strategii zabezpieczającej „Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych kredytów w PLN o zmiennym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych, z wykorzystaniem transakcji IRS” rozwiązał, na skutek zaprzestania stosowania rachunkowości zabezpieczeń, powiązania zabezpieczające a wpływ zaprzestania stosowania rachunkowości zabezpieczeń w ramach ww. powiązań na rachunek wyników wyniósł (-17,8) miliona PLN,
- w ramach strategii zabezpieczającej „Zabezpieczenie zmienności wartości godziwej kredytu w walucie wymiennej o stałym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych, z wykorzystaniem transakcji IRS” na skutek braku spełnienia testu prospektywnego efektywności. Wpływ zaprzestania stosowania rachunkowości zabezpieczeń w ramach ww. powiązań na rachunek wyników wyniósł 2,6 mln PLN,
- w ramach strategii zabezpieczającej „Zabezpieczenie zmienności wartości godziwej papieru wartościowego w walucie wymiennej o stałym oprocentowaniu, wycenianego do wartości godziwej przez inne dochody całkowite, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych, z wykorzystaniem transakcji IRS” na skutek braku spełnienia testu prospektywnego efektywności. Wpływ zaprzestania stosowania rachunkowości zabezpieczeń w ramach ww. powiązań na rachunek wyników wyniósł 3 mln PLN.

W 2022 roku Bank wdrożył nowe strategie zabezpieczające:

- zabezpieczenie zmienności wartości godziwej portfela zobowiązań finansowych w PLN, wycenianych według zamortyzowanego kosztu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych, z wykorzystaniem transakcji IRS,
- zabezpieczenie zmienności wartości godziwej portfela zobowiązań finansowych w walucie wymiennej, wycenianych wg zamortyzowanego kosztu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych, z wykorzystaniem transakcji IRS.

W 2022 roku Bank, na skutek wygaśnięcia transakcji, zaprzestał stosowania następujących strategii zabezpieczających:

- Zabezpieczenie zmienności wartości godziwej udziałów w podmiocie zagranicznym, dla którego walutą funkcjonalną jest waluta obca, wycenianych w jednostkowych sprawozdaniach finansowych PKO Banku Polskiego SA metodą ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości, z tytułu ryzyka walutowego, materializującego się w momencie potencjalnej przyszłej sprzedaży udziałów, z wykorzystaniem transakcji Forward lub NDF,
- Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych kredytów w PLN o zmiennym oprocentowaniu, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych oraz zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych zobowiązań finansowych w walucie wymiennej, wynikającej z ryzyka walutowego, z wykorzystaniem dwóch transakcji CIRS,
- Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych depozytów w PLN, wynikającej z ryzyka zmian stóp procentowych, z wykorzystaniem transakcji IRS.

W 2022 roku w odniesieniu do pozostałych strategii zabezpieczających nie wprowadzono zmian.

W 2021 roku Bank wprowadził jedną strategię zabezpieczającą stanowiącą zabezpieczenie wartości godziwej oraz dwie strategie zabezpieczające stanowiące zabezpieczenie przepływów pieniężnych.

W poniższych tabelach zaprezentowano podsumowanie rodzajów strategii stosowanych przez Bank.

RODZAJ STRATEGII ZABEZPIEZAJĄCEJ	ZABEZPIECZENIE ZMIENNOŚCI PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH (NR STRATEGII: 1,2,3,4,5,6,7,8,9,15,16)	
ZABEZPIECZANE RYZYKO	ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej	ryzyko stopy procentowej
INSTRUMENT ZABEZPIEZAJĄCY	transakcje CIRS float - float transakcje CIRS fixed - float	transakcje IRS fixed - float
POZYCJA ZABEZPIECZANA	<ul style="list-style-type: none"> • portfel kredytów o zmiennym oprocentowaniu w walutach obcych i • portfel krótkoterminowych lokat negocjowanych, w PLN łącznie z ich odnawianiem w przyszłości. Bank desygnując pozycję zabezpieczaną zastosował rozwiązania MSR39 WS 99C w wersji przyjętej przez Unię Europejską lub • zobowiązanie finansowe o stałym oprocentowaniu w walutach obcych lub • portfel produktów bankowych regularnego oszczędzania o zmiennym oprocentowaniu w PLN lub zobowiązanie finansowe w walutach obcych 	<ul style="list-style-type: none"> • portfel kredytów w PLN lub innych walutach indeksowanych do stopy zmiennej • portfel depozytów w PLN indeksowanych do stopy zmiennej
ŹRÓDŁA NIEEFEKTYWNOŚCI ZABEZPIECZENIA	<ul style="list-style-type: none"> • marża na instrumencie zabezpieczającym • różnice w dyskoncie pozycji zabezpieczanej i instrumentu zabezpieczającego • korekta CVA/DVA instrumentu zabezpieczającego 	<ul style="list-style-type: none"> • zmiana parametrów rynkowych pomiędzy momentem zawarcia transakcji zabezpieczającej a zawiązaniem powiązania zabezpieczającego • różnice w dyskoncie pozycji zabezpieczanej i instrumentu zabezpieczającego • korekta CVA/DVA instrumentu zabezpieczającego
	Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych oraz kiedy należy oczekiwać wywarcia przez nie wpływu na wyniki: styczeń 2023 – czerwiec 2025	Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych oraz kiedy należy oczekiwać wywarcia przez nie wpływu na wyniki: styczeń 2023 – grudzień 2032

RODZAJ STRATEGII ZABEZPIEZAJĄCEJ	ZABEZPIECZENIE ZMIENNOŚCI WARTOŚCI GODZIWEJ (NR STRATEGII: 10,11,12,13,14,17,18)	
ZABEZPIECZANE RYZYKO	ryzyko stopy procentowej	ryzyko walutowe
INSTRUMENT ZABEZPIEZAJĄCY	transakcje IRS fixed – float	transakcje Forward lub NDF
POZYCJA ZABEZPIECZANA	<ul style="list-style-type: none"> komponent ryzyka stopy procentowej kredytu lub papieru wartościowego w walucie wymiennej lub w PLN o stałym oprocentowaniu odpowiadający rynkowej stopie IRS komponent ryzyka stopy procentowej portfela zobowiązań finansowych replikowanych portfelem instrumentów o stałym oprocentowaniu, wycenianych według zamortyzowanego kosztu, odpowiadający rynkowej stopie IRS 	kwota udziałów w podmiocie zagranicznym równa lub mniejsza od całkowitej wartości bilansowej netto udziałów w podmiocie zagranicznym
ŹRÓDŁA NIEEFEKTYWNOŚCI ZABEZPIECZENIA	<ul style="list-style-type: none"> zmiana parametrów rynkowych pomiędzy momentem ustalenia warunków pozycji zabezpieczanej a momentem zawarcia transakcji zabezpieczającej korekta CVA/DVA instrumentu zabezpieczającego różnica pomiędzy wartością bieżącą zmiennej nogi transakcji IRS a wartością bieżącą nominału papieru wartościowego 	brak

POZYCJA ZABEZPIECZANA 31.12.2022	WARTOŚĆ BILANSOWA POZYCJI ZABEZPIECZANEJ	POZYCJA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ POZYCJI ZABEZPIECZANEJ	NR STRATEGII
Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych				
Kredyty w CHF	225	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	19	4
Zobowiązanie finansowe w USD	249	Zobowiązania wobec klientów		
Kredyty w PLN	76 959	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	6 013	2
Kredyty w EUR	525	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	56	6
Lokaty negocjowane w PLN	2 457	Zobowiązania wobec klientów		
Kredyty w EUR	789	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	27	3
Zabezpieczenie zmienności wartości godziwej				
Papier wartościowy w EUR	30	Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	(6)	11
Papier wartościowy w EUR	202	Papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	(8)	12
Papier wartościowy w USD	81	Papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	(3)	12
Kredyty w EUR	13	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(1)	10
Papier wartościowy w PLN	-	Papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	(21)	13
Udziały w Kredobank S.A.	-	Inwestycje w jednostki zależne	-	14
Portfel zobowiązań finansowych w PLN	2 841	Zobowiązania wobec klientów	(38)	17
Portfel zobowiązań finansowych w EUR	729	Zobowiązania wobec klientów	20	18
Razem			6 058	

POZYCJA ZABEZPIECZANA 31.12.2021	WARTOŚĆ BILANSOWA POZYCJI ZABEZPIECZANEJ	POZYCJA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	ZMIANA WARTOŚCI GODZIWEJ POZYCJI ZABEZPIECZANEJ	NR STRATEGII
Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych				
Kredyty w CHF	265	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	8	4
Zobowiązanie finansowe w USD	293	Zobowiązania wobec klientów		
Kredyty w PLN	93 421	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	4 495	2
Kredyty w EUR	524	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	139	6
Lokaty negocjowane w PLN	2 263	Zobowiązania wobec klientów		
Kredyty w EUR	139	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1	3
Kredyty w PLN	3 393	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(186)	15
Zobowiązanie finansowe w USD	875	Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych		
Depozyty w PLN	200	Zobowiązania wobec klientów	(1)	16
Zabezpieczenie zmienności wartości godziwej				
Papier wartościowy w EUR	30	Papiery wartościowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	-	11
Papier wartościowy w EUR	202	Papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	(1)	12
Papier wartościowy w USD	130	Papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	1	12
Kredyty w EUR	15	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	-	10
Kredyty w USD	75	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	-	10
Papier wartościowy w PLN	-	Papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	(25)	13
Udziały w Kredobank S.A.	74	Inwestycje w jednostki zależne	5	14
Razem			4 436	

Instrument pochodny zabezpieczający 31.12.2022	Wartość nominalna instrumentów pochodnych zabezpieczających	Średnia marża ważona nominalnie / Średnia stała stopa procentowa ważona nominalnie	Wartość bilansowa (wartość godziwa instrumentów zabezpieczających)		Niefektywna część zabezpieczenia przepływów pieniężnych rozpoznana w rachunku zysków i strat / Korekta wyceny do wartości godziwej pozycji zabezpieczanej	Zmiana wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego od momentu desygnacji	Numer strategii	
			Aktywa	Zobowiązania				
Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych								
IRS PLN	PLN	76 960	3,1717%	44	6 380	-	(5 973)	2; 16
IRS EUR	EUR	1 314	1,6952%	-	176	(2)	(115)	3
CIRS PLN/CHF	float PLN	-	0,0000%	-	-	(3)	-	15
	float CHF	-	0,0000%	-	-	-	-	-
CIRS CHF/USD	float CHF	225	-	-	33	(1)	(21)	4
	fixed USD	249	0,3871%	-	-	-	-	-
CIRS-EP EUR/PLN	fixed EUR	525	8,0307%	20	5	-	31	6
	float PLN	2 457	-	-	-	-	-	-
Zabezpieczenie zmienności wartości godziwej								
IRS EUR	EUR	974	1,5789%	75	91	25	(6)	10;11;12;18
IRS USD	USD	81	1,5128%	14	-	(18)	3	10;12
IRS PLN	PLN	2 841	6,2990%	64	42	(58)	30	13;17
Razem				217	6 727	(57)	(6 051)	

Instrument pochodny zabezpieczający 31.12.2021	Wartość nominalna instrumentów pochodnych zabezpieczających	Średnia marża ważona nominalnie / Średnia stała stopa procentowa ważona nominalnie	Wartość bilansowa (wartość godziwa instrumentów zabezpieczających)		Nieefektywna część zabezpieczenia przepływów pieniężnych rozpoznana w rachunku zysków i strat / Korekta wyceny do wartości godziwej pozycji zabezpieczanej	Zmiana wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego od momentu desygnacji	Numer strategii	
			Aktywa	Zobowiązania				
Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych								
IRS PLN	PLN	93 621	1,1372%	56	4 400	(6)	(4 475)	2; 16
IRS CHF	CHF	-	-	-	-	(1)	-	3
IRS EUR	EUR	663	0,0865%	9	2	-	6	6
CIRS PLN/CHF	float PLN	3 393	0,0971%	252	-	3	230	15
	float CHF	818	0,0690%					
CIRS CHF/USD	float CHF	1 083	-	-	56	-	(52)	4; 15
	fixed USD	1 168	1,8581%					
CIRS-EP EUR/PLN	fixed EUR	524	2,8913%	-	154	(1)	(146)	
	float PLN	2 263	-					
Zabezpieczenie zmienności wartości godziwej								
IRS EUR	EUR	247	(0,2178)%	7	1	(3)	1	10; 11; 12
IRS USD	USD	205	0,9993%	2	8	3	(1)	10; 12
IRS PLN	PLN	-	-	-	-	(25)	-	13
FWD	PLN	74	-	1	3	5	(5)	14
FWD	UAH	544	-					
Razem				327	4 624	(25)	(4 442)	

WARTOŚĆ BILANSOWA INSTRUMENTÓW ZABEZPIECZAJĄCYCH	31.12.2022		31.12.2021	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	64	6 595	317	4 612
ryzyka stopy procentowej - IRS	44	6 557	65	4 402
ryzyka walutowego i ryzyka stopy procentowej - CIRS	20	38	252	210
Zabezpieczenie wartości godziwej	153	132	10	12
ryzyka stopy procentowej - IRS	153	132	9	9
ryzyka walutowego - Forward	-	-	1	3
Razem	217	6 727	327	4 624

- ZABEZPIECZENIE ZMIENNOŚCI PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

ZMIANA INNYCH DOCHODÓW CAŁKOWITYCH Z TYTUŁU ZABEZPIECZEŃ PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ORAZ NIEEFEKTYWNA CZĘŚĆ ZABEZPIECZENIA PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	2022	2021
Inne dochody całkowite na początek okresu netto	(3 702)	319
Wpływ w okresie na inne dochody całkowite brutto	(1 637)	(4 964)
Zyski/straty odniesione na inne dochody całkowite w okresie	(5 501)	(3 998)
Kwota przeniesiona z innych dochodów całkowitych do rachunku zysków i strat:	3 864	(966)
- wynik odsetkowy	3 150	(425)
- wynik z pozycji wymiany	714	(541)
Efekt podatkowy	311	943
Inne dochody całkowite na koniec okresu netto	(5 028)	(3 702)
Nieefektywna część zabezpieczenia przepływów pieniężnych rozpoznana w rachunku zysków i strat, w tym kwota odniesiona na:	(6)	(6)
Wynik z pozycji wymiany	(4)	1
Wynik na operacjach finansowych	(2)	(7)

- ZABEZPIECZENIE ZMIENNOŚCI WARTOŚCI GODZIWEJ

ZABEZPIECZENIE RYZYKA STOPY PROCENTOWEJ I RYZYKA WALUTOWEGO	31.12.2022	31.12.2021
Wycena do wartości godziwej instrumentu pochodnego zabezpieczającego	20	(3)
Zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej - IRS fixed - float	20	(1)
Zabezpieczenie ryzyka walutowego - forward	-	(2)
Korekta do wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego z tytułu zabezpieczanego ryzyka	(51)	(21)
Zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej	(51)	(25)
Papiery wartościowe	(30)	(2)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	(8)	(1)
Korekta wartości godziwej ujęta w innych dochodach całkowitych	(69)	(22)
Zobowiązania wobec klientów	56	-
Zabezpieczenie ryzyka walutowego - udziały w podmiocie zagranicznym, dla którego walutą funkcjonalną jest waluta obca	-	4

WARTOŚĆ NOMINALNA INSTRUMENTÓW ZABEZPIELAJĄCYCH W PODZIALE NA TERMINY DO REALIZACJI (w walutach oryginalnych)	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
31.12.2022						
Typ zabezpieczenia: Zabezpieczenie przepływów pieniężnych						
Zabezpieczane ryzyko: ryzyka stopy procentowej						
IRS PLN fixed - float	-	1 501	29 674	43 498	2 287	76 960
IRS EUR fixed - float	-	-	150	1 110	54	1 314
Zabezpieczane ryzyko: ryzyka walutowego i ryzyka stopy procentowej						
CIRS fixed USD/float CHF						
fixed USD	-	-	133	116	-	249
float CHF	-	-	120	105	-	225
CIRS float PLN/fixed EUR						
float PLN	-	-	-	2 457	-	2 457
fixed EUR	-	-	-	525	-	525
Typ zabezpieczenia: Zabezpieczenie wartości godziwej						
Zabezpieczane ryzyko: ryzyka stopy procentowej						
IRS PLN fixed - float	-	-	-	-	2 841	2 841
IRS USD fixed - float	-	-	-	81	-	81
IRS EUR fixed - float	-	-	100	748	126	974

WARTOŚĆ NOMINALNA INSTRUMENTÓW ZABEZPIEZAJĄCYCH W PODZIALE NA TERMINY DO REALIZACJI (w walutach oryginalnych)	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
31.12.2021						
Typ zabezpieczenia: Zabezpieczenie przepływów pieniężnych						
Zabezpieczane ryzyko: ryzyka stopy procentowej						
IRS PLN fixed - float	1 800	1 801	21 078	61 515	7 427	93 621
IRS EUR fixed - float	-	-	569	90	4	663
Zabezpieczane ryzyko: ryzyka walutowego i ryzyka stopy procentowej						
CIRS float CHF/float PLN						
float CHF	-	-	818	-	-	818
float PLN	-	-	3 393	-	-	3 393
CIRS fixed USD/float CHF						
fixed USD	-	-	919	249	-	1 168
float CHF	-	-	858	225	-	1 083
CIRS float PLN/fixed EUR						
float PLN	-	-	2 155	109	-	2 264
fixed EUR	-	-	499	25	-	524
Typ zabezpieczenia: Zabezpieczenie wartości godziwej						
Zabezpieczane ryzyko: ryzyka stopy procentowej						
IRS USD fixed - float	-	-	-	205	-	205
IRS EUR fixed - float	-	-	-	217	30	247
Zabezpieczane ryzyko: ryzyko walutowe						
Forward PLN/UAH - zakup walut	-	27	46	-	-	73
Forward PLN/UAH - sprzedaż walut	-	186	358	-	-	544

32.2. POZOSTAŁE INSTRUMENTY POCHODNE – INFORMACJE FINANSOWE

POZOSTAŁE INSTRUMENTY POCHODNE - RODZAJ KONTRAKTU	31.12.2022		31.12.2021	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
IRS	8 275	8 101	4 640	4 791
CIRS	991	1 374	935	1 298
FX Swap	1 245	1 039	586	312
Opcje	842	926	520	665
Commodity swap ¹	1 380	1 384	2 812	2 807
FRA	24	24	43	44
Forward	577	799	321	497
Commodity Forward ²	404	355	1 286	1 276
Inne	7	-	-	14
Razem	13 745	14 002	11 143	11 704

¹ Pozycja obejmuje wycenę kontraktów na udział w rynku paliw gazowych aktywa w kwocie 1 229 milionów PLN (na 31 grudnia 2021 roku 2 574 miliony PLN) - i zobowiązania w kwocie 1 237 milionów PLN (na 31 grudnia 2021 roku 2 574 miliony PLN).

² Pozycja obejmuje wycenę kontraktów z tytułu uprawnień do emisji CO₂.

	31.12.2022	31.12.2021
wartość korekty z tytułu CVA i DVA	153	(11)

WARTOŚCI NOMINALNE INSTRUMENTÓW BAZOWYCH (RAZEM KUPNO I SPRZEDAŻ) pozostałe instrumenty pochodne						
31.12.2022	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
IRS	6 730	16 972	88 148	236 010	53 496	401 356
Zakup	3 365	8 486	44 074	118 005	26 748	200 678
Sprzedaż	3 365	8 486	44 074	118 005	26 748	200 678
CIRS	14 124	-	2 870	31 020	2 168	50 182
Zakup	7 025	-	1 435	15 362	1 084	24 906
Sprzedaż	7 099	-	1 435	15 658	1 084	25 276
FX Swap	34 139	32 795	36 739	29 127	-	132 800
Zakup walut	17 044	16 362	18 356	14 769	-	66 531
Sprzedaż walut	17 095	16 433	18 383	14 358	-	66 269
Opcje	21 765	46 129	62 797	29 681	1 787	162 159
Zakup	10 817	22 857	31 486	14 871	892	80 923
Sprzedaż	10 948	23 272	31 311	14 810	895	81 236
FRA	-	-	38 913	1 910	-	40 823
Zakup	-	-	20 016	932	-	20 948
Sprzedaż	-	-	18 897	978	-	19 875
Forward	7 494	25 761	30 225	6 528	-	70 008
Zakup walut	3 753	12 891	15 151	3 124	-	34 919
Sprzedaż walut	3 741	12 870	15 074	3 404	-	35 089
Inne, w tym commodity swap, commodity forward i futures	1 091	2 171	6 877	251	-	10 390
Zakup	546	1 108	3 431	126	-	5 211
Sprzedaż	545	1 063	3 446	125	-	5 179
Razem	85 343	123 828	266 569	334 527	57 451	867 718

WARTOŚCI NOMINALNE INSTRUMENTÓW BAZOWYCH (RAZEM KUPNO I SPRZEDAŻ) pozostałe instrumenty pochodne						
31.12.2021	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
IRS	12 202	21 092	75 924	254 716	71 458	435 392
Zakup	6 101	10 546	37 962	127 358	35 729	217 696
Sprzedaż	6 101	10 546	37 962	127 358	35 729	217 696
CIRS	-	-	4 723	41 005	7 438	53 166
Zakup	-	-	2 345	20 321	3 718	26 384
Sprzedaż	-	-	2 378	20 684	3 720	26 782
FX Swap	35 950	25 888	18 396	24 898	-	105 132
Zakup walut	17 988	12 961	9 196	12 477	-	52 622
Sprzedaż walut	17 962	12 927	9 200	12 421	-	52 510
Opcje	27 076	27 666	58 663	29 268	1 203	143 876
Zakup	13 518	13 835	29 296	14 616	601	71 866
Sprzedaż	13 558	13 831	29 367	14 652	602	72 010
FRA	-	-	13 457	-	-	13 457
Zakup	-	-	6 126	-	-	6 126
Sprzedaż	-	-	7 331	-	-	7 331
Forward	12 810	11 284	19 075	20 892	-	64 061
Zakup walut	6 402	5 638	9 510	10 398	-	31 948
Sprzedaż walut	6 408	5 646	9 565	10 494	-	32 113
Inne, w tym commodity swap, commodity forward i futures	2 132	1 321	4 970	1 499	23	9 945
Zakup	1 067	668	2 481	750	9	4 975
Sprzedaż	1 065	653	2 489	749	14	4 970
Razem	90 170	87 251	195 208	372 278	80 122	825 029

33. PAPIERY WARTOŚCIOWE

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Klasyfikacja i wycena papierów wartościowych do kategorii jest dokonywana zgodnie z zasadami określenia modelu biznesowego i oceny charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych, o których mowa w nocie „[OGÓLNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI DOTYCZĄCE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH](#)”.

W pozycji papiery wartościowe zaprezentowano również korektę z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej dla papierów wartościowych stanowiących pozycję zabezpieczaną (nota „Rachunkowość zabezpieczeń i pozostałe instrumenty finansowe”).

INFORMACJE FINANSOWE

Informacje w zakresie ekspozycji na ryzyko kredytowe zostały szerzej opisane w nocie „[RYZYKO KREDYTOWE – INFORMACJE FINANSOWE](#)”.

PAPIERY WARTOŚCIOWE	przeznaczone do obrotu	nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Razem
31.12.2022					
Dłużne papiery wartościowe	171	366	62 286	67 821	130 644
obligacje skarbowe PLN	89	-	40 649	45 870	86 608
obligacje skarbowe walutowe	2	321	3 977	-	4 300
obligacje korporacyjne PLN zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa	3	-	9 373	12 100	21 476
obligacje komunalne PLN	14	-	5 046	6 182	11 242
obligacje korporacyjne PLN ¹	56	45	2 852	1 990	4 943
obligacje korporacyjne walutowe	-	-	389	1 679	2 068
hipoteczne listy zastawne	7	-	-	-	7
Kapitałowe papiery wartościowe	28	344	-	-	372
udziały i akcje w innych jednostkach – nienotowane na giełdach	-	324	-	-	324
akcje w innych jednostkach – notowane na giełdach	27	20	-	-	47
jednostki uczestnictwa w fundusze inwestycyjne oraz certyfikaty inwestycyjne, prawa do akcji, prawa poboru	1	-	-	-	1
Razem (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	199	710	62 286	67 821	131 016
Korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej (nota „ Rachunkowość zabezpieczeń i pozostałe instrumenty finansowe ”)	-	-	-	(30)	(30)
Razem	199	710	62 286	67 791	130 986

¹ Pozycja obejmuje obligacje od międzynarodowych organizacji finansowych w kwocie 3 550 milionów PLN

PAPIERY WARTOŚCIOWE	przeznaczone do obrotu	nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Razem
31.12.2021					
Dłużne papiery wartościowe	279	503	57 641	72 055	130 478
obligacje skarbowe PLN	69	-	37 371	50 787	88 227
obligacje skarbowe walutowe	2	350	2 007	-	2 359
obligacje korporacyjne PLN zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa	4	-	9 894	12 092	21 990
obligacje komunalne PLN	15	-	4 127	5 022	9 164
obligacje korporacyjne PLN ¹	182	153	3 810	1 927	6 072
obligacje korporacyjne walutowe	-	-	432	2 227	2 659
hipoteczne listy zastawne	7	-	-	-	7
Kapitałowe papiery wartościowe	32	330	-	-	362
udziały i akcje w innych jednostkach - nienotowane na giełdach	-	308	-	-	308
akcje w innych jednostkach - notowane na giełdach	31	22	-	-	53
jednostki uczestnictwa w fundusze inwestycyjne oraz certyfikaty inwestycyjne, prawa do akcji, prawa poboru	1	-	-	-	1
Razem (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	311	833	57 641	72 055	130 840
Korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej (nota „ Rachunkowość zabezpieczeń i pozostałe instrumenty finansowe ”)	-	-	-	(2)	(2)
Razem	311	833	57 641	72 053	130 838

¹ Pozycja obejmuje obligacje od międzynarodowych organizacji finansowych w kwocie 3 652 milionów PLN

W pozycji obligacje skarbowe PLN i walutowe ujmuje się obligacje Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej oraz obligacje Skarbu Państwa Stanów Zjednoczonych.

	31.12.2022	31.12.2021
odpis nieobniżający wartości godziwej papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	37	24

PAPIERY WARTOŚCIOWE WEDŁUG TERMINÓW ZAPADALNOŚCI (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	przeznaczone do obrotu	nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Razem
31.12.2022					
bez określonego terminu - kapitałowe papiery wartościowe	28	344	-	-	372
do 1 miesiąca	20	-	3 142	1 513	4 675
od 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-	223	7	230
od 3 miesięcy do 1 roku	17	-	3 455	751	4 223
od 1 roku do 5 lat	110	366	35 771	37 702	73 949
powyżej 5 lat	24	-	19 695	27 848	47 567
Razem	199	710	62 286	67 821	131 016

PAPIERY WARTOŚCIOWE WEDŁUG TERMINÓW ZAPADALNOŚCI (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	przeznaczone do obrotu	nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	wyceniane według amortyzowanego kosztu	Razem
31.12.2021					
bez określonego terminu - kapitałowe papiery wartościowe	32	330	-	-	362
do 1 miesiąca	7	2	59	-	68
od 1 miesiąca do 3 miesięcy	3	-	122	9	134
od 3 miesięcy do 1 roku	127	-	1 091	5 824	7 042
od 1 roku do 5 lat	99	364	33 239	38 165	71 867
powyżej 5 lat	43	137	23 130	28 057	51 367
Razem	311	833	57 641	72 055	130 840

34. TRANSAKcje Z PRZYRZECZENIEM ODKUPU I SPRZEDAŻY

Transakcje zakupu papierów wartościowych z przyrzeczeniem odsprzedaży są wyceniane według amortyzowanego kosztu. Różnica między ceną zakupu i odkupu (sprzedaży) stanowi przychód odsetkowy i podlega rozliczaniu w czasie według efektywnej stopy procentowej przez okres trwania umowy.

Transakcje z przyrzeczeniem odkupu są to transakcje sprzedaży papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu w umownym terminie i po określonej cenie. Papiery wartościowe będące składnikiem transakcji z przyrzeczeniem odkupu nie są wyłączone ze sprawozdania z sytuacji finansowej i podlegają wycenie według zasad określonych dla poszczególnych kategorii papierów wartościowych. Różnica między ceną sprzedaży i odkupu stanowi koszt odsetkowy i rozliczana jest w czasie trwania umowy z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku wartość transakcji z przyrzeczeniem odsprzedaży wyniosła 7 milionów PLN (na 31 grudnia 2021 roku - 0). Na dzień 31 grudnia 2022 Bank nie zawarł transakcji z przyrzeczeniem odkupu (na 31 grudnia 2021 roku wartość tych transakcji wyniosła 49 milionów PLN).

35. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Klasyfikacja i wycena kredytów i pożyczek udzielonych klientom do poszczególnych kategorii wyceny jest dokonywana zgodnie z zasadami określenia modelu biznesowego i oceny charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych, o których mowa w nocie „[Ogólne zasady rachunkowości dotyczące instrumentów finansowych](#)”.

Do pozycji kredyty i pożyczki udzielone klientom zalicza się należności z tytułu kredytów i pożyczek. Do kategorii kredytów i pożyczek udzielonych klientom wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat zaklasyfikowano następujące produkty: pożyczka gotówkowa, karty kredytowe i kredyty odnawialne, które w zapisach umownych zawierały mnożnik w formule oprocentowania.

Bank koryguje wartość bilansową brutto kredytów mieszkaniowych wycenianych według amortyzowanego kosztu ujmując wpływ:

- ryzyka prawnego dotyczącego potencjalnych spraw spornych dla portfela kredytów hipotecznych w walutach wymienialnych oraz istniejących spraw spornych dotyczących ekspozycji kredytowych ujętych na datę bilansową w sprawozdaniu z sytuacji finansowej (patrz „[Koszt ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymienialnych](#)”)
- tzw. ustawowych wakacji kredytowych ujęty w drugiej połowie roku 2022.

USTAWOWE WAKACJE KREDYTOWE wprowadzone zostały Ustawą o finansowaniu społecznym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom z dnia 14 lipca 2022 roku (dalej: „Ustawa”), zawierającą pakiet wsparcia dla kredytobiorców spłacających kredyty hipoteczne. Zgodnie z założeniami Ustawy ustawowe wakacje kredytowe dotyczą kredytów hipotecznych udzielonych w złotych polskich i dają możliwość zawieszenia spłaty kredytu na 8 miesięcy w latach 2022 - 2023 - po dwa miesiące w III i IV kwartale 2022 roku i po jednym

miesiącu w każdym z czterech kwartałów 2023 roku. Z zawieszenia spłaty kredytu może skorzystać klient, jeśli umowa została zawarta przed 1 lipca 2022 roku, a okres kredytowania kończy się po 31 grudnia 2022 roku. Z wakacji kredytowych można skorzystać wyłącznie w przypadku jednego kredytu. Harmonogram spłaty rat kredytowych, w przypadku skorzystania przez klienta z tego udogodnienia, ulega wydłużeniu o liczbę wykorzystanych miesięcy wakacji kredytowych.

Bank uważa, iż uprawnienia klientów do skorzystania przez nich z zawieszenia spłat kredytu stanowią ustawową modyfikację przepływów pieniężnych, która nastąpiła w dniu podpisania Ustawy przez Prezydenta tj. 14 lipca 2022 roku.

Bank skorygował wartość bilansową brutto kredytów hipotecznych na kwotę 2 443 miliony PLN dokonując pomniejszenia przychodu odsetkowego. Wartość korekty została ustalona jako różnica wartości bieżącej szacowanych przepływów pieniężnych, wynikających z umów kredytowych, uwzględniającej zawieszenie płatności rat oraz bieżącej wartości bilansowej brutto portfela kredytowego. Kalkulacja straty oparta jest na założeniu, że około 63% klientów posiadających kredyt hipoteczny udzielony w PLN zdecyduje się na skorzystanie z wakacji kredytowych (współczynnik partycypacji klientów).

Do końca grudnia 2022 roku 218,6 tysiąca klientów Banku złożyło wnioski o zawieszenie spłaty kredytu hipotecznego, co stanowi 50% liczby ogółem oraz 66% wartości bilansowej brutto kredytów ogółem uprawnionych do wakacji kredytowych. Łączna liczba zawnieioskowanych zawiesznień według stanu na 31.12.2022 roku wyniosła 1 397 tysięcy (z czego 614,7 tysięcy dotyczyło zawiesznień w 2023 roku), co stanowi 40% maksymalnej liczby rat do zawieszenia dla wszystkich uprawnionych klientów.

Bank na 31 grudnia 2022 roku dokonał oceny wystarczalności poziomu straty z tytułu wakacji kredytowych w ujęciu wartościowym, przyjmując następujące założenia:

- 1) zbliżony do poziomu z 2022 roku - analiza ta oparta jest na podziale klientów na 4 grupy obrazujące ich dotychczasowy stopień aktywności, na podstawie którego określony został potencjalny stopień aktywności na 2023 roku;
- 2) dla grupy klientów, którzy wnioskowali o wakacje kredytowe w 2022 roku ale na koniec roku nie złożyli wniosków o zawieszenia rat kapitałowo-odsetkowych na 2023 rok uwzględniony został efekt przeszacowania stóp procentowych, kalkulowany na bazie zmiany stóp bazowych pomiędzy datą ujęcia straty na wakacjach kredytowych, a 31 grudnia 2022 roku;
- 3) strata dotycząca wszystkich zrealizowanych w 2022 roku oraz zawnieioskowanych na 2023 rok zawiesznień rat kapitałowo-odsetkowych została obniżona o efekt przedpłat obserwowany na podstawie zachowania klientów w drugiej połowie 2022 roku oraz prognozowany na 2023 rok, skorygowany ostrożnościowo z uwagi na niepewność w odniesieniu do możliwych przedpłat w 2023 roku;
- 4) na podstawie danych miesięcznych o napływie nowych wniosków w 2022 roku, przy zastosowaniu funkcji ekstrapolacyjnej ustalony został trend wniosków jakie mogą pojawić się do końca programu na podstawie którego przy zastosowaniu stóp procentowych na 31 grudnia 2022 roku oszacowana została potencjalna strata.

Wyniki powyższej analizy potwierdziły, iż rozpoznana przez Bank strata z tytułu wakacji kredytowych w wysokości 2 443 miliony PLN jest na adekwatnym poziomie. Na wzrost współczynnika partycypacji klientów w przyszłości, a tym samym na poziom kosztów z tego tytułu, mogą potencjalnie mieć wpływ takie czynniki jak wzrost poziomu bezrobocia, zmiana zachowań klientów oraz wzrost rynkowych stóp procentowych.

Dodatkowo Bank koryguje wartość bilansową brutto kredytów mieszkaniowych oraz konsumenckich wycenianych według zamortyzowanego kosztu ujmując wpływ potencjalnych zwrotów kosztów dla klientów z tytułu przewidywanej przedterminowej spłaty w przyszłości czynnych kredytów konsumenckich i hipotecznych.

W pozycji kredyty i pożyczki udzielone klientom zaprezentowano korektę z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej dla kredytów stanowiących pozycję zabezpieczaną (nota „[Rachunkowość zabezpieczeń i pozostałe instrumenty finansowe](#)”).

SZACUNKI I OSĄDY: [Wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe](#), [Koszt ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych](#)

Wrażliwość wysokości straty na zmianę współczynnika partycypacji klientów o +/- 10 pp. przedstawia poniższa tabela:

	wzrost współczynnika partycypacji klientów o 10 pp	spadek współczynnika partycypacji klientów o 10 pp
wpływ na stratę z tytułu wakacji kredytowych („+” wzrost; „()„ spadek)	379	(379)

INFORMACJE FINANSOWE

Informacje w zakresie ekspozycji na ryzyko kredytowe zostały szerzej opisane w nocie „[RYZYO KREDYTOWE – INFORMACJE FINANSOWE](#)”.

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM 31.12.2022	nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Razem
bankowości detalicznej i prywatnej	3 480	11 895	98 475	113 850
na nieruchomości	4	11 895	72 274	84 173
Konsumpcyjne	3 476	-	26 201	29 677
firm i przedsiębiorstw	44	-	17 011	17 055
na nieruchomości	-	-	5 381	5 381
gospodarcze	44	-	11 630	11 674
korporacyjne	41	-	77 980	78 021
na nieruchomości	-	-	118	118
gospodarcze	41	-	77 862	77 903
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	3 565	11 895	193 466	208 926
Korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej nota „ Rachunkowość zabezpieczeń i pozostałe instrumenty finansowe ”	-	-	(8)	(8)
Razem	3 565	11 895	193 458	208 918

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM 31.12.2021	nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Razem
bankowości detalicznej i prywatnej	4 462	13 531	102 189	120 182
na nieruchomości	4	13 531	76 849	90 384
konsumpcyjne	4 458	-	25 340	29 798
firm i przedsiębiorstw	43	-	17 343	17 386
na nieruchomości	-	-	5 533	5 533
gospodarcze	43	-	11 810	11 853
korporacyjne	54	-	68 056	68 110
na nieruchomości	-	-	75	75
gospodarcze	54	-	67 981	68 035
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	4 559	13 531	187 588	205 678
Korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej nota „ Rachunkowość zabezpieczeń i pozostałe instrumenty finansowe ”	-	-	(1)	(1)
Razem	4 559	13 531	187 587	205 677

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WEDŁUG TERMINÓW ZAPADALNOŚCI (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Razem
31.12.2022				
do 1 miesiąca	730	94	8 724	9 548
od 1 miesiąca do 3 miesięcy	453	50	6 915	7 418
od 3 miesięcy do 1 roku	1 733	210	30 724	32 667
od 1 roku do 5 lat	603	1 301	76 137	78 041
powyżej 5 lat	46	10 240	70 966	81 252
Razem	3 565	11 895	193 466	208 926

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM WEDŁUG TERMINÓW ZAPADALNOŚCI (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Razem
31.12.2021				
do 1 miesiąca	794	76	10 374	11 244
od 1 miesiąca do 3 miesięcy	554	81	6 138	6 773
od 3 miesięcy do 1 roku	2 110	367	27 284	29 761
od 1 roku do 5 lat	1 058	2 088	74 285	77 431
powyżej 5 lat	43	10 919	69 507	80 469
Razem	4 559	13 531	187 588	205 678

36. ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW

ZASADY RACHUNKOWOŚCI: Klasyfikacja i wycena do kategorii jest dokonywana zgodnie z zasadami określenia modelu biznesowego i oceny charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych, o których mowa w nocie „OGÓLNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI DOTYCZĄCE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH”.

INFORMACJE FINANSOWE

ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW	31.12.2022	31.12.2021
Wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat:	2	-
Zobowiązania z tytułu krótkiej pozycji w papierach wartościowych	2	-
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu	2 926	3 762
Depozyty banków	1 936	2 813
Rachunki bieżące	974	937
Inne depozyty z rynku pieniężnego	16	12
Razem	2 928	3 762

ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW WEDŁUG OKRESÓW SPŁATY	31.12.2022	31.12.2021
Wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat:	2	-
do 1 miesiąca	2	-
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu:	2 926	3 762
do 1 miesiąca	2 880	3 702
od 1 miesiąca do 3 miesięcy	31	20
od 3 miesięcy do 1 roku	15	40
Razem	2 928	3 762

37. ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW

ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

Klasyfikacja i wycena do kategorii jest dokonywana zgodnie z zasadami określenia modelu biznesowego i oceny charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych, o których mowa w nocie „[OGÓLNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI DOTYCZĄCE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH](#)”.

W zobowiązaniach wobec klientów zaprezentowano również korektę z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej dla zobowiązań wobec klientów stanowiących pozycję zabezpieczaną (nota „[RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ I POZOSTAŁE INSTRUMENTY FINANSOWE](#)”).

INFORMACJE FINANSOWE

ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	Zobowiązania wobec gospodarstw domowych	Zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	Zobowiązania wobec jednostek budżetowych	Razem
31.12.2022				
Wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	5	-	5
Zobowiązania z tytułu krótkiej pozycji w papierach wartościowych	-	5	-	5
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu	260 729	56 990	17 188	334 907
Środki na rachunkach bieżących i depozyty O/N, w tym:	178 629	38 931	16 224	233 784
rachunki oszczędnościowe i inne środki oprocentowane	41 877	12 452	11 615	65 944
Depozyty terminowe	81 600	17 481	913	99 994
Pozostałe zobowiązania	500	578	51	1 129
Zobowiązania wobec klientów (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	260 729	56 995	17 188	334 912
Korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej (nota „ Rachunkowość zabezpieczeń i pozostałe instrumenty finansowe ”)	(56)	-	-	(56)
Razem	260 673	56 995	17 188	334 856

ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	Zobowiązania wobec gospodarstw domowych	Zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	Zobowiązania wobec jednostek budżetowych	Razem
31.12.2021				
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu	242 522	55 680	19 830	318 032
Środki na rachunkach bieżących i depozyty O/N, w tym:	203 299	45 442	19 731	268 472
rachunki oszczędnościowe i inne środki oprocentowane	57 147	16 055	13 301	86 503
Depozyty terminowe	38 506	9 529	76	48 111
Pozostałe zobowiązania	717	709	23	1 449
Zobowiązania wobec klientów (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	242 522	55 680	19 830	318 032
Razem	242 522	55 680	19 830	318 032

ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW WEDŁUG OKRESÓW SPŁATY (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	31.12.2022	31.12.2021
Wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat:	5	-
do 1 miesiąca	5	-
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu:	334 907	318 032
do 1 miesiąca	268 980	283 800
od 1 miesiąca do 3 miesięcy	29 026	12 334
od 3 miesięcy do 1 roku	10 177	10 675
od 1 roku do 5 lat	21 385	5 757
powyżej 5 lat	5 339	5 466
Razem	334 912	318 032

ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW WEDŁUG SEGMENTU KLIENTA	31.12.2022	31.12.2021
Zobowiązania wobec klientów (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	334 912	318 032
bankowości detalicznej i prywatnej	232 858	213 529
korporacyjne	55 115	58 137
firm i przedsiębiorstw	46 939	46 366
Korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej (nota „Rachunkowość zabezpieczeń i pozostałe instrumenty finansowe”)	(56)	-
Razem	334 856	318 032

38. OTRZYMANE FINANSOWANIE

ZASADY RACHUNKOWOŚCI: Klasyfikacja i wycena do kategorii jest dokonywana zgodnie z zasadami określenia modelu biznesowego i oceny charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych, o których mowa w nocie „OGÓLNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI DOTYCZĄCE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH”.

INFORMACJE FINANSOWE

OTRZYMANE FINANSOWANIE	31.12.2022	31.12.2021
Otrzymane kredyty i pożyczki od:	726	5 142
banków	-	13
międzynarodowych organizacji finansowych	726	786
innych instytucji finansowych	-	4 343
Zobowiązania podporządkowane	2 781	2 716
Razem	3 507	7 858

38.1. OTRZYMANE KREDYTY I POŻYCZKI

OTRZYMANE KREDYTY I POŻYCZKI WEDŁUG OKRESÓW SPŁATY	31.12.2022	31.12.2021
do 1 miesiąca	-	13
od 3 miesięcy do 1 roku	726	4 343
od 1 roku do 5 lat	-	786
RAZEM	726	5 142

KREDYTY I POŻYCZKI OTRZYMANE OD BANKÓW

Data otrzymania* pożyczki przez Bank	Wartość nominalna	Waluta	Termin zapadalności	Wartość bilansowa na 31.12.2022	Wartość bilansowa na 31.12.2021
31.12.2021	13	PLN	31.12.2021	-	13
Razem					13

*kredyt bieżący od Narodowego Banku Polskiego - przekroczenie na rachunku NOSTRO

KREDYTY I POŻYCZKI OTRZYMANE OD MIĘDZYNARODOWYCH ORGANIZACJI FINANSOWYCH

Data otrzymania kredytu i pożyczki przez Bank	Wartość nominalna	Waluta	Termin zapadalności	Wartość bilansowa na 31.12.2022	Wartość bilansowa na 31.12.2021
25.09.2013	75	EUR	25.09.2023	70	138
23.10.2018	646	PLN	23.10.2023	656	648
Razem				726	786

KREDYTY I POŻYCZKI OTRZYMANE OD INNYCH INSTYTUCJI FINANSOWYCH

Data otrzymania pożyczki przez Bank	Wartość nominalna	Waluta	Termin zapadalności	Wartość bilansowa na 31.12.2022	Wartość bilansowa na 31.12.2021
25.07.2012	50	EUR	25.07.2022	-	234
26.09.2012	1 000	USD	26.09.2022	-	4 109
Razem				-	4 343

38.2. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

Na 31 grudnia 2022 roku i 2021 Bank nie posiadał zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych.

38.3. ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE

Rodzaj zobowiązania	Rodzaj oprocentowania	Wartość nominalna	Waluta	Okres	Wartość bilansowa	
					31.12.2022	31.12.2021
Obligacje podporządkowane	WIBOR 6M+0,0155	1 700	PLN	28.08.2017 - 28.08.2027	1 752	1 710
Obligacje podporządkowane	WIBOR 6M+0,0150	1 000	PLN	05.03.2018 - 06.03.2028	1 029	1 006
RAZEM					2 781	2 716

Obligacje podporządkowane zostały za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego przeznaczone na podwyższenie funduszy uzupełniających Banku. Z uwagi na niesprzyjającą sytuację rynkową, 1 sierpnia 2022 roku została podjęta decyzja o rezygnacji z wcześniejszego wykupu obligacji podporządkowanych serii OP0827 wyemitowanych przez Bank 28 sierpnia 2017 roku. W tym samym dniu Zarząd PKO Banku Polskiego S.A. zdecydował o niekontynuowaniu prac zmierzających do emisji przez Bank obligacji podporządkowanych w formie obligacji podporządkowanych z dziesięcioletnim terminem wykupu (wcześniej 26 kwietnia 2022 roku została podjęta uchwała Zarządu Banku o wyrażeniu zgody na emisję tego rodzaju obligacji).

8 sierpnia 2022 roku Zarząd Banku podjął uchwałę w sprawie ustanowienia programu emisji euroobligacji przez Bank jako emitenta (program Euro Medium Term Notes – „Program EMTN”), o wartości do 4 mld euro (EUR). W ramach Programu EMTN możliwa będzie emisja niezabezpieczonych euroobligacji w dowolnej walucie, w tym takich, z których zobowiązania mogą być zaliczane do zobowiązań kwalifikowalnych lub do funduszy własnych Banku. Emitowane w ramach Programu EMTN obligacje zostaną zarejestrowane w międzynarodowym systemie rejestracji papierów wartościowych (ICSD) prowadzonym przez Euroclear Bank SA/NV lub Clearstream Banking société anonyme. Bank może ubiegać się o dopuszczenie poszczególnych serii euroobligacji do obrotu na rynku regulowanym prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Luksemburgu, Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

W dniu 16 grudnia 2022 roku agencja ratingowa Moody's Investors Service przyznała rating (P)Baa3 dla Programu EMTN, w ramach niezabezpieczonych obligacji oznaczonych jako Senior Non Preferred.

20 grudnia 2022 roku został zatwierdzony przez Commission de Surveillance du Secteur Financier (CSSF) w Luksemburgu Prospekt do programu EMTN.

1 lutego 2023 roku, w ramach emisji inauguracyjnej spod Programu EMTN, Bank wyemitował 3-letnie obligacje uprzywilejowane w formie „Senior Preferred Notes” o łącznej wartości 750 mln EUR, z możliwością wykonania wcześniejszego wykupu po dwóch latach od emisji. Kupon emisji jest stały, na poziomie 5,625%, płatny rocznie do daty wcześniejszego wykupu, a po tym czasie zmienny, z płatnościami kwartalnymi. Agencja Moody's Investors Service przyznała emisji rating na poziomie A3. Obligacje dopuszczone zostały do obrotu na rynku regulowanym na Giełdzie Papierów Wartościowych w Luksemburgu.

POZOSTAŁE NOTY UZUPEŁNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

39. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

OPROGRAMOWANIE - Nabyte licencje na oprogramowanie komputerowe są ujmowane w wysokości poniesionych kosztów nabycia i przygotowania do użytkowania, z uwzględnieniem umorzeń i odpisów z tytułu utraty wartości.

WARTOŚĆ FIRMY - Bank ujmuje (od momentu fuzji prawnej z jednostką zależną) jako wartości niematerialne wartość firmy z tytułu przejęcia tego podmiotu. Wartość firmy została ujęta w kwocie nadwyżki przekazanej zapłaty nad wartością możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań wycenionych według wartości godziwej na dzień nabycia. Po początkowym ujęciu wartość firmy jest wykazywana według wartości początkowej, pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

RELACJE Z KLIENTAMI - W wyniku rozliczenia transakcji nabycia zidentyfikowane zostały relacje z klientami podlegające amortyzacji metodą degresywną opartą o tempo konsumowania korzyści ekonomicznych wynikających z ich użytkowania.

POZOSTAŁE WARTOŚCI NIEMATERIALNE - Pozostałe wartości niematerialne nabywane przez Bank wykazuje się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

KOSZTY PRAC ROZWOJOWYCH - Koszty zakończonych prac rozwojowych zalicza się do wartości niematerialnych w związku z oczekiwanym uzyskaniem korzyści ekonomicznych oraz spełnieniem określonych warunków, tj. jeżeli istnieje możliwość i zamiar ukończenia oraz użytkowania wytwarzanego składnika, dostępne są stosowne środki techniczne i finansowe służące ukończeniu prac i użytkowania wytwarzanego składnika oraz istnieje możliwość wiarygodnego ustalenia wysokości nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować wytworzeniu składników wartości niematerialnych.

NAKLĄDY - Wartość bilansową rzeczowych aktywów trwałych powiększa się o dodatkowe nakłady poniesione w okresie ich użytkowania jeżeli spełnią kryteria rozpoznania jako środek trwały.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania wykazywane są w ramach tej samej pozycji, w ramach której przedstawione zostałyby odpowiednie bazowe składniki aktywów, gdyby były własnością Banku.

NOTY POWIĄZANE:

- Okresy użytkowania – nota „[Koszty działania](#)”;
- Odpisy z tytułu utraty wartości - nota „[Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych](#)”

INFORMACJE FINANSOWE

WARTOŚCI NIEMATERIALNE	Oprogramowanie	Wartość firmy	Relacje z klientami	Inne, w tym nakłady	z tego na oprogramowanie	Ogółem
2022						
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	5 611	872	87	642	585	7 212
Nabycie	-	-	-	429	429	429
Transfery z nakładów	454	-	-	(454)	(454)	-
Inne	9	-	-	42	42	51
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	6 074	872	87	659	602	7 692
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	(4 048)	-	(82)	(52)	-	(4 182)
Amortyzacja okresu	(439)	-	(2)	(1)	-	(442)
Inne	(3)	-	-	-	-	(3)
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	(4 490)	-	(84)	(53)	-	(4 627)
Odpisy aktualizujące na początek okresu	(15)	(117)	-	(2)	(2)	(134)
Inne	-	-	-	2	2	2
Odpisy aktualizujące na koniec na koniec okresu	(15)	(117)	-	-	-	(132)
Wartość bilansowa netto na początek okresu	1 548	755	5	588	583	2 896
Wartość bilansowa netto na koniec okresu	1 569	755	3	606	602	2 933

WARTOŚCI NIEMATERIALNE	Oprogramowanie	Wartość firmy	Relacje z klientami	Inne, w tym nakłady	z tego na oprogramowanie	Ogółem
2021						
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	5 907	871	86	463	406	7 327
Nabycie	-	-	-	506	506	506
Transfery z nakładów	371	-	-	(371)	(327)	-
Likwidacja i sprzedaż	(681)	-	-	-	-	(681)
Inne	14	1	1	44	-	60
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	5 611	872	87	642	585	7 212
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	(4 329)	-	(78)	(52)	-	(4 459)
Amortyzacja okresu	(400)	-	(3)	(1)	-	(404)
Likwidacja i sprzedaż	681	-	-	1	-	682
Inne	-	-	(1)	-	-	(1)
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	(4 048)	-	(82)	(52)	-	(4 182)
Odpisy aktualizujące na początek okresu	(15)	(116)	-	-	-	(131)
Utworzenie w okresie	-	-	-	(2)	(2)	(2)
Inne	-	(1)	-	-	-	(1)
Odpisy aktualizujące na koniec okresu	(15)	(117)	-	(2)	(2)	(134)
Wartość bilansowa netto na początek okresu	1 563	755	8	411	406	2 737
Wartość bilansowa netto na koniec okresu	1 548	755	5	588	583	2 896

Istotną wartością niematerialną z punktu widzenia Banku są nakłady poniesione na Zintegrowany System Informatyczny (ZSI). Łączna wartość nakładów poniesionych na ZSI w latach 2006–2022 wyniosła 1 392 miliony PLN (w latach 2005–2021 - 1 462 miliony PLN).

Wartość bilansowa netto Zintegrowanego Systemu Informatycznego (ZSI) na 31 grudnia 2022 roku wynosiła 651 milionów PLN (na 31 grudnia 2021 roku wynosiła 629 milionów PLN). Przewidywany okres eksploatacji systemu został określony na 24 lata. Na 31 grudnia 2022 roku pozostały okres użytkowania wynosi 8 lat.

• WARTOŚĆ FIRMY

Wartość firmy netto	31.12.2022	31.12.2021
Nordea Bank Polska SA	747	747
Aktywa przejęte od spółki CFP sp. z o.o.	8	8
RAZEM	755	755

Bank przeprowadza testy na utratę wartości firmy powstałej z nabycia Nordea Bank Polska S.A. bazując na modelu opartym na metodzie zdyskontowanych dywidend, poprzez porównanie wartości bilansowej ośrodków wypracowujących środki pieniężne („CGU”) z ich wartością odzyskiwalną. Wartość rezydualna CGU detalicznego została skalkulowana poprzez ekstrapolację projekcji przepływów pieniężnych poza okres prognozy przy zastosowaniu stopy wzrostu przyjętej na poziomie 3,5%. Prognozy przepływów pieniężnych w teście na utratę wartości obejmowały okres 10 lat i opierały się na założeniach zawartych w planie finansowym Banku na 2023 rok. Do dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych Bank zastosował stopę dyskonta w wysokości 12,50%, uwzględniając stopę wolną od ryzyka oraz premię za ryzyko.

Na moment przejęcia wyróżniono dwa ośrodki wypracowujące środki pieniężne („CGU”), do których przypisano wartość firmy powstałą z nabycia Nordea Bank Polska SA – detaliczny i korporacyjny, pokrywające się z segmentami działalności. Na wartość firmy przypisaną do CGU korporacyjnego w wysokości 117 milionów PLN, Bank dokonał odpisu 30 czerwca 2020 roku. Wartość firmy Nordea Bank Polska S.A w wysokości 747 milionów PLN dotyczy segmentu detalicznego.

Na 31 grudnia 2022 roku Bank przeprowadził test na utratę wartości firmy powstałej z nabycia Nordea Bank Polska S.A. przypisanej do CGU detalicznego. Przeprowadzony test nie wskazał utraty wartości.

40. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE - Wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, po pomniejszeniu o umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE - Wycenia się według zasad stosowanych do rzeczowych aktywów trwałych.

NAKŁADY - Wartość bilansową rzeczowych aktywów trwałych powiększa się o dodatkowe nakłady poniesione w okresie ich użytkowania jeżeli spełnią kryteria rozpoznania jako środek trwały.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania wykazywane są w ramach tej samej pozycji, w ramach której przedstawione zostałyby odpowiednie bazowe składniki aktywów, gdyby były własnością Banku.

NOTY POWIĄZANE:

- Okresy użytkowania - nota „[Koszty działania](#)”;
- Odpisy z tytułu utraty wartości - nota „[Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych](#)”

INFORMACJE FINANSOWE

- **RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE**

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia, w tym sprzęt informatyczny	Środki trwałe w budowie	Inne, w tym środki transportu	Ogółem
2022					
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	3 672	1 560	217	641	6 090
Nabycie, w tym modyfikacje	153	12	172	22	359
Transfery z nakładów	49	142	(233)	42	-
Likwidacja i sprzedaż	(30)	(89)	-	(24)	(143)
Inne	(17)	(5)	(1)	(7)	(30)
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	3 827	1 620	155	674	6 276
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	(1 685)	(1 215)	-	(460)	(3 360)
Amortyzacja okresu	(284)	(133)	-	(50)	(467)
Likwidacja i sprzedaż	17	89	-	23	129
Inne	11	5	-	5	21
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	(1 941)	(1 254)	-	(482)	(3 677)
Odpisy aktualizujące na początek okresu	(90)	(1)	-	-	(91)
Utworzenie w okresie	(3)	-	-	-	(3)
Odpisy aktualizujące na koniec okresu	(93)	(1)	-	-	(94)
Wartość bilansowa netto na początek okresu	1 897	344	217	181	2 639
Wartość bilansowa netto na koniec okresu	1 793	365	155	192	2 505

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	Grunty i budynki	Maszyzny i urządzenia, w tym sprzęt informatyczny	Środki trwałe w budowie	Inne, w tym środki transportu	Ogółem
2021					
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	3 498	1 526	292	636	5 952
Nabycie, w tym modyfikacje	96	-	204	10	310
Transfery z nakładów	89	153	(275)	33	-
Likwidacja i sprzedaż	(53)	(118)	(1)	(35)	(207)
Inne	42	(1)	(3)	(3)	35
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	3 672	1 560	217	641	6 090
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	(1 462)	(1 216)	-	(444)	(3 122)
Amortyzacja okresu	(293)	(118)	-	(53)	(464)
Likwidacja i sprzedaż	48	118	-	35	201
Inne	22	1	-	2	25
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	(1 685)	(1 215)	-	(460)	(3 360)
Odpisy aktualizujące na początek okresu	(92)	(1)	-	-	(93)
Utworzenie w okresie	(1)	-	-	-	(1)
Inne	3	-	-	-	3
Odpisy aktualizujące na koniec okresu	(90)	(1)	-	-	(91)
Wartość bilansowa netto na początek okresu	1 944	309	292	192	2 737
Wartość bilansowa netto na koniec okresu	1 897	344	217	181	2 639

Na 31 grudnia 2022 roku wartość bilansowa netto nieruchomości inwestycyjnych wynosiła 332 tysiące PLN (na 31 grudnia 2021 roku 339 tysięcy PLN).

41. AKTYWA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY

ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

Jako przeznaczony do sprzedaży klasyfikowane są jedynie aktywa dostępne do natychmiastowej sprzedaży w bieżącym stanie, których sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, tzn. zdecydowano o sprzedaży danego składnika aktywów, rozpoczęto aktywny program znalezienia nabywcy i zakończenia planu zbycia. Ponadto, taki składnik aktywów jest oferowany do sprzedaży po cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej i oczekuje się, że sprzedaż zostanie zakończona w okresie jednego roku od dnia zaklasyfikowania składnika aktywów do tej kategorii.

Aktywa te ujmowane są w kwocie niższej z dwóch: wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia tych aktywów. Odpisy aktualizujące wartość aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży ujmowane są w rachunku zysków i strat za okres, w którym dokonano tych odpisów. W stosunku do aktywów zaklasyfikowanych do tej kategorii nie nalicza się amortyzacji.

Gdy kryteria klasyfikacji do tej grupy nie są dłużej spełnione, Bank dokonuje reklasyfikacji aktywów z aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży do odpowiedniej kategorii aktywów. Aktywa wycofane z aktywów przeznaczonych do sprzedaży wycenia się w niższej z dwóch wartości: 1) wartości bilansowej sprzed momentu zaklasyfikowania do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży, pomniejszonej o amortyzację, która zostałaby ujęta, gdyby składnik aktywów (lub grupa do zbycia) nie został zakwalifikowany jako przeznaczony do sprzedaży, 2) wartości odzyskiwalnej na dzień podjęcia decyzji o zaniechaniu sprzedaży.

NOTY POWIĄZANE:

- Okresy użytkowania – nota „[Koszty działania](#)”;
- Odpisy z tytułu utraty wartości - nota „[Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych](#)”

INFORMACJE FINANSOWE

AKTYWA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	31.12.2022	31.12.2021
Grunty i budynki	11	19
Razem brutto	11	19
Odpisy z tytułu utraty wartości	(1)	(1)
Razem	10	18

Aktywa przeznaczone do sprzedaży- ZMIANY DOTYCZĄCE ODPISÓW	31.12.2022	31.12.2021
Wartość na początek okresu	(1)	(3)
Utworzenie w okresie	-	(2)
Inne	-	4
Wartość na koniec okresu	(1)	(1)

42. INWESTYCJE W JEDNOSTKI ZALEŻNE, STOWARZYSZONE I WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIA

INFORMACJE FINANSOWE

31.12.2022	Wartość brutto	Utrata wartości	Wartość netto
JEDNOSTKI ZALEŻNE			
PKO Bank Hipoteczny SA	1 650	-	1 650
KREDOBANK SA	1 072	(845)	227
PKO Leasing SA	496	-	496
PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA	241	-	241
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	225	-	225
PKO VC - fizan ¹	200	-	200
PKO BP BANKOWY PTE SA	151	(37)	114
NEPTUN - fizan ¹	132	-	132
Merkury - fiz an ¹	120	-	120
PKO Towarzystwo Ubezpieczeń SA	110	-	110
PKO Finance AB	24	-	24
PKO BP Finat sp. z o.o.	21	-	21
WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIA			
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o.	197	-	197
Operator Chmury Krajowej sp. z o.o.	78	-	78
JEDNOSTKI STOWARZYSZONE			
Bank Pocztowy S.A.	184	(184)	-
„Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych” sp. z o.o.	2	(2)	-
Razem	4 903	(1 068)	3 835

¹ Bank posiada certyfikaty inwestycyjne funduszu umożliwiające, zgodnie z MSSF, sprawowanie kontroli nad funduszem.

31.12.2021	Wartość brutto	Utrata wartości	Wartość netto
JEDNOSTKI ZALEŻNE			
PKO Bank Hipoteczny SA	1 650	-	1 650
KREDOBANK SA	1 072	(793)	279
PKO Leasing SA	496	-	496
PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA	241	-	241
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	225	-	225
PKO VC - fizan ¹	200	-	200
PKO BP BANKOWY PTE SA	151	(37)	114
NEPTUN - fizan ¹	132	-	132
Merkury - fiz an ¹	120	-	120
PKO Towarzystwo Ubezpieczeń SA	110	-	110
PKO Finance AB	24	-	24
PKO BP Finat sp. z o.o.	21	-	21
WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIA			
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o.	197	-	197
Operator Chmury Krajowej sp. z o.o.	78	-	78
JEDNOSTKI STOWARZYSZONE			
Bank Pocztowy SA	184	(184)	-
„Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych” sp. z o.o.	2	(2)	-
Korekta z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	5	-	5
Razem	4 908	(1 016)	3 892

¹ Bank posiada certyfikaty inwestycyjne funduszu umożliwiający, zgodnie z MSSF, sprawowanie kontroli nad funduszem.

W 2022 roku Bank utworzył dodatkowy odpis na utratę wartości inwestycji w KREDOBANK SA na kwotę 52 miliony PLN (patrz nota: [Wpływ sytuacji geopolitycznej w Ukrainie na PKO Bank Polski S.A.](#))

Test na utratę wartości przeprowadzony na 31 grudnia 2022 roku nie wskazał na konieczność zmiany dotychczasowego pełnego odpisu aktualizacyjnego – utrzymując wartości Banku Poczowego w księgach na 31 grudnia 2022 roku na dotychczasowym poziomie, tj. w kwocie 0 PLN.

43. INNE AKTYWA

ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

Klasyfikacja i wycena innych aktywów finansowych do kategorii jest dokonywana zgodnie z zasadami określenia modelu biznesowego i oceny charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych, o których mowa w nocie „[OGÓLNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI DOTYCZĄCE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH](#)”

INNE AKTYWA FINANSOWE ujęte w tej pozycji wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty, obejmującej również ewentualne odsetki od tych aktywów, z uwzględnieniem odpisów na oczekiwane straty kredytowe.

INNE AKTYWA NIEFINANSOWE wycenia się zgodnie z zasadami wyceny obowiązującymi dla poszczególnych kategorii aktywów ujętych w tej pozycji.

INFORMACJE FINANSOWE

Informacje w zakresie ekspozycji na ryzyko kredytowe zostały szerzej opisane w nocie „[RYZIKO KREDYTOWE – INFORMACJE FINANSOWE](#)”.

INNE AKTYWA	31.12.2022	31.12.2021
Inne aktywa finansowe	1 654	1 825
Rozrachunki z tytułu transakcji zrealizowanych przy użyciu kart	620	1 251
Rozliczenie instrumentów finansowych	134	109
Należności z tytułu rozliczeń gotówkowych	340	233
Należności i rozliczenia z tytułu obrotu papierami wartościowymi	24	14
Należności z tytułu dywidend do otrzymania i dopłat od spółek zależnych	-	99
Rozliczenia z tytułu sprzedaży walutowych znaków pieniężnych	118	4
Należności od odbiorców	97	94
Pozostałe	321	21
Inne aktywa niefinansowe	456	212
Zapasy	19	10
Należności od jednostek zależnych wchodzących w skład PGK	-	5
Aktywa do zbycia	31	27
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	81	58
Rozrachunki z budżetem z tytułu zryczałtowanego podatku dochodowego	12	-
Pozostałe ¹	313	112
Razem	2 110	2 037

¹ w pozycji „Pozostałe” na 31 grudnia 2022 roku ujęto kwotę 186 milionów PLN (281 milionów PLN należności brutto oraz (95) milionów PLN korekty wartości brutto innych aktywów) z tytułu ujęcia należności z tytułu wypłaconego klientom kapitału oraz 40 milionów PLN z tytułu roszczeń Banku o zwrot kosztów za bezumowne korzystanie z kapitału (patrz nota „[Koszt ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych](#)”)

• INNE AKTYWA NIEFINANSOWE

INNE AKTYWA NIEFINANSOWE	31.12.2022	31.12.2021
Wartość brutto	724	476
Odpisy	(268)	(264)
Wartość netto	456	212

Inne aktywa niefinansowe- ZMIANY DOTYCZĄCE ODPISÓW	2022	2021
Wartość na początek okresu	(264)	(164)
Utworzenie w okresie	(58)	(81)
Spisania aktywów i rozliczenia	36	-
Rozwiązanie w okresie	24	31
Inne	(6)	(50)
Wartość na koniec okresu	(268)	(264)

• ZARZĄDZANIE MAJĄTKIEM PRZEJĘTYM ZA WIERZYTELNOŚCI – POZYCJA „AKTYWA DO ZBYCIA”

Przejęty w toku działań restrukturyzacyjnych lub windykacyjnych majątek przeznaczony jest do sprzedaży lub na potrzeby Banku. Informacja o przejętych składnikach majątkowych analizowana jest pod kątem możliwości wykorzystania majątku na wewnętrzne potrzeby Banku. W latach zakończonych odpowiednio 31 grudnia 2022 roku oraz 31 grudnia 2021 roku majątek przejęty w toku działań restrukturyzacyjnych i windykacyjnych w całości przeznaczony został do sprzedaży.

Podejmowane przez Bank działania mają na celu sprzedaż aktywów w możliwie najkrótszym czasie. Podstawowym trybem postępowania przy sprzedaży majątku jest przetarg nieograniczony, w uzasadnionych przypadkach sprzedaż następuje w innym trybie uzależnionym od specyfiki sprzedawanego majątku.

44. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

Klasyfikacja i wycena pozostałych zobowiązań finansowych do kategorii jest dokonywana zgodnie z zasadami o których mowa w nocie „[OGÓLNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI DOTYCZĄCE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH](#)”

Pozostałe zobowiązania finansowe ujęte w tej pozycji wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty obejmującej ewentualne odsetki od tych zobowiązań, natomiast rezerwy na przyszłe płatności w uzasadnionej wiarygodnie oszacowanej wartości niezbędnej do wypełnienia obecnego obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe wycenia się zgodnie z zasadami wyceny obowiązującymi dla poszczególnych kategorii zobowiązań ujętych w tej pozycji.

INFORMACJE FINANSOWE

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	31.12.2022	31.12.2021
Inne zobowiązania finansowe	4 176	3 322
Koszty do zapłacenia	538	475
Rozliczenia międzybankowe	868	377
Zobowiązania w zakresie działalności inwestycyjnej i gospodarki własnej	134	176
Zobowiązania wobec dostawców	71	142
Zobowiązania i rozliczenia z tytułu obrotu papierami wartościowymi	354	294
Rozliczenia instrumentów finansowych	41	47
Zobowiązania z tytułu działalności dewizowej	761	329
Koszty z tytułu dofinansowania spółki zależnej	190	295
Zobowiązania z tytułu kart płatniczych	314	243
Zobowiązania z tytułu leasingu	864	904
Pozostałe	41	40
Inne zobowiązania niefinansowe	2 304	1 768
Przychody pobierane z góry	596	602
Zobowiązanie od jednostek zależnych wchodzących w skład PGK	83	27
Zobowiązanie z tytułu podatku od niektórych instytucji finansowych	100	92
Zobowiązania z tytułu składki na Bankowy Fundusz Gwarancyjny, utrzymywane w formie zobowiązań do zapłaty	818	704
na fundusz przymusowej restrukturyzacji	432	353
na fundusz gwarancyjny banków	386	351
Rozliczenia publiczno-prawne	460	242
Pozostałe ¹	247	101
Razem	6 480	5 090

¹ w tym 132 miliony PLN z tytułu ujęcia zobowiązania dotyczącego zwrotu wpłaconych przez klientów rat kapitałowo-odsetkowych od kredytów hipotecznych w walutach wymienialnych (patrz nota „[Kredyty hipoteczne w walutach wymienialnych](#)”)

W pozycji „Zobowiązania z tytułu składki na Bankowy Fundusz Gwarancyjny” zawarte zostały zobowiązania do zapłaty z tytułu składek wnoszonych na rzecz BFG (patrz nota „[Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań oraz przeniesione aktywa finansowe](#)”).

Na 31 grudnia 2022 roku oraz na 31 grudnia 2021 roku Bank nie posiadał zobowiązań w przypadku których nie wywiązywałaby się z płatności wynikających z zawartych umów.

45. REZERWY

ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

- **REZERWY NA UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I GWARANCYJNE**

Rezerwę na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne tworzy się w wysokości oczekiwanych strat kredytowych (szczegóły patrz nota „[Wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe](#)”).

W analizie portfelowej przy ustalaniu rezerwy wykorzystuje się parametry portfelowe oszacowane z wykorzystaniem metod statystycznych na bazie historycznych obserwacji ekspozycji o takiej samej charakterystyce, określające marginalne prawdopodobieństwo wystąpienia przesłanki utraty wartości, średni poziom wykorzystania zobowiązania pozabilansowego oraz poziom oczekiwanej straty w przypadku wystąpienia przesłanki utraty wartości w kolejnych miesiącach z przedziału czasowego od daty sprawozdawczej do horyzontu w kalkulacji oczekiwanej straty.

W odniesieniu do ekspozycji indywidualnie znaczących podlegających ocenie metodą zindywidualizowaną rezerwę ustala się indywidualnie - jako różnicę pomiędzy oczekiwaną wartością bilansowej ekspozycji kredytowej, która powstanie z udzielonego zobowiązania pozabilansowego w dacie wystąpienia zadłużenia przeterminowanego uznawanego za przesłankę utraty wartości, a wartością bieżącą oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych uzyskanych z tej ekspozycji.

- **REZERWY NA NIEROZSTRZYgniĘTE SPRAWY SPORNE, Z WYŁĄCZENIEM SPRAW SPORNYCH DOTYCZĄCYCH KREDYTÓW HIPOTECZNYCH W WALUTACH WYMIENIALNYCH**

Rezerwy na sprawy sporne obejmują sprawy sporne z kontrahentami, klientami oraz instytucjami zewnętrznymi (np. UOKiK), które tworzone są na podstawie oceny prawdopodobieństwa przegrania przez Bank sprawy sądowej i spodziewanej kwoty wypłaty (sprawy sporne szczegółowo zostały opisane w nocie „[Sprawy sporne](#)”).

Rezerwy na sprawy sporne tworzone są w wysokości oczekiwanych wpływów korzyści ekonomicznych.

- **REZERWY NA POTENCJALNE SPRAWY SPORNE PRZECIWKO BANKOWI DOTYCZĄCE KREDYTÓW HIPOTECZNYCH W WALUCIE WYMIENIALNEJ**

Rezerwy opisane zostały w nocie „[Koszt ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych](#)”.

- **REZERWY NA ZWROT KOSZTÓW DLA KLIENTÓW Z TYTUŁU PRZEDTERMINOWEJ SPŁATY KREDYTÓW KONSUMENCKICH**

Na wartość rezerw na zwrot kosztów dla klientów z tytułu przedterminowej spłaty kredytów konsumenckich wpływa wskaźnik przedpłaconych kredytów konsumenckich, oczekiwana liczba reklamacji klientów w zakresie zwrotu kosztów dla kredytów przedpłaconych przed datą bilansową oraz średnia wartość zwrotu. Oczekiwana liczba reklamacji oraz średnia wartość zwrotu opierają się na historycznych danych dotyczących liczby złożonych reklamacji i średnich kwot zwrotu dla klientów.

- **REZERWA NA EMERYTURY I INNE ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ZDEFINIOWANYCH ŚWIADCZEŃ PO OKRESIE ZATRUDNIENIA**

Rezerwa na wynikające z Kodeksu pracy odprawy emerytalne i rentowe tworzona jest indywidualnie dla każdego pracownika na podstawie wyceny aktuarialnej. Podstawę do wyznaczania wartości rezerw na świadczenia pracownicze stanowią przepisy wewnętrzne Banku.

Wycena rezerw na świadczenia pracownicze dokonywana jest z zastosowaniem technik i założeń aktuarialnych. W kalkulacji rezerwy uwzględniono wszystkie odprawy emerytalne i rentowe, które mogą być w przyszłości wypłacone. Rezerwę utworzono na podstawie listy osób zawierającej wszystkie niezbędne dane o pracownikach, ze szczególnym uwzględnieniem stażu pracy, wieku oraz płci. Naliczone rezerwy są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia.

- **REZERWY NA NIWYKORZYSTANE URLOPY**

Rezerwa na niewykorzystane urlopy tworzona jest w wysokości oczekiwanego wpływu środków, bez uwzględniania dyskontowania, na podstawie pozostających do wykorzystania zaległych dni urlopów wypoczynkowych przysługujących pracownikom Banku oraz średniego miesięcznego wynagrodzenia.

- **INNE REZERWY**

Inne rezerwy obejmują głównie rezerwy na potencjalne roszczenia z tytułu sprzedaży wierzytelności, które opisano w nocie „[Informacje o pakietowej sprzedaży wierzytelności](#)”.

Rezerwy na przyszłe płatności są wyceniane w uzasadnionej wiarygodnie oszacowanej wartości niezbędnej do wypełnienia obecnego obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego. Wszystkie rezerwy tworzone są w ciężar rachunku zysków i strat, oprócz zysków i strat aktuarialnych odnoszonych do innych dochodów całkowitych.

W przypadku gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla aktualne oceny rynkowe co do wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem.

SZACUNKI I OCENY:

Bank dokonał aktualizacji szacunków rezerwy na emerytury i inne zobowiązania z tytułu zdefiniowanych świadczeń po okresie zatrudnienia na 31 grudnia 2021 roku wykorzystując kalkulacje przeprowadzone przez zewnętrznego niezależnego aktuarium. Naliczone rezerwy są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia.

ELEMENTY WPŁYWAJĄCE NA WYSOKOŚĆ REZERWY:	31.12.2022	31.12.2021
przyjęta stopa dyskonta finansowego	6,80	3,60
średni ważony współczynnik mobilności pracowniczej	9,46	9,26
średni pozostały okres zatrudnienia w latach	7,40	7,60
dziesięcioletni średni zakładany roczny wzrost podstaw kalkulacji odpraw emerytalno- rentowych	3,55	2,66

Wpływ zwiększenia/zmniejszenia stopy dyskonta finansowego oraz planowanych wzrostów podstawy rezerwy o 1 p.p. na zmniejszenie/zwiększenie wartości rezerwy na emerytury i inne zobowiązania z tytułu zdefiniowanych świadczeń po okresie zatrudnienia na 31 grudnia 2022 roku oraz na 31 grudnia 2021 roku przedstawiają poniższe tabele:

SZACUNKOWA ZMIANA REZERWY na emerytury i inne zobowiązania z tytułu zdefiniowanych świadczeń po okresie zatrudnienia	31.12.2022		31.12.2021	
	scenariusz +1pp	scenariusz - 1pp	scenariusz +1pp	scenariusz - 1pp
Stopa dyskonta finansowego	(4)	5	(4)	4
Planowane wzrosty podstaw	6	(4)	5	(4)

Bank dokonał analizy wrażliwości szacunków rezerwy na zwrot kosztów dla klientów z tytułu przedterminowej spłaty kredytów konsumenckich i hipotecznych przed datą bilansową na 31 grudnia 2022 roku i 31 grudnia 2021 roku na zmiany liczby reklamacji oraz średniej kwoty zwrotów dla klienta.

SZACUNKOWA ZMIANA REZERWY	Zmiana liczby reklamacji		Zmiana średniej kwoty zwrotu	
	-10%	10%	-10%	10%
31.12.2022				
Rezerwa na zwrot kosztów dla klientów z tytułu przedterminowej spłaty kredytów konsumenckich i hipotecznych	(1)	1	(1)	1

SZACUNKOWA ZMIANA REZERWY	Zmiana liczby reklamacji		Zmiana średniej kwoty zwrotu	
	-10%	10%	-10%	10%
31.12.2021				
Rezerwa na zwrot kosztów dla klientów z tytułu przedterminowej spłaty kredytów konsumenckich i hipotecznych	(1)	1	(1)	1

Bank Polski

INFORMACJE FINANSOWE

ZA ROK ZAKOŃCZONY 31.12.2022	Rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne ¹	Rezerwy na nierozstrzygnięte sprawy sporne, z wyłączeniem spraw spornych dotyczących spłaconych kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych	Rezerwy na sprawy sporne przeciwko bankowi dotyczące kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych	Rezerwy na zwrot kosztów dla klientów z tytułu przedterminowej spłaty kredytów konsumenckich i hipotecznych	Rezerwy na emerytury i inne zobowiązania z tytułu zdefiniowanych świadczeń po okresie zatrudnienia	Restrukturyzacja	Rezerwa na niewykorzystane urlopy wycieczkowe	Inne rezerwy, w tym rezerwy na sprawy sporne pracownicze	Razem
Wartość na początek okresu	672	99	595	15	55	47	91	42	1 616
Zwiększenia, w tym zwiększenia istniejących rezerw	155	7	383	13	15	-	25	50	648
Wykorzystane kwoty	-	(7)	(127)	(12)	(5)	(12)	(8)	(34)	(205)
Niewykorzystane kwoty rozwiązane w okresie	-	(3)	-	-	(1)	-	(11)	-	(15)
Inne zmiany i reklasyfikacje	2	1	-	1	-	-	-	-	4
Wartość na koniec okresu	829	97	851	17	64	35	97	58	2 048
Rezerwa krótkoterminowa	684	-	-	17	10	35	97	-	843
Rezerwa długoterminowa	145	97	851	-	54	-	-	58	1 205

¹ Patrz nota „Ryzyko kredytowe – informacje finansowe”

Bank Polski

ZA ROK ZAKOŃCZONY 31.12.2021	Rezerwy na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	Rezerwy na nierozstrzygnięte sprawy sporne, z wyłączeniem spraw spornych dotyczących kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych	Rezerwy na sprawy sporne przeciwko bankowi dotyczące kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych	Rezerwy na zwrot kosztów dla klientów z tytułu przedterminowej spłaty kredytów konsumenckich i hipotecznych	Rezerwy na emerytury i inne zobowiązania z tytułu zdefiniowanych świadczeń po okresie zatrudnienia	Restrukturyzacja	Rezerwa na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe	Inne rezerwy, w tym rezerwy na sprawy sporne pracownicze	Razem
Wartość na początek okresu	626	96	426	23	61	38	77	120	1 467
Zwiększenia, w tym zwiększenia istniejących rezerw	46	7	189	27	7	19	29	34	358
Wykorzystane kwoty	-	(2)	(20)	(34)	(3)	(10)	(7)	(7)	(83)
Niewykorzystane kwoty rozwiązane w okresie	-	(2)	-	-	(10)	-	(8)	(5)	(25)
Inne zmiany i reklasyfikacje	-	-	-	(1)	-	-	-	(100)	(101)
Wartość na koniec okresu	672	99	595	15	55	47	91	42	1 616
Rezerwa krótkoterminowa	568	-	-	15	8	47	91	-	729
Rezerwa długoterminowa	104	99	595	-	47	-	-	42	887

Rezerwy emerytalne i rentowe (rezerwa aktuarialna)	2022	2021
Zobowiązanie na początek okresu	52	60
Koszt bieżącego zatrudnienia	3	3
Koszt odsetkowy	2	1
(Zyski) i straty aktuarialne ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach	8	(9)
Świadczenia wypłacone	(4)	(3)
Zobowiązanie na koniec okresu (netto)	61	52

Rozbicie zysków i strat aktuarialnych (rezerwa aktuarialna)	Całkowita kwota rezerw	
	2022	2021
Zmiana założeń finansowych	(10)	(11)
Pozostałe zmiany	18	2
(Zyski) i straty aktuarialne razem	8	(9)

46. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE ORAZ POZABILANSOWE ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE I UDZIELONE

ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

W ramach działalności operacyjnej Bank zawiera transakcje, które w momencie ich zawarcia nie są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa lub zobowiązania, lecz powodują powstanie zobowiązań warunkowych. Zgodnie z MSR 37 zobowiązanie warunkowe jest:

- 1) możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Banku,
- 2) obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków pieniężnych lub innych aktywów w celu wypełnienia obowiązku lub kwoty zobowiązania nie można oszacować w sposób wiarygodny.

Zasady tworzenia rezerw na udzielone zobowiązania pozabilansowe opisane są w nocie „Rezerwy”

W momencie początkowego ujęcia umowę gwarancji finansowej wycenia się w wartości godziwej. W kolejnych okresach, na dzień bilansowy gwarancje finansowe wyceniane są w kwocie wyższej z dwóch:

- kwocie odpisu na oczekiwane straty kredytowe, lub
- kwocie rozpoznanej w momencie początkowym prowizji, amortyzowanej w czasie zgodnie z MSSF 15.

INFORMACJE FINANSOWE

- **PROGRAMY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH OBJĘTE SUBEMISJĄ (MAKSYMALNE ZOBOWIĄZANIE BANKU DO OBJĘCIA PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH)**

Na 31 grudnia 2022 roku oraz na 31 grudnia 2021 roku nie zostały zawarte umowy objęte subemisją.

ZOBOWIĄZANIA UMOWNE

WARTOŚĆ ZOBOWIĄZAŃ UMOWNYCH DOTYCZĄCYCH	31.12.2022	31.12.2021
wartości niematerialnych	76	15
rzeczowych aktywów trwałych	-	20
Razem	76	35

• **UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I GWARANCYJNE**

Informacje w zakresie ekspozycji na ryzyko kredytowe zostały szerzej opisane w nocie „[RYZYO KREDYTOWE – INFORMACJE FINANSOWE](#)”.

UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I GWARANCYJNE 31.12.2022	Razem	Rezerwy według MSSF 9	Wartość netto
Linie i limity kredytowe	75 496	(586)	74 910
na nieruchomości	3 646	(21)	3 625
gospodarcze	61 242	(412)	60 830
konsumpcyjne	10 608	(153)	10 455
Pozostałe	2 825	-	2 825
Razem udzielone zobowiązania finansowe, w tym:	78 321	(586)	77 735
zobowiązania nieodwołalne	39 391	(301)	39 090
POCI	5	(1)	4
gwarancje w obrocie krajowym i zagranicznym	12 634	(236)	12 398
dla podmiotów finansowych	4 839	-	4 839
dla podmiotów niefinansowych	7 724	(236)	7 488
dla podmiotów budżetowych	71	-	71
obligacje korporacyjne krajowe dla podmiotów finansowych	2 000	-	2 000
obligacje komunalne krajowe (podmioty budżetowe)	315	-	315
akredytywy dla podmiotów niefinansowych	1 514	(7)	1 507
gwarancja zapłaty dla podmiotów finansowych	76	-	76
Razem udzielone gwarancje i poręczenia, w tym:	16 539	(243)	16 296
zobowiązania nieodwołalne, w tym:	8 897	(234)	8 663
gwarancje dobrego wykonania umowy, w tym:	3 640	(203)	3 437
POCI	284	(5)	279
Razem udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	94 860	(829)	94 031

UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I GWARANCYJNE 31.12.2021	Razem	Rezerwy według MSSF 9	Wartość netto
Linie i limity kredytowe	68 166	(412)	67 754
na nieruchomości	5 208	(19)	5 189
gospodarcze	52 482	(302)	52 180
konsumpcyjne	10 476	(91)	10 385
Pozostałe	2 670	-	2 670
Razem udzielone zobowiązania finansowe, w tym:	70 836	(412)	70 424
zobowiązania nieodwołalne	28 367	(190)	28 177
POCI	14	(1)	13
Udzielone gwarancje i poręczenia			
gwarancje w obrocie krajowym i zagranicznym	11 952	(256)	11 696
dla podmiotów finansowych	4 201	-	4 201
dla podmiotów niefinansowych	7 725	(256)	7 469
dla podmiotów budżetowych	26	-	26
obligacje korporacyjne krajowe dla podmiotów finansowych	2 000	-	2 000
obligacje komunalne krajowe (podmioty budżetowe)	408	-	408
akredytywy dla podmiotów niefinansowych	1 238	(4)	1 234
gwarancja zapłaty dla podmiotów finansowych	80	-	80
Razem udzielone gwarancje i poręczenia, w tym:	15 678	(260)	15 418
zobowiązania nieodwołalne, w tym:	8 984	(255)	8 729
gwarancje dobrego wykonania umowy, w tym:	3 389	(203)	3 186
POCI	45	(2)	43
Razem udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	86 514	(672)	85 842

• ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE W WARTOŚCI NOMINALNEJ WEDŁUG TERMINÓW WYMAGALNOŚCI

ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE WEDŁUG TERMINÓW WYMAGALNOŚCI NA 31.12.2022	do 1 miesiąca łącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesiący do 1 roku włącznie	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Razem
zobowiązania udzielone - finansowe	15 343	4 639	27 638	22 375	8 326	78 321
zobowiązania udzielone - gwarancje i poręczenia	496	934	6 136	5 344	3 629	16 539
Razem	15 839	5 573	33 774	27 719	11 955	94 860

ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE WEDŁUG TERMINÓW WYMAGALNOŚCI NA 31.12.2021	do 1 miesiąca łącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesiący do 1 roku włącznie	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Razem
zobowiązania udzielone - finansowe	11 623	6 464	24 667	17 992	10 090	70 836
zobowiązania udzielone - gwarancje i poręczenia	463	1 855	3 343	6 308	3 709	15 678
Razem	12 086	8 319	28 010	24 300	13 799	86 514

• **POZABILANSOWE ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE**

POZABILANSOWE ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE WEDŁUG WARTOŚCI NOMINALNEJ	31.12.2022	31.12.2021
Finansowe	109	107
Gwarancyjne	8 579	6 692
Razem	8 688	6 799

47. SPRAWY SPORNE

Na 31 grudnia 2021 roku łączna wartość przedmiotu sporu w postępowaniach sądowych (procesach) w toku, w których Bank jest pozwany, wynosiła 8 212 milionów PLN (na 31 grudnia 2021 roku: 4 302 miliony PLN), a łączna wartość przedmiotu sporu w postępowaniach sądowych (procesach) w toku z powództwa Banku na 31 grudnia 2022 roku wynosiła 2 225 milionów PLN (na 31 grudnia 2021 roku: 2 038 milionów PLN).

• **POSTĘPOWANIA SĄDOWE PRZECIWKO BANKOWI DOTYCZĄCE KREDYTÓW HIPOTECZNYCH W WALUTACH WYMIENIALNYCH**

Na 31 grudnia 2022 roku przeciwko Bankowi toczyło się 19 522 postępowań sądowych (na 31 grudnia 2021 roku: 12 349) dotyczących kredytów hipotecznych udzielonych w ubiegłych latach w walucie obcej o łącznej wartości przedmiotu sporu 7 725 milionów PLN (na 31 grudnia 2021 roku: 3 855 miliony PLN), w tym jedno postępowanie grupowe, w którym liczba umów kredytowych wynosi 72. Przedmiotem wystąpień klientów Banku są przede wszystkim roszczenia o stwierdzenie nieważności umowy lub o zapłatę kwot zapłaconych przez klienta Bankowi w wykonaniu nieważnej umowy. Klienci zarzucają abuzywność postanowień lub sprzeczność umów z przepisami prawa. Żadna z klauzul stosowanych przez Bank w umowach nie została wpisana do rejestru klauzul niedozwolonych. Na liczbę pozwów wnoszonych przez klientów przeciwko Bankowi istotny wpływ ma intensywna kampania reklamowa kancelarii prawnych, która zachęca kredytobiorców do zlecania im – za wynagrodzeniem – usług prowadzenia spraw przeciwko bankom.

Bank monitoruje na bieżąco stan orzecznictwa sądowego w sprawach kredytów indeksowanych lub denominowanych do waluty obcej pod kątem kształtowania się i ewentualnych zmian linii orzeczniczych.

Do 31 grudnia 2022 roku w sprawach przeciwko Bankowi sądy wydały 995 prawomocnych orzeczeń (w tym 954 orzeczenia po 3 października 2019 roku). 106 z tych orzeczeń (w tym w 67 orzeczeń wydanych po 3 października 2019 roku) jest dla Banku korzystnych.

29 stycznia 2021 roku, w związku z rozbieżnościami w wykładni przepisów prawa w orzecznictwie Sądu Najwyższego i sądów powszechnych i aby zapewnić jednolitość orzecznictwa, Pierwsza Prezes Sądu Najwyższego, przedstawiła wniosek o rozstrzygnięcie przez skład całej Izby Cywilnej Sądu Najwyższego następujących zagadnień prawnych dotyczących tematyki kredytów denominowanych i indeksowanych w walutach obcych (podstawa prawna art. 83 § 1 ustawy z 8 grudnia 2017 roku o Sądzie Najwyższym):

1. Czy w razie uznania, że postanowienie umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego odnoszące się do sposobu określania kursu waluty obcej stanowi niedozwolone postanowienie umowne i nie wiąże konsumenta, możliwe jest przyjęcie, że miejsce tego postanowienia zajmuje inny sposób określenia kursu waluty obcej wynikający z przepisów prawa lub zwyczajów?

W razie odpowiedzi przeczącej na powyższe pytanie:

2. Czy w razie niemożliwości ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu indeksowanego do takiej waluty umowa może wiązać strony w pozostałym zakresie?
3. Czy w razie niemożliwości ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu denominowanego w walucie obcej umowa ta może wiązać strony w pozostałym zakresie?

Niezależnie od treści odpowiedzi na pytania 1-3:

4. Czy w przypadku nieważności lub bezskuteczności umowy kredytowej, w wykonaniu której bank wypłacił kredytobiorcy całość lub część kwoty kredytu, a kredytobiorca dokonywał spłat kredytu, powstają odrębne roszczenia z tytułu nienależnego świadczenia na rzecz każdej ze stron, czy też powstaje jedynie jedno roszczenie, równe różnicy spełnionych świadczeń, na rzecz tej strony, której łączne świadczenie miało wyższą wysokość?
5. Czy w przypadku nieważności lub bezskuteczności umowy kredytowej z powodu niedozwolonego charakteru niektórych jej postanowień, bieg przedawnienia roszczenia banku o zwrot kwot wypłaconych z tytułu kredytu rozpoczyna się od chwili ich wypłaty?

6. Czy, jeżeli w przypadku nieważności lub bezskuteczności umowy kredytowej którejkolwiek ze stron przysługuje roszczenie o zwrot świadczenia spełnionego w wykonaniu takiej umowy, strona ta może również żądać wynagrodzenia z tytułu korzystania z jej środków pieniężnych przez drugą stronę?

Posiedzenie pełnego składu Izby Cywilnej dla rozpoznania ww. wniosku odbyło się 11 maja 2021 roku. Sąd Najwyższy zdecydował o pozyskaniu przed wydaniem uchwały opinii 5 instytucji publicznych. Opinie te zostały sporządzone i przesłane do Sądu Najwyższego. W dniu 2 września 2021 roku Sąd Najwyższy zdecydował o zwróceniu się do TSUE z pytaniami prejudycjalnymi, które dotyczą regulacji ustrojowych sądownictwa i nie dotyczą bezpośrednio zagadnienia kredytów walutowych.

W 2021 roku zapadły dwie istotne z punktu widzenia roszczeń kredytobiorców frankowych uchwały Sądu Najwyższego oraz orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. 7 maja 2021 roku Sąd Najwyższy w składzie siedmiu sędziów Izby Cywilnej podjął uchwałę w sprawie III CZP 6/21 o treści:

- 1) Niedozwolone postanowienie umowne (art. 385¹ § 1 k.c.) jest od początku, z mocy samego prawa, dotknięte bezskutecznością na korzyść konsumenta, który może udzielić następnie świadomej i wolnej zgody na to postanowienie i w ten sposób przywrócić mu skuteczność z mocą wsteczną.
- 2) Jeżeli bez bezskutecznego postanowienia umowa kredytu nie może wiązać, konsumentowi i kredytodawcy przysługują odrębne roszczenia o zwrot świadczeń pieniężnych spełnionych w wykonaniu tej umowy (art. 410 § 1 w związku z art. 405 k.c.). Kredytodawca może żądać zwrotu świadczenia od chwili, w której umowa kredytu stała się trwale bezskuteczna.

Uchwale nadano moc zasady prawnej, co oznacza, że zwykły skład Sądu Najwyższego nie może odstąpić od interpretacji przedstawionej we wcześniejszej uchwale, która posiada moc zasady prawnej. Jeżeli jakkolwiek skład Sądu Najwyższego zamierza odstąpić od zasady prawnej, musi przedstawić powstałe zagadnienie prawne do rozstrzygnięcia pełnemu składowi Izby. Uzasadniając ww. uchwałę Sąd Najwyższy przychylił się do wcześniej wyrażanego w orzecznictwie (uchwała III CZP 11/20 z 16 lutego 2021 roku) poglądu, zgodnie z którym bieg terminu przedawnienia roszczeń wynikających z nieważnej, na skutek usunięcia postanowień abuzywnych, umowy kredytu rozpoczyna się dopiero po wyrażeniu przez konsumenta świadomej woli niezwiązania go postanowieniami abuzywnymi. Sąd Najwyższy uznał, że skoro konsument jest uprawniony, aby sanować wadliwą (abuzywną) klauzulę umowną i wyrazić wolę bycia nią związanym, to do czasu podjęcia tej decyzji kredytodawca pozostaje w niepewności co do obowiązywania umowy, a sama umowa znajduje się w stanie bezskuteczności zawieszony. Dopiero wraz z ustaniem tego stanu, co następuje co do zasady na skutek oświadczenia kredytobiorcy, mogą powstać roszczenia kredytodawcy i tym samym rozpocznie się bieg ich przedawnienia.

Mając na uwadze treść uchwały Sądu Najwyższego III CZP 6/21 oraz zapadające na jej tle niejednolite orzeczenia sądów powszechnych, Bank skierował pozwy przeciwko klientom, których umowy zostały prawomocnie unieważnione, albo których pozwy zostały Bankowi doręczone przed 31 grudnia 2019 roku, o zwrot wypłaconego kapitału oraz kosztu korzystania z kapitału. Kwestia wzajemnych rozliczeń stron umowy kredytowej po jej upadku jest przedmiotem pytań prejudycjalnych do TSUE w sprawie C-520/21, której stroną jest inny bank. Pytania prejudycjalne zadane w tej sprawie dotyczą między innymi prawa banków do dochodzenia od klientów zwrotu uzyskanych przez tych ostatnich korzyści związanych z udostępnieniem im kapitału przez bank i nieządaniem jego zwrotu przez czas obowiązywania umowy kredytowej. W sprawie tej w dniu 16 lutego 2023 roku została wydana opinia Rzecznika Generalnego. Rzecznik przyjął w opinii, że przepisy Dyrektywy 93/13 nie sprzeciwiają się temu, by konsument, oprócz zwrotu środków zapłaconych na podstawie umowy, której nieważność stwierdzono, domagał się od banku także dodatkowych świadczeń, nie mniej jednak to do sądu krajowego należy ustalenie, w świetle prawa krajowego, czy konsumenci mają prawo dochodzić tego rodzaju roszczeń oraz jeżeli tak jest, rozstrzygnąć o ich zasadności. Nie wykluczył, że takie roszczenia mogą stanowić nadużycie prawa. Odnosząc się do analogicznych roszczeń banków wykraczających poza spełnione świadczenie (wypłacony kapitał) Rzecznik Generalny uznał, że pozostają one w sprzeczności z przepisami Dyrektywy 93/13. Opinia Rzecznika nie jest dla banków korzystna, jednak TSUE nie jest tą opinią związany. Należy zauważyć, że sprawa w której zadane zostały pytania prejudycjalne do sprawy C-520/21 nie dotyczy roszczeń banku. Roszczenia banku przeciwko klientowi zostały zgłoszone w innej sprawie, w której także zadano pytania prejudycjalne o treści analogicznej do sprawy C-520/21. Sprawa ta jest zarejestrowana pod sygnaturą C-756/22. Bank nie jest stroną tych postępowań.

Bank jest stroną innego postępowania przed TSUE. W sprawie Banku zadano pytanie prejudycjalne do TSUE dotyczące możliwości wnoszenia przez Organy do tego uprawnione skarg nadzwyczajnych do Sądu Najwyższego w sprawach, które zakończyły się dla Banku korzystnym prawomocnym rozstrzygnięciem. Sprawa została zarejestrowana w TSUE pod sygnaturą C-720/21. Bank złożył pisemne stanowisko w sprawie i oczekuje na czynności po stronie TSUE.

- **POSTĘPOWANIA SĄDOWE PRZECIWKO BANKOWI DOTYCZĄCE KREDYTÓW HIPOTECZNYCH OPARTYCH O ZMIENNĄ STOPĘ PROCENTOWĄ**

Bankowi doręczono 5 pozwów, w których klienci kwestionują oparcie umowy kredytu hipotecznego na konstrukcji oprocentowania zmiennego oraz zasady ustalania stopy referencyjnej WIBOR. Bank kwestionuje zasadność roszczeń podnoszonych w tych sprawach.

- **DZIAŁANIA BANKU PODEJMOWANE W ZWIĄZKU Z PROPOZYCJĄ PRZEWODNICZĄCEGO KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO ORAZ OCZEKIWANYM POSIEDZENIEM SĄDU NAJWYŻSZEGO W ZAKRESIE KREDYTÓW UDZIELANYCH W WALUTACH OBCYCH**

W grudniu 2020 roku Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego (dalej: Przewodniczący KNF) przedstawił propozycję, która zmierza do systemowego rozwiązania problemu kredytów mieszkaniowych we frankach szwajcarskich. Rozwiązanie to zakłada, że banki dobrowolnie zaoferują klientom możliwość zawierania ugód, na mocy których klienci rozliczaliby się z bankiem tak, jak gdyby ich kredyty od początku były kredytami złotowymi oprocentowanymi według stawki referencyjnej WIBOR powiększonej o stosowaną historycznie dla takich kredytów marżę.

Bank przeanalizował korzyści i ryzyka związane z możliwymi wariantami postępowania w sprawie walutowych kredytów mieszkaniowych. W ocenie Banku osiągnięcie kompromisu i zawarcie ugody jest zarówno dla Banku, jak i dla jego klientów, korzystniejsze niż angażowanie się w długotrwałe procesy sądowe z niepewnym rozstrzygnięciem.

23 kwietnia 2021 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy zaakceptowało możliwość oferowania Klientom ugód. Następnie, uchwałą z dnia 27 maja 2021 roku Rada Nadzorcza zaakceptowała warunki oferowania ugód na zasadach zaproponowanych przez Przewodniczącego KNF. Proces ugodowego kończenia sporów dotyczących ważności umów kredytów mieszkaniowych został uruchomiony 4 października 2021 roku. Ugody są proponowane w toku postępowań mediacyjnych prowadzonych przez Centrum Mediacji przy Sądzie Polubownym przy KNF, w toku postępowań sądowych i postępowań wywołanych wnioskiem o zawiązanie do próby ugodowej.

- **POSTĘPOWANIA PROWADZONE PRZED PREZESEM URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW (UOKiK)**

Przed Prezesem UOKiK prowadzone są dwa postępowania wszczęte z urzędu przez Prezesa UOKiK:

- Postępowanie wszczęte z urzędu 26 lipca 2017 roku w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Zarzucane Bankowi naruszenie polega na pobieraniu od konsumentów wyższych rat kredytów oraz pożyczek denominowanych do walut obcych niż wynikające z informacji o ryzyku kursowym przedstawianych konsumentom przed zawarciem umów oraz przeliczeniu na konsumenta możliwego ryzyka walutowego. Bank ustosunkował się do zarzutów w piśmie z 23 września 2017 roku. Pismem z 14 marca 2019 roku Prezes UOKiK wezwał Bank do udzielenia odpowiedzi na 16 szczegółowych pytań w celu ustalenia okoliczności niezbędnych dla rozstrzygnięcia sprawy, na które Bank udzielił odpowiedzi pismem z 10 maja 2019 roku. Pismem z 9 czerwca 2021 roku Prezes UOKiK poinformował o przedłużeniu terminu zakończenia postępowania do 30 września 2021 roku, a następnie postanowieniem z 18 listopada 2021 roku Prezes UOKiK wezwał Bank do przedstawienia dalszych informacji, przedłużając termin zakończenia postępowania do 31 grudnia 2021 roku. Wezwanie Prezesa UOKiK zostało wykonane 6 grudnia 2021 roku. Na 31 grudnia 2022 roku Bank nie utworzył rezerwy na to postępowanie.
- Postępowanie wszczęte z urzędu 12 marca 2019 roku o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Postępowanie dotyczy klauzul modyfikacyjnych wskazujących okoliczności, w których Bank jest uprawniony do zmiany warunków umownych, w tym wysokości opłat i prowizji. W ocenie Prezesa UOKiK stosowane przez Bank klauzule modyfikacyjne umożliwiają Bankowi jednostronną, nieograniczoną i dowolną możliwość zmiany sposobu wykonania umowy. W konsekwencji Prezes UOKiK stoi na stanowisku, że klauzule stosowane przez Bank kształtują prawa i obowiązki konsumentów w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco naruszają ich interesy, co uzasadnia stwierdzenie ich abuzywności. Pismem z 31 maja 2019 roku Bank ustosunkował się do zarzutów Prezesa UOKiK wskazując, że są one bezzasadne. Bank zwrócił uwagę m.in. na fakt, że zakwestionowane klauzule są skonkretyzowane oraz precyzyjnie określają okoliczności uprawniające Bank do zmiany wzorca. Postanowieniem z dnia 7 czerwca 2022 roku UOKiK wezwał Bank do przedstawienia szeregu informacji dotyczących spornych klauzul, obrotu Banku oraz przychodu uzyskanego tytułem zmian opłat i prowizji w oparciu o kwestionowane klauzule. Wezwanie UOKiK zostało wykonane w dniu 11 lipca i 30 września 2022 roku. Postanowieniem z dnia 13 stycznia 2023 roku Prezes UOKiK przedłużył termin zakończenia postępowania do dnia 28 kwietnia 2023 roku. Na 31 grudnia 2022 roku Bank nie utworzył rezerwy na to postępowanie.

- **POSTĘPOWANIE PROWADZONE PRZED SĄDEM OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów toczą się dwa postępowania z udziałem Banku:

- **POSTĘPOWANIE DOTYCZĄCE KLAUZUL SPREADOWYCH**

Postępowanie zostało zainicjowane odwołaniem Banku (złożonym w dniu 13 listopada 2020 roku) od decyzji Prezesa UOKiK z dnia 16 października 2020 roku. Przedmiotową decyzją Prezes UOKiK uznał postanowienia wzorca umowy „Aneks do umowy kredytu mieszkaniowego/pożyczki hipotecznej” w części „Załącznik do aneksu Zasady ustalania spreadu walutowego w PKO BP S.A.” za postanowienia niedozwolone i zakazał ich wykorzystywania. Dodatkowo Prezes UOKiK nakazał poinformować wszystkich konsumentów będących stronami ocenianych aneksów o uznaniu ich za niedozwolone i skutkach z tego wynikających, najpóźniej w terminie dziewięciu miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji oraz nakazał złożyć oświadczenie, o treści wskazanej w decyzji, w terminie najpóźniej 1 miesiąca od uprawomocnienia się decyzji, utrzymywanego na stronie internetowej przez okres 4 miesięcy. Ponadto Prezes UOKiK nałożył na Bank karę w wysokości 41 milionów PLN, płatną na rzecz Funduszu Edukacji Finansowej.

W odwołaniu od wskazanej decyzji Bank wniósł o jej zmianę poprzez uznanie, że nie doszło do naruszenia zakazu stosowania niedozwolonych klauzul umownych, względnie poprzez umorzenie postępowania. Wniesiono również o uchylene decyzji lub jej zmianę poprzez odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej znaczące obniżenie. W odwołaniu podniesiono szereg zarzutów materialnych i procesowych. Zasadnicze argumenty Banku sprowadzają się do zwrócenia uwagi, że decyzja Prezesa UOKiK stanowi przejaw niezgodnej z prawem i pozbawionej podstaw ingerencji w politykę cenową Banku, wskazania na brak merytorycznych podstaw do ingerencji Prezesa UOKiK, to jest brak podstaw do uznania, iż Bank stosował niedozwolone postanowienia umowne oraz wskazania, że nałożona na Bank kara jest rażąco wysoka. W odpowiedzi na odwołanie Prezes UOKiK podtrzymał stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji. Aktualnie Bank oczekuje na wyznaczenie terminu rozprawy.

- **POSTĘPOWANIE DOTYCZĄCE STOSOWANIA PRAKTYK OGRANICZAJĄCYCH KONKURENCJĘ NA RYNKU PŁATNOŚCI ZA POMOCĄ KART PŁATNICZYCH W POLSCE**

Bank jest stroną postępowania wszczętego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) postanowieniem z 23 kwietnia 2001 roku na wniosek Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji – Związek Pracodawców przeciwko operatorom systemu płatniczego Visa, Europay oraz bankom – emitentom kart Visa oraz Europay/Eurocard/Mastercard.

Postępowanie dotyczy praktyk ograniczających konkurencję na rynku płatności za pomocą kart płatniczych w Polsce, mających polegać na wspólnym ustalaniu opłaty „interchange” za transakcje dokonane kartami systemu Visa oraz Europay/Eurocard/Mastercard, a także ograniczaniu dostępu do rynku podmiotom zewnętrznym. 29 grudnia 2006 roku UOKiK uznał praktyki polegające na wspólnym ustalaniu opłaty „interchange” za ograniczające konkurencję oraz nakazał ich zaniechania, jednocześnie nakładając m.in. na Bank karę pieniężną w kwocie 16,6 miliona PLN. Bank odwołał się od wyżej wymienionej decyzji Prezesa UOKiK do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (SOKiK). Wyrokiem z 21 listopada 2013 roku SOKiK zmniejszył karę wymierzoną Bankowi do kwoty 10,4 miliona PLN. Strony postępowania wniosły apelacje. Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z 6 października 2015 roku przywrócił pierwotną wysokość nałożonych kar pieniężnych określonych w decyzji UOKiK, tj. karę w kwocie 16,6 miliona PLN (kara nałożona na PKO Bank Polski S.A.) i karę w kwocie 4,8 miliona PLN (kara nałożona na Nordea Bank Polska SA. której PKO Bank Polski S.A. jest następcą prawnym w drodze połączenia w trybie art. 492 § 1 pkt 1 Kodeksu spółek handlowych). Kara została zapłacona przez Bank w październiku 2015 roku. Na skutek wniesionej przez Bank skargi kasacyjnej Sąd Najwyższy wyrokiem z 25 października 2017 roku uchylił zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia. Kara zapłacona przez Bank została zwrócona Bankowi 21 marca 2018 roku. 23 listopada 2020 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie wydał wyrok, w którym uchylił do ponownego rozpoznania wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 21 listopada 2013 roku. Na 31 grudnia 2022 roku Bank ujmuje rezerwę na to postępowanie w wysokości 21 milionów PLN.

- **ROSZCZENIA ODSZKODOWAWCZE ZWIĄZANE Z OPŁATĄ INTERCHANGE**

Bankowi doręczono osiem wezwań do wzięcia udziału w charakterze interwenienta ubocznego po stronie pozwanej w sprawach dotyczących opłaty interchange. Po stronie pozwanej występują inne banki. Roszczenia wobec pozwanych banków opiewają na łączną kwotę 903 milionów PLN i dochodzone są tytułem odszkodowania za różnice w wysokości opłat interchange wynikających z zastosowania praktyk ograniczających konkurencję. Ponieważ postępowania te nie toczą się przeciwko Bankowi, ich wartość nie została uwzględniona w łącznej wartości przedmiotu sporu spraw przeciwko Bankowi.

Konsekwencją uznania przez sądy roszczeń za zasadne może być wystąpienie przez pozwanych w odrębnym procesie z roszczeniami regresowymi m.in. przeciwko innym bankom, w tym PKO Bankowi Polskiemu S.A. Na 31 grudnia

2022 roku Bank wstąpił do ośmiu postępowań w charakterze interwenienta ubocznego. W dwóch z tych postępowań zapadły korzystne dla pozwanych prawomocne wyroki oddalające roszczenia powodów, a w jednej nieprawomocny wyrok oddalający w znacznym zakresie roszczenie powoda z uwagi na uwzględnienie w części zarzutu przedawnienia.

- **ROSZCZENIA REPRYWATYZACYJNE W STOSUNKU DO NIERUCHOMOŚCI UŻYTKOWANYCH PRZEZ BANK**

Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego prowadzone są dwa postępowania, których stroną jest Bank. W jednym postępowaniu, Bank wniósł skargę kasacyjną od niekorzystnego prawomocnego wyroku oddalającego roszczenia Banku. Drugie postępowanie, którego przedmiotem jest stwierdzenie nieważności decyzji odmawiającej wnioskodawcy przyznania prawa własności czasowej do nieruchomości Banku, toczy się przed Naczelnym Sądem Administracyjnym, ponieważ druga strona wniosła skargę kasacyjną.

Prawdopodobieństwo zaistnienia poważnych roszczeń wobec Banku z tytułu powyższych postępowań jest niewielkie.

48. KAPITAŁ WŁASNY I AKCJONARIAT BANKU

ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z przepisami prawa.

Podział na poszczególne pozycje opisane poniżej wynika z Kodeksu spółek handlowych, ustawy Prawo bankowe oraz wymogów MSR 1.

Składniki kapitałów własnych:

- Kapitał zakładowy stanowi kapitał jednostki dominującej i wykazany jest w wysokości zgodnej ze statutem oraz wpisem do rejestru przedsiębiorców według wartości nominalnej.
- Kapitał zapasowy tworzony jest zgodnie ze statutem z corocznych odpisów z zysku netto, dokonywanych dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego i przeznaczony jest na pokrycie strat bilansowych, jakie mogą wyniknąć w związku z działalnością Banku. Kapitał zapasowy może być także przeznaczony na inne cele, w szczególności na podwyższenie kapitału zakładowego.
- Fundusz ogólnego ryzyka bankowego w PKO Banku Polskim S.A. tworzony jest zgodnie z ustawą Prawo bankowe z odpisów z zysku netto i przeznaczony jest na niezidentyfikowane ryzyka działalności Banku.
- Kapitały rezerwowe są tworzone z odpisów z zysku netto. Kapitały rezerwowe przeznaczone są na pokrycie mogących powstać strat bilansowych lub na inne cele, w szczególności na wypłatę dywidendy, dywidendy zaliczkowej lub nabycie akcji własnych w celu umorzenia.
- Skumulowane inne dochody całkowite obejmują skutki wyceny aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite z uwzględnieniem odpisów na oczekiwane straty kredytowe od tych aktywów, efektywną część zabezpieczenia przepływów pieniężnych w ramach rachunkowości zabezpieczeń, jak również zyski i straty aktuarialne. Od powyższych pozycji w innych dochodach całkowitych rozpoznana jest wartość podatku odroczonego.

INFORMACJE FINANSOWE

• AKCJONARIAT BANKU

Według informacji posiadanych na 31 grudnia 2022 roku akcjonariat Banku jest następujący:

NAZWA PODMIOTU	liczba akcji	liczba głosów %	Wartość nominalna 1 akcji	Udział w kapitale podstawowym %
Na 31 grudnia 2022 roku				
Skarb Państwa	367 918 980	29,43%	1 zł	29,43%
Nationale Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny ¹	108 266 112	8,66%	1 zł	8,66%
Grupa Funduszy Allianz ^{1,2}	106 567 559	8,53%	1 zł	8,53%
Pozostali akcjonariusze ³	667 247 349	53,38%	1 zł	53,38%
Razem	1 250 000 000	100%	---	100%
Na 31 grudnia 2021				
Skarb Państwa	367 918 980	29,43%	1 zł	29,43%
Nationale Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny ¹	103 500 000	8,28%	1 zł	8,28%
Grupa Funduszy Allianz ⁴	96 568 413	7,73%	1 zł	7,73%
Pozostali akcjonariusze ³	682 012 607	54,56%	1 zł	54,56%
Razem	1 250 000 000	100%	---	100%

¹ Wyliczenia według stanów posiadania akcji na koniec danego okresu publikowanych przez PTE w informacjach półrocznych lub rocznych o strukturze aktywów funduszu i kursu z Biuletynu Statystycznego GPW.

² W skład Grupy wchodzi: Allianz Polska Otwarty Fundusz Emerytalny, Allianz Polska Dobrowolny Fundusz Emerytalny, Drugi Allianz Polska Otwarty Fundusz Emerytalny.

³ W tym Bank Gospodarstwa Krajowego, który na dzień 31 grudnia 2022 roku i na 31 grudnia 2021 roku posiadał 24.487.297 akcji, co stanowi 1,96% udziału w liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu.

⁴ Stan na 31 grudnia 2021 uwzględnia akcje dawnych funduszy: Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny i Allianz Otwarty Fundusz Emerytalny bez uwzględnienia akcji Allianz Polska Dobrowolny Fundusz Emerytalny.

Ze wszystkich akcji PKO Banku Polskiego SA wynikają te same prawa i obowiązki. Żadna z akcji nie jest uprzywilejowana (z 1 akcji wynika 1 głos), w szczególności w zakresie prawa głosu czy dywidendy. Statut PKO Banku Polskiego S.A. ogranicza prawa głosu przysługujące akcjonariuszom dysponującym powyżej 10% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu i zakazuje wykonywania więcej niż 10% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu przez takich akcjonariuszy. Powyższe ograniczenie nie dotyczy:

- akcjonariuszy, którzy w dniu podjęcia uchwały Walnego Zgromadzenia wprowadzającej ograniczenie prawa głosu byli uprawnieni z akcji reprezentujących więcej niż 10% ogólnej liczby głosów w Banku (tj. Skarb Państwa i BGK),
- akcjonariuszy, którzy są uprawnieni z akcji imiennych serii A (Skarb Państwa) oraz
- akcjonariuszy działających wspólnie z akcjonariuszami, o których mowa w tiret drugim na podstawie porozumienia dotyczącego wspólnego wykonywania prawa głosu z akcji. Ponadto, ograniczenie praw głosu wygasa, kiedy udział Skarbu Państwa w kapitale zakładowym Banku spadnie poniżej 5%.

Zgodnie z § 6 ust. 2 Statutu PKO Banku Polskiego S.A. zamiana akcji imiennych serii A na akcje na okaziciela oraz przeniesienie tych akcji wymaga zgody wyrażonej w uchwale Rady Ministrów. Zamiana na akcje na okaziciela lub przeniesienie akcji imiennych serii A po uzyskaniu powyższej zgody powoduje wygaśnięcie ograniczeń przewidzianych w zdaniu poprzednim w stosunku do akcji będących przedmiotem zamiany na akcje na okaziciela lub przeniesienia, w zakresie w jakim zgoda została udzielona.

Zgodnie z treścią art. 13 ust.1 pkt 26 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 roku o zasadach zarządzania mieniem państwowym (poza ustawowo przewidzianymi wyjątkami) nie mogą być zbyte akcje PKO Banku Polskiego S.A. należące do Skarbu Państwa.

Akcje Banku są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

• STRUKTURA KAPITAŁU AKCYJNEGO PKO BANKU POLSKIEGO S.A.:

Seria	Rodzaj akcji	Ilość akcji	Wartość nominalna 1 akcji	Wartość serii według wartości nominalnej
Seria A	akcje zwykłe imienne	312 500 000	1 zł	312 500 000
Seria A	akcje zwykłe na okaziciela	197 500 000	1 zł	197 500 000
Seria B	akcje zwykłe na okaziciela	105 000 000	1 zł	105 000 000
Seria C	akcje zwykłe na okaziciela	385 000 000	1 zł	385 000 000
Seria D	akcje zwykłe na okaziciela	250 000 000	1 zł	250 000 000
Razem	- - -	1 250 000 000	- - -	1 250 000 000

W 2022 roku i w 2021 roku nie wystąpiły zmiany w wysokości kapitału zakładowego PKO Banku Polskiego S.A. Wyemitowane akcje PKO Banku Polskiego S.A. nie są uprzywilejowane i są w pełni opłacone.

WARTOŚĆ GODZIWA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

49. HIERARCHIA WARTOŚCI GODZIWEJ

ZASADY RACHUNKOWOŚCI

W zależności od kategorii klasyfikacji aktywów i zobowiązań finansowych do danego poziomu hierarchii stosuje się różne metody ustalania ich wartości godziwej.

• **POZIOM 1: CENY KWOTOWANE NA AKTYWNYCH RYNKACH**

Aktywa i zobowiązania finansowe, których wartość godziwa wyceniana jest bezpośrednio w oparciu o ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań. Do tej kategorii Bank klasyfikuje instrumenty finansowe dla których istnieje aktywny rynek i dla których wartość godziwa ustalana jest w oparciu o wartość rynkową będącą ceną kupna:

- dłużne papiery wartościowe wyceniane do fixingu z platformy Bondspot lub serwisów informacyjnych Bloomberg oraz Reuters,
- dłużne i kapitałowe papiery wartościowe będące przedmiotem obrotu na rynku regulowanym, w tym w portfelu Biura Maklerskiego PKO BP,
- instrumenty pochodne będące przedmiotem obrotu na rynku regulowanym.

• **POZIOM 2: TECHNIKI WYCENY OPARTE NA OBSERWOWALNYCH DANYCH RYNKOWYCH**

Aktywa i zobowiązania finansowe, których wartość godziwa wyceniana jest za pomocą modeli wyceny, w przypadku których wszystkie znaczące dane wejściowe są obserwowalne na rynku w sposób bezpośredni (jako ceny) lub pośrednio (bazujące na cenach). Do tej kategorii Bank klasyfikuje instrumenty finansowe dla których brak jest aktywnego rynku:

AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ	METODA (TECHNIKA) WYCENY	OBSERWOWALNE DANE WEJŚCIOWE
POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE – CIRIS, IRS, FRA	Model zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych w oparciu o krzywe rentowności.	Krzywe rentowności zbudowane w oparciu o stawki rynkowe, dane rynkowe rynku pieniężnego, rynku transakcji FRA, IRS, OIS, basis swap.
POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE – OPCJE WALUTOWE, OPCJE NA STOPĘ PROCENTOWĄ, OPCJE EQUITY, TRANSAKcje FX FORWARD, FX SWAP	Model wyceny dla danego typu opcji walutowej, opcji na stopę procentową i opcje Equity. Model zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych w oparciu o krzywe rentowności dla transakcji FX forward, FX swap.	Krzywe rentowności budowane w oparciu o stawki rynku pieniężnego, rynkowe stawki punktów swapowych, płaszczyzny zmienności dla określonych par walutowych, walutowe kursy fixingowe NBP.

OBLIGACJE KOMUNALNE PLN	Model krzywej rentowności oraz marży ryzyka.	Krzywe rentowności zbudowane w oparciu o stawki rynkowe, dane rynkowe rynku pieniężnego, rynku transakcji IRS.
OBLIGACJE KORPORACYJNE	Model krzywej rentowności oraz marży ryzyka.	Krzywe rentowności zbudowane w oparciu o stawki rynkowe, dane rynkowe rynku pieniężnego, rynku transakcji IRS.
TRANSAKCJE COMMODITY SWAP	Model krzywej cen towarowych.	Krzywe cen towarowych, krzywe rentowności budowane w oparciu o stawki rynku pieniężnego, rynkowe stawki punktów swapowych.
BONY PIENIĘŻNE NBP	Metoda krzywej rentowności.	Krzywe rentowności zbudowane w oparciu o dane rynku pieniężnego oraz rynku transakcji OIS.

• **POZIOM 3: POZOSTAŁE TECHNIKI WYCENY**

Aktywa i zobowiązania finansowe, których wartość godziwa wyceniana jest za pomocą modeli wyceny, w przypadku których dane wejściowe nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych (dane wejściowe nieobserwowalne). Do tej kategorii Bank zaklasyfikował instrumenty finansowe, które są wyceniane według wewnętrznych modeli wyceny.

Wartość godziwą papierów wartościowych kapitałowych i dłużnych zaliczonych do aktywów finansowych ustalają zarządzające nimi komórki organizacyjne Centrali, w tym Departament Produktów Skarbowych oraz Dom Maklerski. W projektowanych przez siebie przepisach wewnętrznych określają szczegółowy sposób dokonywania wyceny, w tym określenie źródeł danych pozyskiwanych do wyceny i sposobu jej wyliczenia.

Założenia modelu wartości godziwej dla aktywów finansowych wynikających z udzielonego kredytów, pożyczek lub innych umów o finansowanie będących substytutem kredytu opracowuje Departament Ryzyka Kredytowego. Model wartości godziwej dla ekspozycji kredytowych zatwierdza Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami.

AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ	METODA (TECHNIKA) WYCENY	CZYNNIK NIEOBSERWOWALNY
INSTRUMENTY FINANSOWE NIEPRZEZNACZONE DO OBROTU OBOWIĄZKOWO WYCENIANE DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT		
KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	Metoda zdyskontowanych przepływów pieniężnych.	Efektywna marża kredytowa.
AKCJE VISA INC. SERII C UPRZYWILEJOWANE	Oszacowanie wartości godziwej w oparciu o obecną wartość rynkową notowanych akcji zwykłych Visa Inc. z uwzględnieniem dyskonta biorącego pod uwagę ograniczoną płynność akcji serii C oraz warunki zamiany akcji serii C na akcje zwykłe.	Dyskonto uwzględniające ograniczoną płynność akcji serii C oraz warunki zamiany akcji serii C na akcje zwykłe.
AKCJE VISA INC. SERII A PREFERRED	Oszacowanie wartości godziwej w oparciu o obecną wartość rynkową notowanych akcji zwykłych Visa Inc. z uwzględnieniem dyskonta biorącego pod uwagę ograniczoną płynność akcji serii A Preferred oraz warunki zamiany akcji serii A Preferred na akcje serii A	Dyskonto uwzględniające ograniczoną płynność akcji serii A Preferred oraz warunki zamiany akcji serii A Preferred na akcje serii A
OBLIGACJE KORPORACYJNE	Model krzywej rentowności oraz marży ryzyka. Krzywa rentowności zbudowana jest w oparciu o stawki	Spread kredytowy (marże kredytowe wyznaczone w oparciu o marże pierwotne zmodyfikowane przez kwotowania indeksów kredytowych

	rynkowe, dane rynkowe rynku pieniężnego oraz rynku transakcji IRS.	przypisanych do emitentów na podstawie ich ratingów oraz sektorów działalności).
AKCJE BIURA INFORMACJI KREDYTOWEJ SA	Oszacowanie wartości godziwej w oparciu o obecną wartość prognozowanych wyników spółki	Prognozowane wyniki spółki. Stopa dyskontowa.
UDZIAŁY W POLSKIM STANDARDZIE PŁATNOŚCI SP. Z O.O.	Oszacowanie wartości godziwej w oparciu o obecną wartość prognozowanych wyników spółki.	Prognozowane wyniki spółki. Stopa dyskontowa.
UDZIAŁY W SOCIETY FOR WORLDWIDE INTERBANK FINANCIAL TELECOMMUNICATION	Wartość rynkowa udziałów oszacowana przez spółkę.	Wartość rynkowa oszacowana przez spółkę. Stopa dyskontowa.
AKCJE KRAJOWEJ IZBY ROZLICZENIOWEJ SA	Oszacowanie wartości godziwej w oparciu o obecną wartość prognozowanych wyników spółki.	Prognozowane wyniki spółki. Stopa dyskontowa.
UDZIAŁY W WAŁBRZYSKIEJ SPECJALNEJ STREFIE EKONOMICZNEJ „INVEST-PARK” SP Z O.O.	Ustalenie wartości godziwej przez rzeczoznawcę majątkowego metodą skorygowanych aktywów netto.	Wartość aktywów netto spółki.
AKCJE WIELKOPOLSKIEJ GILDII ROLNO-OGRODNICZEJ SA	Ustalenie wartości godziwej przez rzeczoznawcę majątkowego metodą skorygowanych aktywów netto.	Wartość aktywów netto spółki.
INSTRUMENTY FINANSOWE WYCENIANE DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ INNE DOCHODY CAŁKOWITE		
OBLIGACJE KORPORACYJNE	Model krzywej rentowności oraz marż ryzyka. Krzywa rentowności zbudowana jest w oparciu o stawki rynkowe, dane rynkowe rynku pieniężnego oraz rynku transakcji IRS.	Spread kredytowy (marże kredytowe wyznaczone w oparciu o marże pierwotne zmodyfikowane przez kwotowania indeksów kredytowych przypisanych do emitentów na podstawie ich ratingów oraz sektorów działalności).
KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	Metoda zdyskontowanych przepływów pieniężnych.	Efektywna marża kredytowa.

INFORMACJE FINANSOWE

AKTYWA WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ 31.12.2022	Wartość bilansowa	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
		Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Pozostałe techniki wyceny
Pochodne instrumenty zabezpieczające	217	-	217	-
Pozostałe instrumenty pochodne	13 745	1	13 744	-
Papiery wartościowe	63 195	49 614	12 578	1 003
przeznaczone do obrotu	199	199	-	-
dłużne papiery wartościowe	171	171	-	-
akcje w innych jednostkach - notowane na giełdach	27	27	-	-
jednostki uczestnictwa w fundusze inwestycyjne oraz certyfikaty inwestycyjne, prawa do akcji, prawa poboru	1	1	-	-
nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	710	341	1	368
dłużne papiery wartościowe	366	321	-	45
akcje w innych jednostkach - notowane na giełdach	20	20	-	-
udziały i akcje w innych jednostkach - nienotowane na giełdach	324	-	1	323
wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	62 286	49 074	12 577	635
dłużne papiery wartościowe	62 286	49 074	12 577	635
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	15 460	-	-	15 460
nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	3 565	-	-	3 565
kredyty na nieruchomości	4	-	-	4
kredyty gospodarcze	85	-	-	85
kredyty konsumpcyjne	3 476	-	-	3 476
wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	11 895	-	-	11 895
kredyty na nieruchomości	11 895	-	-	11 895
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej razem	92 617	49 615	26 539	16 463

ZOBOWIĄZANIA WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ 31.12.2022	Wartość bilansowa	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
		Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Pozostałe techniki wyceny
Pochodne instrumenty zabezpieczające	6 727	-	6 727	-
Pozostałe instrumenty pochodne	14 002	-	14 002	-
Zobowiązania z tytułu krótkiej pozycji w papierach wartościowych	7	7	-	-
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej razem	20 736	7	20 729	-

AKTYWA WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ 31.12.2021	Wartość bilansowa	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
		Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Pozostałe techniki wyceny
Pochodne instrumenty zabezpieczające	327	-	327	-
Pozostałe instrumenty pochodne	11 143	-	11 143	-
Papiery wartościowe	58 785	44 748	12 912	1 125
przeznaczone do obrotu	311	254	-	57
dłużne papiery wartościowe	279	222	-	57
akcje w innych jednostkach - notowane na giełdach	31	31	-	-
jednostki uczestnictwa w fundusze inwestycyjne oraz certyfikaty inwestycyjne, prawa do akcji, prawa poboru	1	1	-	-
nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	833	373	1	459
dłużne papiery wartościowe	503	351	-	152
akcje w innych jednostkach - notowane na giełdach	22	22	-	-
udziały i akcje w innych jednostkach - nienotowane na giełdach	308	-	1	307
wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	57 641	44 121	12 911	609
dłużne papiery wartościowe	57 641	44 121	12 911	609
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	18 090	-	-	18 090
nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	4 559	-	-	4 559
kredyty na nieruchomości	4	-	-	4
kredyty gospodarcze	97	-	-	97
kredyty konsumpcyjne	4 458	-	-	4 458
wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	13 531	-	-	13 531
kredyty na nieruchomości	13 531	-	-	13 531
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej razem	88 345	44 748	24 382	19 215

ZOBOWIĄZANIA WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ 31.12.2021	Wartość bilansowa	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
		Ceny kwotowane na aktywnych rynkach	Techniki wyceny oparte na obserwowalnych danych rynkowych	Pozostałe techniki wyceny
Pochodne instrumenty zabezpieczające	4 624	-	4 624	-
Pozostałe instrumenty pochodne	11 704	-	11 704	-
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej razem	16 328	-	16 328	-

WPŁYW PARAMETRÓW ESTYMOVANYCH NA WYCENĘ DO WARTOŚCI GODZIWEJ INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH NA POZIOMIE 3	31.12.2022		31.12.2021	
	Wartość godziwa według		Wartość godziwa według	
	scenariusza pozytywnego	scenariusza negatywnego	scenariusza pozytywnego	scenariusza negatywnego
Akcje Visa Inc. ¹	145	133	128	113
Pozostałe inwestycje kapitałowe ²	189	171	191	173
Obligacje korporacyjne ³	681	679	762	760
Kredyty i pożyczki udzielone klientom ⁴	16 145	14 682	18 307	17 576

¹scenariusz zakładający współczynnik z tytułu dyskonta dotyczącego przyszłych warunków zamiany akcji serii C na akcje zwykłe na poziomie odpowiednio 0%/100%

² scenariusz zakładający zmianę wartości wyceny o +/-5%

³ scenariusz zakładający zmianę spreadu kredytowego o +/- 10%

⁴ scenariusz zakładający zmianę stopy dyskontowej o +/- 0,5 p.p.

UZGODNIENIE ZMIAN W TRAKCIE OKRESÓW WARTOŚCI GODZIWEJ NA POZIOMIE 3 HIERARCHII WARTOŚCI GODZIWEJ	2022	2021
Bilans otwarcia na początek okresu	19 215	21 382
Zwiększenie zaangażowania w instrumenty kapitałowe	11	7
Zmniejszenie zaangażowania w instrumenty kapitałowe	(3)	(152)
Zwiększenie zaangażowania w obligacje korporacyjne	-	57
Zmniejszenie zaangażowania w obligacje korporacyjne	(65)	(9)
Zwiększenie zaangażowania w kredyty i pożyczki udzielone klientom	2 051	1 594
Zmniejszenie zaangażowania w kredyty i pożyczki udzielone klientom	(4 598)	(3 463)
Reklasyfikacja z kategorii wycenianych według zamortyzowanego kosztu do wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	81	-
Reklasyfikacja z kategorii wycenianych według zamortyzowanego kosztu do wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	39
Reklasyfikacja z kategorii wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat do wycenianych według zamortyzowanego kosztu	(207)	-
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	50	56
Zmiana wyceny ujęta w innych dochodach całkowitych	(55)	(148)
Różnice kursowe	9	9
Inne	(26)	(157)
Stan na koniec okresu	16 463	19 215

50. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE, KTÓRE W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ NIE SĄ PREZENTOWANE W WARTOŚCI GODZIWEJ

Bank jest w posiadaniu instrumentów finansowych, które w sprawozdaniu z sytuacji finansowej nie są prezentowane w wartości godziwej.

Dla wielu instrumentów finansowych wartości rynkowe są niedostępne, stąd wartości godziwe są oszacowane przy zastosowaniu szeregu technik wyceny.

Wszystkie wyliczenia modelowe zawierają pewne uproszczenia i są wrażliwe na przyjmowane założenia. W przypadku pewnych grup instrumentów finansowych, ze względu na brak oczekiwanych istotnych różnic pomiędzy wartością bilansową a wartością godziwą wynikających z charakterystyki tych grup (np. krótkoterminowy charakter, wysoka korelacja z parametrami rynkowymi, unikalność instrumentu) przyjęto, że wartość bilansowa jest w przybliżeniu zgodna z wartością godziwą.

POZYCJA	GŁÓWNE METODY I ZAŁOŻENIA WYKORZYSTYWANE PODCZAS SZACOWANIA WARTOŚCI GODZIWYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH NIEWYCENIANYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ
NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA OD BANKÓW	<ul style="list-style-type: none"> lokaty i depozyty międzybankowe – model oczekiwanych przepływów pieniężnych zdyskontowanych bieżącymi stopami rynku międzybankowego, depozyty i lokaty międzybankowe o terminie zapadalności do 7 dni lub o zmiennym oprocentowaniu, kredyty lub pożyczki udzielone i zaciągnięte na rynku międzybankowym o zmiennym oprocentowaniu (zmiana oprocentowania maksymalnie co 3 miesiące) wartość godziwa jest równa wartości bilansowej.
PAPIERY WARTOŚCIOWE	<ul style="list-style-type: none"> obligacje skarbowe – kwotowania rynkowe, obligacje korporacyjne PLN zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa - metoda zdyskontowanych przepływów pieniężnych, liczona przy wykorzystaniu krzywych rentowności, ceny udostępniane w serwisach informacyjnych Bloomberg (BVAL - Bloomberg Valuation Service) oraz Refinitiv Eikon, obligacje korporacyjne i komunalne – metoda zdyskontowanych przepływów pieniężnych, liczona przy wykorzystaniu krzywych rentowności i marż kredytowych.
KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	<ul style="list-style-type: none"> bez rozpoznanej utraty wartości: model oparty o szacowanie wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych poprzez zdyskontowanie przepływów pieniężnych przy zastosowaniu bieżących stóp procentowych uwzględniających wysokość marży na ryzyko kredytowe oraz urealnione terminy spłaty wynikające z umów kredytowych. Bieżący poziom marż został wyznaczony dla transakcji zawartych w ostatnim kwartale zakończonym dniem bilansowym na instrumentach o podobnym ryzyku kredytowym. W przypadku kredytów walutowych zastosowano bieżącą marżę dla kredytów w PLN skorygowaną o koszt pozyskania waluty w transakcjach basis-swap. z rozpoznaną utratą wartości: wartość bilansowa jest przybliżeniem wartości godziwej, kredyty i pożyczki udzielone klientom: część portfela kredytów mieszkaniowych („stary” portfel kredytów mieszkaniowych), kredyty z brakiem określonego harmonogramu spłaty, kredyty wymagalne na moment wyceny - wartość godziwa jest równa wartości bilansowej.
ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	<ul style="list-style-type: none"> depozyty oraz inne zobowiązania wobec klientów innych niż banki o ustalonym terminie wymagalności: model oczekiwanych przepływów pieniężnych zdyskontowanych bieżącymi stopami procentowymi właściwymi dla poszczególnych produktów depozytowych. Wartość godziwa obliczana jest dla każdego depozytu oraz zobowiązania, następnie wartości godziwe dla całego portfela depozytowego grupowane są według rodzaju produktu oraz segmentu klienta. zobowiązania wobec klientów: zobowiązania bez określonego harmonogramu spłaty, inne specyficzne produkty, dla których nie można mówić o istnieniu rynku - wartość godziwa równa się ich wartości bilansowej.
ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	Model oczekiwanych przepływów pieniężnych zdyskontowanych w oparciu o krzywą rentowności.
KASA I ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM ORAZ ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKU CENTRALNEGO	Wartość godziwa równa się ich wartości bilansowej.
INNE AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	Wartość godziwa równa się ich wartości bilansowej.

31.12.2022	wartość bilansowa	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Kasa, środki w Banku Centralnym	15 719	4 078	11 641	-
Należności od banków	19 442	-	19 440	-
Papiery wartościowe (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	67 821	49 183	7 779	1 710
obligacje skarbowe PLN	45 870	38 773	-	-
obligacje korporacyjne PLN zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa	12 100	10 410	-	-
obligacje komunalne PLN	6 182	-	6 332	-
obligacje korporacyjne PLN	1 990	-	-	1 710
obligacje korporacyjne walutowe	1 679	-	1 447	-
Transakcje z przyrzeczeniem odsprzedaży	7	-	7	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	193 466	-	-	196 253
kredyty na nieruchomości	77 773	-	-	78 069
kredyty gospodarcze	89 492	-	-	91 398
kredyty konsumpcyjne	26 201	-	-	26 786
Inne aktywa finansowe	1 654	-	-	1 654
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	9	-	9	-
Zobowiązania wobec banków	2 926	-	2 926	-
Zobowiązania wobec klientów (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	334 907	-	-	334 006
zobowiązania wobec gospodarstw domowych	260 729	-	-	259 829
zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	56 990	-	-	56 989
zobowiązania wobec jednostek budżetowych	17 188	-	-	17 188
Otrzymane kredyty i pożyczki	726	-	-	726
Zobowiązania podporządkowane	2 781	-	2 603	-
Inne zobowiązania finansowe	4 176	-	-	4 176

31.12.2021	wartość bilansowa	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Kasa, środki w Banku Centralnym	11 421	3 466	7 955	-
Należności od banków	14 296	-	14 295	-
Papiery wartościowe (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	72 055	57 899	7 320	1 770
obligacje skarbowe PLN	50 787	46 836	-	-
obligacje korporacyjne PLN zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa	12 092	11 063	-	-
obligacje komunalne PLN	5 022	-	5 075	-
obligacje korporacyjne PLN	1 927	-	-	1 770
obligacje korporacyjne walutowe	2 227	-	2 245	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	187 588	-	-	189 672
kredyty na nieruchomości	82 457	-	-	82 131
kredyty gospodarcze	79 791	-	-	81 664
kredyty konsumpcyjne	25 340	-	-	25 877
Inne aktywa finansowe	1 825	-	-	1 825
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	8	-	8	-
Zobowiązania wobec banków	3 762	-	3 762	-
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	49	-	49	-
Zobowiązania wobec klientów	318 032	-	-	318 015
zobowiązania wobec gospodarstw domowych	242 522	-	-	242 506
zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	55 680	-	-	55 679
zobowiązania wobec jednostek budżetowych	19 830	-	-	19 830
Otrzymane kredyty i pożyczki	5 142	-	-	5 262
Zobowiązania podporządkowane	2 716	-	2 719	-
Inne zobowiązania finansowe	3 322	-	-	3 322

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W BANKU

51. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W BANKU

Zarządzanie ryzykiem jest jednym z najważniejszych procesów wewnętrznych w Banku.

Celem zarządzania ryzykiem jest zapewnienie (przy zmieniającym się otoczeniu) rentowności działalności biznesowej, przy jednoczesnej kontroli i utrzymaniu poziomu ryzyka w ramach systemu limitów i przyjętej przez Bank tolerancji na ryzyko i systemu limitów w zmieniającym się otoczeniu makroekonomicznym. Poziom ryzyka stanowi ważny składnik procesu planistycznego.

Bank identyfikuje ryzyka w swojej działalności oraz analizuje wpływ poszczególnych rodzajów ryzyka na swoją działalność biznesową. Wszystkie ryzyka podlegają zarządzaniu, część z nich ma istotny wpływ w odniesieniu do dochodowości i kapitału niezbędnego do ich pokrycia. Za istotne ryzyka Bank uznaje ryzyko kredytowe, ryzyko walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych, ryzyko walutowe, ryzyko stopy procentowej, ryzyko płynności, w tym ryzyko finansowania, ryzyko operacyjne, ryzyko biznesowe, ryzyko zmian makroekonomicznych oraz ryzyko modeli. Regularnie, co najmniej w cyklu rocznym, Bank przeprowadza ocenę istotności wszystkich zidentyfikowanych ryzyk.

Szczegółowy opis zasad zarządzania istotnymi rodzajami ryzyka zawarty jest w raporcie „Adekwatność kapitałowa oraz inne informacje podlegające ogłaszaniu w Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA”.

CEL ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Celem zarządzania ryzykiem poprzez dążenie do utrzymywania poziomu ryzyka w ramach przyjętego poziomu tolerancji jest:

- ochrona wartości kapitału akcjonariuszy,
- ochrona depozytów klientów,
- wsparcie Banku w prowadzeniu efektywnej działalności.

Bank osiąga cele zarządzania ryzykiem w szczególności poprzez zapewnianie właściwej informacji o ryzyku, tak aby decyzje były podejmowane z pełną świadomością poszczególnych rodzajów ryzyka, jakie ze sobą niosą.

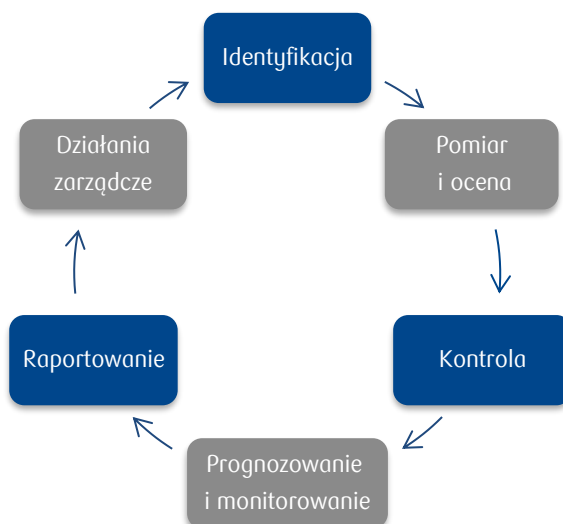
GŁÓWNE ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Bank zarządza ryzykiem stosując w szczególności następujące zasady:

- zarządzanie obejmuje wszystkie zidentyfikowane rodzaje ryzyka,
- proces zarządzania ryzykiem jest odpowiedni do skali działalności oraz do istotności, skali i złożoności danego ryzyka i na bieżąco dostosowywany do nowych czynników i źródeł ryzyka,
- metody zarządzania ryzykiem (w szczególności modele i ich założenia) oraz systemy pomiaru lub oceny ryzyka Bank dostosowuje do skali i złożoności ryzyka, aktualnie prowadzonej i planowanej działalności i otoczenia, w którym Bank działa oraz okresowo je weryfikuje i waliduje,
- obszar zarządzania ryzykiem zachowuje niezależność organizacyjną od działalności biznesowej,
- zarządzanie ryzykiem integruje się z systemami planistycznymi i kontrolingowymi,
- Bank na bieżąco monitoruje i kontroluje poziom ryzyka,
- proces zarządzania ryzykiem wspiera realizację strategii Banku przy zachowaniu zgodności ze strategią zarządzania ryzykiem, w szczególności w zakresie poziomu tolerancji na ryzyko.

PROCES ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Na proces zarządzania ryzykiem w Banku składają się następujące elementy:

IDENTYFIKACJA RYZYKA:

Identyfikacja ryzyka polega na rozpoznaniu aktualnych i potencjalnych źródeł ryzyka oraz oszacowaniu istotności jego potencjalnego wpływu na sytuację finansową Banku. W ramach identyfikacji ryzyka Bank określa te rodzaje ryzyka, które uznawane są za istotne w działalności Banku,

- **POMIAR I OCENA RYZYKA:**

Pomiar i ocena ryzyka mają na celu określenie skali zagrożeń związanych z występowaniem ryzyka. Pomiar ryzyka obejmuje określanie miar ryzyka adekwatnych do rodzaju, istotności ryzyka i dostępności danych. Wyniki pomiaru o charakterze ilościowym i jakościowym stanowią podstawę oceny ryzyka, która określa poziom lub zakres ryzyka.

W ramach pomiaru ryzyka Bank przeprowadza:

- specyficzne testy warunków skrajnych, przeprowadzane odrębnie dla poszczególnych rodzajów ryzyka, służące ocenie wrażliwości danego ryzyka na wystąpienie niekorzystnych sytuacji rynkowych,
- kompleksowe testy warunków skrajnych, przeprowadzane łącznie dla ryzyka koncentracji oraz rodzajów ryzyka uznanych za istotne, służące określeniu wrażliwości miar adekwatności kapitałowej i wyników Banku na realizację negatywnego scenariusza zmian w otoczeniu i funkcjonowaniu Banku.

Testy warunków skrajnych Bank przeprowadza na podstawie założeń zapewniających rzetelną ocenę ryzyka, w szczególności z uwzględnieniem postanowień rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego.

- **KONTROLA RYZYKA:**

Kontrola ryzyka obejmuje ustalanie dostosowanych do skali i złożoności działalności Banku mechanizmów kontroli ryzyka w szczególności w postaci strategicznych limitów tolerancji na poszczególne rodzaje ryzyka. Strategiczne limity tolerancji na ryzyko podlegają cyklicznemu monitorowaniu, a w przypadku ich przekroczenia Bank podejmuje działania zarządcze.

- **PROGNOZOWANIE I MONITOROWANIE RYZYKA:**

Prognozowanie ryzyka polega na przewidywaniu przyszłego poziomu ryzyka przy uwzględnieniu zakładanej projekcji rozwoju działalności oraz zdarzeń wewnętrznych i zewnętrznych. Prognozy poziomu ryzyka Bank poddaje ocenie (tzw. „testowanie wsteczne”) w celu weryfikacji ich dokładności.

Monitorowanie ryzyka polega na obserwowaniu odchyłeń realizacji od prognoz lub założonych punktów odniesienia (np. limitów, wartości progowych, planów, pomiarów z poprzedniego okresu, rekomendacji i zaleceń wydanych przez zewnętrzny organ nadzoru i kontroli). Monitorowanie i prognozowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością adekwatną do istotności danego rodzaju ryzyka oraz jego zmienności.

- **RAPORTOWANIE RYZYKA:**

Raportowanie ryzyka obejmuje informowanie o wynikach identyfikacji, pomiaru lub oceny ryzyka, monitorowania i prognozowania ryzyka, przyczynach zmian ryzyka, podjętych działaniach i rekomendacjach działań. Bank dostosowuje zakres, częstotliwość oraz formę raportowania do szczebla zarządczego odbiorców. Rada Nadzorcza jest niezwłocznie informowana o istotnych zmianach w poziomie ryzyka, w szczególności o zagrożeniach i podejmowanych działaniach zarządczych w sytuacji potencjalnych problemów płynnościowych Banku oraz efektach tych działań i ich wpływie na poziom płynności Banku.

- **DZIAŁANIA ZARZĄDCZE:**

Działania zarządcze polegają na określaniu pożądanego poziomu ryzyka służącemu budowie struktury aktywów i pasywów. Działania zarządcze mogą skutkować w szczególności:

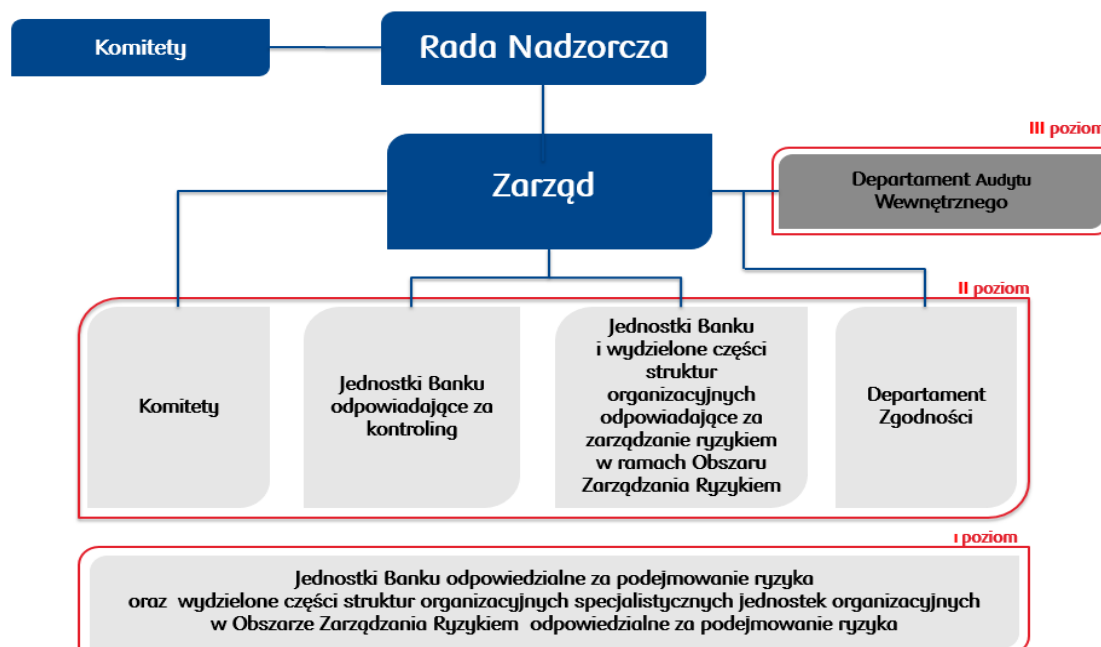
- akceptacją ryzyka – określeniem akceptowalnego poziomu ryzyka z uwzględnieniem potrzeb biznesowych oraz opracowaniu działań zarządczych na wypadek przekroczenia tego poziomu,
- redukcją ryzyka – łagodzeniem wpływu czynników ryzyka lub skutków jego materializacji (np. przez zmniejszenie lub dywersyfikację ekspozycji na ryzyko, ustalenie limitów, wykorzystywanie zabezpieczeń),
- transferem ryzyka – przeniesieniem odpowiedzialności za pokrycie ewentualnych strat (np. przez przeniesienie ryzyka na inny podmiot przy użyciu instrumentów prawnych takich jak umowy ubezpieczenia, czy umowy o ochronę obiektu, przyjmowanie gwarancji),
- unikaniem ryzyka – rezygnacją z działalności generującej ryzyko lub wyeliminowaniem prawdopodobieństwa wystąpienia czynnika ryzyka, w tym w szczególności ustaleniem zerowej tolerancji na ryzyko.

ORGANIZACJA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W PKO BANKU POLSKIM S.A.

Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się we wszystkich jednostkach Banku.

Organizacja zarządzania ryzykiem w PKO Banku Polskim SA przedstawiona jest na poniższym schemacie:

Organizacja zarządzania ryzykiem bankowym

Rada Nadzorcza nadzoruje i ocenia proces zarządzania ryzykiem, w szczególności na podstawie cyklicznych raportów ryzyka uwzględniających ocenę adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem oraz informacji o realizacji strategii zarządzania ryzykiem, w tym poziomie limitów ograniczających ryzyko oraz wniosków z testów warunków skrajnych i w razie konieczności zleca dokonanie weryfikacji tego procesu.

Radę Nadzorczą wspierają m.in. następujące komitety: Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej, Komitet ds. Ryzyka Rady Nadzorczej i Komitet Audytu Rady Nadzorczej.

Zarząd PKO Banku Polskiego SA w zakresie zarządzania ryzykiem odpowiada za strategiczne zarządzanie ryzykiem, w tym za nadzorowanie i monitorowanie działań podejmowanych przez Bank w zakresie zarządzania ryzykiem. Podejmuje najważniejsze decyzje mające wpływ na profil ryzyka Banku oraz uchwała przepisy wewnętrzne Banku dotyczące zarządzania ryzykiem. Zapewnia działanie systemu zarządzania ryzykiem, monitoruje i ocenia jego funkcjonowanie oraz przekazuje Radzie Nadzorczej informację w tym zakresie. W zarządzaniu ryzykiem Zarząd wspierają następujące komitety działające w Banku:

- Komitet Ryzyka (KR),
- Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (KZAP),
- Komitet Kredytowy Banku (KKB),
- Komitet Ryzyka Operacyjnego (KRO).

System zarządzania ryzykiem jest realizowany na trzech niezależnych wzajemnie uzupełniających się poziomach:

PIERWSZY POZIOM – tworzą struktury organizacyjne zarządzające produktem, realizujące sprzedaż produktów i obsługę klientów oraz inne struktury realizujące zadania operacyjne generujące ryzyko, funkcjonujące na podstawie przepisów wewnętrznych. Funkcja jest realizowana we wszystkich jednostkach Banku. Jednostki Banku implementują zaprojektowane przez jednostki Banku usytuowane na drugim poziomie odpowiednie mechanizmy kontroli ryzyka, w tym zwłaszcza limity oraz zapewniają ich przestrzeganie poprzez odpowiednie mechanizmy kontrolne.

DRUGI POZIOM – obejmuje działalność komórki do spraw zgodności oraz identyfikację, pomiar, ocenę lub kontrolę, monitorowanie i raportowanie istotnych rodzajów ryzyka, a także stwierdzanych zagrożeń i nieprawidłowości – zadania realizowane są przez wyspecjalizowane struktury organizacyjne działające na podstawie obowiązujących przepisów wewnętrznych Banku; celem tych struktur jest zapewnienie żeby działania realizowane na pierwszym poziomie były właściwie uregulowane w przepisach wewnętrznych Banku i skutecznie ograniczały ryzyko, wspierały pomiar, ocenę i analizę ryzyka oraz efektywność działalności. Funkcja realizowana jest w szczególności w Obszarze Zarządzania Ryzykiem, Departamencie Zgodności i właściwych komitetach. Drugi poziom wspiera podejmowanie działań mających na celu eliminację niekorzystnych odchyleń od planu finansowego w zakresie wielkości wpływających na ujęte w planie finansowym ilościowe strategiczne limity tolerancji na ryzyko. Działania te realizuje się w szczególności w jednostkach Banku odpowiadających za controlling.

TRZECI POZIOM – stanowi audyt wewnętrzny, realizujący niezależne audyty elementów systemu zarządzania Bankiem, w tym systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej; audyt wewnętrzny funkcjonuje odrębnie od pierwszego i drugiego poziomu i może wspierać realizowane tam działania poprzez konsultację, ale bez możliwości wpływu na podejmowane decyzje. Funkcja jest realizowana zgodnie z przepisami wewnętrznymi Banku dotyczącymi zasad funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej.

Niezależność poziomów polega na zachowaniu organizacyjnej odrębności w następujących płaszczyznach:

- funkcja drugiego poziomu w zakresie tworzenia rozwiązań systemowych jest niezależna od funkcji pierwszego poziomu,
- funkcja trzeciego poziomu jest niezależna od funkcji pierwszego i drugiego poziomu.

52. SPECYFICZNE DZIAŁANIA W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W BANKU PODJĘTE W 2022 ROKU

W okresie dwunastu miesięcy zakończonym 31 grudnia 2022 roku:

- Bank monitorował sytuację klientów oraz dostosowywał politykę kredytową mając na uwadze zabezpieczenie dobrej jakości portfela kredytowego. W ramach wyceny ekspozycji kredytowych Bank uwzględnił szczególnie informacje dotyczące powiązań gospodarczych klientów z kontrahentami z Ukrainy, Białorusi i Rosji. Specyficzne działania podejmowane przez Bank w obszarze zarządzania ryzykiem w związku z sytuacją w Ukrainie zaprezentowane zostały w nocie „[WPŁYW SYTUACJI GEOPOLITYCZNEJ W UKRAINIE NA BANK POLSKI S.A.](#)” punkt „[ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W ZWIĄZKU Z SYTUACJĄ W UKRAINIE](#)”.
- Dostosowano regulacje wewnętrzne do wymogów Rekomendacji R KNF w zakresie kwartalnego monitorowania prawnych zabezpieczeń, które są uwzględniane w szacowaniu oczekiwanych strat kredytowych w celu zapewnienia identyfikacji uwarunkowań rynkowych/zdarzeń mogących lub mających wpływ na skuteczność prawną zabezpieczenia oraz jego wartość uwzględnianą w szacowaniu tych strat.
- W celu ograniczenia poziomu ryzyka kredytowego wynikającego ze wzrostu stopy procentowej oraz inflacji wprowadzono zmiany w parametrach wykorzystywanych przy badaniu zdolności kredytowej kredytobiorców indywidualnych, którzy ubiegają się o kredyt mieszkaniowy (zgodnie z Rekomendacją S KNF), w tym: podniosły minimalną wartość bufora na wzrost stopy procentowej do 5 p.p. i minimalne koszty utrzymania oraz zmieniły maksymalne dopuszczalne wartości wskaźnika DSTI (debt service to income), który określa odsetek dochodu przeznaczony na obsługę zadłużenia.
- W zakresie ryzyka stopy procentowej wyzwaniem dla sektora bankowego były większe od zakładanych wzrosty stóp procentowych. Zapoczątkowana w IV kwartale 2021 roku seria podwyżek stóp procentowych spowodowała wzrost stopy referencyjnej do poziomu 6,75% na koniec 2022 roku, co przełożyło się na wzrost negatywnej wyceny w portfelu instrumentów dłużnych oraz instrumentów pochodnych, które zabezpieczają zmienność dochodu odsetkowego. Jednocześnie utrzymujące się zainteresowanie klientów kredytami hipotecznymi opartymi na okresowo stałej stopie procentowej miało pozytywny wpływ na miarę wrażliwości dochodu odsetkowego, Banku.
- Bank utrzymywał bezpieczny poziom płynności, który umożliwiał szybką i skuteczną reakcję na potencjalne zagrożenia. Bank odpowiednio kształtował swoje źródła finansowania poprzez dostosowywanie oferty depozytowej (w szczególności oprocentowania depozytów) do bieżących potrzeb oraz spłatę wymagalnych środków pozyskanych z rynku finansowego w drodze emisji,
- Realizowane były zadania mające na celu rozbudowę systemów informatycznych, pozwalających na gromadzenie danych w zakresie ESG, w szczególności dotyczących ryzyka środowiskowego oraz przygotowanie do systemowego ujawniania tych danych (patrz nota [ZARZĄDZANIE RYZYKIEM ESG](#)).

53. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KREDYTOWYM

• DEFINICJA

Ryzyko kredytowe jest rozumiane jako ryzyko poniesienia straty w wyniku niewywiązania się klienta z zobowiązań wobec Banku lub jako ryzyko spadku wartości ekonomicznej wierzytelności Banku w wyniku pogorszenia się zdolności klienta do obsługi zobowiązań.

• CEL ZARZĄDZANIA

Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest ograniczenie strat na portfelu kredytowym oraz minimalizacja ryzyka wystąpienia ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości, przy zachowaniu oczekiwanego poziomu dochodowości i wartości portfela kredytowego.

Bank kieruje się przede wszystkim następującymi zasadami zarządzania ryzykiem kredytowym:

- transakcja kredytowa wymaga wszechstronnej oceny ryzyka kredytowego, której wyrazem jest rating wewnętrzny lub ocena scoringowa,
- pomiar ryzyka kredytowego transakcji kredytowych dokonywany jest na etapie rozpatrywania wniosku o udzielenie transakcji i cyklicznie w ramach monitorowania z uwzględnieniem zmieniających się warunków zewnętrznych oraz zmian sytuacji finansowej kredytobiorców oraz powiązań pomiędzy klientami Banku.
- ocena ryzyka kredytowego ekspozycji jest oddzielona od funkcji sprzedaży poprzez zapewnienie właściwej struktury organizacyjnej, niezależności budowy i walidacji narzędzi wspierających ocenę ryzyka kredytowego oraz niezależność decyzji akceptujących odstępstwa od wskazań tych narzędzi,
- oferowane klientowi warunki transakcji kredytowej zależą od oceny poziomu ryzyka kredytowego generowanego przez tę transakcję,
- decyzje kredytowe podejmują jedynie osoby do tego uprawnione,
- oferowane klientowi warunki transakcji kredytowej zależą od oceny poziomu ryzyka kredytowego generowanego przez tę transakcję,
- ryzyko kredytowe jest zdwersyfikowane w szczególności pod względem obszarów geograficznych, sektorów gospodarki, produktów oraz klientów,
- oczekiwany poziom ryzyka kredytowego jest zabezpieczany poprzez przyjmowane przez Bank zabezpieczenia, marże na ryzyko pobierane od klientów oraz odpisy (rezerwy) na oczekiwane straty kredytowe.
- system motywacyjny jest ukierunkowany na przestrzeganie przyjętych w Banku polityk i zasad zarządzania ryzykiem kredytowym.

Realizację wyżej wymienionych zasad zapewnia stosowanie przez Bank zaawansowanych metod zarządzania ryzykiem kredytowym, zarówno na poziomie pojedynczych ekspozycji kredytowych, jak i na poziomie całego portfela kredytowego Banku. Bank weryfikuje i rozwija metody w kierunku zgodności z wymaganiami metodami ratingów wewnętrznych (IRB), tzn. zaawansowanej metody pomiaru ryzyka kredytowego, która może być wykorzystywana do wyliczania wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego po uzyskaniu przez Bank zgody Komisji Nadzoru Finansowego.

Limity podejmowania decyzji kredytowych uzależnione są w szczególności od: kwoty zaangażowania kredytowego wobec klienta, kwoty jednostkowej transakcji kredytowej oraz okresu transakcji kredytowej.

• POMIAR I OCENA RYZYKA KREDYTOWEGO: METODY POMIARU I OCENY RYZYKA KREDYTOWEGO

W celu określenia poziomu ryzyka kredytowego oraz opłacalności portfeli kredytowych Bank wykorzystuje różne metody pomiaru i wyceny ryzyka kredytowego, w tym:

- prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania (*probability of default* PD),
- stratę z tytułu niewykonania zobowiązania (LGD),
- współczynnik konwersji kredytowej (CCF),
- oczekiwaną stratę kredytową (ECL),
- wartość zagrożoną ryzykiem kredytowym (CVaR),
- udział i strukturę ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości,

- wskaźnik pokrycia odpisami kredytów z utratą wartości (Coverage Ratio),
- koszt ryzyka kredytowego,
- testy warunków skrajnych.

Bank systematycznie rozwija zakres wykorzystywanych mierników ryzyka kredytowego z uwzględnieniem wymagań metody wewnętrznych ratingów (IRB), jak również rozszerza zakres stosowania miar ryzyka w celu pełnego pokrycia portfela kredytowego Banku tymi metodami.

Metody pomiaru portfelowego ryzyka kredytowego pozwalają m.in. na uwzględnienie ryzyka kredytowego w cenie produktów, ustalanie optymalnych warunków dostępności finansowania oraz wyznaczanie poziomu odpisów na oczekiwane straty kredytowe.

Bank przeprowadza analizy oraz testy warunków skrajnych dotyczące wpływu potencjalnych zmian w otoczeniu makroekonomicznym na jakość portfela kredytowego Banku, a wyniki prezentuje w raportach dla organów Banku. Powyższe informacje umożliwiają identyfikowanie i podejmowanie działań ograniczających negatywne skutki wpływu niekorzystnych sytuacji rynkowych na wynik Banku.

Proces oceny ryzyka kredytowego w Banku uwzględnia wymagania Komisji Nadzoru Finansowego określone w Rekomendacjach KNF.

Opis szacowania oczekiwanych strat kredytowych został ujawniony w nocie „Wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe”.

• **POMIAR I OCENA RYZYKA KREDYTOWEGO: METODY RATINGOWE I SCORINGOWE**

Ocena ryzyka pojedynczych transakcji kredytowych jest dokonywana w Banku z wykorzystaniem metod scoringowych i ratingowych. Funkcjonowanie tych metod wspierają specjalistyczne aplikacje informatyczne. Sposób dokonywania oceny określony został w przepisach wewnętrznych Banku, których głównym celem jest zapewnienie jednolitej i obiektywnej oceny ryzyka kredytowego w procesie kredytowania.

Bank ocenia ryzyko kredytowe klientów indywidualnych w dwóch wymiarach: zdolności kredytowej klienta w ujęciu ilościowym i jakościowym. Ocena zdolności kredytowej w ujęciu ilościowym polega na zbadaniu sytuacji finansowej klienta, zaś ocena w ujęciu jakościowym obejmuje ocenę scoringową oraz ocenę informacji o historii kredytowej klienta pozyskanych z wewnętrznych baz danych Banku oraz zewnętrznych baz danych.

W przypadku niektórych klientów instytucjonalnych z segmentu małych i średnich przedsiębiorstw spełniających określone kryteria Bank ocenia ryzyko kredytowe z wykorzystaniem metody scoringowej. Ocena ta dotyczy niskokwotowych, nieskomplikowanych transakcji kredytowych i odbywa się w dwóch wymiarach: zdolności kredytowej oraz wiarygodności kredytowej klienta. Ocena zdolności kredytowej polega na zbadaniu sytuacji ekonomiczno-finansowej klienta, zaś ocena wiarygodności kredytowej klienta obejmuje ocenę scoringową oraz ocenę informacji o historii kredytowej klienta pozyskanych z wewnętrznych baz danych Banku oraz zewnętrznych baz danych.

W pozostałych przypadkach dla klientów instytucjonalnych stosowana jest metoda ratingowa.

Bank dokonuje oceny ryzyka kredytowego związanego z finansowaniem klientów instytucjonalnych w dwóch wymiarach: klienta oraz transakcji. Miarami tej oceny jest ocena wiarygodności klienta, czyli rating oraz ocena ryzyka transakcji, tj. zdolności do spłaty zobowiązania w określonej wysokości i terminach.

Bank opracowuje modele ratingowe dla klientów instytucjonalnych z wykorzystaniem wewnętrznych danych, co zapewnia, że są one dostosowane do profilu ryzyka klientów Banku. Modele są oparte na statystycznej analizie zależności między niewykonaniem zobowiązania a punktową oceną ryzyka klienta. Ocena punktowa obejmuje ocenę wskaźników finansowych, czynników jakościowych oraz ocenę czynników behawioralnych. Ocena ryzyka klienta jest uzależniona od wielkości przedsiębiorstwa, dla którego dokonywana jest analiza. Dodatkowo Bank stosuje model oceny przedsiębiorców kredytowanych w formule finansowania specjalistycznego pozwalający na adekwatną ocenę ryzyka kredytowego dużych przedsięwzięć polegających na finansowaniu nieruchomości (np. lokale biurowe, powierzchnie sklepowe, powierzchnie przemysłowe) oraz projektów infrastrukturalnych (np. infrastruktura telekomunikacyjna, przemysłowa, użyteczności publicznej).

Modele ratingowe są zaimplementowane w narzędziu informatycznym wspierającym ocenę ryzyka kredytowego Banku związanego z finansowaniem klientów instytucjonalnych.

W celu zbadania poprawności funkcjonowania metod stosowanych w Banku, metodyki oceny ryzyka kredytowego związanego z jednostkowymi ekspozycjami kredytowymi podlegają okresowym przeglądom.

Proces oceny ryzyka kredytowego w Banku uwzględnia wymagania Komisji Nadzoru Finansowego określone w Rekomendacji S dotyczącej dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie oraz Rekomendacji T dotyczącej dobrych praktyk w zakresie zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych.

W procesie kredytowym dla Klientów segmentu korporacyjnego oraz Klientów segmentu firm i przedsiębiorstw ocenianych z wykorzystaniem metody ratingowej Bank każdorazowo ocenia wpływ czynników środowiskowych, społecznych oraz związanych z zarządzaniem (tzw. czynniki ESG) na zdolność kredytową Klienta oraz identyfikuje transakcje kredytowe z podwyższoną dźwignią finansową (tzw. transakcje lewarowane). Bank bada też wpływ transakcji kredytowych na kwestie ESG i klasyfikuje je do czterech kategorii, począwszy od transakcji z pozytywnym wpływem na kwestie ESG, a skończywszy na tych z istotnie negatywnym wpływem. W ocenie czynników ESG Bank uwzględnia m.in. ryzyko zmiany klimatu i wpływu na działalność Klienta, możliwy wpływ Klienta na zmianę klimatu, czynniki związane z kapitałem ludzkim czy dotyczące zdrowia i bezpieczeństwa oraz czynniki związane z aspektami zarządzania (w tym kultury organizacji i nadzoru wewnętrznego).

Informacja o ocenach ratingowych i scoringowych jest szeroko wykorzystywana w Banku w zarządzaniu ryzykiem kredytowym, w systemie kompetencji do podejmowania decyzji kredytowych, przy ustalaniu warunków aktywacji służb oceny ryzyka kredytowego oraz w systemie pomiaru i raportowania ryzyka kredytowego.

- **POMIAR I OCENA RYZYKA KREDYTOWEGO: PROGNOZOWANIE I MONITOROWANIE RYZYKA KREDYTOWEGO**

Prognozowanie i monitorowanie ryzyka kredytowego polega na sporządzaniu prognoz poziomu ryzyka kredytowego oraz monitorowaniu odchyłań realizacji od prognoz lub założonych punktów odniesienia (np. limitów, wartości progowych, planów, pomiarów z poprzedniego okresu, rekomendacji i zaleceń wydanych przez zewnętrzny organ nadzoru i kontroli), a także przeprowadzania testów warunków skrajnych (specyficznych i kompleksowych). Prognozy poziomu ryzyka Bank poddaje regularnej weryfikacji (ang. *backtesting*).

Bank monitoruje ryzyko kredytowe na poziomie pojedynczych klientów, grup klientów powiązanych, transakcji kredytowych i ich zabezpieczeń oraz na poziomie portfelowym.

Monitorowanie ryzyka kredytowego na poziomie pojedynczych transakcji kredytowych określone jest w szczególności w przepisach wewnętrznych Banku dotyczących:

- oceny ryzyka kredytowego związanego z finansowaniem klientów,
- metody oceny klientów,
- identyfikacji grup podmiotów powiązanych,
- oceny zabezpieczeń oraz kontroli inwestycji,
- tworzenia odpisów na oczekiwane straty kredytowe,
- Systemu Wczesnego Ostrzegania,
- procedur operacyjnych.

W celu skrócenia czasu reakcji na zaobserwowane sygnały ostrzegawcze sygnalizujące wzrost poziomu ryzyka kredytowego, Bank wykorzystuje i rozwija aplikację informatyczną System Wczesnego Ostrzegania (SWO).

Monitorowanie ryzyka kredytowego na poziomie portfelowym polega na:

- nadzorowaniu poziomu portfelowego ryzyka kredytowego na podstawie przyjętych narzędzi pomiaru ryzyka kredytowego z uwzględnieniem zidentyfikowanych źródeł ryzyka kredytowego oraz analizy skutków i działań podjętych w ramach zarządzania systemowego,
- rekomendowaniu działań zaradczych w przypadku stwierdzenia podwyższonego poziomu ryzyka kredytowego.

- **RAPORTOWANIE RYZYKA KREDYTOWEGO**

Raportowanie o ryzyku kredytowym obejmuje cykliczne informowanie o skali narażenia na ryzyko portfela kredytowego

Bank sporządza miesięczne i kwartalne raporty o ryzyku kredytowym. Raportowanie ryzyka kredytowego ma zapewniać możliwie najpełniejszą informację o ryzyku kredytowym, w szczególności w zakresie skuteczności polityki zarządzania ryzykiem kredytowym, identyfikacji źródeł i czynników ryzyka kredytowego, pomiaru kosztów ryzyka kredytowego, monitorowania przestrzegania limitów i podejmowanych działań naprawczych i profilaktycznych.

• DZIAŁANIA ZARZĄDCZE DOTYCZĄCE RYZYKA KREDYTOWEGO

Celem działań zarządczych jest kształtowanie i optymalizacja systemu zarządzania ryzykiem kredytowym oraz poziomu ryzyka kredytowego w Banku.

Działania zarządcze w zarządzaniu ryzykiem kredytowym obejmują w szczególności:

- wydawanie przepisów wewnętrznych regulujących system zarządzania ryzykiem kredytowym,
- wydawanie zaleceń, wytycznych postępowania, wyjaśnień i interpretacji przepisów wewnętrznych,
- podejmowanie decyzji dotyczących akceptowalnego poziomu ryzyka kredytowego, w tym w szczególności decyzji kredytowych,
- opracowywanie i udoskonalanie narzędzi oraz mechanizmów kontroli ryzyka kredytowego umożliwiających utrzymanie poziomu ryzyka kredytowego w granicach akceptowanych przez Bank,
- opracowywanie i monitorowanie funkcjonowania mechanizmów kontrolnych w zarządzaniu ryzykiem kredytowym,
- opracowywanie i udoskonalanie metod i modeli oceny ryzyka kredytowego,
- rozwijanie i doskonalenie narzędzi informatycznych wykorzystywanych w zarządzaniu ryzykiem kredytowym,
- planowanie działań oraz wydawanie rekomendacji i zaleceń.

Do zarządzania ryzykiem kredytowym Bank stosuje w szczególności następujące narzędzia i mechanizmy kontroli ryzyka:

- strategiczne limity tolerancji na ryzyko kredytowe i ryzyko koncentracji, które określają maksymalną wielkość tych ryzyk, jaką Bank jest gotowy podejmować. Limity te uwzględniają wymagania wynikające m.in. z rozporządzenia CRR, z ustawy Prawo bankowe lub z rekomendacji S i T.
- wewnętrzne limity na ryzyko kredytowe lub ryzyko koncentracji, w tym:
 - a) limity określające poziom tolerancji na portfelowe ryzyko kredytowe i ryzyko koncentracji,
 - b) limity branżowe, które ograniczają poziom ryzyka związanego z finansowaniem klientów instytucjonalnych prowadzących działalność w branżach charakteryzujących się wysokim poziomem ryzyka kredytowego
 - c) limity kompetencyjne, określają maksymalny poziom uprawnień do podejmowania decyzji kredytowych wobec klientów, z uwzględnieniem klientów obsługiwanych w podmiotach Grupy Kapitałowej Banku
- weryfikacja jakości procesów kredytowych,
- rating oddziału, który jest wyznaczany dla oddziałów samodzielnych realizujących sprzedaż produktów kredytowych dla firm i klientów indywidualnych
- wartości progowe aktywujące udział analityków ryzyka w ocenie ryzyka kredytowego.

Narzędziami zarządzania ryzykiem kredytowym z poziomu klienta i transakcji są:

- minimalne warunki transakcji określone dla danego typu transakcji (np. maksymalna kwota kredytu, wymagane zabezpieczenie),
- reguły określania dostępności kredytowania, w tym punkty odjęcia – minimalna liczba punktów przyznawanych w wyniku oceny jakościowej z wykorzystaniem systemu scoringowego bądź klasa ratingu klienta, powyżej których można dokonać z klientem transakcji kredytowej,
- minimalne marże kredytowe – marże na ryzyko kredytowe związane z transakcją kredytową z danym klientem, przy czym oferowane klientowi oprocentowanie nie powinno być niższe od stawki referencyjnej powiększonej o marżę na ryzyko kredytowe.

• STOSOWANIE TECHNIK OGRANICZENIA RYZYKA KREDYTOWEGO – ZABEZPIECZENIA

Szczególne rolę w ustalaniu warunków transakcji kredytowej stanowi polityka zabezpieczeń. Prowadzona przez Bank polityka zabezpieczeń ma na celu należyte zabezpieczenie ryzyka kredytowego, na jakie narażona jest Bank, w tym przede wszystkim ustanowienie najbardziej płynnych zabezpieczeń. Zabezpieczenie może zostać uznane za płynne, jeśli możliwe jest jego zbycie bez istotnego obniżenia jego ceny i w czasie, który nie naraża Banku na zmianę wartości zabezpieczenia ze względu na właściwą danemu zabezpieczeniu fluktuację cen.

Bank dąży do dywersyfikacji zabezpieczeń w zakresie form, jak i przedmiotów zabezpieczenia.

Bank ocenia zabezpieczenia pod kątem faktycznej możliwości ich wykorzystania jako ewentualne źródło dochodzenia swoich roszczeń.

Ponadto, w ocenie zabezpieczenia uwzględnia się w szczególności:

- sytuację majątkową, ekonomiczno-finansową albo społeczno-finansową podmiotów udzielających zabezpieczenia osobistego,
- stan i wartość rynkową przedmiotów zabezpieczenia rzeczowego oraz ich podatność na deprecjację w okresie utrzymywania zabezpieczenia (wpływ zużycia technologicznego przedmiotu zabezpieczenia na jego wartość),
- potencjalne korzyści ekonomiczne Banku wynikające z określonego sposobu zabezpieczenia wierzytelności, w tym w szczególności możliwość pomniejszenia odpisów na oczekiwane straty kredytowe,
- sposób ustanowienia zabezpieczenia, w tym typowy czas trwania i złożoność czynności formalnych, jak również niezbędne koszty (koszty utrzymania zabezpieczenia i egzekucji z zabezpieczenia), z wykorzystaniem przepisów wewnętrznych Banku dotyczących oceny zabezpieczeń,
- złożoność, czasochłonność oraz uwarunkowania ekonomiczne i prawne skutecznej realizacji zabezpieczenia, w kontekście ograniczeń egzekucyjnych oraz obowiązujących zasad podziału sum uzyskanych z egzekucji indywidualnej lub w postępowaniu upadłościowym, kolejność zaspakajania się z zabezpieczenia.
- ustanawianie określonych form zabezpieczeń uzależnione jest od poziomu ryzyka klienta lub poziomu ryzyka transakcji.

Przy udzielaniu kredytów przeznaczonych na finansowanie nieruchomości mieszkaniowych i komercyjnych zabezpieczenie obligatoryjnie ustanawiane jest w postaci hipoteki na finansowanej nieruchomości.

Do czasu skutecznego ustanowienia zabezpieczenia (w zależności od rodzaju kredytu oraz jego kwoty) Bank może przyjmując zabezpieczenie przejściowe w innej formie.

Przy udzielaniu kredytów konsumpcyjnych przyjmuje się najczęściej zabezpieczenie osobiste (poręczenie cywilne, poręczenie wekslowe) albo ustanawia się zabezpieczenia na rachunku bankowym, na samochodzie lub papierach wartościowych.

Zabezpieczenie kredytów przeznaczonych na finansowanie małych i średnich przedsiębiorstw oraz klientów korporacyjnych ustanawia się m.in.: na wierzytelnościach gospodarczych, rachunkach bankowych, rzeczach ruchomych, nieruchomościach czy papierach wartościowych.

Patrz również informacje w nocie „[ZABEZPIECZENIE](#)”.

54. RYZYKO KREDYTOWE – INFORMACJE FINANSOWE

54.1. PODZIAŁ AKTYWÓW FINANSOWYCH WG FAZ

- **NALEŻNOŚCI OD BANKÓW**

Na 31 grudnia 2022 roku i 31 grudnia 2021 roku wszystkie należności od banków znajdowały się w Fazie 1.

• PAPIERY WARTOŚCIOWE

PAPIERY WARTOŚCIOWE (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.12.2022	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCl
Wycena: do wartości godziwej przez inne dochody całkowite					
Wartość brutto	61 908	2	374	62 284	359
obligacje skarbowe PLN	40 649	-	-	40 649	-
obligacje skarbowe walutowe	3 977	-	-	3 977	-
obligacje korporacyjne PLN zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa	9 373	-	-	9 373	-
obligacje komunalne PLN	5 044	2	-	5 046	-
obligacje korporacyjne PLN	2 476	-	374	2 850	359
obligacje korporacyjne walutowe	389	-	-	389	-
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	-	-	2	2	2
obligacje korporacyjne PLN	-	-	2	2	2
Wartość netto	61 908	2	376	62 286	361
obligacje skarbowe PLN	40 649	-	-	40 649	-
obligacje skarbowe walutowe	3 977	-	-	3 977	-
obligacje korporacyjne PLN zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa	9 373	-	-	9 373	-
obligacje komunalne PLN	5 044	2	-	5 046	-
obligacje korporacyjne PLN	2 476	-	376	2 852	361
obligacje korporacyjne walutowe	389	-	-	389	-
Wycena: wg zamortyzowanego kosztu					
Wartość brutto	67 555	336	-	67 891	-
obligacje skarbowe PLN	45 875	-	-	45 875	-
obligacje korporacyjne PLN zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa	12 108	-	-	12 108	-
obligacje komunalne PLN	6 206	-	-	6 206	-
obligacje korporacyjne PLN	1 818	195	-	2 013	-
obligacje korporacyjne walutowe	1 548	141	-	1 689	-
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(45)	(25)	-	(70)	-
obligacje skarbowe PLN	(5)	-	-	(5)	-
obligacje korporacyjne PLN zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa	(8)	-	-	(8)	-
obligacje komunalne PLN	(24)	-	-	(24)	-
obligacje korporacyjne PLN	(4)	(19)	-	(23)	-
obligacje korporacyjne walutowe	(4)	(6)	-	(10)	-
Wartość netto	67 510	311	-	67 821	-
obligacje skarbowe PLN	45 870	-	-	45 870	-
obligacje korporacyjne PLN zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa	12 100	-	-	12 100	-
obligacje komunalne PLN	6 182	-	-	6 182	-
obligacje korporacyjne PLN	1 814	176	-	1 990	-
obligacje korporacyjne walutowe	1 544	135	-	1 679	-
Papiery wartościowe razem					
Wartość brutto	129 463	338	374	130 175	359
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(45)	(25)	2	(68)	2
Wartość netto	129 418	313	376	130 107	361

PAPIERY WARTOŚCIOWE (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.12.2021	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCl
Wycena: do wartości godziwej przez inne dochody całkowite					
Wartość brutto	57 252	44	397	57 693	380
obligacje skarbowe PLN	37 371	-	-	37 371	-
obligacje skarbowe walutowe	2 007	-	-	2 007	-
obligacje korporacyjne PLN zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa	9 894	-	-	9 894	-
obligacje komunalne PLN	4 083	44	-	4 127	-
obligacje korporacyjne PLN	3 465	-	397	3 862	380
obligacje korporacyjne walutowe	432	-	-	432	-
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	-	-	(52)	(52)	(52)
obligacje korporacyjne PLN	-	-	(52)	(52)	(52)
Wartość netto	57 252	44	345	57 641	328
obligacje skarbowe PLN	37 371	-	-	37 371	-
obligacje skarbowe walutowe	2 007	-	-	2 007	-
obligacje korporacyjne PLN zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa	9 894	-	-	9 894	-
obligacje komunalne PLN	4 083	44	-	4 127	-
obligacje korporacyjne PLN	3 465	-	345	3 810	328
obligacje korporacyjne walutowe	432	-	-	432	-
Wycena: wg zamortyzowanego kosztu					
Wartość brutto	71 709	402	-	72 111	-
obligacje skarbowe PLN	50 787	-	-	50 787	-
obligacje korporacyjne PLN zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa	12 097	-	-	12 097	-
obligacje komunalne PLN	4 982	57	-	5 039	-
obligacje korporacyjne PLN	1 740	207	-	1 947	-
obligacje korporacyjne walutowe	2 103	138	-	2 241	-
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(30)	(26)	-	(56)	-
obligacje korporacyjne PLN zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa	(5)	-	-	(5)	-
obligacje komunalne PLN	(16)	(1)	-	(17)	-
obligacje korporacyjne PLN	(3)	(17)	-	(20)	-
obligacje korporacyjne walutowe	(6)	(8)	-	(14)	-
Wartość netto	71 679	376	-	72 055	-
obligacje skarbowe PLN	50 787	-	-	50 787	-
obligacje korporacyjne PLN zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa	12 092	-	-	12 092	-
obligacje komunalne PLN	4 966	56	-	5 022	-
obligacje korporacyjne PLN	1 737	190	-	1 927	-
obligacje korporacyjne walutowe	2 097	130	-	2 227	-
Papiery wartościowe razem					
Wartość brutto	128 961	446	397	129 804	380
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(30)	(26)	(52)	(108)	(52)
Wartość netto	128 931	420	345	129 696	328

• KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.12.2022	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCl
Wycena: do wartości godziwej przez inne dochody całkowite					
Wartość brutto	11 372	502	21	11 895	1
kredyty na nieruchomości	11 372	502	21	11 895	1
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	-	-	-	-	-
Wartość netto	11 372	502	21	11 895	1
kredyty na nieruchomości	11 372	502	21	11 895	1
Wycena: wg zamortyzowanego kosztu					
Wartość brutto	168 347	25 972	7 496	201 815	195
kredyty na nieruchomości	68 579	9 542	1 727	79 848	90
kredyty gospodarcze	76 267	13 447	4 009	93 723	55
kredyty konsumpcyjne	23 501	2 983	1 760	28 244	50
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(855)	(2 853)	(4 641)	(8 349)	20
kredyty na nieruchomości	(90)	(710)	(1 275)	(2 075)	(15)
kredyty gospodarcze	(418)	(1 542)	(2 271)	(4 231)	(1)
kredyty konsumpcyjne	(347)	(601)	(1 095)	(2 043)	36
Wartość netto	167 492	23 119	2 855	193 466	215
kredyty na nieruchomości	68 489	8 832	452	77 773	75
kredyty gospodarcze	75 849	11 905	1 738	89 492	54
kredyty konsumpcyjne	23 154	2 382	665	26 201	86
Kredyty i pożyczki udzielone klientom razem					
Wartość brutto	179 719	26 474	7 517	213 710	196
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(855)	(2 853)	(4 641)	(8 349)	20
Wartość netto	178 864	23 621	2 876	205 361	216

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej) 31.12.2021	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCl
Wycena: do wartości godziwej przez inne dochody całkowite					
Wartość brutto	12 323	1 189	19	13 531	1
kredyty na nieruchomości	12 323	1 189	19	13 531	1
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	-	-	-	-	-
Wartość netto	12 323	1 189	19	13 531	1
kredyty na nieruchomości	12 323	1 189	19	13 531	1
Wycena: wg zamortyzowanego kosztu					
Wartość brutto	158 334	28 933	7 977	195 244	169
kredyty na nieruchomości	70 656	11 822	1 892	84 370	79
kredyty gospodarcze	65 344	13 969	4 502	83 815	45
kredyty konsumpcyjne	22 334	3 142	1 583	27 059	45
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(614)	(2 003)	(5 039)	(7 656)	(2)
kredyty na nieruchomości	(50)	(572)	(1 291)	(1 913)	(18)
kredyty gospodarcze	(346)	(911)	(2 767)	(4 024)	(12)
kredyty konsumpcyjne	(218)	(520)	(981)	(1 719)	28
Wartość netto	157 720	26 930	2 938	187 588	167
kredyty na nieruchomości	70 606	11 250	601	82 457	61
kredyty gospodarcze	64 998	13 058	1 735	79 791	33
kredyty konsumpcyjne	22 116	2 622	602	25 340	73
Kredyty i pożyczki udzielone klientom razem					
Wartość brutto	170 657	30 122	7 996	208 775	170
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	(614)	(2 003)	(5 039)	(7 656)	(2)
Wartość netto	170 043	28 119	2 957	201 119	168

• **INNE AKTYWA FINANSOWE**

INNE AKTYWA FINANSOWE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCl
31.12.2022					
Wartość brutto	1 653	-	145	1 798	-
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	-	-	(144)	(144)	-
Wartość netto	1 653	-	1	1 654	-

INNE AKTYWA FINANSOWE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCl
31.12.2021					
Wartość brutto	1 824	-	135	1 959	-
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	-	-	(134)	(134)	-
Wartość netto	1 824	-	1	1 825	-

Bank Polski

• UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I GWARANCYJNE

UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I GWARANCYJNE 31.12.2022	FAZA 1		FAZA 2		FAZA 3		Razem	Rezerwy według MSSF 9	Wartość netto
	Wartość nominalna	Rezerwa	Wartość nominalna	Rezerwa	Wartość nominalna	Rezerwa			
Linie i limity kredytowe	68 144	(135)	7 220	(406)	132	(45)	75 496	(586)	74 910
na nieruchomości	3 531	(13)	107	(5)	8	(3)	3 646	(21)	3 625
gospodarcze	55 832	(96)	5 310	(281)	100	(35)	61 242	(412)	60 830
konsumpcyjne	8 781	(26)	1 803	(120)	24	(7)	10 608	(153)	10 455
Pozostałe	2 824	-	-	-	1	-	2 825	-	2 825
Razem udzielone zobowiązania finansowe, w tym:	70 968	(135)	7 220	(406)	133	(45)	78 321	(586)	77 735
zobowiązania nieodwołalne	35 862	(60)	3 429	(211)	100	(30)	39 391	(301)	39 090
POCI	-	-	1	-	4	(1)	5	(1)	4
Udzielone gwarancje i poręczenia									
gwarancje w obrocie krajowym i zagranicznym	10 598	(5)	1 357	(72)	679	(159)	12 634	(236)	12 398
dla podmiotów finansowych	4 839	-	-	-	-	-	4 839	-	4 839
dla podmiotów niefinansowych	5 688	(5)	1 357	(72)	679	(159)	7 724	(236)	7 488
dla podmiotów budżetowych	71	-	-	-	-	-	71	-	71
obligacje korporacyjne krajowe dla podmiotów finansowych	2 000	-	-	-	-	-	2 000	-	2 000
obligacje komunalne krajowe (podmioty budżetowe)	315	-	-	-	-	-	315	-	315
akredytywy dla podmiotów niefinansowych	1 343	(1)	171	(6)	-	-	1 514	(7)	1 507
gwarancja zapłaty dla podmiotów finansowych	76	-	-	-	-	-	76	-	76
Razem udzielone gwarancje i poręczenia, w tym:	14 332	(6)	1 528	(78)	679	(159)	16 539	(243)	16 296
zobowiązania nieodwołalne	6 988	(5)	1 262	(71)	647	(158)	8 897	(234)	8 663
gwarancje dobrego wykonania umowy	2 499	(2)	860	(54)	281	(147)	3 640	(203)	3 437
POCI	-	-	-	-	284	(5)	284	(5)	279
Razem udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	85 300	(141)	8 748	(484)	812	(204)	94 860	(829)	94 031

Bank Polski

UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE I GWARANCYJNE 31.12.2021	FAZA 1		FAZA 2		FAZA 3		Razem	Rezerwy według MSSF 9	Wartość netto
	Wartość nominalna	Rezerwa	Wartość nominalna	Rezerwa	Wartość nominalna	Rezerwa			
Linie i limity kredytowe	59 496	(122)	8 572	(262)	98	(28)	68 166	(412)	67 754
na nieruchomości	5 073	(12)	131	(5)	4	(2)	5 208	(19)	5 189
gospodarcze	45 466	(95)	6 945	(187)	71	(20)	52 482	(302)	52 180
konsumpcyjne	8 957	(15)	1 496	(70)	23	(6)	10 476	(91)	10 385
Pozostałe	2 670	-	-	-	-	-	2 670	-	2 670
Razem udzielone zobowiązania finansowe, w tym:	62 166	(122)	8 572	(262)	98	(28)	70 836	(412)	70 424
zobowiązania nieodwołalne	23 910	(47)	4 401	(129)	56	(14)	28 367	(190)	28 177
POCI	-	-	-	-	14	(1)	14	(1)	13
Udzielone gwarancje i poręczenia									
gwarancje w obrocie krajowym i zagranicznym	9 645	(9)	1 838	(56)	469	(191)	11 952	(256)	11 696
dla podmiotów finansowych	4 201	-	-	-	-	-	4 201	-	4 201
dla podmiotów niefinansowych	5 418	(9)	1 838	(56)	469	(191)	7 725	(256)	7 469
dla podmiotów budżetowych	26	-	-	-	-	-	26	-	26
obligacje korporacyjne krajowe dla podmiotów finansowych	2 000	-	-	-	-	-	2 000	-	2 000
obligacje komunalne krajowe (podmioty budżetowe)	408	-	-	-	-	-	408	-	408
Akredytywy dla podmiotów niefinansowych	1 172	-	65	(4)	1	-	1 238	(4)	1 234
gwarancja zapłaty dla podmiotów finansowych	80	-	-	-	-	-	80	-	80
Razem udzielone gwarancje i poręczenia, w tym:	13 305	(9)	1 903	(60)	470	(191)	15 678	(260)	15 418
zobowiązania nieodwołalne	6 681	(8)	1 834	(56)	469	(191)	8 984	(255)	8 729
gwarancje dobrego wykonania umowy	1 200	(2)	1 948	(38)	241	(163)	3 389	(203)	3 186
POCI	-	-	-	-	45	(2)	45	(2)	43
Razem udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	75 471	(131)	10 475	(322)	568	(219)	86 514	(672)	85 842

54.2. ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO

• PAPIERY WARTOŚCIOWE

PAPIERY WARTOŚCIOWE - ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO W OKRESIE (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCI
2022					
Wycena: do wartości godziwej przez inne dochody całkowite					
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	57 252	44	397	57 693	380
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	44	(44)	-	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	(2)	2	-	-	-
Udzielenie lub nabycie instrumentów finansowych	82 925	-	-	82 925	-
Wykorzystanie limitu lub wypłata transz	219	-	1	220	-
Spląty	(78 669)	-	(3)	(78 672)	-
Modyfikacje nieistotne	(7)	-	-	(7)	-
Inne zmiany*	146	-	(21)	125	(21)
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	61 908	2	374	62 284	359

* Inne zmiany uwzględniają efekt różnic kursowych, odsetek, wycenę, dyskonto i premię

PAPIERY WARTOŚCIOWE - ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO W OKRESIE (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCI
2022					
Wycena: wg zamortyzowanego kosztu					
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	71 709	402	-	72 111	-
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	56	(56)	-	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	(6)	6	-	-	-
Udzielenie lub nabycie instrumentów finansowych	1 692	-	-	1 692	-
Wykorzystanie limitu lub wypłata transz	120	1	-	121	-
Spląty	(7 728)	(30)	-	(7 758)	-
Inne zmiany*	1 712	13	-	1 725	-
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	67 555	336	-	67 891	-

* Inne zmiany uwzględniają efekt różnic kursowych, odsetek, wycenę, dyskonto i premię

PAPIERY WARTOŚCIOWE - ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO W OKRESIE (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCI
2021					
Wycena: do wartości godziwej przez inne dochody całkowite					
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	69 935	68	457	70 460	438
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	49	(49)	-	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	(44)	44	-	-	-
Udzielenie lub nabycie instrumentów finansowych	43 203	-	-	43 203	-
Wykorzystanie limitu lub wypłata transz	90	1	-	91	-
Spłaty	(53 306)	(20)	(60)	(53 386)	(58)
Zaprzestanie ujmowania, w tym sprzedaży	(3)	-	-	(3)	-
Inne zmiany*	(2 672)	-	-	(2 672)	-
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	57 252	44	397	57 693	380

* Inne zmiany uwzględniają efekt różnic kursowych, odsetek, wycenę, dyskonto i premię

PAPIERY WARTOŚCIOWE - ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO W OKRESIE (bez korekty z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej)	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCI
2021					
Wycena: wg zamortyzowanego kosztu					
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	47 026	228	-	47 254	-
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	25	(25)	-	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	(216)	216	-	-	-
Udzielenie lub nabycie instrumentów finansowych	25 837	-	-	25 837	-
Wykorzystanie limitu lub wypłata transz	108	1	-	109	-
Spłaty	(2 051)	(23)	-	(2 074)	-
Zaprzestanie ujmowania, w tym sprzedaży	(1)	-	-	(1)	-
Inne zmiany*	981	5	-	986	-
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	71 709	402	-	72 111	-

* Inne zmiany uwzględniają efekt różnic kursowych, odsetek, wycenę, dyskonto i premię

• KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO W OKRESIE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCI
2022					
Wycena: do wartości godziwej przez inne dochody całkowite					
Kredyty na nieruchomości					
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	12 323	1 189	19	13 531	1
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	845	(843)	(2)	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	(333)	337	(4)	-	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	(6)	(13)	19	-	-
Udzielenie lub nabycie instrumentów finansowych	1 061	36	1	1 098	1
Wykorzystanie limitu lub wypłata transz	166	5	1	172	-
Spląty	(1 855)	(30)	(3)	(1 888)	-
Modyfikacje nieistotne	5	1	-	6	-
Zaprzestanie ujmowania, w tym sprzedaży	(1 059)	(37)	(3)	(1 099)	(2)
Spisania	-	-	(2)	(2)	-
Zmiana kategorii	80	1	-	81	-
Inne zmiany*	145	(144)	(5)	(4)	1
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	11 372	502	21	11 895	1

* Inne zmiany uwzględniają efekt różnic kursowych, odsetek, wycenę.

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO W OKRESIE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCI
2022					
Wycena: wg zamortyzowanego kosztu					
Kredyty na nieruchomości					
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	70 656	11 822	1 892	84 370	79
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	5 741	(5 713)	(28)	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	(4 861)	4 986	(125)	-	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	(83)	(215)	298	-	-
Udzielenie lub nabycie instrumentów finansowych	5 546	249	37	5 832	34
Wykorzystanie limitu lub wypłata transz	8 457	338	148	8 943	9
Spląty	(12 632)	(1 350)	(259)	(14 241)	(13)
Modyfikacje nieistotne	50	5	-	55	-
Zaprzestanie ujmowania, w tym sprzedaży	(4 432)	(188)	(43)	(4 663)	(41)
Spisania	-	-	(200)	(200)	(1)
Inne zmiany*	137	(392)	7	(248)	23
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	68 579	9 542	1 727	79 848	90

* Inne zmiany uwzględniają efekt różnic kursowych, odsetek, wycenę.

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO W OKRESIE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCl
2022					
Wycena: wg zamortyzowanego kosztu					
Kredyty gospodarcze					
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	65 344	13 969	4 502	83 815	45
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	3 032	(3 015)	(17)	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	(4 954)	5 020	(66)	-	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	(155)	(197)	352	-	-
Udzielenie lub nabycie instrumentów finansowych	17 489	910	255	18 654	59
Wykorzystanie limitu lub wypłata transz	19 446	2 434	329	22 209	3
Spłaty	(27 419)	(2 109)	(918)	(30 446)	(27)
Modyfikacje nieistotne	(19)	(7)	(11)	(37)	1
Zaprzestanie ujmowania, w tym sprzedaży	(2 878)	(107)	(103)	(3 088)	(92)
Spisania	-	-	(466)	(466)	3
Zmiana kategorii	6	3	-	9	-
Inne zmiany*	6 375	(3 454)	152	3 073	63
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	76 267	13 447	4 009	93 723	55

* Inne zmiany uwzględniają efekt różnic kursowych, odsetek, wycenę.

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO W OKRESIE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCl
2022					
Wycena: wg zamortyzowanego kosztu					
Kredyty konsumpcyjne					
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	22 334	3 142	1 583	27 059	45
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	1 161	(1 136)	(25)	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	(1 518)	1 580	(62)	-	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	(360)	(355)	715	-	-
Udzielenie lub nabycie instrumentów finansowych	10 299	482	131	10 912	23
Wykorzystanie limitu lub wypłata transz	986	190	214	1 390	2
Spłaty	(10 162)	(460)	(213)	(10 835)	(21)
Modyfikacje nieistotne	(10)	(2)	(1)	(13)	-
Zaprzestanie ujmowania, w tym sprzedaży	(26)	(39)	(58)	(123)	(52)
Spisania	-	-	(587)	(587)	(4)
Zmiana kategorii	219	21	(34)	206	3
Inne zmiany*	578	(440)	97	235	54
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	23 501	2 983	1 760	28 244	50

* Inne zmiany uwzględniają efekt różnic kursowych, odsetek, wycenę.

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO W OKRESIE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCl
2021					
Wycena: do wartości godziwej przez inne dochody całkowite					
Kredyty na nieruchomości					
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	13 181	863	10	14 054	-
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	105	(105)	-	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	(511)	512	(1)	-	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	(5)	(15)	20	-	-
Udzielenie lub nabycie instrumentów finansowych	82	4	-	86	-
Wykorzystanie limitu lub wypłata transz	648	9	-	657	-
Spłaty	(1 270)	(44)	(3)	(1 317)	-
Modyfikacje nieistotne	25	1	-	26	-
Zaprzestanie ujmowania, w tym sprzedaży	(67)	(4)	-	(71)	-
Inne zmiany*	135	(32)	(7)	96	1
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	12 323	1 189	19	13 531	1

* Inne zmiany uwzględniają efekt różnic kursowych, odsetek, wycenę.

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO W OKRESIE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCl
2021					
Wycena: wg zamortyzowanego kosztu					
Kredyty na nieruchomości					
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	66 428	10 951	1 882	79 261	81
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	886	(881)	(5)	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	(2 941)	2 997	(56)	-	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	(75)	(351)	426	-	-
Udzielenie lub nabycie instrumentów finansowych	1 842	285	20	2 147	17
Wykorzystanie limitu lub wypłata transz	13 505	370	118	13 993	5
Spłaty	(8 449)	(995)	(223)	(9 667)	(9)
Modyfikacje nieistotne	47	2	-	49	-
Zaprzestanie ujmowania, w tym sprzedaży	(899)	(174)	(21)	(1 094)	(19)
Spisania	-	-	(266)	(266)	(6)
Inne zmiany*	312	(382)	17	(53)	10
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	70 656	11 822	1 892	84 370	79

* Obejmuje efekt różnic kursowych, odsetek, wycenę.

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO W OKRESIE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCI
2021					
Wycena: wg zamortyzowanego kosztu					
Kredyty gospodarcze					
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	58 985	13 271	5 423	77 679	51
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	1 187	(1 182)	(5)	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	(2 849)	2 921	(72)	-	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	(116)	(454)	570	-	-
Udzielenie lub nabycie instrumentów finansowych	10 708	1 942	173	12 823	25
Wykorzystanie limitu lub wypłata transz	15 093	2 006	131	17 230	4
Spłaty	(20 859)	(1 488)	(693)	(23 040)	(37)
Modyfikacje nieistotne	(124)	(24)	(13)	(161)	(1)
Zaprzestanie ujmowania, w tym sprzedaży	(257)	(13)	(140)	(410)	(137)
Spisania	-	-	(900)	(900)	-
Zmiana kategorii	-	-	(1)	(1)	-
Inne zmiany*	3 576	(3 010)	29	595	140
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	65 344	13 969	4 502	83 815	45

* Inne zmiany uwzględniają efekt różnic kursowych, odsetek, wycenę.

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO W OKRESIE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCI
2021					
Wycena: wg zamortyzowanego kosztu					
Kredyty konsumpcyjne					
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	19 712	2 840	1 379	23 931	53
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	487	(473)	(14)	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	(1 245)	1 286	(41)	-	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	(301)	(367)	668	-	-
Udzielenie lub nabycie instrumentów finansowych	10 385	382	91	10 858	12
Wykorzystanie limitu lub wypłata transz	1 183	180	117	1 480	2
Spłaty	(8 230)	(452)	(182)	(8 864)	(14)
Modyfikacje nieistotne	(5)	(3)	(4)	(12)	-
Zaprzestanie ujmowania, w tym sprzedaży	(7)	(10)	(36)	(53)	(32)
Spisania	-	-	(462)	(462)	(15)
Zmiana kategorii	(3)	(11)	(24)	(38)	-
Inne zmiany*	358	(230)	91	219	39
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	22 334	3 142	1 583	27 059	45

* Inne zmiany uwzględniają efekt różnic kursowych, odsetek, wycenę.

• **INNE AKTYWA FINANSOWE:**

INNE AKTYWA FINANSOWE- ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO W OKRESIE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCl
2022					
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	1 824	-	135	1 959	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	(12)	-	12	-	-
Udzielenie lub nabycie instrumentów finansowych	1 654	-	-	1 654	-
Spłaty	(1 812)	-	-	(1 812)	-
Spisania	-	-	(2)	(2)	-
Inne zmiany	(1)	-	-	(1)	-
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	1 653	-	145	1 798	-

INNE AKTYWA FINANSOWE- ZMIANA WARTOŚCI BILANSOWEJ BRUTTO W OKRESIE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCl
2021					
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	1 772	-	136	1 908	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	(1)	-	1	-	-
Udzielenie lub nabycie instrumentów finansowych	1 825	-	-	1 825	-
Spłaty	(1 771)	-	(3)	(1 774)	-
Inne zmiany	(1)	-	1	-	-
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	1 824	-	135	1 959	-

54.3. ZMIANY WARTOŚCI ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE

• **PAPIERY WARTOŚCIOWE**

PAPIERY WARTOŚCIOWE - ZMIANY WARTOŚCI ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE W OKRESIE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCl
2022					
Wycena: do wartości godziwej przez inne dochody całkowite					
Wartość na początek okresu	-	-	(52)	(52)	(52)
Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem	(12)	-	-	(12)	-
Zmiany ryzyka kredytowego (netto) ¹	11	1	41	53	41
Inne korekty	1	(1)	13	13	13
Wartość na koniec okresu	-	-	2	2	2

¹ Zmiany ryzyka kredytowego (netto) uwzględniają wpływ na kwotę odpisu ze względu na zwiększenie lub zmniejszenie kwoty aktywów finansowych w związku z naliczonymi i zapłaconymi przychodami odsetkowymi, wpływ upływu czasu na oczekiwane straty, zmiany szacunków z powodu aktualizacji lub przeglądu parametrów ryzyka oraz zmiany prognostycznych danych gospodarczych.

PAPIERY WARTOŚCIOWE - ZMIANY WARTOŚCI ODPIŚW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE W OKRESIE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCI
2022					
Wycena: wg zamortyzowanego kosztu					
Wartość na początek okresu	(30)	(26)	-	(56)	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	1	(1)	-	-	-
Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem	(8)	-	-	(8)	-
Zmiany ryzyka kredytowego (netto) ¹	(7)	1	-	(6)	-
Inne korekty	(1)	1	-	-	-
Wartość na koniec okresu	(45)	(25)	-	(70)	-

¹ Zmiany ryzyka kredytowego (netto) uwzględniają wpływ na kwotę odpisu ze względu na zwiększenie lub zmniejszenie kwoty aktywów finansowych w związku z naliczonymi i zapłaconymi przychodami odsetkowymi, wpływ upływu czasu na oczekiwane straty, zmiany szacunków z powodu aktualizacji lub przeglądu parametrów ryzyka oraz zmiany prognostycznych danych gospodarczych.

PAPIERY WARTOŚCIOWE - ZMIANY WARTOŚCI ODPIŚW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE W OKRESIE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCI
2021					
Wycena: do wartości godziwej przez inne dochody całkowite					
Wartość na początek okresu	-	-	(14)	(14)	(14)
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	1	(1)	-	-	-
Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem	(23)	-	-	(23)	-
Zmiany ryzyka kredytowego (netto) ¹	15	-	(35)	(20)	(35)
Inne korekty	7	1	(3)	5	(3)
Wartość na koniec okresu	-	-	(52)	(52)	(52)

¹ Zmiany ryzyka kredytowego (netto) uwzględniają wpływ na kwotę odpisu ze względu na zwiększenie lub zmniejszenie kwoty aktywów finansowych w związku z naliczonymi i zapłaconymi przychodami odsetkowymi, wpływ upływu czasu na oczekiwane straty, zmiany szacunków z powodu aktualizacji lub przeglądu parametrów ryzyka oraz zmiany prognostycznych danych gospodarczych.

PAPIERY WARTOŚCIOWE - ZMIANY WARTOŚCI ODPIŚW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE W OKRESIE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCI
2021					
Wycena: wg zamortyzowanego kosztu					
Wartość na początek okresu	(21)	(16)	-	(37)	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	10	(10)	-	-	-
Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem	(13)	-	-	(13)	-
Zmiany ryzyka kredytowego (netto) ¹	5	(9)	-	(4)	-
Inne korekty	(11)	9	-	(2)	-
Wartość na koniec okresu	(30)	(26)	-	(56)	-

¹ Zmiany ryzyka kredytowego (netto) uwzględniają wpływ na kwotę odpisu ze względu na zwiększenie lub zmniejszenie kwoty aktywów finansowych w związku z naliczonymi i zapłaconymi przychodami odsetkowymi, wpływ upływu czasu na oczekiwane straty, zmiany szacunków z powodu aktualizacji lub przeglądu parametrów ryzyka oraz zmiany prognostycznych danych gospodarczych.

• KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTÓW

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANY WARTOŚCI ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE W OKRESIE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCI
2022					
Wycena: do wartości godziwej przez inne dochody całkowite					
Kredyty na nieruchomości					
Wartość na początek okresu	-	-	-	-	-
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	(2)	2	-	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	26	(27)	1	-	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	2	6	(8)	-	-
Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem	(2)	(1)	(1)	(4)	(1)
Zmiany ryzyka kredytowego (netto) ¹	(5)	(8)	(7)	(20)	(1)
Zmniejszenia w związku z zaprzestaniem ujmowania	2	1	1	4	1
Spisania	-	-	2	2	-
Inne korekty ²	(21)	27	12	18	1
Wartość na koniec okresu	-	-	-	-	-

¹ Zmiany ryzyka kredytowego (netto) uwzględniają wpływ na kwotę odpisu ze względu na zwiększenie lub zmniejszenie kwoty aktywów finansowych w związku z naliczonymi i zapłaconymi przychodami odsetkowymi, wpływ upływu czasu na oczekiwane straty, zmiany szacunków z powodu aktualizacji lub przeglądu parametrów ryzyka oraz zmiany prognostycznych danych gospodarczych.

² Inne korekty uwzględniają efekt różnic kursowych, odsetek, wycenę.

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANY WARTOŚCI ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE W OKRESIE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCI
2022					
Wycena: wg zamortyzowanego kosztu					
Kredyty na nieruchomości					
Wartość na początek okresu	(50)	(572)	(1 291)	(1 913)	(18)
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	(17)	17	-	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	236	(249)	13	-	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	30	101	(131)	-	-
Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem	(16)	(7)	(24)	(47)	(23)
Zmiany ryzyka kredytowego (netto) ¹	(30)	(127)	84	(73)	(9)
Zmniejszenia w związku z zaprzestaniem ujmowania	23	7	21	51	20
Zmiany wynikające z modyfikacji bez zaprzestania ujmowania (netto)	(1)	-	(1)	(2)	-
Spisania	-	-	200	200	1
Inne korekty ²	(265)	120	(146)	(291)	14
Wartość na koniec okresu	(90)	(710)	(1 275)	(2 075)	(15)

¹ Zmiany ryzyka kredytowego (netto) uwzględniają wpływ na kwotę odpisu ze względu na zwiększenie lub zmniejszenie kwoty aktywów finansowych w związku z naliczonymi i zapłaconymi przychodami odsetkowymi, wpływ upływu czasu na oczekiwane straty, zmiany szacunków z powodu aktualizacji lub przeglądu parametrów ryzyka oraz zmiany prognostycznych danych gospodarczych.

² Inne korekty uwzględniają efekt różnic kursowych, odsetek, wycenę.

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANY WARTOŚCI ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE W OKRESIE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCl
2022					
Wycena: wg zamortyzowanego kosztu					
Kredyty gospodarcze					
Wartość na początek okresu	(346)	(911)	(2 767)	(4 024)	(12)
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	(28)	28	-	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	516	(524)	8	-	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	49	74	(123)	-	-
Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem	(228)	(48)	(108)	(384)	(63)
Zmiany ryzyka kredytowego (netto) ¹	184	(580)	438	42	(7)
Zmniejszenia w związku z zaprzestaniem ujmowania	10	5	36	51	35
Zmiany wynikające z modyfikacji bez zaprzestania ujmowania (netto)	(3)	(2)	6	1	(1)
Spisania	-	-	466	466	(3)
Inne korekty ²	(572)	416	(227)	(383)	50
Wartość na koniec okresu	(418)	(1 542)	(2 271)	(4 231)	(1)

¹ Zmiany ryzyka kredytowego (netto) uwzględniają wpływ na kwotę odpisu ze względu na zwiększenie lub zmniejszenie kwoty aktywów finansowych w związku z naliczonymi i zapłaconymi przychodami odsetkowymi, wpływ upływu czasu na oczekiwane straty, zmiany szacunków z powodu aktualizacji lub przeglądu parametrów ryzyka oraz zmiany prognostycznych danych gospodarczych.

² Inne korekty uwzględniają efekt różnic kursowych, odsetek, wycenę.

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANY WARTOŚCI ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE W OKRESIE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCl
2022					
Wycena: wg zamortyzowanego kosztu					
Kredyty konsumpcyjne					
Wartość na początek okresu	(218)	(520)	(981)	(1 719)	28
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	(24)	24	-	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	295	(305)	10	-	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	208	198	(406)	-	-
Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem	(110)	(12)	(60)	(182)	(36)
Zmiany ryzyka kredytowego (netto) ¹	(16)	(68)	(373)	(457)	(6)
Zmniejszenia w związku z zaprzestaniem ujmowania	1	4	28	33	27
Zmiany wynikające z modyfikacji bez zaprzestania ujmowania (netto)	(2)	(3)	(1)	(6)	-
Aktualizacji stosowanej metody dokonywania oszacowań (netto)	6	1	9	16	5
Spisania	-	-	587	587	4
Inne korekty ²	(487)	80	92	(315)	14
Wartość na koniec okresu	(347)	(601)	(1 095)	(2 043)	36

¹ Zmiany ryzyka kredytowego (netto) uwzględniają wpływ na kwotę odpisu ze względu na zwiększenie lub zmniejszenie kwoty aktywów finansowych w związku z naliczonymi i zapłaconymi przychodami odsetkowymi, wpływ upływu czasu na oczekiwane straty, zmiany szacunków z powodu aktualizacji lub przeglądu parametrów ryzyka oraz zmiany prognostycznych danych gospodarczych.

² Inne korekty uwzględniają efekt różnic kursowych, odsetek, wycenę.

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANY WARTOŚCI ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE W OKRESIE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCl
2021					
Wycena: do wartości godziwej przez inne dochody całkowite					
Kredyty na nieruchomości					
Wartość na początek okresu	-	-	-	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	21	(21)	-	-	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	1	5	(6)	-	-
Zmiany ryzyka kredytowego (netto) ¹	(1)	(7)	(6)	(14)	-
Inne korekty [*]	(21)	23	12	14	-
Wartość na koniec okresu	-	-	-	-	-

¹ Zmiany ryzyka kredytowego (netto) uwzględniają wpływ na kwotę odpisu ze względu na zwiększenie lub zmniejszenie kwoty aktywów finansowych w związku z naliczonymi i zapłaconymi przychodami odsetkowymi, wpływ upływu czasu na oczekiwane straty, zmiany szacunków z powodu aktualizacji lub przeglądu parametrów ryzyka oraz zmiany prognostycznych danych gospodarczych.

² Inne korekty uwzględniają efekt różnic kursowych, odsetek, wycenę.

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANY WARTOŚCI ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE W OKRESIE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCl
2021					
Wycena: wg zamortyzowanego kosztu					
Kredyty na nieruchomości					
Wartość na początek okresu	(42)	(522)	(1 369)	(1 933)	(26)
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	(2)	2	-	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	100	(111)	11	-	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	23	143	(166)	-	-
Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem	(3)	(6)	(9)	(18)	(1)
Zmiany ryzyka kredytowego (netto) ¹	(80)	(76)	16	(140)	3
Zmniejszenia w związku z zaprzestaniem ujmowania	1	5	9	15	1
Zmiany wynikające z modyfikacji bez zaprzestania ujmowania (netto)	(2)	(2)	-	(4)	-
Spisania	-	-	266	266	6
Inne korekty ²	(45)	(5)	(49)	(99)	(1)
Wartość na koniec okresu	(50)	(572)	(1 291)	(1 913)	(18)

¹ Zmiany ryzyka kredytowego (netto) uwzględniają wpływ na kwotę odpisu ze względu na zwiększenie lub zmniejszenie kwoty aktywów finansowych w związku z naliczonymi i zapłaconymi przychodami odsetkowymi, wpływ upływu czasu na oczekiwane straty, zmiany szacunków z powodu aktualizacji lub przeglądu parametrów ryzyka oraz zmiany prognostycznych danych gospodarczych.

² Inne korekty uwzględniają efekt różnic kursowych, odsetek, wycenę.

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANY WARTOŚCI ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE W OKRESIE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCl
2021					
Wycena: wg zamortyzowanego kosztu					
Kredyty gospodarcze					
Wartość na początek okresu	(297)	(920)	(3 179)	(4 396)	(4)
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	(10)	10	-	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	201	(205)	4	-	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	47	123	(170)	-	-
Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem	(141)	(42)	(129)	(312)	(2)
Zmiany ryzyka kredytowego (netto) ¹	(61)	119	(242)	(184)	(7)
Zmniejszenia w związku z zaprzestaniem ujmowania	2	3	99	104	1
Zmiany wynikające z modyfikacji bez zaprzestania ujmowania (netto)	(5)	8	(12)	(9)	-
Spisania	-	-	900	900	-
Inne korekty ²	(82)	(7)	(38)	(127)	-
Wartość na koniec okresu	(346)	(911)	(2 767)	(4 024)	(12)

¹ Zmiany ryzyka kredytowego (netto) uwzględniają wpływ na kwotę odpisu ze względu na zwiększenie lub zmniejszenie kwoty aktywów finansowych w związku z naliczonymi i zapłaconymi przychodami odsetkowymi, wpływ upływu czasu na oczekiwane straty, zmiany szacunków z powodu aktualizacji lub przeglądu parametrów ryzyka oraz zmiany prognostycznych danych gospodarczych.

² Inne korekty uwzględniają efekt różnic kursowych, odsetek, wycenę.

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM - ZMIANY WARTOŚCI ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE W OKRESIE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Razem	w tym POCl
2021					
Wycena: wg zamortyzowanego kosztu					
Kredyty konsumpcyjne					
Wartość na początek okresu	(198)	(421)	(927)	(1 546)	(4)
Transfer z fazy 2 i 3 do fazy 1	(8)	8	-	-	-
Transfer z fazy 1 i 3 do fazy 2	227	(235)	8	-	-
Transfer z fazy 1 i 2 do fazy 3	162	211	(373)	-	-
Zwiększenia w związku z utworzeniem i nabyciem	(91)	(14)	(39)	(144)	(1)
Zmiany ryzyka kredytowego (netto) ¹	(291)	(100)	36	(355)	25
Zmniejszenia w związku z zaprzestaniem ujmowania	2	6	15	23	-
Zmiany wynikające z modyfikacji bez zaprzestania ujmowania (netto)	(9)	(4)	1	(12)	-
Aktualizacji stosowanej metody dokonywania oszacowań (netto)	2	12	5	19	-
Spisania	-	-	462	462	15
Inne korekty ²	(14)	17	(169)	(166)	(7)
Wartość na koniec okresu	(218)	(520)	(981)	(1 719)	28

¹ Zmiany ryzyka kredytowego (netto) uwzględniają wpływ na kwotę odpisu ze względu na zwiększenie lub zmniejszenie kwoty aktywów finansowych w związku z naliczonymi i zapłaconymi przychodami odsetkowymi, wpływ upływu czasu na oczekiwane straty, zmiany szacunków z powodu aktualizacji lub przeglądu parametrów ryzyka oraz zmiany prognostycznych danych gospodarczych.

² Inne korekty uwzględniają efekt różnic kursowych, odsetek, wycenę.

• **INNE AKTYWA FINANSOWE:**

INNE AKTYWA FINANSOWE- ZMIANY WARTOŚCI ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE W OKRESIE – Faza 3	2022	2021
Wartość na początek okresu	(134)	(136)
Zmiany ryzyka kredytowego (netto) ¹	(13)	(2)
Zmniejszenia w związku z zaprzestaniem ujmowania	-	3
Spisania	2	-
Inne korekty	1	1
Wartość na koniec okresu	(144)	(134)

¹ Zmiany ryzyka kredytowego (netto) uwzględniają wpływ na kwotę odpisu ze względu na zwiększenie lub zmniejszenie kwoty aktywów finansowych w związku z naliczonymi i zapłaconymi przychodami odsetkowymi, wpływ upływu czasu na oczekiwane straty, zmiany szacunków z powodu aktualizacji lub przeglądu parametrów ryzyka oraz zmiany prognostycznych danych gospodarczych.

54.4. POZOSTAŁE UJAWNIECIA

MAKSYMALNE NARAŻENIE NA RYZYKO KREDYTOWE - INSTRUMENTY FINANSOWE, DLA KTÓRYCH NIE MAJĄ ZASTOSOWANIA WYMOGI ZWIĄZANE Z UTRATĄ WARTOŚCI	31.12.2022	31.12.2021
Pochodne instrumenty zabezpieczające	217	327
Pozostałe instrumenty pochodne	13 745	11 143
Papiery wartościowe:	909	1 144
przeznaczone do obrotu	199	311
nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	710	833
Kredyty i pożyczki udzielone klientom nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	3 565	4 559
kredyty na nieruchomości	4	4
kredyty gospodarcze	85	97
kredyty konsumpcyjne	3 476	4 458
Razem	18 436	17 173

• **MODYFIKACJE**

AKTYWA FINANSOWE, KTÓRE PODLEGAŁY MODYFIKACJI	2022		2021	
Aktywa finansowe, które podlegały modyfikacji w okresie:	Faza 2	Faza 3	Faza 2	Faza 3
wartość wyceny według zamortyzowanego kosztu przed modyfikacją	655	222	1 028	601
zysk (strata) rozpoznana na modyfikacji	3	(2)	(8)	(4)
Aktywa finansowe, które podlegały modyfikacji od momentu początkowego ujęcia:	31.12.2022		31.12.2021	
wartość bilansowa brutto aktywów finansowych, które podlegały modyfikacji, dla których strata była kalkulowana w okresie dożywnym i które po modyfikacji ujmowane są w fazie 1	305		20	

• **NALEŻNOŚCI SPISANE W OKRESIE PODLEGAJĄCE DZIAŁANIOM WINDYKACYJNYM**

W poniższej tabeli zaprezentowano kwoty pozostałe do spłaty z tytułu aktywów finansowych, które zostały odpisane w trakcie okresu sprawozdawczego i w dalszym ciągu są przedmiotem działań służących odzyskaniu należności.

SPISANE NALEŻNOŚCI	2022		2021	
	Częściowo spisane	Całkowicie spisane	Częściowo spisane	Całkowicie spisane
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	96	159	39	826
kredyty na nieruchomości	15	21	5	183
kredyty gospodarcze	11	115	14	566
kredyty konsumpcyjne	70	23	20	77
Inne aktywa finansowe	-	-	-	-
Razem	96	159	39	826

Bank stosuje następujące kryteria spisania wierzytelności:

- wierzytelność jest wymagalna w całości i wynika w szczególności z kredytu, pożyczki, debetu umownego, gwarancji lub poręczenia spłaty kredytu lub pożyczki, obligacji,
- zgodnie z MSR i MSSF odpis na oczekiwane straty kredytowe:
 - pokrywa 100% wartości bilansowej brutto aktywa, albo
 - przekracza 90% wartości bilansowej brutto aktywa i: wobec wierzytelności podejmowane były lub nadal są prowadzone działania, które nie doprowadziły do odzyskania wierzytelności, a przeprowadzona ocena możliwości odzyskania wierzytelności, uwzględniająca w szczególności ustalenia komornika lub syndyka, zbywalność zabezpieczeń, kategorię zaspokojenia, pozycję wpisu hipoteki wskazuje na brak możliwości odzyskania całej wierzytelności, albo w ostatnich 12 miesiącach kalendarzowych wpływy na spłatę wierzytelności nie pokryły bieżąco naliczanych odsetek.

• **PRZETERMINOWANE AKTYWA FINANSOWE PODLEGAJĄCE UTRACIE WARTOŚCI LUB KTÓRE UTRACIŁY WARTOŚĆ**

PRZETERMINOWANE AKTYWA FINANSOWE PODLEGAJĄCE UTRACIE WARTOŚCI LUB KTÓRE UTRACIŁY WARTOŚĆ (netto)	do 30 dni	powyżej 30 do 90 dni	powyżej 90 dni	RAZEM
31.12.2022				
Faza 1	991	4	-	995
Kredyty i pożyczki udzielone klientom:	991	4	-	995
kredyty na nieruchomości	151	2	-	153
kredyty gospodarcze	527	1	-	528
kredyty konsumpcyjne	313	1	-	314
Faza 2	1 034	225	50	1 309
Kredyty i pożyczki udzielone klientom:	1 034	225	50	1 309
kredyty na nieruchomości	441	113	34	588
kredyty gospodarcze	402	38	4	444
kredyty konsumpcyjne	191	74	12	277
Faza 3	174	112	993	1 279
Kredyty i pożyczki udzielone klientom:	174	112	993	1 279
kredyty na nieruchomości	28	32	225	285
kredyty gospodarcze	94	23	469	586
kredyty konsumpcyjne	52	57	299	408
RAZEM	2 199	341	1 043	3 583

PRZETERMINOWANE AKTYWA FINANSOWE PODLEGAJĄCE UTRACIE WARTOŚCI LUB KTÓRE UTRACIŁY WARTOŚĆ (netto)	do 30 dni	powyżej 30 do 90 dni	powyżej 90 dni	RAZEM
31.12.2021				
Faza 1	1 069	-	-	1 069
Kredyty i pożyczki udzielone klientom:	1 069	-	-	1 069
kredyty na nieruchomości	64	-	-	64
kredyty gospodarcze	862	-	-	862
kredyty konsumpcyjne	143	-	-	143
Faza 2	586	164	47	797
Kredyty i pożyczki udzielone klientom:	586	164	47	797
kredyty na nieruchomości	356	90	35	481
kredyty gospodarcze	70	24	4	98
kredyty konsumpcyjne	160	50	8	218
Faza 3	131	108	780	1 019
Kredyty i pożyczki udzielone klientom:	131	108	780	1 019
kredyty na nieruchomości	53	44	151	248
kredyty gospodarcze	37	15	423	475
kredyty konsumpcyjne	41	49	206	296
RAZEM	1 786	272	827	2 885

Na potrzeby określenia przeterminowania kredytu Bank uwzględnił minimalne progi kwoty zapadłej przekraczającej 400 PLN oraz 1% w odniesieniu do całkowitego łącznego kredytowego zaangażowania bilansowego dłużnika w Banku oraz pozostałych podmiotach Grupy Kapitałowej Banku.

W odniesieniu do kredytów i pożyczek udzielonych klientom ustanowione były na rzecz Banku następujące zabezpieczenia: hipoteka, zastaw rejestrowy, przeniesienie prawa własności, blokada rachunku lokaty, ubezpieczenie ekspozycji kredytowej oraz gwarancje i poręczenia.

• JAKOŚĆ PORTFELA OBJĘTEGO MODELEM RATINGOWYM DLA KREDYTÓW I POŻYCZEK UDZIELONYCH KLIENTOM

RYZIKO KREDYTOWE EKSPozyCJI WEDŁUG PARAMETRU PD 31.12.2022	Wartość bilansowa brutto				
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	RAZEM	POCI
KREDYTY NA NIERUCHOMOŚCI	79 951	10 044	1 748	91 743	91
0,00 - 0,02%	1 173	1	-	1 174	-
0,02 - 0,07%	25 872	120	-	25 992	-
0,07 - 0,11%	14 567	106	-	14 673	-
0,11 - 0,18%	13 695	209	-	13 904	1
0,18 - 0,45%	14 283	1 907	-	16 190	5
0,45 - 1,78%	5 486	4 165	-	9 651	8
1,78 - 99,99%	526	3 564	-	4 090	13
100%	-	-	1 766	1 766	62
brak ratingu wewnętrznego	4 349	(28)	(18)	4 303	2
KREDYTY GOSPODARCZE	76 267	13 447	4 009	93 723	55
0,00 - 0,45%	35 380	313	-	35 693	-
0,45 - 0,90%	8 939	344	-	9 283	-
0,90 - 1,78%	10 527	643	-	11 170	-
1,78 - 3,55%	9 842	3 006	-	12 848	-
3,55 - 7,07%	7 875	4 542	-	12 417	-
7,07 - 14,07%	3 170	3 378	-	6 548	-
14,07 - 99,99%	164	1 186	-	1 350	-
100%	-	-	4 009	4 009	55
brak ratingu wewnętrznego	370	35	-	405	-
KREDYTY KONSUMPCYJNE	23 501	2 983	1 760	28 244	50
0,00 - 0,45%	5 069	51	-	5 120	-
0,45 - 0,90%	6 315	103	-	6 418	-
0,90 - 1,78%	5 354	311	-	5 665	-
1,78 - 3,55%	3 384	484	-	3 868	-
3,55 - 7,07%	1 804	526	-	2 330	1
7,07 - 14,07%	795	506	-	1 301	1
14,07 - 99,99%	225	949	-	1 174	2
100%	-	-	1 760	1 760	45
brak ratingu wewnętrznego	555	53	-	608	1
Razem	179 719	26 474	7 517	213 710	192

¹ Pozycja dotyczy głównie portfela Wspólnot i Spółdzielni Mieszkaniowych.

RYZIKO KREDYTOWE EKSPOZYCJI WEDŁUG PARAMETRU PD 31.12.2021	Wartość bilansowa brutto				
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	RAZEM	POCI
KREDYTY NA NIERUCHOMOŚCI	82 979	13 011	1 911	97 901	80
0,00 - 0,02%	5 717	15	-	5 732	-
0,02 - 0,07%	27 753	362	-	28 115	-
0,07 - 0,11%	12 361	511	-	12 872	-
0,11 - 0,18%	12 948	1 273	2	14 223	2
0,18 - 0,45%	15 285	4 258	4	19 547	4
0,45 - 1,78%	4 843	4 068	8	8 919	8
1,78 - 99,99%	238	2 516	9	2 763	9
100%	-	-	1 888	1 888	57
brak ratingu wewnętrznego	3 834	8	-	3 842	-
KREDYTY GOSPODARCZE	65 344	13 969	4 502	83 815	45
0,00 - 0,45%	29 653	123	-	29 776	-
0,45 - 0,90%	7 314	1 749	-	9 063	-
0,90 - 1,78%	9 626	746	-	10 372	-
1,78 - 3,55%	7 061	1 876	-	8 937	-
3,55 - 7,07%	7 381	5 752	-	13 133	-
7,07 - 14,07%	3 593	2 415	-	6 008	-
14,07 - 99,99%	157	1 239	-	1 396	-
100%	-	-	4 502	4 502	45
brak ratingu wewnętrznego	559	69	-	628	-
KREDYTY KONSUMPCYJNE	22 334	3 142	1 583	27 059	45
0,00 - 0,45%	7 605	171	-	7 776	-
0,45 - 0,90%	5 839	222	-	6 061	-
0,90 - 1,78%	4 405	432	-	4 837	-
1,78 - 3,55%	2 704	608	-	3 312	-
3,55 - 7,07%	1 059	579	-	1 638	-
7,07 - 14,07%	355	396	-	751	-
14,07 - 99,99%	80	679	1	760	1
100%	-	-	1 582	1 582	44
brak ratingu wewnętrznego	287	55	-	342	-
Razem	170 657	30 122	7 996	208 775	170

• JAKOŚĆ PORTFELA OBJĘTEGO MODELEM RATINGOWYM DLA ZOBOWIĄZAŃ POZABILANSOWYCH

RYZYSKO KREDYTOWE EKSPozyCJI WEDŁUG PARAMETRU PD 31.12.2022	Wartość bilansowa brutto				
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	RAZEM	POCI
ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE					
0,00 - 0,45%	23 859	1 294	-	25 153	-
0,45 - 0,90%	12 667	98	-	12 765	-
0,90 - 1,78%	10 593	819	-	11 412	-
1,78 - 3,55%	8 598	1 401	-	9 999	-
3,55 - 7,07%	5 872	1 453	-	7 325	-
7,07 - 14,07%	2 542	2 323	-	4 865	-
14,07 - 99,99%	27	131	-	158	-
100%	-	-	812	812	289
brak ratingu wewnętrznego	21 142	1 229	-	22 371	-
Razem	85 300	8 748	812	94 860	289

¹ Pozycja dotyczy głównie ekspozycji wobec Skarbu Państwa oraz linii kredytowych dla transakcji pochodnych.

RYZYSKO KREDYTOWE EKSPozyCJI WEDŁUG PARAMETRU PD 31.12.2021	Wartość bilansowa brutto				
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	RAZEM	POCI
ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE					
0,00 - 0,45%	21 981	124	-	22 105	-
0,45 - 0,90%	8 203	1 504	-	9 707	-
0,90 - 1,78%	9 722	563	-	10 285	-
1,78 - 3,55%	7 494	981	-	8 475	-
3,55 - 7,07%	7 136	2 184	-	9 320	-
7,07 - 14,07%	2 506	3 655	-	6 161	-
14,07 - 99,99%	36	109	-	145	-
100%	-	-	568	568	59
brak ratingu wewnętrznego	18 393	1 355	-	19 748	-
Razem	75 471	10 475	568	86 514	59

• JAKOŚĆ PORTFELA OBJĘTEGO MODELEM RATINGOWYM DLA NALEŻNOŚCI OD BANKÓW

RYZYSKO KREDYTOWE EKSPozyCJI WEDŁUG PARAMETRU PD 31.12.2022	Wartość bilansowa brutto				
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	RAZEM	POCI
NALEŻNOŚCI OD BANKÓW					
RATINGI ZEWNĘTRZNE	19 458	-	-	19 458	-
AAA	700	-	-	700	-
AA	3 926	-	-	3 926	-
A	14 756	-	-	14 756	-
BBB	70	-	-	70	-
BB	4	-	-	4	-
B	2	-	-	2	-
RAZEM	19 458	-	-	19 458	-

RYZYO KREDYTOWE EKSPZYCJI WEDŁUG PARAMETRU PD 31.12.2021		Wartość bilansowa brutto				
NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	Faza 1	Faza 2	Faza 3	RAZEM	POCI	
RATINGI ZEWNĘTRZNE	14 311	-	-	14 311	-	
AA	303	-	-	303	-	
A	13 596	-	-	13 596	-	
BBB	394	-	-	394	-	
BB	18	-	-	18	-	
RAZEM	14 311	-	-	14 311	-	

• JAKOŚĆ PORTFELA OBJĘTEGO MODELEM RATINGOWYM DLA DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

RYZYO KREDYTOWE EKSPZYCJI WEDŁUG PARAMETRU PD 31.12.2022		Wartość bilansowa brutto				
DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	RAZEM	POCI	
RATINGI ZEWNĘTRZNE	103 039	-	-	103 039	-	
AAA	5 715	-	-	5 715	-	
AA	41	-	-	41	-	
A	95 742	-	-	95 742	-	
BBB	205	-	-	205	-	
BB	1 336	-	-	1 336	-	
RATINGI WEWNĘTRZNE	26 255	338	374	26 967	359	
0,00-0,45%	25 083	-	-	25 083	-	
0,45-0,90%	720	2	-	722	-	
0,90-1,78%	62	76	-	138	-	
1,78-3,55%	202	-	-	202	-	
3,55-7,07%	188	113	-	301	-	
7,07-14,07%	-	147	-	147	-	
100,00%	-	-	374	374	359	
brak ratingu wewnętrznego	169	-	-	169	-	
RAZEM	129 463	338	374	130 175	359	

RYZIKO KREDYTOWE EKSPOZYCJI WEDŁUG PARAMETRU PD 31.12.2021					
Wartość bilansowa brutto					
DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE	Faza 1	Faza 2	Faza 3	RAZEM	POCI
RATINGI ZEWNĘTRZNE	103 917	-	-	103 917	-
AAA	3 654	-	-	3 654	-
AA	42	-	-	42	-
A	97 945	-	-	97 945	-
BBB	1 002	-	-	1 002	-
BB	1 274	-	-	1 274	-
RATINGI WEWNĘTRZNE	24 078	446	397	24 921	380
0,00-0,45%	22 224	-	-	22 224	-
0,45-0,90%	1 469	101	-	1 570	-
0,90-1,78%	146	-	-	146	-
1,78-3,55%	211	83	-	294	-
3,55-7,07%	13	100	-	113	-
7,07-14,07%	15	162	-	177	-
100,00%	-	-	397	397	380
brak ratingu wewnętrznego	966	-	-	966	-
RAZEM	128 961	446	397	129 804	380

55. KOMPENSOWANIE AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH

Bank zawiera porozumienia dotyczące kompensowania, czyli umowy ISDA (International Swaps and Derivatives Association Master Agreements) oraz GMRA (Global Master Repurchase Agreement), które umożliwiają kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych (końcowe potrącenie i rozliczenie transakcji, tzw. close out netting) w przypadku zaistnienia przypadku naruszenia w stosunku do którejś ze stron umowy. Umowy te mają szczególne znaczenie dla ograniczania ryzyka związanego z instrumentami pochodnymi, gdyż umożliwiają kompensowanie zarówno wymagalnych (redukcja ryzyka rozliczeniowego), jak i niewymagalnych zobowiązań stron (redukcja ryzyka przedrozliczeniowego). Umowy te nie spełniają jednak wymogów określonych w MSR 32, gdyż tytuł kompensaty uwarunkowany jest wystąpieniem określonego zdarzenia w przeszłości (przypadki naruszenia).

Dodatковым zabezpieczeniem ekspozycji wynikającej z instrumentów pochodnych są depozyty zabezpieczające składane przez kontrahentów w ramach realizacji umów CSA (Credit Support Annex).

KOMPENSOWANIE AKTYWA	Razem aktywa finansowe	Instrumenty pochodne	Transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży
31.12.2022			
Kwoty brutto ujętych aktywów finansowych	13 973	13 966	7
Kwoty brutto zobowiązań finansowych, które są kompensowane	(4)	(4)	-
Wartość netto aktywów finansowych wykazywanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	13 969	13 962	7
Kwoty objęte egzekwowalnym porozumieniem ramowym lub podobnym porozumieniem dotyczącym kompensowania, w tym związane z:	1 628	1 628	-
(i) ujętymi instrumentami finansowymi, które nie spełniają kryteriów kompensowania	912	912	-
(ii) zabezpieczeniami finansowymi (w tym gotówkowymi)	716	716	-
Kwota netto	12 341	12 334	7

KOMPENSOWANIE ZOBOWIĄZANIA	Razem zobowiązania finansowe	Instrumenty pochodne	Transakcje z przyrzeczeniem odkupu
31.12.2022			
Kwoty brutto ujętych zobowiązań finansowych	20 733	20 733	-
Kwoty brutto aktywów finansowych, które są kompensowane zgodnie z kryteriami określonymi w § 42 MSR 32	(4)	(4)	-
Wartość netto zobowiązań finansowych wykazywanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	20 729	20 729	-
Kwoty objęte egzekwowalnym porozumieniem ramowym lub podobnym porozumieniem dotyczącym kompensowania, w tym związane z:	2 978	2 978	-
(i) ujętymi instrumentami finansowymi, które nie spełniają kryteriów kompensowania	912	912	-
(ii) zabezpieczeniami finansowymi (w tym gotówkowymi)	2 066	2 066	-
Kwota netto	17 751	17 751	-

KOMPENSOWANIE AKTYWA	Razem aktywa finansowe	Instrumenty pochodne	Transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży
31.12.2021			
Kwoty brutto ujętych aktywów finansowych	11 471	11 471	-
Kwoty brutto zobowiązań finansowych, które są kompensowane	(1)	(1)	-
Wartość netto aktywów finansowych wykazywanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	11 470	11 470	-
Kwoty objęte egzekwowalnym porozumieniem ramowym lub podobnym porozumieniem dotyczącym kompensowania, w tym związane z:	2 631	2 631	-
(i) ujętymi instrumentami finansowymi, które nie spełniają kryteriów kompensowania	1 104	1 104	-
(ii) zabezpieczeniami finansowymi (w tym gotówkowymi)	1 527	1 527	-
Kwota netto	8 839	8 839	-

KOMPENSOWANIE ZOBOWIĄZANIA	Razem zobowiązania finansowe	Instrumenty pochodne	Transakcje z przyrzeczeniem odkupu
31.12.2021			
Kwoty brutto ujętych zobowiązań finansowych	16 378	16 329	49
Kwoty brutto aktywów finansowych, które są kompensowane	(1)	(1)	-
Wartość netto zobowiązań finansowych wykazywanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	16 377	16 328	49
Kwoty objęte egzekwowalnym porozumieniem ramowym lub podobnym porozumieniem dotyczącym kompensowania, w tym związane z:	2 631	2 631	-
(i) ujętymi instrumentami finansowymi, które nie spełniają kryteriów kompensowania	1 104	1 104	-
(ii) zabezpieczeniami finansowymi (w tym gotówkowymi)	1 527	1 527	-
Kwota netto	13 746	13 697	49

56. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KONCENTRACJI KREDYTOWEJ W BANKU

Bank definiuje ryzyko koncentracji kredytowej jako ryzyko wynikające z istotnego zaangażowania wobec pojedynczych klientów lub grup powiązanych klientów, których zdolność spłaty zadłużenia zależna jest od wspólnego czynnika ryzyka. Bank analizuje ryzyko koncentracji m.in. wobec:

- największych podmiotów (klientów),
- największych grup powiązanych klientów,
- branż,

- regionów geograficznych,
- walut,
- ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie.

- **CEL ZARZĄDZANIA**

Celem zarządzania ryzykiem koncentracji jest zapewnienie bezpiecznej struktury portfela kredytowego poprzez ograniczanie zagrożeń wynikających z nadmiernych koncentracji z tytułu ekspozycji, charakteryzujących się potencjałem do generowania istotnych strat w Banku.

- **POMIAR I OCENA RYZYKA KONCENTRACJI**

Bank dokonuje pomiaru i oceny ryzyka koncentracji przez badanie rzeczywistego łącznego zaangażowania wobec klienta lub grupy powiązanych klientów oraz rzeczywistego łącznego zaangażowania w poszczególne grupy portfeli kredytowych.

Rzeczywiste zaangażowanie Banku jest rozumiane zgodnie z definicją ekspozycji określonej w rozporządzeniu CRR, która oznacza wszystkie pozycje aktywów lub pozycje pozabilansowe, w tym ekspozycje w portfelach bankowym i handlowym oraz pośrednie ekspozycje wynikające ze stosowanych zabezpieczeń.

Identyfikacja ryzyka koncentracji polega na rozpoznaniu czynników, które mogą wpływać na jego powstanie lub zmianę wysokości zaangażowania Banku, w tym potencjalnych czynników ryzyka wynikających np. z planowanej działalności Banku. W procesie identyfikacji ryzyka koncentracji Bank:

- rozpoznaje i aktualizuje strukturę grupy powiązanych klientów,
- agreguje ekspozycje wobec klienta lub grup klientów powiązanych,
- stosuje wyłączenia spod regulacyjnych limitów dużych ekspozycji, w zakresie zgodnym z Rozporządzeniem CRR.

Poziom tolerancji Banku na ryzyko koncentracji określają:

- zewnętrzne limity nadzorcze wynikające z art. 395 rozporządzenia CRR oraz z art. 79a Prawa bankowego,
- wewnętrzne limity Banku:
 - strategiczne limity tolerancji na ryzyko koncentracji,
 - limity określające poziom tolerancji na ryzyko koncentracji.

W pomiarze ryzyka koncentracji Bank wykorzystuje w szczególności:

- wskaźnik koncentracji zaangażowania Banku wobec klienta lub grup powiązanych klientów w relacji do wartości kapitału Tier 1 Banku;
- wskaźnik koncentracji branżowej i geograficznej wskazujący udział grup o najwyższym zaangażowaniu/liczebności w portfelu kredytowym Banku,
- współczynnik Giniego,
- graficzne miary koncentracji portfela (krzywa koncentracji Lorenza).

W ramach pomiaru ryzyka koncentracji i oceny wpływu czynników z otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego Banku na ryzyko koncentracji przeprowadza testy warunków skrajnych na ryzyko koncentracji podmiotowej dużych ekspozycji.

- **MONITOROWANIE I PROGNOZOWANIE RYZYKA KONCENTRACJI**

Bank monitoruje ryzyko koncentracji na poziomie:

- jednostkowym poprzez weryfikację wskaźnika koncentracji zaangażowań wobec klienta lub grupy klientów powiązanych każdorazowo przed wystąpieniem z wnioskiem o podjęcie decyzji o udzielenie finansowania albo zwiększenie kwoty zaangażowania oraz przed podjęciem innych działań powodujących zwiększenie zaangażowania Banku z innych tytułów,
- systemowym, poprzez:
 - codzienną kontrolę przestrzegania zewnętrznego limitu koncentracji oraz identyfikację dużych ekspozycji,

- miesięczną kontrolę limitu wynikającego z art. 79a Prawa bankowego,
- miesięczną lub kwartalną kontrolę przestrzegania wewnętrznych limitów Banku na ryzyko koncentracji,
- monitorowanie wskaźników wczesnego ostrzeżenia w zakresie koncentracji,
- miesięczne lub kwartalne monitorowanie i ocenę ryzyka koncentracji na poziomie portfelowym.

Bank prognozuje zmiany poziomu ryzyka koncentracji w ramach analiz i przeglądu limitów wewnętrznych i polityki zarządzania ryzykiem koncentracji oraz w procesie przeprowadzania testów warunków skrajnych na ryzyko koncentracji.

Bank przeprowadza testy warunków skrajnych badające np. wpływ czynników makroekonomicznych na indywidualne koncentracje, wpływ skutków decyzji innych uczestników rynku finansowego, decyzji o fuzji klientów, zależności od innych ryzyk, np. od ryzyka walutowego, które mogą przyczynić się do materializacji ryzyka koncentracji oraz wpływ innych czynników z otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego na ryzyko koncentracji.

Ryzyko koncentracji jest elementem kompleksowych testów warunków skrajnych, które umożliwiają ocenę prognozowanego wpływu skorelowanych ze sobą czynników ryzyka kredytowego, stopy procentowej, walutowego, operacyjnego, płynności i ryzyka koncentracji na poziom oczekiwanej straty kredytowej Banku.

• **RAPORTOWANIE RYZYKA KONCENTRACJI**

Raporty dotyczące ryzyka koncentracji opracowywane są w trybie dziennym, miesięcznym oraz kwartalnym.

Raportowanie ryzyka koncentracji obejmuje cykliczne informowanie – w okresach miesięcznych lub kwartalnych – właściwych organów Banku o skali narażenia na ryzyko koncentracji, które w efekcie może doprowadzić do istotnej zmiany profilu ryzyka Banku, w tym w szczególności w zakresie:

- wykorzystania limitów określających apetyt na ryzyko i ich ewentualnych przekroczeniach,
- wskaźników wczesnego ostrzeżenia,
- wyników analizy testów warunków skrajnych,
- portfelowego ryzyka koncentracji oraz koncentracji największych zaangażowań Banku i przestrzegania norm koncentracji wynikających z ustawy Prawo bankowe.

• **DZIAŁANIA ZARZĄDCZE DOTYCZĄCE RYZYKA KONCENTRACJI**

Celem działań zarządczych jest kształtowanie i optymalizacja procesu zarządzania ryzykiem koncentracji oraz poziomu ryzyka koncentracji w Banku (zapobieganie nadmiernym koncentracjom).

Działania zarządcze obejmują w szczególności:

- wydawanie przepisów wewnętrznych Banku regulujących proces zarządzania ryzykiem koncentracji, wskazujących poziom tolerancji na ryzyko koncentracji, ustalających wysokości limitów i wartości progowych,
- wydawanie zaleceń, wytycznych postępowania, wyjaśnień i interpretacji przepisów wewnętrznych,
- podejmowanie decyzji dotyczących akceptowalnego poziomu ryzyka koncentracji, w tym w szczególności decyzji ustalających wartości progowe limitów odwzorowujących apetyt na ryzyko koncentracji,
- opracowywanie i udoskonalenie narzędzi umożliwiających utrzymanie poziomu ryzyka koncentracji w granicach akceptowanych przez Bank,
- opracowywanie i udoskonalanie metod oceny ryzyka koncentracji uwzględniających zmienność sytuacji makroekonomicznej, w tym kryzysy na rynkach zagranicznych i krajowym oraz zmienność otoczenia regulacyjnego,
- rozwijanie i doskonalenie narzędzi informatycznego wsparcia zarządzania ryzykiem koncentracji.

• **PRZEWIDYWANY WPŁYW ZMIAN REGULACYJNYCH NA KONCENTRACJĘ ZAANGAŻOWANIA BANKU W 2023**

Bank przewiduje wzrost poziomu koncentracji zaangażowań w związku z art. 500a rozporządzenia CRR, który określa możliwość zastosowania wagi ryzyka 0% dla ekspozycji wobec Skarbu Państwa w walucie denominowanej lub krajowej innego państwa członkowskiego jedynie do końca 2022 (waga ryzyka 0% umożliwia wyłączenie ekspozycji spod limitu koncentracji).

• **KONCENTRACJA WOBEC NAJWIĘKSZYCH PODMIOTÓW (KLIENTÓW)**

Ustawa Prawo bankowe określa limity maksymalnego zaangażowania Banku. Ryzyko koncentracji zaangażowań wobec pojedynczych klientów oraz grup powiązanych klientów monitorowane jest zgodnie z rozporządzeniem CRR, zgodnie z którym Bank nie przyjmuje na siebie ekspozycji wobec klienta lub grupy powiązanych klientów, której wartość przekracza 25% wartości kapitału Tier 1 Banku.

Na 31 grudnia 2022 roku oraz 31 grudnia 2021 roku limity koncentracji nie były przekroczone. Na 31 grudnia 2022 roku największe zaangażowanie wobec pojedynczego podmiotu wyniosło 60,07%¹ kapitału Tier 1 Banku (na 31 grudnia 2021 roku 52,60%¹ kapitału Tier 1 Banku).

Zaangażowanie Banku wobec 20 największych klientów niebędących bankiem²:

31.12.2022				31.12.2021			
Lp.	Zaangażowanie kredytowe obejmuje kredyty, pożyczki, skupione wierzytelności, dyskonto weksli, zrealizowane gwarancje, należne odsetki oraz zaangażowanie pozabilansowe i kapitałowe	Udział w portfelu kredytowym, który obejmuje zaangażowania pozabilansowe oraz kapitałowe	Wskaźnik koncentracji Relacja zaangażowanie do wartości kapitału Tier 1 Banku	Lp.	Zaangażowanie kredytowe obejmuje kredyty, pożyczki, skupione wierzytelności, dyskonto weksli, zrealizowane gwarancje, należne odsetki oraz zaangażowanie pozabilansowe i kapitałowe	Udział w portfelu kredytowym, który obejmuje zaangażowania pozabilansowe oraz kapitałowe	Wskaźnik koncentracji Relacja zaangażowanie do wartości kapitału Tier 1 Banku
1 ¹	20 910	5,90%	60,07%	1 ¹	19 187	5,61%	52,60%
2 ¹	16 128	4,55%	46,33%	2 ¹	16 367	4,78%	44,87%
3	4 699	1,33%	13,50%	3	5 939	1,74%	16,28%
4 ¹	4 531	1,28%	13,02%	4 ¹	3 531	1,03%	9,68%
5 ¹	3 676	1,04%	10,56%	5	2 606	0,76%	7,15%
6	2 756	0,78%	7,92%	6	2 453	0,72%	6,73%
7	2 453	0,69%	7,05%	7	2 377	0,69%	6,52%
8 ¹	2 292	0,65%	6,59%	8	1 984	0,58%	5,44%
9	2 164	0,61%	6,22%	9	1 774	0,52%	4,86%
10	1 928	0,54%	5,54%	10 ¹	1 750	0,51%	4,80%
11	1 775	0,50%	5,10%	11	1 549	0,45%	4,25%
12	1 657	0,47%	4,76%	12	1 538	0,45%	4,22%
13 ¹	1 618	0,46%	4,65%	13	1 485	0,43%	4,07%
14	1 595	0,45%	4,58%	14	1 436	0,42%	3,94%
15	1 462	0,41%	4,20%	15	1 340	0,39%	3,68%
16	1 374	0,39%	3,95%	16	1 207	0,35%	3,31%
17	1 326	0,37%	3,81%	17	1 167	0,34%	3,20%
18	1 296	0,37%	3,72%	18	1 115	0,33%	3,06%
19	1 237	0,35%	3,55%	19	1 056	0,31%	2,90%
20	1 134	0,32%	3,26%	20	1 015	0,30%	2,78%
Razem	76 009	21,46%	218,35%	Razem	70 877	20,71%	194,32%

¹ zaangażowanie wyłączone lub częściowo wyłączone spod limitu koncentracji zaangażowań na mocy rozporządzenia CRR.

² zaangażowanie pozabilansowe uwzględnia zobowiązanie wynikające z transakcji pochodnych w kwocie równej ich ekwiwalentowi bilansowemu.

• **KONCENTRACJA WOBEC NAJWIĘKSZYCH GRUP POWIĄZANYCH KLIENTÓW**

Największa koncentracja zaangażowania Banku w grupę powiązanych klientów wynosiła 7,84% portfela kredytowego Banku (na 31 grudnia 2021 roku 7,17%).

Na 31 grudnia 2022 roku i 31 grudnia 2021 roku największa koncentracja zaangażowania Banku wyniosła odpowiednio: 79,77%¹ kapitału Tier 1 Banku i 67,22%¹ kapitału Tier 1 Banku.

Zaangażowanie Banku² wobec 5 największych grup powiązanych klientów³:

31.12.2022				31.12.2021			
Lp.	Zaangażowanie kredytowe obejmuje kredyty, pożyczki, skupione wierzytelności, dyskonto weksli, zrealizowane gwarancje, należne odsetki oraz zaangażowanie pozabilansowe i kapitałowe	Udział w portfelu kredytowym, który obejmuje zaangażowania pozabilansowe oraz kapitałowe	Wskaźnik koncentracji Relacja zaangażowanie do wartości kapitału Tier 1 Banku	Lp.	Zaangażowanie kredytowe obejmuje kredyty, pożyczki, skupione wierzytelności, dyskonto weksli, zrealizowane gwarancje, należne odsetki oraz zaangażowanie pozabilansowe i kapitałowe	Udział w portfelu kredytowym, który obejmuje zaangażowania pozabilansowe oraz kapitałowe	Wskaźnik koncentracji Relacja zaangażowania do wartości kapitału Tier 1 Banku
1 ¹	27 769	7,84%	79,77%	1 ¹	24 518	7,17%	67,22%
2 ¹	17 134	4,84%	49,22%	2 ¹	17 242	5,04%	47,27%
3	5 798	1,64%	16,66%	3	6 286	1,84%	17,23%
4 ¹	3 688	1,04%	10,59%	4	2 977	0,87%	8,16%
5	2 855	0,81%	8,20%	5	2 842	0,83%	7,79%
Razem	57 244	16,17%	164,44%	Razem	53 865	15,75%	147,68%

¹ zaangażowanie częściowo wyłączone spod limitu koncentracji zaangażowań na mocy rozporządzenia CRR

² zaangażowanie pozabilansowe uwzględnia zobowiązanie wynikające z transakcji pochodnych w kwocie równej ich ekwiwalentowi bilansowemu.

³ zestawienie nie uwzględnia ekspozycji wobec Skarbu Państwa (informacja dotyczy grup, w których Skarb Państwa sprawuje kontrolę)

• **KONCENTRACJA WOBEC SEKCJI BRANŻOWYCH**

W strukturze zaangażowania branżowego Banku dominują podmioty działające w sekcji „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa” oraz „Przetwórstwo przemysłowe”. Zaangażowanie Banku w te branże stanowi ponad 40,1% całego portfela branżowego.

KONCENTRACJA SEKCJI BRANŻOWYCH					
SEKCJA	NAZWA SEKCJI	31.12.2022		31.12.2021	
		ZAANGAŻOWANIE	LICZBA PODMIOTÓW	ZAANGAŻOWANIE	LICZBA PODMIOTÓW
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	22,44	1,29	25,11	1,48
C	Przetwórstwo przemysłowe	17,64	9,63	16,58	9,69
O	Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	11,76	3,17	13,08	3,28
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów	11,47	21,18	10,66	21,50
L	Działalność związana z obsługą nieruchomości	11,32	20,02	11,56	21,22
Pozostałe zaangażowania		25,37	44,71	23,01	42,83
Razem		100,00	100,00	100,00	100,00

- KONCENTRACJA WOBEC REGIONÓW GEOGRAFICZNYCH**

Portfel kredytowy Banku jest zdywersyfikowany pod względem koncentracji geograficznej.

Struktura portfela kredytowego według regionów geograficznych różni się w Banku ze względu na obszar klienta Banku – odrębna jest dla Obszaru Klienta Detalicznego, odrębna dla Klienta Instytucjonalnego.

W 2022 roku, największa koncentracja portfela kredytowego ORD występuje w regionie warszawskim i katowickim - regiony te koncentrują 27,4% portfela ORD (na 31 grudnia 2021 roku: 27,5%).

KONCENTRACJA GEOGRAFICZNA RYZYKA KREDYTOWEGO W OBSZARZE KLIENTA DETALICZNEGO (%)	31.12.2022	31.12.2021
Warszawski	16,16	16,40
Katowicki	11,29	11,09
Poznański	10,47	10,46
Krakowski	8,42	8,44
Łódzki	8,90	8,95
Wrocławski	10,84	10,72
Gdański	10,17	10,30
Lubelski	7,25	7,26
Białostocki	6,56	6,58
Szczeciński	8,46	8,43
Centrala	0,79	0,77
Pozostałe	0,69	0,60
Razem	100,00	100,00

W 2022 roku największa koncentracja portfela kredytowego portfela Klienta Instytucjonalnego występuje w makroregionie centralnym – 44,2% portfela OKI (na 31 grudnia 2021 roku: 44,5%).

KONCENTRACJA GEOGRAFICZNA RYZYKA KREDYTOWEGO W OBSZARZE KLIENTA INSTYTUCJONALNEGO (%)	31.12.2022	31.12.2021
centrala	4,56	6,58
makroregion centralny	44,16	44,50
makroregion północny	8,73	7,62
makroregion zachodni	10,56	11,01
makroregion południowy	10,08	9,10
makroregion południowo-wschodni	9,03	9,57
makroregion północno-wschodni	3,63	3,70
makroregion południowo-zachodni	6,54	6,10
pozostałe	0,16	-
zagranica	2,55	1,82
Razem	100,00	100,00

- KONCENTRACJA WALUTOWA RYZYKA KREDYTOWEGO**

Na 31 grudnia 2022 roku udział ekspozycji w walutach wymienialnych innych niż PLN w całym portfelu Banku wyniósł 16,96% (na 31 grudnia 2021 roku: 16,59%).

Największą część zaangażowania walutowego Banku stanowią ekspozycje w EUR, ich udział w portfelu walutowym Banku stanowił na koniec 2022 roku 68,5% (na 31 grudnia 2021 roku: 55,1%). Obserwowany jest systematyczny spadek kredytów w CHF, głównie jako efekt działania Banku związanego z zawieraniem umów z klientami posiadającymi kredyty mieszkaniowe w tej walucie. Udział kredytów w CHF w portfelu kredytowym Banku wyniósł na koniec 2022 roku 4,2% (na 31 grudnia 2021 roku: 5,9%).

KONCENTRACJA WALUTOWA RYZYKA KREDYTOWEGO (%)	31.12.2022	31.12.2021
PLN	83,04	83,41
Waluty obce, w tym:	16,96	16,59
CHF	4,19	5,94
EUR	11,62	9,15
USD	1,12	1,44
UAH	0,01	0,01
GBP	-	-
Inne	0,02	0,05
Razem	100,00	100,00

• **INNE RODZAJE KONCENTRACJI**

Bank analizuje strukturę portfela kredytów mieszkaniowych względem poziomów LTV. Na koniec 2022 roku, największa koncentracja występuje w przedziale LTV 0%-40% (w 2021 roku, największa koncentracja występuje w przedziale LTV 41% - 60%).

STRUKTURA PORTFELA KREDYTÓW MIESZKANIOWYCH BANKU WEDŁUG LTV	31.12.2022	31.12.2021
0% - 40%	41,36	32,15
41%-60%	39,84	40,68
61% - 80%	16,23	23,31
81% - 90%	1,94	2,98
91% - 100%	0,27	0,48
powyżej 100%	0,36	0,40
Razem	100,00	100,00

	31.12.2022	31.12.2021
średnie LTV dla portfela kredytów w CHF	47,27	51,23
średnie LTV dla całego portfela	45,57	50,52

57. ZABEZPIECZENIA

W okresie zakończonym 31 grudnia 2021 roku Bank nie dokonywał zmian w polityce dotyczącej zabezpieczeń.

Bank uwzględnia posiadane zabezpieczenia, spłaty ekspozycji kredytowych przy szacowaniu oczekiwanej straty kredytowej. W odniesieniu do ekspozycji indywidualnie znaczących, które spełniają przesłankę utraty wartości, przyszłe odzyski z zabezpieczeń szacowane są indywidualnie i uwzględnianie przy ustalaniu oczekiwanej straty, z wagą odpowiadającą ocenie prawdopodobieństwa realizacji scenariusza windykacyjnego. Wartość odzysków z zabezpieczeń szacowanych w ramach scenariusza windykacyjnego dla ekspozycji dotkniętych na dzień bilansowy utratą wartości wynosiła 981 milionów PLN (na 31 grudnia 2021 roku 866 milionów PLN).

Bank nie posiada ekspozycji, które ze względu na wartość zabezpieczenia nie zostały objęte odpisem na oczekiwane straty kredytowe.

Patrz również informacje w nocie „[ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KREDYTOWYM](#)”, „[STOSOWANIE TECHNIK OGRANICZENIA RYZYKA KREDYTOWEGO – ZABEZPIECZENIA](#)”.

Bank Polski

58. EKSPOZYCJA NA RYZYKO KREDYTOWE KONTRAHENTA

KONCENTRACJA RYZYKA KREDYTOWEGO – RYNEK MIĘDZYBANKOWYM I POZAHURTOWY – ZAANGAŻOWANIE NA DZIEŃ 31.12.2022*

Kontrahent	Kraj	Rating	Rynek międzybankowy - hurtowy			Rynek pozahurtowy		Środki na rachunkach NOSTRO i LORO	Razem
			Lokata (wartość nominalna)	Instrumenty pochodne (wycena rynkowa, w przypadku dodatniej bez uwzględnienia zabezpieczenia)	Papiery wartościowe (wartość nominalna)	Nominalna kwota zaangażowania bilansowego	Nominalna kwota zaangażowania pozabilansowego		
Kontrahent 1	Polska	A	-	30	7	5 484	7 735	14	13 270
Kontrahent 2	Polska	A	-	(32)	7 667	-	-	-	7 667
Kontrahent 3	Luksemburg	AAA	-	-	3 656	-	-	-	3 656
Kontrahent 4	Szwajcaria	AA	880	-	-	-	-	-	880
Kontrahent 5	Szwajcaria	AA	704	-	-	-	-	-	704
Kontrahent 6	Niemcy	AAA	694	-	-	-	-	-	694
Kontrahent 7	Szwajcaria	AA	593	-	-	-	-	-	593
Kontrahent 8	Francja	A	484	-	-	-	-	-	484
Kontrahent 9	Szwajcaria	AA	399	-	-	-	-	-	399
Kontrahent 10	Niemcy	AA	-	335	-	3	29	5	372
Kontrahent 11	Francja	A	-	353	-	-	-	-	353
Kontrahent 12	Ukraina	BRAK	-	-	-	-	339	-	339
Kontrahent 13	Szwajcaria	AA	300	-	-	-	-	-	300
Kontrahent 14	Polska	A	275	15	-	-	-	-	290
Kontrahent 15	Niemcy	BBB	-	260	-	-	-	-	260
Kontrahent 16	Stany Zjednoczone Ameryki Północnej	AA	-	-	-	4	11	192	207
Kontrahent 17	Polska	A	-	17	2	150	-	-	169
Kontrahent 18	Belgia	A	-	103	-	-	-	60	163
Kontrahent 19	Francja	A	-	42	-	-	-	91	133
Kontrahent 20	Niemcy	A	-	-	-	-	-	126	126

Bank Polski

KONCENTRACJA RYZYKA KREDYTOWEGO – RYNEK MIĘDZYBANKOWYM I POZAHURTOWY - ZAANGAŻOWANIE NA DZIEŃ 31.12.2021*

Kontrahent	Kraj	Rating	Rynek międzybankowy - hurtowy			Rynek pozahurtowy		Środki na rachunkach NOSTRO	Razem
			Lokata (wartość nominalna)	Instrumenty pochodne (wycena rynkowa, w przypadku dodatniej bez uwzględnienia zabezpieczenia)	Papiery wartościowe (wartość nominalna)	Nominalna kwota zaangażowania bilansowego	Nominalna kwota zaangażowania pozabilansowego		
Kontrahent 1	Polska	A	-	2	64	6 544	4 665	-	11 275
Kontrahent 2	Polska	A	-	5	7 668	-	-	-	7 673
Kontrahent 3	Luksemburg	AAA	-	-	3 656	-	-	-	3 656
Kontrahent 27	Niemcy	BBB	-	516	-	-	-	2	518
Kontrahent 10	Niemcy	AA	-	394	-	0,3	10	4	408
Kontrahent 12	Ukraina	BRAK	-	-	-	-	313	18	331
Kontrahent 15	Niemcy	BBB	-	245	-	-	-	-	245
Kontrahent 17	Polska	A	-	12	5	150	-	-	167
Kontrahent 25	Polska	BBB	155	4	3	-	-	-	162
Kontrahent 23	Francja	A	-	131	-	-	-	-	131
Kontrahent 14	Polska	A	70	58	-	-	-	-	128
Kontrahent 31	Wielka Brytania	BRAK	-	116	-	-	-	-	116
Kontrahent 11	Francja	A	-	109	-	-	-	-	109
Kontrahent 18	Belgia	A	-	75	-	-	-	20	95
Kontrahent 16	Stany Zjednoczone Ameryki Północnej	AA	-	5	-	3	12	66	86
Kontrahent 30	Norwegia	AA	-	84	-	-	-	-	84
Kontrahent 77	Federacja Rosyjska	BBB	-	-	-	-	-	79	79
Kontrahent 84	Francja	A	-	40	-	-	-	-	40
Kontrahent 39	Japonia	A	-	-	-	-	-	24	24
Kontrahent 10	Luksemburg	A	-	-	-	2	18	-	20

* Bez uwzględnienia zaangażowania wobec Skarbu Państwa i Narodowego Banku Polskiego

W celu ograniczenia ryzyka kredytowego transakcji pochodnych oraz transakcji na papierach wartościowych Bank zawiera z kontrahentami umowy ramowe (na standardzie ZBP, ISDA i ICMA). Umowy ramowe umożliwiają kompensację wzajemnych wymagalnych (redukcja ryzyka rozliczeniowego) oraz niewymagalnych zobowiązań stron (redukcja ryzyka przedrozliczeniowego) wynikających z transakcji, jak również skorzystanie z mechanizmu nettingu upadłościowego (close-out netting) w momencie rozwiązywania umowy ramowej na skutek wystąpienia przypadku naruszenia lub przypadku uzasadniającego rozwiązanie w stosunku do jednej lub dwóch stron umowy.

Dodatkowo Bank zawiera z kontrahentami umowy zabezpieczające (CSA – Credit Support Annex na standardzie ISDA lub Umowę zabezpieczającą według standardów ZBP), na podstawie których każda ze stron, po spełnieniu przesłanek określonych w tej umowie, zobowiązuje się do ustanowienia stosownego zabezpieczenia wraz z prawem do jego potrącenia. Wyjątek stanowią transakcje na instrumentach pochodnych zawierane pomiędzy podmiotami Grupy Kapitałowej: PKO Bank Polski SA i PKO Bank Hipoteczny SA, które zostały zwolnione z obowiązków nałożonych przez Rozporządzenie EMIR dotyczących wymiany zabezpieczeń.

Bank posiada dostęp do dwóch izb rozliczeniowych (CCP), za pośrednictwem których rozlicza określone w Rozporządzeniu EMIR transakcje pochodne na stopę procentową z wybranymi kontrahentami krajowymi i zagranicznymi.

Z dniem 1 września 2022 roku Bank wszedł w wymóg wymiany początkowych depozytów zabezpieczających (IM - Initial Margin), wynikający z Rozporządzenia EMIR. Wymóg dotyczy określonych typów transakcji pochodnych, nie rozliczanych w CCP, zawartych w lub po dacie 1 września 2022 roku z kontrahentami, którzy również weszli w wymóg. Początkowy depozyt zabezpieczający składany jest u depozytariusza przez dwie strony transakcji, w formie akceptowalnych papierów wartościowych, w momencie przekroczenia tzw. thresholdu IM (kwota, o którą obniżany jest wymóg IM). Do momentu przekroczenia thresholdu IM odbywa się monitorowanie wysokości wyliczonego wymogu IM. Bank podpisuje z kontrahentami dokumentację IM, opierającą się na standardzie ISDA.

59. PRAKTYKI FORBEARANCE

Bank jako forbearance traktuje działania mające na celu dokonanie uzgodnionych z dłużnikiem lub emitentem zmian warunków umowy wymuszonych jego trudną sytuacją finansową (działania restrukturyzacyjne wprowadzające udogodnienia, które w innym przypadku nie byłyby przyznane). Celem działań forbearance jest przywrócenie dłużnikowi lub emitentowi zdolności wywiązania się z zobowiązań wobec Banku oraz maksymalizacja efektywności zarządzania wierzytelnościami trudnymi, tj. uzyskanie możliwych najwyższych odzysków, przy jednoczesnym ograniczaniu do minimum ponoszonych w związku z tym kosztów.

Zmiany warunków spłaty dokonywane w ramach forbearance mogą dotyczyć:

- rozłożenia zadłużenia wymagalnego na raty,
- zmiany formuły spłaty (raty annuitetowe, raty malejące),
- wydłużenia okresu kredytowania,
- zmiany oprocentowania,
- zmiany wysokości marży,
- redukcji wierzytelności.

W wyniku zawarcia i terminowej obsługi umowy *forbearance* wierzytelność staje się wierzytelnością niewymagalną.

Udzielenie w ramach forbearance udogodnień uznawanych jako przesłanki utraty wartości skutkuje rozpoznaniem przesłanki utraty wartości i zaklasyfikowaniem ekspozycji kredytowej do portfela ekspozycji z utratą wartości.

Włączenie takich ekspozycji do portfela ekspozycji obsługiwanych (zaprzestanie rozpoznawania umowy forbearance jako przesłanki utraty wartości) następuje nie wcześniej niż po 12 miesiącach od wprowadzenia forbearance, o ile uregulowane zostaną przez klienta wszystkie zaległości w spłacie oraz co najmniej 6 rat wynikających z umownego harmonogramu, a aktualna sytuacja klienta nie stanowi w ocenie Banku zagrożenia dla wywiązania się przez niego z warunków umowy restrukturyzacyjnej (z wyjątkiem sytuacji, gdy forbearance obejmuje redukcję wierzytelności).

Ekspozycje przestają spełniać kryteria ekspozycji ze statusem forbearance, gdy spełnione są łącznie warunki:

- upłynęły przynajmniej 24 miesiące od włączenia ekspozycji forborne do portfela ekspozycji obsługiwanych (okres warunkowy),
- na koniec okresu warunkowego, o którym mowa powyżej, klient nie posiada zadłużenia przeterminowanego wobec Banku przekraczającego 30 dni,

- nastąpiła terminowa spłata przynajmniej 12 rat w docelowej wysokości.

Ekspozycje ze statusem forbearance są na bieżąco monitorowane. W całym okresie rozpoznawania statusu forbearance odpisy aktualizujący jest równy wysokości oczekiwanej straty w horyzoncie życia ekspozycji.

31.12.2022	Instrumenty, których warunki zostały zmienione	Refinansowane	Razem brutto	Odpisy aktualizujące	Razem netto
Ekspozycje obsługiwane					
Nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat:	12	-	12	-	12
kredyty konsumpcyjne	12	-	12	-	12
Wycenione do wartości godziwej przez inne dochody całkowite:	1	-	1	-	1
kredyty na nieruchomości	1	-	1	-	1
Wycenione według zamortyzowanego kosztu:	656	2	658	(48)	610
kredyty na nieruchomości	209	-	209	(12)	197
kredyty gospodarcze	344	2	346	(23)	323
kredyty konsumpcyjne	103	-	103	(13)	90
Razem ekspozycje obsługiwane	669	2	671	(48)	623
Ekspozycje nieobsługiwane					
Nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat:	74	-	74	-	74
kredyty konsumpcyjne	29	-	29	-	29
obligacje korporacyjne	45	-	45	-	45
Wycenione do wartości godziwej przez inne dochody całkowite:	377	-	377	2	379
kredyty na nieruchomości	3	-	3	-	3
obligacje korporacyjne	374	-	374	2	376
Wycenione według zamortyzowanego kosztu:	1 644	35	1 679	(796)	883
kredyty na nieruchomości	338	-	338	(244)	94
kredyty gospodarcze	1 179	34	1 213	(542)	671
kredyty konsumpcyjne	127	1	128	(10)	118
Razem ekspozycje nieobsługiwane	2 095	35	2 130	(794)	1 336
RAZEM ESKPOZYCJE OBJĘTE FOBREARANCE	2 764	37	2 801	(842)	1 959

31.12.2021	Instrumenty, których warunki zostały zmienione	Refinansowane	Razem brutto	Odpisy aktualizujące	Razem netto
Ekspozycje obsługiwane					
Nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat:	13	-	13	-	13
kredyty konsumpcyjne	13	-	13	-	13
Wycenione według zamortyzowanego kosztu:	703	1	704	(66)	638
kredyty na nieruchomości	263	-	263	(25)	238
kredyty gospodarcze	358	1	359	(27)	332
kredyty konsumpcyjne	82	-	82	(14)	68
Razem ekspozycje obsługiwane	716	1	717	(66)	651
Ekspozycje nieobsługiwane					
Nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat:	193	-	193	-	193
kredyty konsumpcyjne	39	-	39	-	39
obligacje korporacyjne	154	-	154	-	154
Wycenione do wartości godziwej przez inne dochody całkowite:	402	-	402	(52)	350
kredyty na nieruchomości	5	-	5	-	5
obligacje korporacyjne	397	-	397	(52)	345
Wycenione według zamortyzowanego kosztu:	2 169	47	2 216	(1 138)	1 078
kredyty na nieruchomości	452	-	452	(264)	188
kredyty gospodarcze	1 571	46	1 617	(852)	765
kredyty konsumpcyjne	146	1	147	(22)	125
Razem ekspozycje nieobsługiwane	2 764	47	2 811	(1 190)	1 621
RAZEM ESKPOZYCJE OBJĘTE FORBEARANCE	3 480	48	3 528	(1 256)	2 272

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM PODLEGAJĄCE FORBEARANCE	2022	2021
Kwota ujętych przychodów z tytułu odsetek związanych z kredytami i pożyczkami udzielonymi klientom, które podlegały forbearance	135	80

60. INFORMACJE O PAKIETOWEJ SPRZEDAŻY WIERZYTELNOŚCI

W 2022 roku Bank przeprowadził pakietowe sprzedaże (wierzytelności bilansowych i pozabilansowych) blisko 43 tysiące sztuk wierzytelności od klientów detalicznych oraz gospodarczych o zadłużeniu ogółem 1 351 milionów PLN (w 2021 roku 1 331 milionów PLN). Łączna wartość bilansowa rezerw na potencjalne roszczenia z tytułu sprzedaży wierzytelności na 31 grudnia 2022 roku wynosiła 4 miliony PLN (na 31 grudnia 2021 roku wynosiła 2 miliony PLN). W wyniku sprzedaży wierzytelności zostały przeniesione wszystkie ryzyka i korzyści, w związku z powyższym Bank zaprzestał ujmowania tych aktywów.

Bank nie otrzymał papierów wartościowych z tytułu powyższych transakcji.

61. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM WALUTOWYCH KREDYTÓW HIPOTECZNYCH DLA OSÓB PRYWATNYCH

Bank w sposób szczególny analizuje portfel walutowych kredytów hipotecznych dla osób prywatnych. Bank na bieżąco monitoruje jakość tego portfela i analizuje ryzyko pogorszenia się jakości tego portfela. Obecnie jakość portfela pozostaje na akceptowanym poziomie. Bank uwzględnia ryzyko walutowych kredytów hipotecznych dla osób prywatnych w zarządzaniu adekwatnością kapitałową i kapitałem własnym.

W opublikowanych 28 marca 2022 roku, 23 września 2022 roku i 9 grudnia 2022 roku komunikatach z posiedzeń Komitetu Stabilności Finansowej jako najistotniejsze źródło zagrożeń dla stabilności systemu finansowego identyfikowanych przez KSF pozostaje ryzyko prawne mieszkaniowych kredytów walutowych m.in. dlatego, że liczba spraw sądowych dotyczących tych kredytów nadal rośnie, a istotna część tych spraw kończy się unieważnieniem umów kredytowych. W opinii KSF rozstrzygnięcia prowadzące do unieważnienia umowy, a tym bardziej godzące w ekonomiczną logikę rozliczeń między stronami po takim unieważnieniu, nie są proporcjonalne w stosunku do skutków najczęściej kwestionowanych postanowień umownych, zakłócają funkcjonowanie podstawowych mechanizmów rynkowych oraz generują bardzo istotne obciążenia dla sektora bankowego. Może to w efekcie doprowadzić do istotnego osłabienia jego odporności, niosąc negatywne skutki dla deponentów i zdolności banków do dalszego finansowania rozwoju polskiej gospodarki. W ocenie KSF zasadne jest przypomnienie publicznie dostępnych stanowisk przedstawionych przez NBP oraz UKNF w związku z postępowaniem toczącym się przed Sądem Najwyższym. System prawny nie powinien abstrahować od zasad ekonomii i sprawiedliwości społecznej i w sposób nieuzasadniony prowadzić do uprzywilejowania kredytobiorców walutowych względem osób, które w tym samym czasie zdecydowały się na kredyt złotowy, np. chcąc uniknąć ryzyka walutowego. Podnoszona przez kredytobiorców abuzywność postanowień umownych nie może być wykorzystywana instrumentalnie dla unikania niekorzystnych skutków zawartej umowy, związanych z materializacją ryzyka kursowego. Zgodnie z zasadami gospodarki rynkowej, w tym zasadami odpłatności i ekwiwalentności świadczeń, udostępnieniu kapitału finansowego powinien odpowiadać obowiązek jego zwrotu oraz wynagrodzenie ze strony korzystającego z tego kapitału, przynajmniej w wysokości pokrywającej poniesione koszty. Zdaniem KSF rozwiązania polubowne (ugody z klientami) pozostają wartościową alternatywą dla sądowej drogi rozstrzygnięcia sporów.

KREDYTY I POŻYCZKI NA NIERUCHOMOŚCI DLA OSÓB PRYWATNYCH (BANKOWOŚĆ DETALICZNA I PRYWATNA) WEDŁUG WALUT	31.12.2022			31.12.2021		
	Brutto	odpis	netto	brutto	odpis	netto
w walutach lokalnych	74 481	(1 179)	73 302	76 566	(1 043)	75 523
PLN	74 481	(1 179)	73 302	76 566	(1 043)	75 523
w walutach obcych	11 634	(763)	10 871	15 610	(749)	14 861
CHF	9 353	(677)	8 676	13 100	(679)	12 421
EUR	2 243	(82)	2 161	2 469	(67)	2 402
USD	32	(4)	28	33	(3)	30
INNE	6	-	6	8	-	8
RAZEM	86 115	(1 942)	84 173	92 176	(1 792)	90 384

KREDYTY I POŻYCZKI NA NIERUCHOMOŚCI WALUTOWE UDZIELONE OSOBOM PRYWATNYM WEDŁUG DATY UDZIELENIA		INDEKSOWANE	DENOMINOWANE	Razem	INDEKSOWAN E	DENOMINOWANE	Razem
31.12.2022							
do 2002 roku	Wartość brutto	-	28	28	-	42	42
	Odpisy na straty kredytowe	-	(1)	(1)	-	(1)	(1)
	Wartość netto	-	27	27	-	41	41
	Liczba udzielonych kredytów (w sztukach)	-	2 737	2 737	-	3 930	3 930
od 2003 roku do 2006 roku	Wartość brutto	-	1 976	1 976	-	2 939	2 939
	Odpisy na straty kredytowe	-	(111)	(111)	-	(108)	(108)
	Wartość netto	-	1 865	1 865	-	2 831	2 831
	Liczba udzielonych kredytów (w sztukach)	-	30 771	30 771	-	37 734	37 734
od 2007 roku do 2009 roku	Wartość brutto	-	4 911	4 911	-	7 240	7 240
	Odpisy na straty kredytowe	-	(490)	(490)	-	(515)	(515)
	Wartość netto	-	4 421	4 421	-	6 725	6 725
	Liczba udzielonych kredytów (w sztukach)	-	35 811	35 811	-	45 782	45 782
od 2010 roku do 2012 roku	Wartość brutto	2 436	2 268	4 704	2 807	2 567	5 374
	Odpisy na straty kredytowe	(74)	(85)	(159)	(55)	(68)	(123)
	Wartość netto	2 362	2 183	4 545	2 752	2 499	5 251
	Liczba udzielonych kredytów (w sztukach)	8 741	10 344	19 085	9 739	11 208	20 947
od 2013 roku do 2016 roku	Wartość brutto	4	11	15	4	11	15
	Odpisy na straty kredytowe	-	(2)	(2)	-	(2)	(2)
	Wartość netto	4	9	13	4	9	13
	Liczba udzielonych kredytów (w sztukach)	18	34	52	18	37	55
Razem	Wartość brutto	2 440	9 194	11 634	2 811	12 799	15 610
	Odpisy na straty kredytowe	(74)	(689)	(763)	(55)	(694)	(749)
	Wartość netto	2 366	8 505	10 871	2 756	12 105	14 861
	Liczba udzielonych kredytów (w sztukach)	8 759	79 697	88 456	9 757	98 691	108 448

62. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM STOPY PROCENTOWEJ

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM STOPY PROCENTOWEJ

DEFINICJA

Ryzyko stopy procentowej to ryzyko poniesienia straty na pozycjach bilansowych i pozabilansowych Banku wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w wyniku zmian stóp procentowych na rynku.

CEL ZARZĄDZANIA

Ograniczanie ewentualnych strat z tytułu zmian rynkowych stóp procentowych do akceptowalnego poziomu poprzez odpowiednie kształtowanie struktury pozycji bilansowych i pozabilansowych.

IDENTYFIKACJA I POMIAR RYZYKA

Bank wykorzystuje takie miary ryzyka stopy procentowej jak: wrażliwość dochodu odsetkowego, wrażliwość wartości ekonomicznej, wartość zagrożona (VaR), testy warunków skrajnych i luki przeszacowań.

KONTROLA

Kontrola ryzyka stopy procentowej obejmuje ustalanie dostosowanych do skali i złożoności działalności Banku limitów i wartości progowych dotyczących ryzyka stopy procentowej, w szczególności strategicznych limitów tolerancji na ryzyko stopy procentowej.

PROGNOZOWANIE I MONITOROWANIE

Bank regularnie monitoruje:

- poziom miar ryzyka stopy procentowej,
- stopień wykorzystania strategicznych limitów tolerancji na ryzyko stopy procentowej,
- stopień wykorzystania wewnętrznych limitów i wartości progowych na ryzyko stopy procentowej.

RAPORTOWANIE

Raporty dotyczące ryzyka stopy procentowej opracowywane są w trybie dziennym, tygodniowym, miesięcznym oraz kwartalnym. Raporty zawierają informacje o ekspozycji na ryzyko stopy procentowej oraz informacje na temat wykorzystania limitów na to ryzyko. Odbiorcami raportów są przede wszystkim: KZAP, KR, Zarząd, Komitet ds. Ryzyka oraz Rada Nadzorcza.

DZIAŁANIA ZARZĄDCZE

Głównymi narzędziami zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku są:

- procedury dotyczące zarządzania ryzykiem stopy procentowej
- limity i wartości progowe na ryzyko stopy procentowej
- transakcje ograniczające wrażliwość dochodu odsetkowego lub wrażliwości wartości ekonomicznej.

W Banku zostały ustanowione limity i wartości progowe na ryzyko stopy procentowej m.in. na: wrażliwość dochodu odsetkowego, wrażliwość wartości ekonomicznej oraz straty.

INFORMACJE FINANSOWE

Ekspozycja Banku na ryzyko stopy procentowej kształtowała się na 31 grudnia 2022 roku i 31 grudnia 2021 roku w ramach przyjętych limitów. Bank był głównie narażony na ryzyko złotej stopy procentowej.

Bank stosuje podział na portfele z punktu widzenia zarządzania ryzykiem stopy procentowej:

- bankowy – obejmuje pozycje bilansowe oraz pozabilansowe niezaliczone do portfela handlowego, w szczególności pozycje wynikające z działalności podstawowej Banku, transakcje zawierane w celach inwestycyjnych i płynnościowych oraz ich transakcje zabezpieczające,
- handlowy - obejmuje operacje wykonywane na instrumentach finansowych w ramach działalności na rachunek własny i działalności klientowskiej.

Ekspozycja Banku na ryzyko stopy procentowej kształtowała się na 31 grudnia 2022 roku i 31 grudnia 2021 roku w ramach przyjętych limitów. Z uwagi na zasadę utrzymywania ryzyka stopy procentowej w portfelu handlowym na ograniczonym poziomie, ryzyko to generowane jest przede wszystkim przez pozycje portfela bankowego.

W celu ograniczania ryzyka stopy procentowej portfela bankowego, Bank wykorzystuje limity i wartości progowe, a także dokonuje transakcji ograniczających ryzyko na podstawie informacji o poziomie ryzyka (z wykorzystaniem miary wrażliwości dochodu odsetkowego, miary wrażliwości wartości ekonomicznej, analiz szokowych i luki przeszacowań) oraz planowanego rozwoju biznesu. W celu zabezpieczenia poziomu przyszłych przepływów pieniężnych oraz zmienności wartości godziwej wynikających z ryzyka zmian stóp procentowych, stosuje się zatwierdzone przez Zarząd Banku strategie zabezpieczające z wykorzystaniem transakcji IRS/CIRS w ramach rachunkowości zabezpieczeń, które opisane zostały w rozdziale 13.

PORTFEL BANKOWY

Bank, w celu monitorowania ryzyka stopy procentowej stosuje miary ryzyka stopy procentowej odzwierciedlające zidentyfikowane pięć głównych rodzajów ryzyka stopy procentowej:

- ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania,
- ryzyko krzywej dochodowości,
- ryzyko bazowe,
- ryzyko opcji klienta oraz,
- ryzyko spreadu kredytowego z tytułu działalności zaliczanej do portfela bankowego (CSRBB)
- **WRAŻLIWOŚĆ DOCHODU ODSETKOWEGO**

Wrażliwość dochodu odsetkowego na skokowe przesunięcie krzywej dochodowości określa potencjalny efekt finansowy tego przesunięcia wyrażony zmianą wysokości dochodu odsetkowego w danym horyzoncie czasowym. Zmiana ta wynika z niedopasowania terminów przeszacowań aktywów, pasywów oraz zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych (w szczególności instrumentów pochodnych) wrażliwych na zmiany stóp procentowych.

Wrażliwość dochodu odsetkowego w portfelu bankowym Banku na skokowe przesunięcie krzywej dochodowości o 100 p.b. w dół w horyzoncie jednego roku we wszystkich walutach przedstawia poniższa tabela:

NAZWA MIARY	31.12.2022	31.12.2021
Wrażliwość dochodu odsetkowego (mln PLN)	(712)	(824)

- **WRAŻLIWOŚĆ WARTOŚCI EKONOMICZNEJ**

Wrażliwość wartości ekonomicznej odzwierciedla zmianę wartości godziwej pozycji w portfelu w efekcie równoległego przesunięcia krzywych dochodowości o 100 p.b. w górę lub w dół (bardziej niekorzystny z wymienionych scenariuszy).

Poniższa tabela przedstawia miarę wrażliwości wartości ekonomicznej (BPV) portfela bankowego Banku we wszystkich walutach na 31 grudnia 2022 roku oraz na 31 grudnia 2021 roku:

NAZWA MIARY	31.12.2022	31.12.2021
Wrażliwość wartości ekonomicznej (mln PLN)	(886)	(1 317)

PORTFEL HANDLOWY

Bank w celu monitorowania ryzyka stopy procentowej w portfelu handlowym stosuje miarę wartości zagrożonej VaR.

- **WARTOŚĆ ZAGROŻONA**

Miara IR VaR to potencjalna wartość straty, która może wystąpić w normalnych warunkach rynkowych w określonym czasie (tzn. horyzoncie) oraz z założonym poziomem prawdopodobieństwa z tytułu zmian krzywych stóp procentowych.

IR VaR w portfelu handlowym Banku przedstawia poniższa tabela:

NAZWA MIARY	31.12.2022	31.12.2021
IR VaR 10 - dniowy przy poziomie ufności 99% (mln PLN):		
Wartość średnia	37	17
Wartość maksymalna	86	34
Wartość na koniec okresu	56	31

63. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM WALUTOWYM

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM WALUTOWYM

- DEFINICJA**

Ryzyko walutowe to ryzyko poniesienia straty z tytułu zmian kursów walutowych, generowane przez utrzymywanie otwartych pozycji walutowych w poszczególnych walutach.

- CEL ZARZĄDZANIA**

Ograniczanie ewentualnych strat z tytułu zmian kursów walut do akceptowalnego poziomu poprzez odpowiednie kształtowanie struktury walutowej pozycji bilansowych oraz pozabilansowych.

- IDENTYFIKACJA I POMIAR RYZYKA**

W Banku wykorzystywane są następujące miary ryzyka walutowego: wartość zagrożona (VaR) i testy warunków skrajnych.

- KONTROLA**

Kontrola ryzyka walutowego obejmuje ustalanie dostosowanych do skali i złożoności działalności Banku limitów i wartości progowych dotyczących ryzyka walutowego, w szczególności strategicznego limitu tolerancji na ryzyko walutowe.

- PROGNOZOWANIE I MONITOROWANIE**

Bank regularnie monitoruje:

- poziom miar ryzyka walutowego,
- stopień wykorzystania strategicznego limitu tolerancji na ryzyko walutowe,
- stopień wykorzystania wewnętrznych limitów i wartości progowych na ryzyko walutowe.

- RAPORTOWANIE**

Raporty dotyczące ryzyka walutowego opracowywane są w trybie dziennym, tygodniowym, miesięcznym oraz kwartalnym. Raporty zawierają informacje o ekspozycji na ryzyko walutowe oraz informacje na temat wykorzystania limitów na to ryzyko. Odbiorcami raportów są przede wszystkim: KZAP, KR, Zarząd, Komitet ds. Ryzyka oraz Rada Nadzorcza.

- DZIAŁANIA ZARZĄDCZE**

Głównymi narzędziami zarządzania ryzykiem walutowym w Banku są:

- procedury dotyczące zarządzania ryzykiem walutowym,
- limity i wartości progowe na ryzyko walutowe,
- określenie dopuszczalnych typów transakcji walutowych.

Bank ustanowił limity i wartości progowe na ryzyko walutowe m.in. na: pozycje walutowe, wartość zagrożoną obliczaną w horyzoncie 10-dniowym oraz stratę na rynku walutowym.

INFORMACJE FINANSOWE

- MIARY WRAŻLIWOŚCI**

Miara FX VaR to potencjalna wartość straty, która może wystąpić w normalnych warunkach rynkowych w określonym czasie (tzw. horyzoncie) oraz z założonym poziomem prawdopodobieństwa z tytułu zmian kursów walutowych.

Stress-testy służą do oszacowania straty w przypadku gwałtownych zmian na rynku walutowym, które nie są standardowo opisane za pomocą miar statystycznych.

FX VaR Banku, łącznie dla wszystkich walut przedstawia poniższa tabela:

NAZWA MIARY WRAŻLIWOŚCI	31.12.2022	31.12.2021
VaR 10 - dniowy przy poziomie ufności 99% (mln PLN)	128	3

• POZYCJA WALUTOWA

Wielkość pozycji walutowych w Banku prezentuje poniższa tabela:

POZYCJA WALUTOWA ¹	31.12.2022	31.12.2021
EUR	(70)	258
CHF	(1 625)	(44)
Pozostałe (Globalna Netto)	(18)	(88)

¹ Pozycje nie uwzględniają pozycji strukturalnych w UAH (461,8 mln PLN) oraz w EUR (23,5 mln PLN), na które Bank uzyskał zgodę KNF na wyłączenie z wyznaczania pozycji walutowych, nie wpływające na wynik Banku.

Wielkość pozycji walutowych jest kluczowym (poza zmiennościami kursów walutowych) czynnikiem determinującym poziom ryzyka walutowego, na jakie narażony jest Bank. Na poziom pozycji walutowych wpływają wszystkie transakcje walutowe, jakie zostają zawarte, bilansowe i pozabilansowe, wyjątkiem są pozycje strukturalne w UAH (461,8 mln PLN) oraz w EUR (23,5 mln PLN), na które Bank uzyskał zgodę KNF na wyłączenie z wyznaczania pozycji walutowych.

63.1. STRUKTURA WALUTOWA AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH

STRUKTURA WALUTOWA - aktywa finansowe	Waluta w przeliczeniu na PLN					
	PLN	CHF	EUR	USD	Inne	Razem
31.12.2022						
Kasa, środki w Banku Centralnym	13 838	42	1 320	216	303	15 719
Należności od banków	11 173	12	5 055	2 909	293	19 442
Pochodne instrumenty zabezpieczające	128	-	75	14	-	217
Pozostałe instrumenty pochodne	12 271	-	1 215	245	14	13 745
Papiery wartościowe	124 499	-	2 476	4 011	-	130 986
- przeznaczone do obrotu	197	-	2	-	-	199
- nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	241	-	326	143	-	710
- wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	57 919	-	1 238	3 129	-	62 286
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu	66 142	-	910	739	-	67 791
Transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	7	-	-	-	-	7
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	173 606	8 904	24 882	1 457	69	208 918
- nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	3 565	-	-	-	-	3 565
- wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	11 895	-	-	-	-	11 895
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu	158 146	8 904	24 882	1 457	69	193 458
Inne aktywa finansowe	1 412	12	141	44	45	1 654
Suma aktywów	336 934	8 970	35 164	8 896	724	390 688

STRUKTURA WALUTOWA - zobowiązania finansowe oraz pozabilansowe	Waluta w przeliczeniu na PLN						
	31.12.2022	PLN	CHF	EUR	USD	Inne	Razem
Zobowiązania wobec Banku Centralnego		9	-	-	-	-	9
Zobowiązania wobec banków		943	-	1 880	86	19	2 928
- wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		2	-	-	-	-	2
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu		941	-	1 880	86	19	2 926
Pochodne instrumenty zabezpieczające		6 460	-	267	-	-	6 727
Pozostałe instrumenty pochodne		12 630	-	1 230	129	13	14 002
Zobowiązania wobec klientów		287 465	1 348	28 934	13 641	3 468	334 856
- wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		5	-	-	-	-	5
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu		287 460	1 348	28 934	13 641	3 468	334 851
Otrzymane kredyty i pożyczki		656	-	70	-	-	726
Zobowiązania podporządkowane		2 781	-	-	-	-	2 781
Pozostałe zobowiązania finansowe		2 820	3	831	271	251	4 176
Rezerwa na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancje		714	3	97	5	10	829
Suma zobowiązań		314 478	1 354	33 309	14 132	3 761	367 034
Udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne		75 950	119	12 691	5 198	902	94 860

STRUKTURA WALUTOWA - aktywa finansowe	Waluta w przeliczeniu na PLN						
	31.12.2021	PLN	CHF	EUR	USD	Inne	Razem
Kasa, środki w Banku Centralnym		10 586	35	534	109	157	11 421
Należności od banków		10 290	6	3 467	87	446	14 296
Pochodne instrumenty zabezpieczające		309	-	16	2	-	327
Pozostałe instrumenty pochodne		10 536	-	509	88	10	11 143
Papiery wartościowe		125 694	-	2 414	2 730	-	130 838
- przeznaczone do obrotu		309	-	2	-	-	311
- nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		355	-	354	124	-	833
- wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite		55 202	-	1 330	1 109	-	57 641
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu		69 828	-	728	1 497	-	72 053
Kredyty i pożyczki udzielone klientom		172 207	12 705	19 274	1 330	161	205 677
- nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		4 559	-	-	-	-	4 559
- wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite		13 531	-	-	-	-	13 531
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu		154 117	12 705	19 274	1 330	161	187 587
Inne aktywa finansowe		1 742	1	45	24	13	1 825
Suma aktywów		331 364	12 747	26 259	4 370	787	375 527

STRUKTURA WALUTOWA - zobowiązania finansowe oraz pozabilansowe	Waluta w przeliczeniu na PLN						
	31.12.2021	PLN	CHF	EUR	USD	Inne	Razem
Zobowiązania wobec Banku Centralnego		8	-	-	-	-	8
Zobowiązania wobec banków		903	-	2 700	120	39	3 762
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu		903	-	2 700	120	39	3 762
Pochodne instrumenty zabezpieczające		4 613	-	3	8	-	4 624
Pozostałe instrumenty pochodne		10 915	-	682	97	10	11 704
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu		49	-	-	-	-	49
Zobowiązania wobec klientów		284 016	931	21 371	8 729	2 985	318 032
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu		284 016	931	21 371	8 729	2 985	318 032
Otrzymane kredyty i pożyczki		661	-	372	4 109	-	5 142
Zobowiązania podporządkowane		2 716	-	-	-	-	2 716
Pozostałe zobowiązania finansowe		2 101	6	718	91	406	3 322
Rezerwa na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancje		560	3	101	4	4	672
Suma zobowiązań		306 542	940	25 947	13 158	3 444	350 031
Udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne		71 748	130	9 658	4 327	651	86 514

64. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM PŁYNNOŚCI

DEFINICJA

Ryzyko płynności to ryzyko braku możliwości terminowego wywiązania się z zobowiązań w wyniku braku płynnych środków. Sytuacja braku płynności może wynikać z niewłaściwej struktury aktywów i zobowiązań, w tym pozabilansowych, niedopasowania przepływów pieniężnych, nieotrzymania płatności od kontrahentów, nagłego wycofania środków przez klientów lub innych wydarzeń na rynku.

Bank zarządza również ryzykiem finansowania, które uwzględnia ryzyko utraty posiadanych źródeł finansowania oraz braku możliwości odnowienia wymagalnych środków finansowania lub utraty dostępu do nowych źródeł finansowania.

CEL ZARZĄDZANIA

Zapewnienie niezbędnej wysokości środków finansowych koniecznych do wywiązywania się z bieżących i przyszłych (również potencjalnych) zobowiązań z uwzględnieniem charakteru prowadzonej działalności oraz potrzeb mogących się pojawić w wyniku zmian otoczenia rynkowego poprzez odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i zobowiązań, w tym pozabilansowych.

IDENTYFIKACJA I POMIAR RYZYKA

Bank wykorzystuje następujące miary ryzyka płynności:

- kontraktowa i urealniona luka płynności,
- nadwyżka płynności,
- wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR),
- wskaźnik stabilnego finansowania netto (NSFR),
- rezerwa płynności,
- wskaźnik relacji stabilnych środków finansowania do aktywów niepłynnych,
- miary stabilności portfela depozytów i kredytów,
- testy warunków skrajnych (stress-testy płynności).

- **KONTROLA**

Kontrola ryzyka płynności obejmuje ustalanie dostosowanych do skali i złożoności działalności Banku limitów i wartości progowych dotyczących ryzyka płynności, w szczególności strategicznych limitów tolerancji na ryzyko płynności.

- **PROGNOZOWANIE I MONITOROWANIE**

Bank regularnie monitoruje:

- stopień wykorzystania strategicznych limitów tolerancji na ryzyko płynności,
- stopień wykorzystania nadzorczych norm płynności,
- stopień wykorzystania wewnętrznych limitów i wartości progowych na ryzyko płynności,
- koncentrację źródeł finansowania,
- wskaźniki wczesnego ostrzegania - monitorowanie ich poziomu ma na celu wczesne wykrycie niekorzystnych zjawisk mogących mieć negatywny wpływ na sytuację płynnościową Banku lub sektora finansowego (których przekroczenie uruchamia płynnościowe plany awaryjne).

Bank dokonuje również cyklicznych prognoz poziomu ryzyka płynności, które uwzględniają aktualny rozwój działalności Banku. Prognozy poziomu płynności uwzględniają przede wszystkim poziom kształtowania się wybranych miar ryzyka płynności w warunkach zrealizowania się prognoz aktywów oraz zobowiązań Banku oraz w sytuacji realizacji wybranych scenariuszy stress-testowych.

- **RAPORTOWANIE**

Raporty dotyczące ryzyka płynności opracowywane są w trybie dziennym, tygodniowym, miesięcznym, kwartalnym oraz raz w roku opracowywana jest pogłębiona analiza płynności długoterminowej. Raporty zawierają informacje o ekspozycji na ryzyko płynności oraz informacje na temat wykorzystania limitów na to ryzyko. Odbiorcami raportów są przede wszystkim: KZAP, KR, Zarząd, Komitet ds. Ryzyka oraz Rada Nadzorcza.

- **DZIAŁANIA ZARZĄDCZE/ NARZĘDZIA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM**

Głównymi narzędziami zarządzania ryzykiem płynności Banku są:

- procedury dotyczące zarządzania ryzykiem płynności, w tym w szczególności płynnościowe plany awaryjne,
- limity i wartości progowe ograniczające ryzyko płynności krótko-, średnio- i długoterminowej,
- nadzorcze normy płynnościowe,
- transakcje depozytowe, lokacyjne, transakcje kupna i sprzedaży papierów wartościowych oraz instrumentów pochodnych, a także transakcje kupna i sprzedaży papierów wartościowych,
- transakcje zapewniające długoterminowe finansowanie działalności kredytowej.

Podstawą polityki Banku w zakresie płynności jest utrzymywanie odpowiedniego poziomu nadwyżki płynności oraz nadzorczych i wewnętrznych miar ryzyka płynności i finansowania poprzez odpowiednie kształtowanie poziomu portfela płynnych papierów wartościowych oraz stabilnych źródeł finansowania (w szczególności stabilnej bazy depozytowej). W ramach zarządzania ryzykiem płynności Bank wykorzystuje również instrumenty rynku pieniężnego, w tym operacje otwartego rynku NBP.

INFORMACJE FINANSOWE

• LUKA PŁYNNOŚCI

Urealniona luka płynności jest zestawieniem poszczególnych kategorii bilansowych i pozabilansowych ze względu na ich urealniony termin zapadalności lub wymagalności.

	a'vista	0 – 1 miesiąc	1 – 3 miesiące	3 – 6 miesiące	6 – 12 miesiące	12 – 24 miesiące	24 – 60 miesiące	powyżej 60 miesiące
31.12.2022								
Urealniona luka okresowa	8 548	67 153	(10 815)	(2 012)	(350)	24 862	23 609	(110 995)
Urealniona skumulowana luka okresowa	8 548	75 701	64 886	62 874	62 524	87 386	110 995	-
31.12.2021								
Urealniona luka okresowa	9 604	84 503	(8 396)	(3 436)	(1 085)	15 878	33 475	(130 543)
Urealniona skumulowana luka okresowa	9 604	94 107	85 712	82 275	81 190	97 069	130 543	-

¹ sprowadzono do porównywalności z danymi na 31 grudnia 2021 roku.

We wszystkich przedziałach urealniona skumulowana luka płynności wykazywała wartości dodatnie na 31 grudnia 2022 roku oraz na 31 grudnia 2021 roku. Oznacza to nadwyżkę zapadających aktywów nad wymagalnymi zobowiązaniami.

• NADZORCZE MIARY PŁYNNOŚCI

Bank regularnie wyznacza i monitoruje następujące nadzorcze miary płynności (określone przez przepisy zatwierdzone na poziomie Unii Europejskiej):

- wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR) – miara, która określa relację płynnych aktywów wysokiej jakości do wypływów netto w horyzoncie 30 dni w warunkach skrajnych,
- wskaźnik stabilnego finansowania netto (NSFR) – miara, która określa relację pozycji zapewniających stabilne finansowanie do pozycji wymagających stabilnego finansowania.

NADZORCZE MIARY PŁYNNOŚCI	31.12.2022	31.12.2021
NSFR - wskaźnik pokrycia stabilnego finansowania	131,8%	130,6%
LCR - wskaźnik pokrycia płynności	155,8%	176,5%

W okresie zakończonym 31 grudnia 2022 roku oraz 31 grudnia 2021 roku wartości wskaźników miar nadzorczych utrzymywały się powyżej limitów nadzorczych.

• OSAD DEPOZYTÓW

Na 31 grudnia 2022 roku poziom osadu depozytów stanowił ok. 91,2% wszystkich depozytów zdeponowanych w Banku (z wyłączeniem rynku międzybankowego), co oznacza spadek o ok. 3,1 p.p. w porównaniu do końca 2021 roku..

• STRUKTURA ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

STRUKTURA ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA BANKU	31.12.2022	31.12.2021
Depozyty ogółem (z wył. rynku międzybankowego)	89,99%	86,27%
Depozyty rynku międzybankowego	0,82%	1,01%
Kapitały własne	8,27%	10,61%
Finansowanie z rynku	0,92%	2,11%
Razem	100%	100%

64.1. PRZEŁYWY KONTRAKTOWE ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH BANKU, W TYM POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

PRZEŁYWY KONTRAKTOWE ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH Z WYŁĄCZENIEM POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Kwoty ujawnione obejmują niezdykontowane przyszłe przepływy zarówno z tytułu nominalu, jak i odsetek (jeśli dotyczy) zgodnie z umową za cały okres do momentu wymagalności zobowiązania. W przypadku gdy strona, wobec której Bank ma zobowiązanie może dokonać wyboru terminu zapłaty, przyjęto założenie, że pod uwagę brany jest najwcześniejszy termin, wedle którego Bank zobowiązany jest do zapłaty zobowiązania. Dla przypadków, gdy Bank zobowiązany jest do płatności zobowiązań w ratach, każda rata przypisywana jest do najwcześniejszego okresu, w którym Bank może zostać zobowiązana do zapłaty. W przypadku zobowiązań, gdzie rata płatności nie jest stała, przyjęto warunki obowiązujące na dzień sprawozdawczy.

PRZEŁYWY KONTRAKTOWE ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH BANKU Z WYŁĄCZENIEM POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Wartość kontraktowa	Wartość bilansowa
31.12.2022							
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	9	-	-	-	-	9	9
Zobowiązania wobec banków	2 913	31	15	-	-	2 959	2 928
Zobowiązania wobec klientów	270 082	29 434	11 022	24 404	7 105	342 047	334 856
Otrzymane kredyty i pożyczki	11	-	752	-	-	763	726
Zobowiązania podporządkowane	-	119	116	2 503	1 036	3 774	2 781
Zobowiązania z tytułu leasingu	20	38	156	425	228	867	864
Pozostałe zobowiązania finansowe	3 234	-	-	78	-	3 312	3 312
Razem	276 269	29 622	12 061	27 410	8 369	353 731	345 476
Zobowiązania pozabilansowe:							
udzielone finansowe	15 343	4 639	27 638	22 375	8 326	78 321	-
udzielone gwarancyjne	496	934	6 136	5 344	3 629	16 539	-

PRZEŁYWY KONTRAKTOWE ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH BANKU Z WYŁĄCZENIEM POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Wartość kontraktowa	Wartość bilansowa
31.12.2021							
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	8	-	-	-	-	8	8
Zobowiązania wobec banków	3 703	20	40	-	-	3 763	3 762
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	-	-	49	-	-	49	49
Zobowiązania wobec klientów	283 854	12 347	10 714	5 972	5 611	318 498	318 032
Otrzymane kredyty i pożyczki	1	93	4 397	789	-	5 280	5 142
Zobowiązania podporządkowane	-	25	62	585	2 857	3 529	2 716
Zobowiązania z tytułu leasingu	18	36	156	533	255	998	904
Pozostałe zobowiązania finansowe	2 323	-	-	95	-	2 418	2 418
Razem	289 907	12 521	15 418	7 974	8 723	334 543	333 031
Zobowiązania pozabilansowe:							
udzielone finansowe	11 623	6 464	24 667	17 992	10 090	70 836	-
udzielone gwarancyjne	463	1 855	3 343	6 308	3 709	15 678	-

- PRZEPEŁYWKY KONTRAKTOWE Z TYTUŁU ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH, DLA KTÓRYCH WYCENA NA DZIEŃ BILANSOWY BYŁA UJEMNA (ZOBOWIĄZANIE) I KTÓRE ROZLICZANE SĄ W KWOTACH BRUTTO

Kwoty ujawnione obejmują niezdykontowane przyszłe przepływy zarówno z tytułu nominalu, jak i odsetek (jeśli dotyczy).

PRZEPEŁYWKY KONTRAKTOWE Z TYTUŁU POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH, DLA KTÓRYCH WYCENA NA DZIEŃ BILANSOWY BYŁA UJEMNA I KTÓRE ROZLICZAJĄ SIĘ W KWOTACH BRUTTO	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Wartość kontraktowa
31.12.2022						
- wypływy (nominał i odsetki)	(15 101)	(16 307)	(16 715)	(11 293)	(166)	(59 582)
- wpływy (nominał i odsetki)	16 488	15 834	15 493	14 144	526	62 485

PRZEPEŁYWKY KONTRAKTOWE Z TYTUŁU POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH, DLA KTÓRYCH WYCENA NA DZIEŃ BILANSOWY BYŁA UJEMNA I KTÓRE ROZLICZAJĄ SIĘ W KWOTACH BRUTTO	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Wartość kontraktowa
31.12.2021						
- wypływy (nominał i odsetki)	(10 931)	(9 529)	(9 695)	(16 935)	(225)	(47 315)
- wpływy (nominał i odsetki)	10 861	9 462	12 223	21 599	623	54 768

- PRZEPEŁYWKY KONTRAKTOWE Z TYTUŁU ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH, DLA KTÓRYCH WYCENA NA DZIEŃ BILANSOWY BYŁA UJEMNA (ZOBOWIĄZANIE) I KTÓRE ROZLICZANE SĄ W KWOTACH NETTO

W przypadku transakcji IRS i NDF zaprezentowano niezdykontowane przyszłe przepływy netto z tytułu odsetek i nominalów odpowiednio, dla pozostałych zaś instrumentów pochodnych rozliczanych na bazie netto jako wartość przepływu przyjęta została wartość wyceny odpowiednio na 31 grudnia 2022 roku i na 31 grudnia 2021 roku.

PRZEPEŁYWKY KONTRAKTOWE Z TYTUŁU POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH, DLA KTÓRYCH WYCENA NA DZIEŃ BILANSOWY BYŁA UJEMNA I KTÓRE ROZLICZAJĄ SIĘ W KWOTACH NETTO	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Wartość kontraktowa
31.12.2022						
- IRS	(481)	(1 655)	(1 204)	(272)	(27)	(3 639)
- pozostałe: opcje, FRA, NDF	(279)	(692)	(1 713)	(609)	(19)	(3 312)

PRZEPEŁYWKY KONTRAKTOWE Z TYTUŁU POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH, DLA KTÓRYCH WYCENA NA DZIEŃ BILANSOWY BYŁA UJEMNA I KTÓRE ROZLICZAJĄ SIĘ W KWOTACH NETTO	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Wartość kontraktowa
31.12.2021						
- IRS	(114)	(179)	(106)	(477)	(22)	(898)
- pozostałe: opcje, FRA, NDF	(1 603)	(711)	(2 529)	(845)	(7)	(5 695)

64.2. AKTYWA STANOWIĄCE ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ ORAZ PRZENIESIONE AKTYWA FINANSOWE

- ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU TRANSAKCYJ Z PRZYRZECZENIEM ODKUPU

AKTYWA STANOWIĄCE ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ - ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU TRANSAKCYJ PRZYRZECZENIEM ODKUPU	31.12.2022	31.12.2021
Dłużne papiery wartościowe	-	43
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	-	49
Pozycja netto	-	(6)

- FUNDUSZ OCHRONY ŚRODKÓW GWARANTOWANYCH

AKTYWA STANOWIĄCE ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ - FUNDUSZ OCHRONY ŚRODKÓW GWARANTOWANYCH	31.12.2022	31.12.2021
Wartość funduszu	1 016	1 036
Wartość nominalna zabezpieczenia	1 300	1 100
Rodzaj zabezpieczenia	obligacje skarbowe	obligacje skarbowe
Termin wykupu zabezpieczenia	25.04.2024	25.04.2024
Wartość bilansowa zabezpieczenia	1 258	1 093

Aktywami stanowiącymi zabezpieczenie funduszu są obligacje skarbowe z terminem wykupu zapewniającym zabezpieczenie wartości bilansowej przez okres określony ustawą z 10 czerwca 2016 roku o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji. Fundusz jest powiększany lub pomniejszany 1 lipca każdego roku odpowiednio do wysokości sumy stanowiącej podstawę obliczenia kwoty rezerwy obowiązkowej. Środki te traktowane są jako aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań własnych.

- ŚRODKI STANOWIĄCE ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ DO ZAPŁATY SKŁADEK WNOSZONYCH DO BANKOWEGO FUNDUSZU GWARANCYJNEGO

AKTYWA STANOWIĄCE ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ Środki stanowiące zabezpieczenie zobowiązań do zapłaty składek wnoszonych do BFG	31.12.2022	31.12.2021
Wartość składki wnoszonej w formie zobowiązań do zapłaty	818	704
Wartość nominalna aktywów w które ulokowano środki odpowiadające zobowiązaniom do zapłaty	1 027	862
Rodzaj zabezpieczenia	obligacje skarbowe	obligacje skarbowe
Termin wykupu zabezpieczenia	2024-2031	2024-2031
Wartość bilansowa zabezpieczenia	994	856

Począwszy od 2017 roku wartość składek wnoszonych w formie zobowiązań do zapłaty stanowi nie więcej niż 30% składek na rzecz BFG na fundusz gwarantowania depozytów lub fundusz przymusowej restrukturyzacji banków. Aktywami stanowiącymi zabezpieczenie zobowiązań do zapłaty są obligacje skarbowe zablokowane na rzecz BFG w wysokości zapewniającej utrzymanie stosunku wartości praw majątkowych stanowiących zabezpieczenie zobowiązań do zapłaty do kwoty zobowiązań do zapłaty na poziomie nie niższym niż 110%. Wartość praw majątkowych stanowiących pokrycie zobowiązań do zapłaty dla celów ustalenia minimalnego poziomu stosunku wartości aktywów do wielkości zobowiązań do zapłaty określa się według wartości ustalonej na podstawie ostatniego kursu fixingowego z danego dnia z elektronicznego rynku skarbowych papierów wartościowych organizowanego przez ministra właściwego do spraw budżetu, przy czym wartość tę powiększa się o odsetki należne na dzień wyceny, chyba że wartość odsetek została uwzględniona w tym kursie.

Środki te traktowane są jako aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań własnych, nie mogą być przedmiotem zastawu, nie mogą być obciążane w jakikolwiek sposób, nie podlegają egzekucji sądowej i administracyjnej ani nie wchodzi do masy upadłości. Wartość środków stanowiących zabezpieczenie zobowiązań do zapłaty składek wnoszonych na rzecz BFG będzie ulegała zwiększeniu w terminach wnoszenia składek na fundusz gwarantowania depozytów (w okresach kwartalnych) oraz na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków (w III kwartale danego roku) w wysokości nie wyższej niż 30% wartości składki ustalonej przez BFG.

Wartość środków może ulec zmniejszeniu w przypadku otrzymania przez Bank wezwania BFG do przekazania w formie pieniężnej środków odpowiadających zobowiązaniom do zapłaty.

• **OGRANICZENIA PRAWA DOTYCZĄCE TYTUŁU PRAWNEGO BANKU**

W latach zakończonych odpowiednio 31 grudnia 2022 roku oraz 31 grudnia 2021 roku nie występowały wartości niematerialne ani rzeczowe aktywa trwałe, do których tytuł prawny Banku podlegał ograniczeniu oraz stanowiące zabezpieczenie zobowiązań.

64.3. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE

AKTYWA FINANSOWE	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Razem wartość bilansowa
31.12.2022			
Kasa, środki w Banku Centralnym	15 719	-	15 719
Należności od banków	13 974	5 468	19 442
Pochodne instrumenty zabezpieczające	10	207	217
Pozostałe instrumenty pochodne	4 862	8 883	13 745
Papiery wartościowe	9 470	121 516	130 986
- przeznaczone do obrotu	65	134	199
- nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	344	366	710
- wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	6 820	55 466	62 286
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu	2 241	65 550	67 791
Transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży	7	-	7
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	49 625	159 293	208 918
- nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2 916	649	3 565
- wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	354	11 541	11 895
- wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	46 355	147 103	193 458
Inne aktywa finansowe	1 654	-	1 654
Suma aktywów finansowych	95 321	295 367	390 688

AKTYWA FINANSOWE	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Razem wartość bilansowa
31.12.2021			
Kasa, środki w Banku Centralnym	11 421	-	11 421
Należności od banków	8 627	5 669	14 296
Pochodne instrumenty zabezpieczające	316	11	327
Pozostałe instrumenty pochodne	5 024	6 119	11 143
Papiery wartościowe	7 603	123 235	130 838
- przeznaczone do obrotu	169	142	311
- nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	331	502	833
- wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	1 272	56 369	57 641
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu	5 831	66 222	72 053
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	47 777	157 900	205 677
- nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	3 458	1 101	4 559
- wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	524	13 007	13 531
- wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	43 795	143 792	187 587
Inne aktywa finansowe	1 825	-	1 825
Suma aktywów finansowych	82 593	292 934	375 527

ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Razem wartość bilansowa
31.12.2022			
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	9	-	9
Zobowiązania wobec banków	2 928	-	2 928
- wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2	-	2
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu	2 926	-	2 926
Pochodne instrumenty zabezpieczające	1 455	5 272	6 727
Pozostałe instrumenty pochodne	5 067	8 935	14 002
Zobowiązania wobec klientów	308 132	26 724	334 856
- wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	5	-	5
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu	308 127	26 724	334 851
Otrzymane kredyty i pożyczki	726	-	726
Zobowiązania podporządkowane	-	2 781	2 781
Pozostałe zobowiązania finansowe	3 445	731	4 176
Rezerwa na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancje	684	145	829
Suma zobowiązań finansowych	322 446	44 588	367 034

ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Razem wartość bilansowa
31.12.2021			
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	8	-	8
Zobowiązania wobec banków	3 762	-	3 762
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu	3 762	-	3 762
Pochodne instrumenty zabezpieczające	596	4 028	4 624
Pozostałe instrumenty pochodne	5 012	6 692	11 704
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	49	-	49
Zobowiązania wobec klientów	306 809	11 223	318 032
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu	306 809	11 223	318 032
Otrzymane kredyty i pożyczki	4 356	786	5 142
Zobowiązania podporządkowane	-	2 716	2 716
Pozostałe zobowiązania finansowe	2 534	788	3 322
Rezerwa na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancje	568	104	672
Suma zobowiązań finansowych	323 694	26 337	350 031

65. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM OPERACYJNYM

DEFINICJA

Ryzyko operacyjne to ryzyko powstania straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi, systemów lub zdarzeń zewnętrznych. Ryzyko operacyjne uwzględnia ryzyko prawne oraz ryzyko cyberbezpieczeństwa:

- ryzyko prawne - ryzyko poniesienia straty wynikającej z nieznamomości, niezrozumienia i niestosowania norm prawnych oraz standardów rachunkowości, niemożności wyegzekwowania postanowień umów, niekorzystnych interpretacji lub rozstrzygnięć sądów albo organów administracji publicznej,
- ryzyko cyberbezpieczeństwa - stopień narażenia przez potencjalne, negatywne czynniki ryzyka cyberbezpieczeństwa, związane z technologiami teleinformatycznymi, mogące powodować szkodę finansową dla organizacji poprzez naruszenie dostępności, integralności, poufności lub rozliczalności informacji przetwarzanych w zasobach SIB.

Ryzyko operacyjne nie obejmuje ryzyka utraty reputacji i ryzyka biznesowego.

CEL ZARZĄDZANIA

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest zapewnienie efektywności operacyjnej i kosztowej oraz bezpieczeństwa prowadzonej działalności przez ograniczanie występowania zdarzeń operacyjnych oraz ich negatywnych skutków.

IDENTYFIKACJA I POMIAR RYZYKA

W Banku funkcjonują dwie płaszczyzny zarządzania ryzykiem operacyjnym:

- systemowe zarządzanie ryzykiem operacyjnym – polegające na tworzeniu rozwiązań służących sprawowaniu przez Bank kontroli nad poziomem ryzyka operacyjnego umożliwiającym realizację celów Banku,
- bieżące zarządzanie ryzykiem operacyjnym – mające na celu zapobieganie materializacji zdarzeń operacyjnych i reagowanie na występujące zdarzenia operacyjne, za które odpowiada każdy pracownik Banku w zakresie swoich zadań i obowiązków.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym realizuje się na poziomie całego Banku oraz na poziomach poszczególnych obszarów systemowego zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym obejmuje identyfikację ryzyka operacyjnego w szczególności przez: gromadzenie danych o ryzyku operacyjnym i samoocenę ryzyka operacyjnego.

Dla potrzeb związanych z zarządzaniem ryzykiem operacyjnym Bank gromadzi dane wewnętrzne i zewnętrzne o zdarzeniach operacyjnych oraz przyczynach i skutkach ich powstania, dane o czynnikach otoczenia biznesowego, wyniki samooceny ryzyka operacyjnego, dane dotyczące wartości wskaźników ryzyka operacyjnego oraz dane dotyczące jakości systemu kontroli wewnętrznej.

Samoocena ryzyka operacyjnego obejmuje identyfikację i ocenę ryzyka operacyjnego dla produktów, procesów i aplikacji Banku oraz zmian organizacyjnych i jest przeprowadzana cyklicznie oraz przed wprowadzaniem nowych lub zmienianych produktów, procesów i aplikacji Banku z wykorzystaniem zgromadzonych danych o zdarzeniach operacyjnych oraz informacji pozyskiwanych w trakcie pomiaru, monitorowania, współpracy z podmiotami Grupy Kapitałowej Banku oraz raportowania ryzyka operacyjnego, w tym audytów wewnętrznych oraz audytów bezpieczeństwa.

Pomiar ryzyka operacyjnego obejmuje:

- obliczanie wskaźników ryzyka operacyjnego: KRI (Key Risk Indicators) i RI (Risk Indicators),
- obliczanie wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z podejściem AMA (Bank z uwzględnieniem oddziału w Niemczech i oddziału w Czechach oraz z wyłączeniem oddziału w Słowacji) oraz BIA (oddział w Słowacji),
- testy warunków skrajnych,
- obliczanie kapitału wewnętrznego.
- **KONTROLA**

Kontrola ryzyka operacyjnego obejmuje ustalanie dostosowanych do skali i złożoności działalności Banku mechanizmów kontroli ryzyka w postaci limitów dotyczących ryzyka operacyjnego, w szczególności strategicznych limitów tolerancji na ryzyko operacyjne, limitów strat, wskaźników ryzyka operacyjnego wraz z wartościami progowymi i krytycznymi.

- **PROGNOZOWANIE I MONITOROWANIE**

Bank regularnie monitoruje:

- stopień wykorzystania strategicznych limitów tolerancji oraz limitów strat na ryzyko operacyjne dla Banku,
- zdarzenia operacyjne i ich skutki,
- wyniki samooceny ryzyka operacyjnego,
- wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z podejściem BIA w zakresie działalności Oddziału w Słowacji oraz zgodnie z podejściem AMA w zakresie pozostałej działalności prowadzonej przez Bank,
- wyniki testów warunków skrajnych, w tym odwrotnych testów warunków skrajnych,
- wartości wskaźników ryzyka operacyjnego w relacji do wartości progowych i krytycznych,
- poziom ryzyka dla Banku, obszarów i narzędzi zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku takich jak samoocena, wskaźniki ryzyka operacyjnego, limity strat,
- skuteczność i terminowość podejmowanych działań zarządczych w ramach redukcji lub transferu ryzyka operacyjnego,
- działania zarządcze związane z występowaniem podwyższonego lub wysokiego poziomu ryzyka operacyjnego oraz ich skuteczność w zakresie obniżenia poziomu ryzyka operacyjnego.
- **RAPORTOWANIE**

Raportowanie informacji dotyczących ryzyka operacyjnego prowadzi się na potrzeby wyższej kadry kierowniczej, KRO, KR, Zarządu oraz Rady Nadzorczej w cyklach miesięcznych i kwartalnych. W cyklach miesięcznych sporządzane są informacje dotyczące ryzyka operacyjnego kierowane do KRO, wyższej kadry kierowniczej, jednostek Banku odpowiedzialnych za systemowe zarządzanie ryzykiem operacyjnym. Odbiorcami raportów kwartalnych są KRO, KR, Zarząd oraz Rada Nadzorcza. Zakres informacji jest zróżnicowany i dostosowany do zakresu odpowiedzialności poszczególnych odbiorców informacji.

- **DZIAŁANIA ZARZĄDCZE**

Działania zarządcze podejmuje się w następujących przypadkach:

- z inicjatywy KRO lub Zarządu,
- z inicjatywy jednostek Banku zarządzających ryzykiem operacyjnym,
- gdy ryzyko operacyjne przekroczyło poziom ustalony przez Zarząd lub KRO.

W szczególności w przypadku, gdy poziom ryzyka operacyjnego osiągnął stan podwyższony lub wysoki Bank stosuje następujące podejścia i instrumenty zarządzania ryzykiem operacyjnym:

- redukcja ryzyka – łagodzenie wpływu czynników ryzyka lub skutków jego materializacji przez wprowadzenie lub wzmocnienie instrumentów zarządzania ryzykiem operacyjnym takich jak:
 - instrumenty kontrolne (m.in. autoryzacja, kontrola wewnętrzna, rozdzielność funkcji),
 - instrumenty zarządzania zasobami ludzkimi (dobór kadr, podnoszenie kwalifikacji pracowników, systemy motywacyjne),
 - ustalenie lub weryfikacja wartości progowych i krytycznych wskaźników ryzyka operacyjnego,
 - ustalenie lub weryfikacja limitów ryzyka operacyjnego,
 - plany awaryjne,
- transfer ryzyka – przeniesienie odpowiedzialności za pokrycie ewentualnych strat na podmiot zewnętrzny:
 - ubezpieczenia,
 - outsourcing,
- unikanie ryzyka – rezygnacja z działalności generującej ryzyko lub wyeliminowanie prawdopodobieństwa wystąpienia czynnika ryzyka.

66. ZARZĄDZENIE RYZYKIEM ESG

Ryzyko ESG (ESG - environmental, social and corporate governance) zostało zdefiniowane przez Bank jako ryzyko negatywnych skutków finansowych dla Banku, będących konsekwencją obecnego lub przyszłego wpływu czynników ryzyka ESG na klientów i kontrahentów lub pozycje bilansu Banku. Ryzyko ESG obejmuje ryzyko środowiskowe, społeczne i ryzyko związane z ładem korporacyjnym.

Celem zarządzania ryzykiem ESG jest wspieranie zrównoważonego rozwoju oraz budowy długookresowej wartości Banku zgodnie ze Strategią Banku, przez zintegrowane zarządzanie wpływem czynników ESG.

Bank zarządza ryzykiem ESG w ramach zarządzania innymi rodzajami ryzyka, ponieważ ze względu na specyfikę ryzyka ESG, nie jest ono odrębnym rodzajem ryzyka, lecz przekrojowym wpływającym na poszczególne rodzaje ryzyka w Banku, w szczególności na ryzyko kredytowe. Za zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyka odpowiedzialne są jednostki wskazane przez Zarząd. Komitety funkcjonujące w Banku w zakresie swoich zadań i kompetencji podejmują decyzje, wydają rekomendacje, zalecenia, opinie w zakresie działań związanych z ryzykiem ESG. Bank stosuje zasadę „podwójnej istotności” (ang. „double materiality”) poprzez uwzględnienie perspektywy:

- wpływu czynników ESG na działalność, wynik finansowy i rozwój Banku
- oraz wpływu działalności Banku na społeczeństwo i środowisko.

Plany finansowe, kapitałowe i strategiczne weryfikowane i oceniane są w zakresie generowanego poziomu ryzyka oraz zgodności ze zrównoważonym rozwojem biorącym pod uwagę ryzyka ESG w perspektywie krótko, średnio i długoterminowej.

Bank realizuje plan integracji ryzyka ESG do systemu zarządzania ryzykiem w Banku i zgodnie z jego założeniami określa procesy zarządzania ryzykiem ESG w sposób kompleksowy włączając je do istniejących ram zarządzania ryzykiem. Integracja polega na dostosowaniu istniejących metod identyfikacji, pomiaru oraz kontroli poszczególnych ryzyk, biorąc pod uwagę zależności przyczynowo-skutkowe pomiędzy tymi rodzajami ryzyka, a czynnikami ESG.

Jednym z elementów zarządzania ryzykiem z zakresu ochrony środowiska jest strategiczny limit tolerancji na ryzyko ESG. Miarą tolerancji tego ryzyka jest iloraz wartości kredytów dla klientów z branż wysokoemisyjnych i wartości stanu portfela kredytowego brutto dla podmiotów gospodarczych. W 2022 roku udział kredytów dla klientów z branż wysokoemisyjnych wyniósł 0,38% przy limicie tolerancji dla Banku i Grupy Kapitałowej ≤0,8%.

Limit ten jest monitorowany kwartalnie i raportowany do Zarządu Banku. Bank zdecydował się na zwiększenie finansowania w sektorze ciepłowniczym oraz selektywne, przejściowe finansowanie transakcji związanych z bezpieczeństwem energetycznym (zakupy węgla) wobec wojny w Ukrainie oraz wzrostu cen surowców energetycznych i konieczności zapewnienia dostaw węgla z alternatywnych wobec Rosji kierunków, realizując wymiar społecznej odpowiedzialności.

Bank opracowuje standardy definiowania zielonych kredytów na rzecz przedsiębiorstw niefinansowych z celami środowiskowymi wykraczającymi poza przystosowanie/łagodzenie zmiany klimatu.

W Banku, „zielony produkt” kredytowy oznacza finansowanie odnawialnych źródeł energii, działań podejmowanych w celu poprawy efektywności energetycznej, zmniejszenia zanieczyszczenia środowiska i nadmiernej eksploatacji zasobów naturalnych, przeciwdziałania zmianom klimatycznym oraz wspierania działalności bieżącej podmiotów realizujących cele zrównoważonego rozwoju.

W Obszarze Zarządzania Ryzykiem Bank realizuje zadania mające na celu zapewnienie zgodności z poniższymi regulacjami zewnętrznymi:

- Taksonomia (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2020/852 z 18 czerwca 2020 roku w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 wraz z rozporządzeniami delegowanymi) - Bank jest w trakcie projektu operacjonalizacji technicznych kryteriów Taksonomii UE;

Implementacyjne Standardy Techniczne - Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2022/2453 z dnia 30 listopada 2022 roku zmieniające wykonawcze standardy techniczne określone w rozporządzeniu wykonawczym (UE) 2021/637 w odniesieniu do ujawniania informacji na temat ryzyk z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego zgodnie z art. 449a Rozporządzenia (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012.

W ramach tych zadań, Bank prowadzi prace mające na celu rozbudowę systemów informatycznych służących do gromadzenia, agregowania i zarządzania danymi z obszaru zrównoważonego rozwoju.

ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM BANKU

67. ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA

• ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA

Adekwatność kapitałowa jest stanem, w którym poziom ryzyka podejmowanego przez Bank w związku z rozwojem działalności biznesowej, może zostać pokryty posiadanym kapitałem, którego poziom i struktura są adekwatne do obowiązujących wymogów nadzorczych, określonego poziomu tolerancji na ryzyko oraz przyjętego horyzontu czasowego. Zarządzanie adekwatnością kapitałową obejmuje w szczególności przestrzeganie obowiązujących regulacji organów nadzoru i kontroli, a także określonego w Banku poziomu tolerancji na ryzyko oraz proces planowania kapitałowego, w tym politykę dotyczącą źródeł pozyskiwania kapitału.

Celem zarządzania adekwatnością kapitałową jest zapewnienie odpowiedniego poziomu i struktury funduszy własnych w odniesieniu do skali prowadzonej działalności, wymogów nadzorczych oraz ekspozycji na ryzyko.

Zarządzanie adekwatnością kapitałową Banku obejmuje:

- określanie oraz realizację pożądaných przez Bank celów kapitałowych,
- identyfikację i monitorowanie istotnych rodzajów ryzyka,
- pomiar lub szacowanie kapitału wewnętrznego na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka oraz łącznego kapitału wewnętrznego,
- ustalanie wartości progowych dla miar adekwatności kapitałowej,
- prognozowanie, monitorowanie oraz raportowanie poziomu i struktury funduszy własnych,
- zarządzanie strukturą bilansu pod kątem optymalizacji jakości posiadanych przez Bank funduszy własnych,
- kapitałowe działania awaryjne,
- testy warunków skrajnych,
- prognozowanie wymogu w zakresie funduszy własnych,
- ocenę rentowności obszarów biznesowych i segmentów klienta.

Miarami adekwatności kapitałowej są:

- łączny współczynnik kapitałowy (TCR),
- relacja funduszy własnych do kapitału wewnętrznego,
- współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 (CET1),
- współczynnik kapitału Tier 1 (T1),
- wskaźnik dźwigni,
- wskaźnik MREL -TREA,
- wskaźnik MREL - TEM.

Celem monitorowania poziomu miar adekwatności kapitałowej jest określenie stopnia spełniania wymogów nadzorczych oraz identyfikacja przypadków wymagających uruchomienia kapitałowych działań awaryjnych lub przygotowania planu ochrony kapitału.

Podstawowe regulacje obowiązujące w procesie oceny adekwatności kapitałowej to:

- ustawa Prawo bankowe,
- rozporządzenie CRR,
- ustawa z 5 sierpnia 2015 roku o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (z późniejszymi zmianami), (ustawa o nadzorze makroostrożnościowym),
- rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach (weszło w życie z dniem 11 czerwca 2021 roku),
- rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 27 lipca 2021 roku w sprawie szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego oraz dokonywania przez bank przeglądów strategii i procedur szacowania i stałego utrzymywania kapitału wewnętrznego (weszło w życie z dniem 4 sierpnia 2021 roku),
- ustawa z 10 czerwca 2016 roku o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (z późniejszymi zmianami).

Minimalny poziom współczynników kapitałowych utrzymywanych przez Bank, zgodnie z art. 92 rozporządzenia CRR

• łączny współczynnik kapitałowy (TCR)	8,0%
• współczynnik kapitału Tier 1 (T1)	6,0%
• współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 (CET1)	4,5%

Wymóg połączonego bufora ponad minima określone w art. 92 rozporządzenia CRR, stanowiący sumę obowiązujących buforów	31.12.2022	31.12.2021
Łącznie:	4,52%	3,51%
• zabezpieczającego	2,5%	2,5%
• antycyklicznego	0,02%	0,01%
• ryzyka systemowego ¹	0%	0% ¹
• z tytułu zidentyfikowania Banku jako instytucji o znaczeniu systemowym („O-SII”)	2% ²	1%

¹ W dniu 19 marca 2020 roku, w związku z epidemią COVID-19, weszło w życie Rozporządzenie Ministra Finansów znoszące bufor ryzyka systemowego. Tym niemniej wcześniej obowiązujący bufor w wysokości 3% uwzględniany jest w kalkulacji wymaganego poziomu współczynników do spełnienia warunków wypłaty dywidendy.

² Bufor stanowi udział łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko obliczonej zgodnie z rozporządzeniem CRR. 20 grudnia 2022 roku Bank otrzymał decyzję KNF z 16 grudnia 2022 roku w sprawie zmiany wysokości bufora innej instytucji o znaczeniu systemowym nałożonego na Bank.

Domiar kapitałowy (dodatkowy wymóg kapitałowy w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z zabezpieczonych hipoteką walutowych kredytów i pożyczek dla gospodarstw domowych)	31.12.2022 ¹	31.12.2021
• dla łącznego współczynnika kapitałowego:	0,00p.p.	0,12p.p.
• dla współczynnika kapitału Tier 1	0,00p.p.	0,09p.p.
• dla współczynnika kapitału podstawowego Tier 1	0,00p.p.	0,07p.p.

¹ 7 listopada 2022 roku Bank otrzymał decyzję KNF, w której stwierdziła wygaśnięcie decyzji w sprawie zalecenia Bankowi przestrzegania dodatkowego wymogu dotyczącego funduszy własnych, ponad wartość wynikającą z wymogów obliczonych zgodnie z właściwymi przepisami prawa.

2 grudnia 2022 roku PKO Bank Polski S.A. otrzymał pismo BFG w sprawie wysokości minimalnego poziomu funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych ("MREL", ang. the minimum requirement for own funds and eligible liabilities). BFG określił docelowy wymóg MREL dla Banku w oparciu o dane skonsolidowane na poziomie łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko "TREA" i miary ekspozycji całkowitej "TEM", które muszą zostać spełnione na koniec 2023 roku oraz wyznaczył cele śródkresowe.

Wymagane poziomy zostały określone w tabeli poniżej:

w %	31.12.2022	31.12.2023
MREL (TREA)	11,68	15,36
MREL (TEM)	4,46	5,91

Wpływ MSSF 9 na fundusze własne i mierniki adekwatności kapitałowej reguluje Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2017/2395 z 12 grudnia 2017 roku zmieniające rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do rozwiązań przejściowych dotyczących złagodzenia wpływu wprowadzenia MSSF 9 na fundusze własne oraz dotyczących traktowania jako duże ekspozycje niektórych ekspozycji wobec podmiotów sektora publicznego denominowanych w walucie krajowej dowolnego państwa członkowskiego. Zgodnie z tą regulacją banki mogą stosować przepisy przejściowe w zakresie funduszy własnych i powiększać kapitał podstawowy Tier I związany z wdrożeniem nowego modelu utraty wartości w okresie kolejnych 5 lat od daty 1 stycznia 2018 roku, przy czym współczynnik korygujący maleje z okresu na okres.

Ponadto, 27 czerwca 2020 roku weszło w życie Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2020/873 z 24 czerwca 2020 roku zmieniające rozporządzenia (UE) nr 575/2013 i (UE) 2019/876 w odniesieniu do niektórych dostosowań w odpowiedzi na pandemię COVID-19 (dalej Rozporządzenie 2020/873). Przepis ten pozwala na złagodzenie wpływu na kapitał Tier 1 kwoty odpisów utworzonych od 1 stycznia 2020 roku.

Rozwiązanie takie może być stosowane do 2024 roku włącznie, przy czym przyporządkowany to tej wartości współczynnik korygujący maleje z okresu na okres. Bank podjął decyzję, w świetle art. 473a ust. 7a CRR wprowadzonego powyższym Rozporządzeniem, o skorzystaniu z opcji, zgodnie z którą do korekty łagodzącej wpływ wprowadzenia MSSF 9 na fundusze własne przypisywana jest waga ryzyka równa 100 % i uzyskana wartość dodawana jest do miary ekspozycji całkowitej.

Zgodnie z art. 468 CRR (zmienionym ww. Rozporządzeniem 2020/873) banki mogą stosować tymczasowe traktowanie niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody w związku z pandemią COVID-19. Podejście to pozwala na wyłączenie z obliczeń pozycji kapitału podstawowego Banku części niezrealizowanych zysków i strat skumulowanych od dnia 31 grudnia 2019 roku ujętych w bilansie w pozycji „zmiany wartości godziwej instrumentów dłużnych wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody”, odpowiadających ekspozycjom wobec rządów centralnych, samorządów regionalnych lub władz lokalnych, oraz wobec podmiotów sektora publicznego, z wyłączeniem tych aktywów finansowych, które są dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe. PKO Bank Polski SA podjął decyzję o stosowaniu powyższego tymczasowego traktowania począwszy od danych za grudzień 2021 roku i zawiadomił o tej decyzji Komisję Nadzoru Finansowego.

Ponadto, od danych za listopad 2021 Bank zdecydował się na wykorzystanie możliwości wskazanej w wytycznych Europejskiego Nadzoru Bankowego określonych w ramach jednolitego zbioru pytań i odpowiedzi (single rulebook Q&A nr 2015_1887). Zgodnie z odpowiedzią EBA aktywa z tytułu podatku odroczonego związane z zyskami lub stratami na zabezpieczeniach przepływów pieniężnych (które nie są włączane do funduszy własnych zgodnie z art. 33 CRR) nie muszą być uwzględniane także w aktywach z tytułu dochodowego podatku odroczonego uwzględnianych w odliczeniach od funduszy własnych zgodnie z art. 36 oraz 48 CRR.

- FUNDUSZE WŁASNE DLA POTRZEB ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ**

Poziom adekwatności kapitałowej Banku w 2022 roku i w 2021 roku utrzymywał się na bezpiecznym poziomie, istotnie powyżej limitów nadzorczych. W całym okresie minimalne wymogi kapitały były spełnione.

- WYMOGI W ZAKRESIE FUNDUSZY WŁASNYCH (FILAR I)**

Bank wylicza wymogi w zakresie funduszy własnych dla następujących rodzajów ryzyka:

<p>RYZIKO KREDYTOWE</p>	<p>metodą standardową stosując następujące formuły w zakresie:</p> <p>EKSPOZYCJI BILANSOWYCH - iloczyn wartości bilansowej (uwzględniającej wartość korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego), wagi ryzyka przypisanej ekspozycji zgodnie z metodą standardową wyliczania wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego oraz 8% (przy uwzględnieniu uznawalnych zabezpieczeń),</p> <p>UDZIELONYCH ZOBOWIĄZAŃ POZABILANSOWYCH - iloczyn wartości zobowiązania (uwzględniającej wartość korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego), wagi ryzyka produktu, wagi ryzyka przypisanej ekspozycji pozabilansowej zgodnie z metodą standardową wyliczania wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego oraz 8% (przy uwzględnieniu uznawalnych zabezpieczeń),</p> <p>TRANSAKCJI POZABILANSOWYCH (INSTRUMENTÓW POCHODNYCH) - iloczyn wagi ryzyka przypisanej transakcji pozabilansowej zgodnie z metodą standardową wyliczania wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego, ekwiwalentu bilansowego transakcji pozabilansowych oraz 8%.</p>
<p>RYZIKO OPERACYJNE</p>	<ul style="list-style-type: none"> zgodnie z podejściem AMA - w zakresie działalności prowadzonej przez Bank, z uwzględnieniem oddziału w Niemczech i oddziału w Czechach oraz z wyłączeniem oddziału w Słowacji, zgodnie z podejściem BIA - w zakresie działalności oddziału w Słowacji
<p>RYZIKO RYNKOWE</p>	<ul style="list-style-type: none"> ryzyka walutowego - wyliczanego metodą podstawową, ryzyka cen towarów - wyliczanego metodą uproszczoną, ryzyka instrumentów kapitałowych - wyliczanego metodą uproszczoną, ryzyka szczególnego instrumentów dłużnych - wyliczanego metodą podstawową, ryzyka ogólnego instrumentów dłużnych - wyliczanego zgodnie z podejściem opartym na duracji, pozostałych rodzajów ryzyka innych niż ryzyko delta (ryzyko non-delta) wyliczanych metodą scenariuszową w przypadku opcji, dla których Bank stosuje własne modele wyceny oraz metodą delta plus dla pozostałych opcji,
<p>POZOSTAŁE RYZYKA</p>	<ul style="list-style-type: none"> ryzyka rozliczenia i ryzyka dostawy - wyliczanego metodą określoną w Tytule V „Wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka rozliczenia” rozporządzenia CRR, ryzyka kredytowego kontrahenta, w tym ekspozycji wobec kontrahenta centralnego - wyliczanego metodą standardową określoną w Rozdziale 6 „Ryzyko kredytowe kontrahenta” Tytułu II „Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego” rozporządzenia CRR, ryzyka z tytułu korekty wyceny kredytowej - wyliczanego metodą określoną w Tytule VI „Wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka związanego z korektą wyceny kredytowej” rozporządzenia CRR, przekroczenia limitu dużych ekspozycji - wyliczanego metodą określoną w § 395-401 rozporządzenia CRR.

Adekwatność kapitałowa	31.12.2022	31.12.2021 dane przekształcone	31.12.2021 dane opublikowane
Kapitał własny	34 084	36 073	36 073
kapitały: zakładowy, zapasowy, rezerwowy i fundusz ogólnego ryzyka	31 534	31 534	31 534
niepodzielony wynik finansowy	7 808	5 500	5 500
wynik roku bieżącego	3 258	4 596	4 596
inne całkowite dochody	(8 516)	(5 557)	(5 557)
Wyłączenia z kapitału własnego:	(1 770)	894	894
wynik roku bieżącego	3 258	4 596	4 596
zabezpieczenie przepływów pieniężnych	(5 028)	(3 702)	(3 702)
Inne pomniejszenia funduszy:	4 692	3 336	3 417
wartość firmy	755	755	755
inne wartości niematerialne	1 390	1 333	1 333
dodatkowe korekty aktywów (AVA, DVA, NPE, zaangażowania kapitałowe i DTA powyżej progów określonych w art. 48 CRR)	2 547	1 248	1 329
Prześciowe traktowanie niezrealizowanych zysków i strat od papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 CRR	1 360	1 249	1 249
Prześciowe odwrócenie wpływu MSSF 9	1 393	1 555	1 361
Wynik roku bieżącego zaliczony za zgodą KNF	895	2 309	2 073
Fundusze Tier 1	34 810	36 956	36 445
Fundusze Tier 2 (dług podporządkowany)	2 584	2 700	2 700
Fundusze własne	37 394	39 656	39 145
Wymogi w zakresie funduszy własnych	15 858	15 685	15 787
Ryzyko kredytowe	13 423	13 967	14 069
Ryzyko operacyjne ¹	2 043	1 490	1 490
Ryzyko rynkowe ²	342	183	183
Ryzyko korekty wyceny kredytowej	50	45	45
Łączny współczynnik kapitałowy	18,86	20,23	19,84%
Współczynnik kapitału Tier 1	17,56	18,85	18,47%

¹ W 2022 roku nastąpił wzrost wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego o 553 milionów PLN będący w głównej mierze konsekwencją rosnących kosztów ryzyka prawnego dotyczącego portfela kredytów hipotecznych w walucie CHF.

² Wzrost wartości wymogu na ryzyko rynkowe na koniec 2022 roku spowodowana była przede wszystkim wystąpieniem wymogu z tytułu ryzyka walutowego w wysokości 138 milionów PLN.

Zgodnie z art. 26 ust. 2 Rozporządzenie CRR instytucje mogą włączyć zyski z bieżącego okresu lub zyski roczne do kapitału podstawowego Tier I po podjęciu formalnej decyzji potwierdzającej ostateczny wynik finansowy instytucji w danym roku lub, przed podjęciem ww. formalnej decyzji, po uzyskaniu uprzedniego zezwolenia właściwego organu. Zgodnie z wytycznymi Europejskiego Nadzoru Bankowego (EBA) zawartymi w jednolitym zbiorze pytań i odpowiedzi (single rulebook Q&A) przedstawiającymi stanowisko EBA dotyczące momentu rozpoznawania zysków rocznych oraz śródrocznych w danych dotyczących adekwatności kapitałowej (Q&A 2018_3822, Q&A 2018_4085 oraz Q&A 2013_208), od momentu kiedy instytucja formalnie spełnia kryteria pozwalające mu zaliczyć zysk za dany okres do kapitału Tier I, uznaje się, że zysk ten powinien być zaliczony na datę wsteczną (datę zysku a nie datę spełnienia kryterium) i należy dokonać korekty funduszy własnych na datę której dotyczy zysk.

Z uwagi na fakt, iż w dniu 12 maja 2022 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku dokonało zatwierdzenia podziału zysku Banku, powyższe wytyczne mają zastosowanie do funduszy własnych Banku w odniesieniu do danych według stanu na 31 grudnia 2021 roku.

Gdyby nie były stosowane rozwiązania przejściowe dotyczące częściowego odwrócenia wpływu MSSF9 zgodnie z art. 473a rozporządzenia CRR, Kapitał Tier 1 Banku wyniósłby 33 167 mln PLN, łączny Kapitał 35 751 mln PLN, współczynnik kapitału Tier 1 byłby na poziomie 16,90%, łączny współczynnik kapitałowy 18,22%, a wskaźnik dźwigni 8,10%.

Gdyby nie stosowano tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR, Kapitał Tier 1 Banku wyniósłby 33 202 mln PLN, łączny Kapitał 35 786 mln PLN, współczynnik kapitału Tier 1 wyniósłby 16,80%, łączny współczynnik kapitałowy 18,11%, a wskaźnik dźwigni 8,07%.

• **KAPITAŁ WEWNĘTRZNY (FILAR II)**

W 2022 roku Bank wyznaczył kapitał wewnętrzny zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa:

- rozporządzeniem CRR,
- ustawą Prawo bankowe,
- rozporządzeniem Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach (weszło w życie z dniem 11 czerwca 2021 roku),
- rozporządzeniem Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 27 lipca 2021 roku w sprawie szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego oraz dokonywania przez bank przeglądów strategii i procedur szacowania i stałego utrzymywania kapitału wewnętrznego (weszło w życie z dniem 4 sierpnia 2021 roku)
- ustawą o nadzorze makroostrożnościowym
oraz przepisami wewnętrznymi Banku.

Kapitał wewnętrzny to szacowana kwota kapitału, niezbędna do pokrycia wszystkich istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku. Celem szacowania kapitału wewnętrznego jest określenie funduszy własnych na poziomie zapewniającym bezpieczeństwo działalności przy uwzględnieniu zmian profilu i skali prowadzonej działalności oraz niekorzystnych warunków skrajnych oraz umożliwienie bardziej efektywnego zarządzania Bankiem nakierowanego na poprawę rentowności działalności i rentowności zainwestowanego kapitału.

Kapitał wewnętrzny na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka jest ustalany zgodnie z metodami określonymi w przepisach wewnętrznych.

Wysokość relacji funduszy własnych do kapitału wewnętrznego utrzymywała się na poziomie powyżej zarówno limitu ustawowego, jak i wewnętrznego Banku.

• **UJAWNIEŃ (FILAR III)**

Bank ogłasza w cyklu kwartalnym informacje dotyczące w szczególności zarządzania ryzykiem oraz adekwatności kapitałowej zgodnie z: rozporządzeniem CRR i aktami wykonawczymi do CRR, wytycznymi Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego, w tym w sprawie wymogów dotyczących ujawniania informacji na mocy części ósmej Rozporządzenia CRR („wytyczne EBA”), ustawą o nadzorze makroostrożnościowym, ustawą Prawo bankowe, Rekomendacjami H, M i P wydanymi przez Komisję Nadzoru Finansowego, w ramach Raportu „Adekwatność kapitałowa oraz inne informacje Grupy Kapitałowej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej podlegające ogłaszaniu”. Ostatni raport został przygotowany według stanu na 31 grudnia 2021 roku.

Szczegółowe informacje o zakresie ujawnianych informacji, sposobie ich weryfikacji oraz publikacji zawierają Zasady polityki informacyjnej PKO Banku Polskiego SA w zakresie adekwatności kapitałowej oraz innych informacji podlegających ogłaszaniu udostępnione na stronie internetowej Banku (www.pkobp.pl).

68. WSKAŹNIK DŹWIGNI

Bank wylicza wskaźnik dźwigni jako jedną z miar adekwatności kapitałowej.

Celem zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej jest zapewnienie właściwej relacji pomiędzy wielkością kapitału Tier I i sumą aktywów bilansowych oraz udzielonych zobowiązań pozabilansowych Banku.

Dla celów pomiaru ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej Bank kalkuluje wskaźnik dźwigni jako miarę kapitału Tier I podzieloną przez miarę ekspozycji całkowitej i wyraża wskaźnik jako wartość procentową. Wskaźnik dźwigni według stanu na 31 grudnia 2022 roku i 31 grudnia 2021 roku utrzymywał się powyżej limitów wewnętrznych, zewnętrznych, a także powyżej wartości minimalnych rekomendowanych przez KNF.

Dla utrzymania wskaźnika dźwigni na akceptowalnym Bank ustaliła strategiczny limit tolerancji oraz wartość progową, których poziomy są regularnie monitorowane i okresowo weryfikowane.

	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych		
	31.12.2022	31.12.2021 dane przekształcone	31.12.2021 dane opublikowane
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej			
Kapitał Tier I	34 810	36 956	36 445
Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	411 721	397 415	397 415
Wskaźnik dźwigni			
Wskaźnik dźwigni (w procentach)	8,45	9,30	9,17

69. DYWIDENDY I PODZIAŁ NIEPODZIELONEGO ZYSKU Z LAT UBIEGŁYCH

Intencją Banku, zgodnie z przyjętą w 2022 roku polityką dywidendową, jest stabilne realizowanie w długim okresie wypłat dywidendy dla akcjonariuszy z zachowaniem zasady ostrożnego zarządzania Bankiem i Grupą Kapitałową Banku zgodnie z wymogami przepisów prawa oraz stanowisk KNF w sprawie założeń polityki dywidendowej banków komercyjnych.

15 grudnia 2022 roku Bank przyjął politykę dywidendową Banku i Grupy Kapitałowej Banku („Polityka dywidendowa”). Przyjęta Polityka dywidendowa zakłada intencję stabilnego wypłacania dywidendy w długim terminie z zachowaniem zasady ostrożnego zarządzania Bankiem i Grupą Kapitałową Banku, zgodnie z wymogami przepisów prawa oraz stanowiskiem KNF w sprawie założeń polityki dywidendowej banków komercyjnych. Celem Polityki dywidendowej jest optymalne kształtowanie struktury kapitałowej Banku i Grupy Kapitałowej Banku z uwzględnieniem zwrotu z kapitału i jego kosztu oraz potrzeb kapitałowych związanych z rozwojem, przy jednoczesnej konieczności zapewnienia odpowiedniego poziomu współczynników adekwatności kapitałowej oraz spełnienia wymogu w zakresie minimalnego poziomu funduszy własnych i zobowiązań podlegających umorzeniu lub konwersji (MREL). Dodatkowym narzędziem redystrybucji kapitałów jest skup akcji własnych w celu ich umorzenia. Zgodę na nabycie przez Bank akcji własnych wyraża Walne Zgromadzenie, po uprzedniej akceptacji Rady Nadzorczej, określając warunki nabycia, w tym maksymalną liczbę akcji do nabycia, okres upoważnienia do nabycia akcji, który nie może przekraczać pięciu lat oraz maksymalną i minimalną wysokość zapłaty za nabywane akcje, jeżeli nabycie następuje odpłatnie. Nabycie akcji własnych w celu umorzenia w każdym przypadku wymaga uzyskania przez Bank uprzedniej zgody Komisji Nadzoru Finansowego.

12 maja 2022 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku PKO Banku Polskiego S.A. (ZWZ) podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku PKO Banku Polskiego S.A. osiągniętego w 2021 roku, zgodnie z którą:

- 2 287 500 000 PLN (tj. 49,77% zysku netto Banku) zostało przeznaczone na dywidendę,
- pozostałą część zysku netto w kwocie 2 308 836 372 PLN pozostawiono niepodzieloną.

Dywidenda wynosi 1,83 PLN brutto na jedną akcję. ZWZ określiło dzień dywidendy (nabycia praw) na 4 sierpnia 2022 roku, a dzień wypłaty dywidendy na 23 sierpnia 2022 roku. Dywidenda przysługuje ze wszystkich 1 250 milionów akcji.

Jednocześnie ZWZ podjęło uchwałę dotyczącą pozostawienia niepodzielonego zysku PKO Banku Polskiego S.A. z lat poprzednich, w kwocie 5 500 000 000 PLN, zyskiem niepodzielonym.

Powyższe uchwały są spójne z indywidualnym zaleceniem Komisji Nadzoru Finansowego z 23 lutego 2022 roku, zgodnie z którym KNF zaleciła Bankowi ograniczenie ryzyka występującego w jego działalności poprzez:

- niewypłacanie dywidendy z zysku wypracowanego w 2021 roku w wysokości większej niż 50%;
- niepodjęcie, bez uprzedniej konsultacji z organem nadzoru, innych działań, w szczególności pozostających poza zakresem bieżącej działalności biznesowej i operacyjnej, które mogą skutkować obniżeniem funduszy własnych, w tym również ewentualnych wypłat dywidend z niepodzielonego zysku z lat ubiegłych oraz wykupów akcji własnych.

Jednocześnie KNF potwierdziła, że Bank spełnia wymogi do wypłaty dywidendy na poziomie do 50% zysku netto za 2021 rok określone w stanowisku KNF z grudnia 2021 roku w sprawie polityki dywidendowej w 2022 roku instytucji nadzorowanych.

- **ZALECENIA KNF W ZAKRESIE WYPŁATY DYWIDENDY W 2023 ROKU.**

6 grudnia 2022 roku KNF przyjęła stanowisko w sprawie polityki dywidendowej w 2023 roku banków komercyjnych, banków spółdzielczych i zrzeszających, zakładów ubezpieczeń, zakładów reasekuracji, zakładów ubezpieczeń i reasekuracji, towarzystw funduszy inwestycyjnych, powszechnych towarzystw emerytalnych oraz domów maklerskich.

Wskazane w stanowiskach KNF kryteria wypłaty dywidendy dla banków komercyjnych są następujące:

1. Kwotę do wysokości 50% zysku za 2022 rok mogą wypłacić jedynie banki spełniające jednocześnie poniższe kryteria:
 - nierealizujące programu naprawczego,
 - pozytywnie ocenione w ramach procesu badania i oceny nadzorczej (BION) - ocena końcowa BION nie gorsza niż 2,5,
 - wykazujące poziom dźwigni finansowej (LR) na poziomie wyższym niż 5%,
 - posiadające współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 (CET1) nie niższy niż wymagane minimum: 4,5% + 56%*wymóg P2R + wymóg połączonego bufora (z uwzględnieniem 3% bufora ryzyka systemowego),
 - posiadające współczynnik kapitału Tier 1 (T1) nie niższy niż wymagane minimum: 6% + 75%*wymóg P2R + wymóg połączonego bufora (z uwzględnieniem 3% bufora ryzyka systemowego),
 - posiadające łączny współczynnik kapitałowy (TCR) nie niższy niż wymagane minimum: 8% + wymóg P2R + wymóg połączonego bufora (z uwzględnieniem 3% bufora ryzyka systemowego),
2. Kwotę do wysokości 75% zysku z 2022 roku mogą wypłacić jedynie banki spełniające jednocześnie kryteria do wypłaty 50% z uwzględnieniem, w ramach kryteriów kapitałowych, wrażliwości banku na niekorzystny scenariusz makroekonomiczny (zalecenie P2G).
3. Kwotę do wysokości 100% zysku z 2022 roku mogą wypłacić jedynie banki spełniające jednocześnie kryteria do wypłaty 75%, a także których portfel należności od sektora niefinansowego charakteryzuje się dobrą jakością kredytową (udział NPL, z uwzględnieniem instrumentów dłużnych, na poziomie nieprzewyższającym 5%).

Kryteria określone w punktach 1-3 bank powinien spełniać zarówno na poziomie jednostkowym, jak i skonsolidowanym.

Dodatkowo KNF wskazała, że banki posiadające istotny portfel walutowych kredytów mieszkaniowych korygują stopę wypłaty dywidendy w oparciu o dwa dodatkowe kryteria:

- Kryterium 1 – bazujące na udziale walutowych kredytów mieszkaniowych dla gospodarstw domowych w całym portfelu należności od sektora niefinansowego,
- Kryterium 2 – bazujące na udziale kredytów mieszkaniowych walutowych udzielonych w latach 2007 i 2008 w portfelu walutowych kredytów mieszkaniowych dla gospodarstw domowych.

KNF zaleciła stosowanie odpowiednich korekt w zależności od wielkości posiadanego przez bank portfela:

- Kryterium 1:
 - banki z udziałem powyżej 5% - korekta stopy dywidendy o 20 p.p.,
 - banki z udziałem powyżej 10% - korekta stopy dywidendy o 40 p.p.,

- banki z udziałem powyżej 20% - korekta stopy dywidendy o 60 p.p.,
- banki z udziałem powyżej 30% - korekta stopy dywidendy o 100 p.p.,
- Kryterium 2:
 - banki z udziałem powyżej 20% - korekta stopy dywidendy o 30 p.p.,
 - banki z udziałem powyżej 50% - korekta stopy dywidendy o 50 p.p.,

przy czym łączna wartość korekty (maksymalnie 100%) jest sumą korekt wynikających z obu kryteriów.

Intencją Banku jest wypłata dywidendy w 2023 roku z zysku netto 2022 roku.

Zgodnie z art. 395 § 2 pkt 2 Kodeksu spółek handlowych decyzja dotycząca podziału zysku pozostaje w kompetencjach Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku.

POZOSTAŁE NOTY

70. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

- ŚRODKI PIENIĘŻNE ORAZ EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

Na środki pieniężne oraz ekwiwalenty środków pieniężnych składają się gotówka w kasie oraz środki pieniężne na rachunku nostro i lokata w Narodowym Banku Polskim, a także należności od banków w rachunku bieżącym oraz inne środki pieniężne o terminie wymagalności do 3 miesięcy licząc od daty nabycia.

INFORMACJE FINANSOWE

ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	2022	2021
Gotówka, rachunek bieżący w Banku Centralnym	11 768	11 421
Lokaty w Banku Centralnym	3 951	-
Bieżące należności od banków	13 857	7 683
Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania, w tym	35	25
- kredyty i pożyczki udzielone klientom	35	25
Razem	29 611	19 129

- ŚRODKI PIENIĘŻNE O OGRANICZONEJ MOŻLIWOŚCI DYSPONOWANIA

Środki pieniężne w kwocie 35 milionów PLN (na 31 grudnia 2021 roku 25 milionów PLN) stanowiące zabezpieczenia wykonywanych przez Biuro Maklerskie PKO Banku Polskiego operacji papierami wartościowymi są zdeponowane w KDPW_CCP w ramach Funduszu Gwarantowania Rozliczeń Transakcji Giełdowych. Każdy uczestnik bezpośredni, który posiada status uczestnika rozliczającego zobowiązany jest do dokonania wpłaty do funduszu rozliczeniowego gwarantującego rozliczanie transakcji giełdowych objętych tym funduszem. Wysokość wpłat uzależniona jest od wartości obrotu danego uczestnika i jest codziennie aktualizowana przez KDPW_CCP.

- PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z TYTUŁU ODSETEK I DYWIDEND OTRZYMANYCH I WYPŁACONYCH

PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK OTRZYMANE OD:	2022	2021
kredytów i innych należności od banków	1 369	70
poходnych instrumentów zabezpieczających	-	419
dłużnych papierów wartościowych:	3 639	2 222
kredytów i pożyczek udzielonych klientom	12 954	5 869
Razem	17 962	8 580

Powyższe kwoty odsetek otrzymanych nie uwzględniają wartości prowizji rozliczanych w czasie z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, ujmowanych jako przychody odsetkowe.

KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK - ZAPŁACONE:	2022	2021
zobowiązań wobec banków	(127)	(22)
zobowiązań wobec klientów	(2 775)	(208)
kredytów i pożyczek otrzymanych	(243)	(193)
leasingu	(14)	(8)
pochodnych instrumentów zabezpieczających	(2 616)	-
dłużnych papierów wartościowych	(89)	(293)
emisji papierów wartościowych	-	(26)
zobowiązań podporządkowanych	(99)	(48)
Razem	(5 963)	(798)

PRZYCHODY Z TYTUŁU DYWIDEND - OTRZYMANE	2022	2021
od jednostek zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć	574	533
od aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	1	-
instrumentów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	12	11
Razem	587	544

• PRZEPŁYWY Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ – INNE KOREKTY

INNE KOREKTY	2022	2021
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	(1 637)	(4 964)
Zyski i straty aktuarialne	(8)	9
Wycena dotycząca udziałów w jednostkach podporządkowanych i inne zmiany	5	(5)
Likwidacja rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(64)	(156)
Inne zmiany	125	(34)
Razem	(1 579)	(5 150)

• OBJAŚNIENIE PRZYCZYN RÓŻNIC POMIĘDZY ZMIANAMI STANU POZYCJI SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ ORAZ ZMIANAMI STANU TYCH POZYCJI WYKAZYWANYMI W DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

(ZYSK) STRATA Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ	2022	2021
Zyski ze sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	(17)	(29)
Straty na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	3	3
Razem	(14)	(26)

Analityka do pozycji „Odsetki i dywidendy otrzymane” i „Odsetki zapłacone” w przepływach środków pieniężnych z działalności operacyjnej	2022	2021
Wykazywane w działalności inwestycyjnej:	(4 189)	(2 744)
dywidendy otrzymane od jednostek zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć	(574)	(533)
dywidendy otrzymane od papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu	(1)	-
dywidendy otrzymane od papierów wartościowych nieprzeznaczonych do obrotu wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	(12)	(11)
odsetki otrzymane od papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	(1 883)	(1 238)
odsetki otrzymane od papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	(1 719)	(962)
Wykazywane w działalności finansowej:	342	267
odsetki zapłacone z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	26
odsetki zapłacone od zobowiązań podporządkowanych	99	48
odsetki zapłacone od kredytów i pożyczek otrzymanych	243	193
Razem	(3 847)	(2 477)

ZMIANA STANU NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	2022	2021
Zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	(5 146)	(8 992)
Zmiany odpisów na oczekiwane straty kredytowe	(1)	(8)
Wyłączenie zmiany stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	6 174	5 982
Razem	1 027	(3 018)

ZMIANA STANU PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	2022	2021
Zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	(148)	(10 865)
Zmiany odpisów na oczekiwane straty kredytowe	40	(57)
Wartość godziwa aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	(2 012)	(3 811)
Ujęcie nabycia / zbycia papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite w działalności inwestycyjnej	4 473	(10 092)
Ujęcie nabycia / zbycia papierów wartościowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu w działalności inwestycyjnej	(5 945)	23 872
Inne wpływy z działalności inwestycyjnej	(8)	(138)
Razem	(3 600)	(1 091)

ZMIANA STANU KREDYTÓW I POŻYCZEK UDZIELONYCH KLIENTOM	2022	2021
Zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	(3 241)	(12 613)
Zmiany odpisów na oczekiwane straty kredytowe	(694)	219
Wyłączenie zmiany stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	11	(4)
Razem	(3 924)	(12 398)

ZMIANA STANU AKTYWÓW TRWAŁYCH PRZEZNACZONYCH DO SPRZEDAŻY	2022	2021
Zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	8	106
Zmiany odpisów na aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	-	2
Razem	8	108

ZMIANA STANU INNYCH AKTYWÓW	2022	2021
Zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	(73)	(54)
Zmiany odpisów na inne aktywa i zapasy	(14)	(98)
Razem	(87)	(152)

ZMIANA STANU ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU OTRZYMANYCH KREDYTÓW I POŻYCZEK	2022	2021
Zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	(4 416)	236
Ujęcie zaciągnięcia /spłaty kredytów i pożyczek długoterminowych w działalności finansowej, w tym odsetek	5 219	69
Razem	803	305

ZMIANA STANU ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU EMISJI PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	2022	2021
Zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	-	(4 020)
Ujęcie zaciągnięcia /spłaty zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych w działalności finansowej	-	4 038
Razem	-	18

ZMIANA STANU SKUMULOWANYCH ODPISÓW NA OCZEKIWANE STRATY KREDYTOWE ORAZ ODPISÓW Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH I INNYCH	2022	2021
Zmiana skumulowanych odpisów i rezerw na oczekiwane straty kredytowe	821	(110)
na należności od banków	1	8
na kredyty i pożyczki udzielone klientom	693	(219)
na papiery wartościowe	(40)	57
na inne aktywa finansowe	10	(2)
rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancje	157	46
Zmiana skumulowanych odpisów z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych i innych rezerw	332	202
na aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	-	(2)
na rzeczowe aktywa trwałe	3	(2)
na wartości niematerialne	(2)	3
na inwestycje w jednostki podporządkowane	52	-
na inne aktywa niefinansowe	4	100
pozostałych rezerwy	275	103
Razem	1 153	92

ZMIANA STANU POZOSTAŁYCH ZOBOWIĄZAŃ	2022	2021
Zmiana stanu wynikająca z sald bilansowych	1 390	626
Ujęcie płatności z tytułu leasingu w działalności finansowej	242	213
Razem	1 632	839

ZMIANA STANU ZOBOWIĄZAŃ TYTUŁU LEASINGU	2022	2021
Bilans otwarcia	904	1 023
Zmiany ujęte w działalności operacyjnej:	202	94
- nowe umowy	62	32
- zamknięcie umów	(4)	-
- modyfikacje	122	56
- odsetki	14	8
- różnice kursowe	8	(2)
Ujęcie płatności z tytułu leasingu w działalności finansowej	(242)	(213)
Bilans zamknięcia	864	904

- **UZGODNIENIE POZYCJI SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ Z DZIAŁALNOŚCIĄ FINANSOWĄ SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH**

2022	Wartość na początek okresu	Ujęte w działalności finansowej w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych		Ujęte w działalności operacyjnej w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	Wartość na koniec okresu
		Zaciąganie	Splata	Inne zmiany (odsetki, różnice kursowe i inne)	
Otrzymane kredyty i pożyczki	5 142	-	(5 219)	803	726
od banków	13	-	-	(13)	-
od klientów	5 129	-	(5 219)	816	726
Zobowiązania podporządkowane - obligacje podporządkowane	2 716	-	-	65	2 781
Płatności zobowiązań z tytułu leasingu ¹	904	-	(242)	202	864
Razem	8 762	-	(5 461)	1 070	4 371

¹ dodatkowe informacje w nocie „Leasing”

2021	Wartość na początek okresu	Ujęte w działalności finansowej w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych		Ujęte w działalności operacyjnej w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	Wartość na koniec okresu
		Zaciągnięcie	Splata	Inne zmiany (odsetki, różnice kursowe i inne)	
Otrzymane kredyty i pożyczki	4 906	-	(69)	305	5 142
od banków	14	-	-	(1)	13
od klientów	4 892	-	(69)	306	5 129
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	4 020	-	(4 038)	18	-
Zobowiązania podporządkowane - obligacje podporządkowane	2 716	-	-	-	2 716
Płatności zobowiązań z tytułu leasingu	1 023	-	(213)	94	904
Razem	12 665	-	(4 320)	417	8 762

W innych wpływach inwestycyjnych ujmowane są wpływy z dywidend oraz wpływy z tytułu sprzedaży kapitałowych papierów wartościowych. W innych wydatkach inwestycyjnych ujmowane są nabycia kapitałowych papierów wartościowych.

W 2022 roku w pozycji „inne wydatki inwestycyjne” Bank prezentuje efekt transakcji nabycia akcji PKN ORLEN S.A. w kwocie 707 milionów PLN a w pozycji „inne wpływy inwestycyjne” efekt sprzedaży tych akcji w kwocie 715 milionów PLN. 29 września 2022 roku Bank nabył 14 161 080 akcji na okaziciela PKN ORLEN S.A. od Skarbu Państwa – Ministerstwa Aktywów Państwowych, za cenę równą iloczynowi liczby akcji i ceny jednej akcji zgodnie z kursem zamknięcia notowań akcji PKN ORLEN S.A. na rynku podstawowym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie w dniu zawarcia umowy pomniejszoną o dyskonto ustalone na zasadach rynkowych. 30 września 2022 roku Bank zawarł z PKN ORLEN S.A. transakcję swapa przychodu całkowitego (Total Return Swap) na okres 1 miesiąca, gdzie instrumentem bazowym były nabyte akcje. PKN ORLEN S.A. na zabezpieczenie wiarygodności złożył na rzecz Banku depozyt gotówkowy, który podlegał oprocentowaniu na warunkach rynkowych. 18 października 2022 roku Bank zbył wszystkie akcje PKO ORLEN S.A. – sprzedaż nastąpiła w formule przyspieszonej budowy księgi popytu (ABB).

71. TRANSAKcje ZE SKARBEM PAŃSTWA I JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI

• TRANSAKcje ZE SKARBEM PAŃSTWA

Skarb Państwa posiada 29,43% udziału w kapitale zakładowym Banku.

Na mocy ustawy z 30 listopada 1995 roku o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych oraz zmianie niektórych ustaw, PKO Bank Polski SA otrzymuje środki z budżetu państwa tytułem wykupu odsetek od kredytów mieszkaniowych.

TRANSAKcje ZE SKARBEM PAŃSTWA	2022	2021
Przychody memoriałowe	65	73
Przychody otrzymane kasowo	12	19
Przychody z tytułu przejściowego wykupu przez budżet państwa odsetek od kredytów mieszkaniowych „starego” portfela	53	54

Od 1 stycznia 2018 roku w oparciu o przepisy ustawy z 30 listopada 1995 roku o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych, kredytobiorcy nabyli prawo do umorzenia w ciężar budżetu państwa pozostałego zadłużenia, co skutkować będzie sukcesywnym (do 2026 roku) całkowitym rozliczeniem zadłużenia z tytułu kredytów mieszkaniowych tzw. „starego” portfela. Bank prowadzi rozliczenia związane z wykupem odsetek od kredytów mieszkaniowych przez Budżet Państwa i z tego tytułu w 2022 roku i w 2021 roku Bank otrzymał prowizję z tego tytułu poniżej 1 miliona PLN.

Od 1 stycznia 1996 roku Bank jest generalnym dystrybutorem znaków wartościowych, z którego tytułu otrzymuje prowizję od Budżetu Państwa – w 2022 roku i w 2021 roku Bank otrzymał prowizję z tego tytułu poniżej 1 miliona PLN.

Biuro Maklerskie PKO BP pełni funkcję agenta emisji skarbowych obligacji detalicznych na podstawie umowy zawartej 11 lutego 2003 roku z Ministrem Finansów. Biuro Maklerskie PKO BP na podstawie tej umowy otrzymuje wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji agenta emisji - w 2022 roku wynosiło ono 254 miliony PLN, a w 2021 roku wynosiło 144 miliony PLN.

- **ISTOTNE TRANSAKcje Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI ZE SKARBEM PAŃSTWA**

Poniżej zaprezentowano zaangażowanie Banku oraz wartość zobowiązań Banku w stosunku do 10 jednostek powiązanych ze Skarbem Państwa o największym zaangażowaniu łącznym.

ISTOTNE TRANSAKcje Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI ZE SKARBEM PAŃSTWA	ZAANGAŻOWANIE BILANSOWE, W TYM Z TYTUŁU KREDYTÓW I INSTRUMENTÓW DŁUŻNYCH		ZAANGAŻOWANIE POZABILANSOWE		ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DEPOZYTÓW	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
kontrahent 1	-	-	2 453	2 453	2 820	2 870
kontrahent 2	16 097	16 337	31	30	87	1 068
kontrahent 3	245	887	1 081	662	5	145
kontrahent 4	422	277	3 807	2 111	2 087	86
kontrahent 5	833	697	2 096	1 976	6	54
kontrahent 6	118	118	1 500	-	275	3 225
kontrahent 7	1 643	247	4 610	1 598	1 088	453
kontrahent 8	751	575	557	1 410	-	-
kontrahent 9	608	717	1 320	820	59	874
kontrahent 10	841	896	816	444	-	-

	2022	2021
Przychody z tytułu odsetek i prowizji	420	119
Koszty z tytułu odsetek i prowizji	(497)	(7)

Na 31 grudnia 2022 roku odpis na oczekiwane straty kredytowe metodą zindywidualizowaną na powyższe ekspozycje wyniósł 1 milion PLN (na 31 grudnia 2021 roku wyniósł 0 milionów PLN).

Wszystkie transakcje z jednostkami powiązanyymi ze Skarbem Państwa zdaniem Banku zawierane są na warunkach rynkowych.

- **TRANSAKcje Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI KAPITAŁOWO**

Bank świadczy na rzecz jednostek powiązanych kapitałowo usługi w zakresie prowadzenia rachunków bankowych, przyjmowania lokat, udzielania kredytów i pożyczek, emisji dłużnych papierów wartościowych, udzielania gwarancji i bieżących operacji wymiany oraz oferowania jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych funduszy, produktów leasingowych, produktów faktoringowych i produktów ubezpieczeniowych spółek z Grupy Kapitałowej Banku, a także usługi oferowane przez Biuro Maklerskie Banku.

Bank świadczy na rzecz PKO Banku Hipotecznego S.A. usługi w zakresie pośrednictwa w sprzedaży kredytów mieszkaniowych dla osób fizycznych, realizacji czynności obsługi posprzedazowej tych kredytów oraz czynności wspomagających w ramach umowy outsourcingowej. Wybrany spółkom Grupy Kapitałowej Banku, Bank udostępnia infrastrukturę i oferuje usługi teleinformatyczne oraz wynajmuje powierzchnię biurową. Bank wspólnie ze spółką Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o. świadczy usługi rozliczania transakcji płatniczych.

Transakcje Banku jako jednostki dominującej z jednostkami zależnymi, stowarzyszonymi i wspólnymi przedsięwzięciami zostały przedstawione w tabeli poniżej. Wszystkie opisane poniżej transakcje zostały zawarte na

warunkach nieodbiegających od warunków rynkowych. Terminy spłat transakcji mieszczą się w przedziale od jednego miesiąca do siedemnastu lat.

31.12.2022 Nazwa spółki	Należności	w tym kredyty	Zobowiązania	Udzielone zobowiązania pozabilansowe
KREDOBANK SA i jego spółka zależna	-	-	39	345
Merkury - fiz an i jego spółki zależne	-	-	21	-
NEPTUN - fizan i jego spółki zależne	151	151	30	-
PKO Bank Hipoteczny SA	5 506	5 470	509	7 735
PKO BP BANKOWY PTE SA	-	-	15	-
PKO BP Finat sp. z o.o.	-	-	38	15
PKO Finance AB	-	-	190	-
PKO Leasing SA i jego spółki zależne	21 805	21 778	27	5 305
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	-	-	223	-
PKO Towarzystwo Ubezpieczeń SA	-	-	16	1
PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA i jego spółka zależna	-	-	129	-
Razem jednostki zależne	27 462	27 399	1 237	13 401

Za okres zakończony 31.12.2022 Nazwa spółki	Przychody ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji	Koszty ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji
KREDOBANK SA i jego spółka zależna	2	2	-	-
NEPTUN - fizan i jego spółki zależne	3	3	1	1
PKO Bank Hipoteczny SA	904	800	-	-
PKO BP BANKOWY PTE SA	1	1	-	-
PKO BP Finat sp. z o.o.	4	-	8	1
PKO Finance AB	29	29	159	159
PKO Leasing SA i jego spółki zależne	1 222	1 054	-	-
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	146	1	7	7
PKO Towarzystwo Ubezpieczeń SA	36	36	-	-
PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA i jego spółka zależna	70	40	3	3
Razem jednostki zależne	2 417	1 966	178	171

31.12.2021 Nazwa spółki	Należności	w tym kredyty	Zobowiązania	Udzielone zobowiązania pozabilansowe
KREDOBANK SA i jego spółka zależna	19	-	29	325
NEPTUN - fizan i jego spółki zależne	130	130	31	-
PKO Bank Hipoteczny SA	6 597	6 545	842	4 665
PKO BP BANKOWY PTE SA	-	-	10	-
PKO BP Finat sp. z o.o.	-	-	36	10
PKO Finance AB	802	-	4 637	-
PKO Leasing SA i jego spółki zależne	19 018	19 018	212	4 940
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	-	-	194	-
PKO Towarzystwo Ubezpieczeń SA	-	-	40	-
PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA i jego spółka zależna	-	-	342	-
Razem jednostki zależne	26 566	25 693	6 373	9 940

za okres zakończony 31.12.2021 Nazwa spółki	Przychody ogółem	w tym z tytułu odsetek i provizji	Koszty ogółem	w tym z tytułu odsetek i provizji
KREDOBANK SA i jego spółka zależna	3	3	-	-
Merkury - fiz an i jego spółki zależne	2	2	-	-
NEPTUN - fizan i jego spółki zależne	2	2	-	-
PKO Bank Hipoteczny SA	99	79	5	5
PKO BP BANKOWY PTE SA	1	1	-	-
PKO BP Finat sp. z o.o.	30	-	7	-
PKO Finance AB	35	35	190	190
PKO Leasing SA i jego spółki zależne	477	193	-	-
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	207	6	-	-
PKO Towarzystwo Ubezpieczeń SA	76	76	-	-
PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA i jego spółka zależna	97	44	8	8
Razem jednostki zależne	1 029	441	210	203

31.12.2022 Nazwa spółki	Należności	w tym kredyty	Zobowiązania	Udzielone zobowiązania pozabilansowe
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o.	64	-	206	63
„Centrum Obsługi Biznesu” sp. z o.o.	11	10	2	-
Bank Pocztowy SA	-	-	-	1
Operator Chmury Krajowej sp. z o.o.	-	-	31	917
Razem jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	75	10	239	981

Za okres zakończony 31.12.2022 Nazwa spółki	Przychody ogółem	w tym z tytułu odsetek i provizji	Koszty ogółem	w tym z tytułu odsetek i provizji
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o.	850	783	198	198
„Centrum Obsługi Biznesu” sp. z o.o.	1	1	1	1
Operator Chmury Krajowej sp. z o.o.	-	-	29	-
System Ochrony Banków Komercyjnych ¹	-	-	956	-
Razem jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	851	784	1 184	199

¹ szczególnie patrz nota „Koszty działania”

31.12.2021 Nazwa spółki	Należności	w tym kredyty	Zobowiązania	Udzielone zobowiązania pozabilansowe
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o.	83	28	133	33
„Centrum Obsługi Biznesu” sp. z o.o.	17	17	5	-
Bank Pocztowy SA	-	-	-	1
„Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych” sp. z o.o.	-	-	1	-
Operator Chmury Krajowej sp. z o.o.	-	-	12	852
Razem jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	100	45	151	886

Za okres zakończony 31.12.2021 Nazwa spółki	Przychody ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji	Koszty ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o.	698	588	106	105
„Centrum Obsługi Biznesu” sp. z o.o.	-	-	24	-
Razem jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	698	588	130	105

- **TRANSAKCJE Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI OSOBOWO**

Na 31 grudnia 2022 roku jednostką powiązaną z Bankiem poprzez kluczowy personel kierowniczy PKO Banku Polskiego S.A. bądź bliskich członków rodziny kluczowego personelu kierowniczego pozostawało dziesięć podmiotów. Na 31 grudnia 2021 roku było to trzynaście podmiotów. W roku 2022 i 2021 w Banku nie wystąpiły transakcje wzajemne z tymi podmiotami.

72. ŚWIADCZENIA DLA KLUCZOWEGO PERSONELU KIEROWNICZEGO PKO BANKU POLSKIEGO SA

ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

Jako krótkoterminowe świadczenie pracownicze obok wynagrodzenia zasadniczego ujęta została nieodroczone część składnika zmiennego wynagrodzenia w formie gotówkowej.

Jako pozostałe świadczenie długoterminowe ujęta została odroczone część zmiennego składnika wynagrodzeń przyznawana w formie gotówkowej.

Jako płatności na bazie akcji rozliczane w środkach pieniężnych ujmowany jest nieodroczone i odroczone składnik wynagrodzeń przyznawany w formie instrumentu finansowego, tj. akcji fantomowych (których przeliczenie na gotówkę jest dokonywane po dodatkowym okresie retencyjnym) zgodnie z zasadami opisanymi poniżej.

- **ZMIENNE SKŁADNIKI WYNAGRODZEŃ OSÓB ZAJMUJĄCYCH STANOWISKA KIEROWNICZE W BANKU**

Zmienne składniki wynagrodzeń przyznawane są w formie: nieodroczonej (w pierwszym roku po roku kalendarzowym stanowiącym okres oceny) i odroczonej (na kolejne trzy lata po pierwszym roku po okresie oceny), przy czym zarówno wynagrodzenie nieodroczone, jak i odroczone jest przyznawane w równych częściach w formie gotówkowej oraz w formie instrumentu finansowego, tj. akcji fantomowych (których przeliczenie na gotówkę jest dokonywane po dodatkowym okresie retencyjnym).

Składnik wynagrodzenia w formie instrumentu finansowego jest przeliczany na akcje fantomowe po przyznaniu danego składnika – z uwzględnieniem mediany średniodziennych cen akcji (Volume Weighted Average Price) Banku na Giełdzie Papierów Wartościowych SA w Warszawie, publikowanych w systemie informacyjnym Thomson Reuters albo Bloomberg – z IV kwartału okresu oceny. Następnie, po okresie retencyjnym i okresie odroczenia, akcje są przeliczane na gotówkę – z uwzględnieniem mediany średniodziennych cen akcji (Volume Weighted Average Price) Banku na Giełdzie Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie z III kwartału roku kalendarzowego poprzedzającego wypłatę (Zarząd) oraz III kwartału roku kalendarzowego, w którym dokonywana jest wypłata (pozostałe osoby na stanowiskach kierowniczych), publikowanych w systemie informacyjnym Thomson Reuters albo Bloomberg.

Wynagrodzenie odroczone może podlegać redukcji w przypadku pogorszenia wyników finansowych Banku, straty Banku lub pogorszenia innych zmiennych związanych z efektami pracy w okresie oceny osób zajmujących stanowiska kierownicze oraz wynikami nadzorowanych lub kierowanych przez te osoby jednostek/komórek organizacyjnych, które ujawniły się po okresie oceny.

INFORMACJE FINANSOWE

KOSZTY WYNAGRODZEŃ ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ BANKU (w tysiącach PLN)	2022	2021
Zarząd Banku		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	12 975	9 644
Świadczenia długoterminowe	1 988	957
Płatności na bazie akcji rozliczane w środkach pieniężnych ¹	438	11 040
Świadczenia z tytułu rozwiązania umów dla członków Zarządu Banku, którzy przestali pełnić swoje funkcje	1 244	2 654
Razem	16 645	24 295
Rada Nadzorcza Banku		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	2 165	1 532
Razem	2 165	1 532

¹ Spadek kosztów wynagrodzeń zmiennych Zarządu Banku w pozycji „Świadczenia na bazie akcji rozliczane w środkach pieniężnych” w 2022 roku w stosunku do okresu porównywalnego wynika z aktualizacji wyceny rezerwy na zmienne składniki wynagrodzeń w oparciu o wysokość bieżącej ceny akcji Banku.

KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE PRZEZ BANK NA RZECZ CZŁONKÓW ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ BANKU PEŁNIĄCYCH SWOJE FUNKCJE NA DATY RAPORTOWE (w tysiącach PLN)	31.12.2022	31.12.2021
Rada Nadzorcza Banku	-	2 214
Zarząd Banku	101	89
Razem	101	2 303

W 2022 roku członkowie Zarządu Banku według stanu na 31 grudnia 2022 roku nie otrzymali wynagrodzenia od jednostek powiązanych z Bankiem. W 2021 roku członkowie Zarządu Banku według stanu na 31 grudnia 2021 roku otrzymali wynagrodzenie od jednostek powiązanych z Bankiem w wysokości 33 tysiące PLN.

Warunki oprocentowania i terminy spłaty należności nie odbiegają od warunków rynkowych i terminów spłaty dla podobnych produktów bankowych.

Bank świadczy na rzecz kluczowego personelu kierowniczego Banku, członków Rady Nadzorczej oraz bliskich członków rodzin tych osób standardowe usługi finansowe obejmujące między innymi prowadzenie rachunków bankowych, przyjmowanie depozytów, udzielanie kredytów i inne usługi finansowe. Warunki tych transakcji nie odbiegają od warunków rynkowych.

• ZMIENNE SKŁADNIKI WYNAGRODZEŃ

REZERWA NA ZMIENNE SKŁADNIKI WYNAGRODZEŃ	31.12.2022	31.12.2021
	(za lata 2018-2022)	(za lata 2017-2021)
Zarząd Banku (w tym członkowie Zarządu Banku, którzy przestali pełnić swoje funkcje)	20	26
Pozostali Risk Takers (osoby zajmujące stanowiska kierownicze bez Zarządu Banku)	60	74
Razem rezerwa	80	100
Wynagrodzenie wypłacone w roku	2022	2021
	(za lata 2017-2021)	(za lata 2016-2020)
- przyznane w formie gotówki	18	16
Zarząd Banku (w tym członkowie Zarządu Banku, którzy przestali pełnić swoje funkcje)	4	3
Pozostali Risk Takers (osoby zajmujące stanowiska kierownicze bez Zarządu Banku)	14	13
- przyznane w formie instrumentu finansowego	19	26
Zarząd Banku (w tym członkowie Zarządu Banku, którzy przestali pełnić swoje funkcje)	5	5
Pozostali Risk Takers (osoby zajmujące stanowiska kierownicze bez Zarządu Banku)	14	21
Razem wypłacone	32	42

73. LEASING

ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

Do umów leasingu lub umów zawierających leasing Bank kwalifikuje umowy, zgodnie z którymi:

- uzyskuje prawo do używania zidentyfikowanego składnika aktywów, a prawo dostawcy do podstawienia alternatywnego składnika aktywów nie jest znaczące, oraz
- posiada prawo do uzyskania zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych z użytkowania prawa przez cały okres użytkowania, oraz
- posiada prawo do kierowania użytkowaniem zidentyfikowanego składnika aktywów przez cały okres użytkowania, gdy:
 - Bank posiada prawo do kierowania tym, w jaki sposób i w jakim celu wykorzystuje się składnik aktywów przez cały okres użytkowania, lub
 - podjęto wcześniej odpowiednie decyzje dotyczącego tego, w jaki sposób i w jakim celu wykorzystuje się składnik aktywów.

Bank stosuje wyłączenia i nie ujmuje aktywów z tytułu prawa do użytkowania i zobowiązań w odniesieniu do:

- leasingów krótkoterminowych, do których Bank zalicza umowy bez możliwości zakupu składnika aktywów, zawarte na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy od momentu rozpoczęcia umowy, w szczególności umowy zawarte na czas nieokreślony z krótkim (do 12 miesięcy) terminem wypowiedzenia, bez znaczących kar, przez które rozumie się w szczególności poniesione nakłady z tytułu inwestycji w obcym środku trwałym oraz koszty zmiany lokalizacji,
- leasingów niskocennych (składnik aktywów ma wartość mniejszą niż 20 000 PLN, ustalaną w oparciu o wartość nowego składnika aktywów bez względu na wiek składnika aktywów objętego leasingiem), z wyłączeniem umów najmu powierzchni.

Zobowiązanie z tytułu leasingu Bank wycenia początkowo w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie.

Na wartość zobowiązania z tytułu leasingu wpływają:

- stałe opłaty pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe,
- zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stawki, wycenione początkowo z zastosowaniem indeksu lub stawki obowiązujących na datę rozpoczęcia,
- kwoty, których zapłaty przez leasingobiorcę oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej,
- cena wykonania opcji kupna, jeżeli istnieje prawdopodobieństwo powyżej 50%, że Bank skorzysta z opcji kupna,
- kary pieniężne z tytułu wypowiedzenia umowy leasingu, jeżeli umowa leasingu przewiduje opcję wypowiedzenia przez Bank jako leasingobiorcę.

Bank do opłat leasingowych nie zalicza zmiennych opłaty uzależnionych od czynników zewnętrznych.

Po dacie rozpoczęcia leasingu Bank wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu poprzez:

- zwiększenie wartości bilansowej w celu odzwierciedlenia odsetek od zobowiązania z tytułu leasingu,
- zmniejszenie wartości bilansowej w celu uwzględnienia zapłaconych opłat leasingowych, oraz
- zaktualizowanie wyceny wartości bilansowej w celu uwzględnienia wszelkiej ponownej oceny lub zmiany leasingu lub w celu uwzględnienia zaktualizowanych stałych opłat leasingowych.

Aktualizację wyceny zobowiązania z tytułu leasingu Bank ujmuje jako korektę składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania. W przypadku gdy w wyniku aktualizacji wyceny wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania została zmniejszona do zera i ma miejsce dalsze zmniejszenie wyceny zobowiązania z tytułu leasingu, pozostałą kwotę aktualizacji wyceny Bank ujmuje jako zysk lub stratę.

Składniki aktywów z tytułu prawa do użytkowania podlegają przez Bank początkowej wycenie według kosztu, który obejmuje:

- kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu,
- wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe,
- wszelkie początkowe koszty bezpośrednio poniesione przez Bank.

Po początkowym ujęciu Bank wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania pomniejszając jego wartość początkową o odpisy amortyzacyjne (umorzenie metodą liniową) i odpis z tytułu utraty wartości oraz koryguje z tytułu aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu.

Bank do zdyskontowania przyszłych płatności leasingowych stosuje stopy dyskonta:

- skalkulowane na bazie krzywych rentowności odzwierciedlających koszt finansowania w danej walucie,
- pokrywające tenor najdłuższej umowy leasingowej podlegającej wycenie i odzwierciedlające – dla danej waluty – stałą rynkową stopę procentową oraz koszt finansowania (tenory umów leasingowych mieszczą się w przedziale od 1 roku do 99 lat),
- odczytane z krzywej dla terminu zapadalności odpowiadającego połowie terminu zapadalności umowy leasingowej.

Wartość krańcowej stopy pożyczkowej dla umów leasingowych Bank aktualizuje w okresach kwartalnych.

Bank stosuje te same stopy dyskontowe do portfela umów leasingu samochodów oraz nieruchomości, w tym praw wieczystego użytkowania gruntów z uwzględnieniem wpływu zabezpieczenia umowy leasingowej na stosowaną stawkę dyskontową.

Opłaty leasingowe w odniesieniu do umów leasingu krótkoterminowego i niskocennego Bank ujmuje jako koszt metodą liniową w trakcie okresu leasingu. Różnice pomiędzy kwotami zapłaconymi i wynikającymi z liniowego rozliczenia kosztów ujmowane są jako czynne lub bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów.

INFORMACJE FINANSOWE

LEASINGOBIORCA - KWOTY DOTYCZĄCE LEASINGU UJĘTE W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	2022	2021
Koszty związane z krótkoterminowymi umowami leasingowymi	(6)	(6)
Koszty związane z umowami leasingowymi aktywów o niskiej wartości, które nie są umowami krótkoterminowymi, koszty z tytułu podatku od towarów i usług niepodlegającego odliczeniu oraz koszty opłat eksploatacyjnych	(84)	(81)
Razem	(90)	(87)

Koszt odsetek od zobowiązania z tytułu leasingu ujmowany jest w pozycji „Koszty z tytułu odsetek”, linia „leasing”.

Koszty amortyzacji w odniesieniu do aktywów z tytułu prawa do użytkowania ujmowany jest w pozycji „Koszty działania”, linia „Amortyzacja” a podział tych kosztów w podziale na klasy bazowego składnika aktywów prezentowany jest poniżej w tabelach „Rzeczowe aktywa trwałe z tytułu prawa użytkowania”

Zobowiązanie z tytułu leasingu ujmowane jest w pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej „Pozostałe zobowiązania”, linia „zobowiązanie z tytułu leasingu”.

Poniższe tabele prezentują informacje dotyczące rzeczowych aktywów trwałych z tytułu prawa użytkowania, które prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Rzeczowe aktywa trwałe”.

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE z tytułu prawa użytkowania	Grunty i budynki	Maszyny i urządzenia, w tym sprzęt informatyczny	Inne, w tym środki transportu	Ogółem
2022				
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	1 422	-	54	1 476
Zwiększenia	153	12	22	187
Likwidacja i sprzedaż	(4)	-	-	(4)
Inne	-	1	(1)	-
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	1 571	13	75	1 659
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	(587)	-	(35)	(622)
Amortyzacja okresu	(203)	(2)	(13)	(218)
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	(790)	(2)	(48)	(840)
Odpisy aktualizujące na początek okresu	(5)	-	-	(5)
Odpisy aktualizujące na koniec okresu	(5)	-	-	(5)
Wartość bilansowa netto na początek okresu	830	-	19	849
Wartość bilansowa netto na koniec okresu	776	11	27	814

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE z tytułu prawa użytkowania	Grunty i budynki	Inne, w tym środki transportu	Ogółem
2021			
Wartość bilansowa brutto na początek okresu	1 326	44	1 370
Zwiększenia	96	10	106
Likwidacja i sprzedaż	(1)	-	(1)
Inne	1		1
Wartość bilansowa brutto na koniec okresu	1 422	54	1 476
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	(383)	(22)	(405)
Amortyzacja okresu	(204)	(13)	(217)
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	(587)	(35)	(622)
Odpisy aktualizujące na początek okresu	(5)	-	(5)
Odpisy aktualizujące na koniec okresu	(5)	-	(5)
Wartość bilansowa netto na początek okresu	938	22	960
Wartość bilansowa netto na koniec okresu	830	19	849

74. DOTACJE RZĄDOWE

ZASADY RACHUNKOWOŚCI:

Bank ujmuje otrzymane dotacje rządowe, gdy istnieje wystarczająca pewność, że Bank spełni warunki związane z dotacjami rządowymi oraz dotacje rządowe będą otrzymane. Za wystarczającą pewność otrzymania dotacji rządowych Bank uznaje wpływ środków pieniężnych z tytułu dotacji na podstawie zweryfikowanego przez instytucję udzielającą dofinansowania wniosku o płatność.

Bank otrzymane dotacje rządowe do aktywów ujmuje jako pomniejszenie wartości bilansowej środków trwałych albo wartości niematerialnych, na którą otrzymał te dotacje oraz rozpoznaje w wyniku finansowym: przez okres użytkowania środków trwałych albo wartości niematerialnych podlegających amortyzacji poprzez zredukowany odpis amortyzacyjny.

W przypadku otrzymanych dotacji do dochodów Bank ujmuje je jako pomniejszenie kosztów, na które otrzymała te dotacje:

- systematycznie w okresach, w których ujmuje koszty, na które dotacja jest otrzymana, z rozliczeń międzyokresowych, na których dotacja została ujęta w momencie jej otrzymania,
- jednorazowo w okresie, w którym dotacja została otrzymana oraz dotyczy już poniesionych wydatków.

INFORMACJE FINANSOWE:

W 2022 roku Bank uzyskał dotacje do ponoszonych kosztów w związku z realizacją projektów badawczo – rozwojowych dofinansowanych ze środków publicznych za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Podstawą do wypłaty środków była przyznana pomoc finansowa w związku z zawartymi umowami pomiędzy Bankiem a Narodowym Centrum Badań i Rozwoju.

W 2022 roku, kwota dotacji wynosiła 7 milionów PLN (w 2021 roku 6 milionów).

75. INFORMACJE DOTYCZĄCE FIRMY AUDYTORSKIEJ PRZEPROWADZAJĄCEJ BADANIE SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

23 września 2021 roku Rada Nadzorcza na podstawie § 15 ust. 1 pkt 2 Statutu Banku dokonała wyboru PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt sp. k. (dalej: PwC) jako firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania i przeglądu sprawozdań finansowych Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku za lata 2022-2023. PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt sp. k. z siedzibą w Warszawie, przy ul. Polnej 11, jest wpisana na listę firm audytorskich, prowadzoną przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów pod numerem 144. 31 stycznia 2022 roku Bank i PwC zawarły umowę na przeprowadzenie badania i przeglądu sprawozdań finansowych Banku i Grupy Kapitałowej Banku za lata 2022-2023. Sprawozdania finansowe Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku za lata 2020-2021 były również badane przez PwC zgodnie z decyzją Rady Nadzorczej z 13 grudnia 2018 roku.

Na podstawie oświadczenia Rady Nadzorczej, Zarząd informuje, że wybór firmy audytorskiej PwC, przeprowadzającej badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej za rok zakończony 31 grudnia 2022 roku i sprawozdania finansowego Banku za rok zakończony 31 grudnia 2022 roku (dalej: Badanie) został dokonany zgodnie z obowiązującymi na dzień dokonania wyboru przepisami prawa oraz przyjętymi przez Radę Nadzorczą przepisami wewnętrznymi Banku dotyczącymi wyboru firmy audytorskiej. Równocześnie na podstawie oświadczenia Rady Nadzorczej Zarząd informuje, że:

- firma audytorska PwC oraz członkowie zespołu wykonującego Badanie spełniali warunki do sporządzenia bezstronnego i niezależnego sprawozdania z Badania, zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, standardami wykonywania zawodu i zasadami etyki zawodowej,
- w Banku przestrzegane są powszechnie obowiązujące przepisy prawa związane z rotacją firmy audytorskiej i kluczowego biegłego rewidenta przeprowadzających badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej i sprawozdania finansowego Banku oraz związane z obowiązkowymi okresami karencji,
- Bank posiada politykę dotyczącą wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania sprawozdań finansowych Banku i Grupy Kapitałowej, oraz procedurę dotyczącą wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania sprawozdań finansowych Banku i Grupy, jak również politykę dotyczącą świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem na rzecz Banku i spółek Grupy Kapitałowej Banku, w tym usług warunkowo zwolnionych z zakazu świadczenia przez firmę audytorską.

ŁĄCZNA WYSOKOŚĆ NALEŻNEGO WYNAGRODZENIA NETTO FIRMY AUDYTORSKIEJ BADAJĄCEJ SPRAWOZDANIE FINANSOWE Z TYTUŁU: (w tysiącach PLN)	2022	2021
badania sprawozdań finansowych	1 549	1 529
usług atestacyjnych, w tym przeglądu sprawozdań finansowych	1 010	798
Razem	2 559	2 327

15 grudnia 2022 roku Rada Nadzorcza dokonała wyboru KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. jako firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania i przeglądu sprawozdań finansowych Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku za lata 2024-2026.

76. WPŁYW SYTUACJI GEOPOLITYCZNEJ W UKRAINIE NA PKO BANK POLSKI S.A.

• SPÓŁKI UKRAIŃSKIE W GRUPIE KAPITAŁOWEJ PKO BANK POLSKI S.A.

Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego S.A. prowadzi działalność na terenie Ukrainy poprzez Grupę Kapitałową KREDOBANK S.A., „Inter-Risk Ukraina” spółkę z dodatkową odpowiedzialnością, Finansową Kompanię „Prywatne Inwestycje” sp. z o.o. i Finansową Kompanię „Idea Kapitał” sp. z o.o.

Testy na utratę wartości KREDOBANK S.A., przeprowadzane metodą zdyskontowanych dywidend w cyklu kwartalnym, w ciągu ostatnich lat wykazywały nadwyżkę wartości użytkowej nad wartością bilansową netto, jednak ze względów ostrożnościowych poziom odpisów na udziały w Kredobank utrzymywany był na niezmiennym poziomie od roku 2015. Test przeprowadzony na dzień 31 marca 2022 roku, uwzględniający ówczesny wpływ wojny w Ukrainie, w połączeniu z zastosowaniem dodatkowego dyskonta w wysokości 25%, związanego z niepewnością co do dalszego rozwoju sytuacji, wykazał konieczność zwiększenia odpisu z tytułu utraty wartości o 52 miliony PLN i obniżenie wartości bilansowej netto akcji KREDOBANK S.A. do 227 milionów PLN. Kolejne testy przeprowadzone w 2022 roku, w tym test sporządzony na dzień 31 grudnia 2022 roku, nie wykazały konieczności zwiększenia poziomu

odpisu, potwierdzając tym samym poprawność przyjętych wcześniej głównych założeń stosowanych w modelu wyceny.

- **ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W ZWIĄZKU Z SYTUACJĄ W UKRAINIE**

Bank na bieżąco monitoruje regulacje sankcyjne i implementuje je w adekwatnym dla specyfiki swojej działalności zakresie.

W Banku zostały przyjęte do stosowania wytyczne dotyczące finansowania i prowadzenia usług bankowych dla:

- klientów prowadzących działalność gospodarczą, której model biznesowy bazuje na korzyściach płynących z aktywnego funkcjonowania na rynkach Rosji i Białorusi lub poprzez istotne powiązania (m.in. gospodarcze, osobowe),
- klientów, którzy są lub mogą zostać objęci sankcjami lub restrykcjami wprowadzonymi w związku z agresją Rosji w Ukrainie.

Bank dokonał analizy portfela kredytów gospodarczych klientów polskich pod kątem ich narażenia na negatywne skutki konfliktu zbrojnego w Ukrainie. Przyjmując jako próg - min. 5% obrotów realizowanych przez klientów z kontrahentami Rosji, Białorusi lub Ukrainy - portfel narażony na ryzyko wynosi około 3,8 miliarda PLN. W ramach wyceny ekspozycji kredytowych, Bank uwzględnił informacje o skali powiązań gospodarczych klientów polskich z kontrahentami z Ukrainy, Białorusi i Rosji, a także dokonał oceny różnych scenariuszy rozwoju sytuacji makroekonomicznej. Ekspozycje tych klientów podlegały klasyfikacji do Fazy 2 i wycenienie oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie ich życia. W przypadku oceny, że istnieje małe prawdopodobieństwo wywiązania się przez tych klientów ze swoich zobowiązań kredytowych dokonano przeklasyfikowania ekspozycji do Fazy 3. Ekspozycje detaliczne udzielone obywatelom narodowości rosyjskiej, białoruskiej lub ukraińskiej, które wg stanu na 31 grudnia 2022 roku wyniosły 234 miliony PLN Bank przeklasyfikował do Fazy 2 i wycenił ich ryzyko kredytowe w okresie życia tych kredytów

Na 31 grudnia 2022 roku wartość odpisów na oczekiwane straty kredytowe na ww. portfele wyniosła 111 milionów PLN.

Bank utrzymuje bezpieczny poziom płynności, który umożliwi szybką i skuteczną reakcję na potencjalne zagrożenia.

W okresie 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2022 roku PKO Bank Polski S.A. na bieżąco monitorował stany gotówkowe w oddziałach i bankomatach Banku ze względu na czasowe zwiększone zainteresowanie wypłatą gotówki (które wynikało z reakcji klientów na wybuch wojny w Ukrainie) oraz podejmował wszelkie możliwe działania, aby umożliwić klientom dostęp do wypłat gotówkowych.

Jednocześnie w związku z działaniami wojennymi w Ukrainie Bank powołał Grupę Wsparcia pod przewodnictwem Szefa Sztabu Kryzysowego, która ma na celu m.in. niedopuszczenie do zakłócenia procesów krytycznych Banku, wymianę informacji w Grupie Kapitałowej Banku, koordynację udzielanej pomocy. Bank na bieżąco podejmuje działania ograniczające zagrożenia związane z wojną w Ukrainie, w szczególności w zakresie zapewnienia dostępności systemów Banku i cyberbezpieczeństwa, zapewnienia ciągłości obsługi gotówkowej oraz pozostałych procesów.

77. REFORMA WSKAŹNIKÓW STÓP PROCENTOWYCH

- **OTOCZENIE PRAWNE**

Na obszarze Unii Europejskiej wyznaczono nowy standard dla opracowywania, udostępniania oraz stosowania wskaźników referencyjnych. Podstawę prawną w tym zakresie stanowi Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 roku w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014 (dalej „Rozporządzenie BMR”), które m.in.:

- określa reguły, według których powinny być opracowywane i stosowane przejrzyste, wiarygodne i rzetelne wskaźniki referencyjne,
- wskazuje rozszerzone mechanizmy kontroli nad wyznaczaniem wskaźników referencyjnych,
- oczekuje wyznaczania wskaźników referencyjnych co do zasady w oparciu o rzeczywiste transakcje przeprowadzane na danym rynku.

W październiku 2020 roku ISDA, tj. międzynarodowa organizacja wyznaczająca standardy obrotu instrumentami pochodnymi opublikowała tzw. Protokół ISDA, opisujący procedurę zastąpienia w obecnych i nowych transakcjach

pochodnych wskaźników z rodziny LIBOR nowymi wskaźnikami wolnymi od ryzyka. Bank przystąpił do tego Protokołu w listopadzie 2020 roku.

10 lutego 2021 roku Unia Europejska opublikowała zmianę do Rozporządzenia BMR, nadającą Komisji Europejskiej lub państwu członkowskiemu Unii kompetencje do wyznaczenia zamiennika dla wskaźnika referencyjnego, który przestanie być opracowywany - w przypadku gdy takie zdarzenie może zagrozić stabilności rynku Unii lub państwa członkowskiego. Zamiennik będzie z mocy prawa zastępować wszystkie odniesienia do wskaźnika, który przestaje być publikowany, we wszystkich umowach oraz instrumentach finansowych, w których brak jest klauzul awaryjnych lub zapisy te nie przewidują rozwiązań na wypadek trwałego zaprzestania publikowania wskaźnika.

W przypadku stawki EURIBOR proces dostosowania stawki do wymogów rozporządzenia BMR zakończony został w czerwcu 2019 roku poprzez rozszerzenie zakresu transakcji używanych do wyznaczenia wysokości wskaźnika i wprowadzenie metody kaskadowej, która pozwala na wyznaczenie wskaźnika przejściowego w przypadku braku transakcji.

5 marca 2021 Financial Conduct Authority (FCA) ogłosił, że po 31 grudnia 2021 roku zaprzestanie publikować wybrane stawki LIBOR z uwagi na niemożność dostosowania ich do wymogów Rozporządzenia BMR. W celu dalszego wykorzystania w umowach i instrumentach finansowych zawartych do końca 2021 roku, stawki LIBOR USD dla terminów 1, 3 i 6 miesięcy będą publikowane do 30 czerwca 2023 roku przy czym trwają konsultacje dotyczące publikowania tych stawek w postaci syntetycznej do końca września 2024 roku, stawki LIBOR GBP w postaci syntetycznej dla terminów 1 i 6 miesięcy będą publikowane do końca marca 2023 roku a dla terminu 3 miesięcy do końca marca 2024 roku, stawki LIBOR JPY w postaci syntetycznej dla terminów 1, 3 i 6 miesięcy publikowane były do końca 2022 roku.

Komisja Europejska w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/1847 z 14 października 2021 roku w sprawie wyznaczenia ustawowego zamiennika dla niektórych terminów zapadalności stopy LIBOR dla franka szwajcarskiego (CHF LIBOR), które obowiązuje z mocy prawa i jest od 1 stycznia 2022 roku bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej, wyznaczyła zamienniki dla wskaźników LIBOR CHF. Zamiennikami tymi są odpowiednio 1-miesięczna albo 3-miesięczna stopa składana SARON ze wskazaną wartością spreadu korygującego. Stopa SARON zastąpiła stopę LIBOR CHF w każdej umowie i instrumencie finansowym na terenie Unii Europejskiej, a więc dotyczyły to również polskich kredytobiorców.

W 2020 roku nastąpiła reforma stawki WIBOR i dostosowanie do wymogów Rozporządzenia BMR. Reforma polegała min. na zmianie metodologii kalkulacji stawki w sposób analogiczny do przyjętej dla wskaźnika EURIBOR. Komisja Nadzoru Finansowego w dniu 16 grudnia 2020 roku wydała decyzję o udzieleniu GPW Benchmark S.A. zezwolenia na pełnienie roli administratora kluczowych wskaźników referencyjnych WIBID i WIBOR.

- **ZAPOWIEDŹ STOSOWANIA ZAMIENNIKA DLA WSKAŹNIKA WIBOR**

Ustawa o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom z 7 lipca 2022 roku zapoczątkowała reformę wskaźnika WIBOR. Wskaźnik WIBOR zostanie wycofany i zastąpiony zamiennikiem. Ustawa zawiera prawną delegację do jego ogłoszenia w drodze rozporządzenia. Proces wyznaczenia zamiennika za WIBOR zostanie uregulowany ustawowo. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów zastąpienie stawki WIBOR dotyczyć będzie kontraktów i instrumentów finansowych, które spełniają wymogi określone w Rozporządzeniu BMR. Rozporządzenie Ministra Finansów określi również marżę korygującą oraz datę, od której obowiązywać będzie zamiana.

W lipcu 2022 roku powołana została Narodowa Grupa Robocza ds. reformy wskaźników referencyjnych (NGR), której prace mają na celu zapewnienie wiarygodności, przejrzystości i rzetelności opracowywania i stosowania nowego wskaźnika referencyjnej stopy procentowej.

W skład Narodowej Grupy Roboczej wchodzi przedstawiciele Ministerstwa Finansów, Narodowego Banku Polskiego, Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego, Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Polskiego Funduszu Rozwoju, Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych, Banku Gospodarstwa Krajowego, GPW Benchmark, a także przedstawiciele banków, towarzystw funduszy inwestycyjnych, zakładów ubezpieczeń, firm faktoringowych i leasingowych, podmiotów będących emitentami obligacji, w tym korporacyjnych i komunalnych, izb rozliczeniowych.

Prace Narodowej Grupy Roboczej są koordynowane i nadzorowane przez Komitet Sterujący, w skład którego wchodzi przedstawiciele kluczowych instytucji: Komisji Nadzoru Finansowego, Narodowego Banku Polskiego, Ministerstwa Finansów, Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Polskiego Funduszu Rozwoju, a także GPW Benchmark - administratora stóp referencyjnych - oraz Związku Banków Polskich.

Działania NGR prowadzone są w formule projektowej w której wyodrębnione zostały strumienie projektowe i w których pracach aktywnie uczestniczą przedstawiciele PKO Banku Polskiego S.A.

1 września 2022 roku Komitet Sterujący Narodowej Grupy Roboczej (KS NGR), powołanej w związku z planowaną reformą wskaźników referencyjnych, podjął decyzję o wyborze indeksu WIRON® jako alternatywnego wskaźnika referencyjnego stopy procentowej, który jest kalkulowany na podstawie rzeczywistych transakcji ON (overnight) zawieranych z dużymi przedsiębiorstwami oraz instytucjami finansowymi. Wybór indeksu oraz dobór parametrów do metody jego opracowywania poprzedziły konsultacje publiczne z podmiotami rynku finansowego oraz niefinansowego. Administratorem WIRON® w rozumieniu Rozporządzenia BMR jest GPW Benchmark, wpisany do rejestru Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA). WIRON® ma się stać kluczowym wskaźnikiem referencyjnym stopy procentowej w rozumieniu rozporządzenia BMR, który stosowany będzie w umowach i instrumentach finansowych.

27 września 2022 roku KS NGR przyjął Mapę Drogową określającą harmonogram działań, których celem jest zastąpienie wskaźnika referencyjnego WIBOR wskaźnikiem WIRON® zgodnie z Rozporządzeniem BMR. Mapa Drogowa wskazuje, iż reforma wskaźników referencyjnych zostanie zrealizowana do końca 2024 roku, z jednoczesnym wdrożeniem w latach 2023-2024 nowej oferty produktów finansowych opartych o WIRON® i pełną gotowością do zaprzestania opracowywania i publikowania wskaźników referencyjnych WIBOR i WIBID® od początku 2025 roku.

- **DOSTOSOWANIE BANKU**

Ewolucja otoczenia prawnego i migracja rynku na wskaźniki referencyjne zgodnie z Rozporządzeniem BMR mają wpływ na działalność Banku poprzez zawarte z klientami i kontrahentami umowy, zmianę wycen instrumentów finansowych i konieczność dostosowania procesów i systemów informatycznych.

Od III kwartału 2020 roku Bank prowadzi międzydiscyplinarny projekt nadzorowany przez Członków Zarządu, dostosowujący do wymogów Rozporządzenia BMR w tym reformy dot. wskaźnika WIBOR oraz m.in. interpretacji i wytycznych Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego, w szczególności w zakresie:

- wypracowania i wdrożenia planu awaryjnego w Banku, w umowach i regulaminach bankowych,
- dostosowania oferty produktów i usług,
- dostosowania systemów transakcyjnych, księgowych, analitycznych, ryzyka i raportowych,
- dostosowania procesu stosowania rachunkowości zabezpieczeń,
- aneksowania umów i przystąpienia do wyłonionych na rynku standardów,
- współpracy z sektorem bankowym celem wypracowania jednolitej interpretacji przepisów i standardów ich wdrożenia.

W pracach tego projektu uczestniczą przedstawiciele wielu jednostek organizacyjnych Banku w tym w szczególności odpowiedzialni za obszary produktowe oraz kwestie związane z zarządzaniem ryzykiem oraz finansami. Ze strony spółek uczestniczą przedstawiciele PKO Leasing S.A i PKO Faktoring S.A. Struktura projektu uwzględnia podział na strumienie obejmujące produkty i procesy, w których występuje element stosowania wskaźnika referencyjnego WIBOR oraz cykliczne raportowanie statusów w zakresie poszczególnych strumieni. W obecnej fazie projektu, w Banku trwają intensywne prace związane z dostosowaniem infrastruktury technologicznej, jak również obejmujące przygotowanie procesów wewnętrznych oraz dokumentacji (w tym regulaminów).

Od 1 stycznia 2022 roku Bank kontynuował obsługę portfeli kredytów oraz nowych umów kredytowych wykorzystujących WIBOR i EURIBOR bez zmian.

Bank pracuje nad analizą ryzyk i monitoruje je na bieżąco, niemniej jednak, ze względu na wczesny etap reformy bardziej szczegółowe informacje dotyczące procesu przejścia będą przedstawiane w miarę postępu prac nad reformą wskaźnika WIBOR. Ponadto, ze względu na brak formalnych informacji w zakresie potencjalnego zdarzenia regulacyjnego, o którym mowa w art. 23c ust. 1 BMR, brak rozporządzenia Ministra Finansów, o którym mowa w art. 61c ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym dotyczącego zamiennika lub choćby projektu takiego rozporządzenia, brak informacji o wysokości spreadu korygującego lub sposobie wyliczenia tego spreadu jak również brak rynku instrumentów zabezpieczających oraz biorąc pod uwagę obecny etap prac Narodowej Grupy Roboczej i realizacji mapy drogowej, aktualnie nie jest możliwe oszacowanie skutków finansowych reformy wskaźnika WIBOR.

Poniższe tabele przedstawiają ekspozycję Banku na 31 grudnia 2022 roku na istotne rodzaje stóp procentowych będących przedmiotem wpływu reformy wskaźników referencyjnych stóp procentowych, których przejście na zmienione wskaźniki nie zostało jeszcze dokonane.

Aktywa finansowe	
31.12.2022	WIBOR PLN
Należności od banków	3 674
Papiery wartościowe	12 660
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	142 029
Suma aktywów	158 363

Zobowiązania finansowe oraz pozabilansowe	
31.12.2022	WIBOR PLN
Zobowiązania wobec klientów	6 830
Zobowiązania podporządkowane	2 781
Rezerwa na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancje	412
Suma zobowiązań	10 023
Udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	32 051

NOMINAŁ instrumentów pochodnych	
31.12.2022	WIBOR PLN
Pochodne instrumenty zabezpieczające	82 258
- Kupno (noga zmienna kupno)	2 457
- Sprzedaż (noga zmienna sprzedaż)	79 801
Pozostałe instrumenty pochodne	184 399
- Kupno (noga zmienna kupno)	93 143
- Sprzedaż (noga zmienna Sprzedaż)	91 256

W zakresie umów kredytowych wykorzystujących LIBOR zawartych przed 1 stycznia 2022 roku obsługa odbywała się z zastosowaniem zamiennika wskazanego przez Komisję Europejską dla CHF i wskaźników „pomostowych” dostępnych do 30 czerwca 2023 roku dla USD i do 31 grudnia 2022 roku dla GBP. Pojedyncze umowy wykorzystujące LIBOR EUR zostały aneksowane do wskaźnika EURIBOR. Dla nowych kredytów udzielanych Klientom korporacyjnym w walutach obcych opartych o zmienne stopy procentowe wykorzystane są nowe wskaźniki referencyjne, tzw. stopy wolne od ryzyka, np. SARON dla CHF, SOFR dla USD, SONIA dla GBP, przy czym zależnie od charakteru produktu naliczanie odsetek odbywa się to w trybie dziennym lub z zastosowaniem mechanizmu składania stóp procentowych „z góry”, tj. w oparciu o stawki historyczne lub „z dołu”, tj. na koniec okresu odsetkowego. W zakresie transakcji rynku finansowego Bank, jak wspomniano wcześniej, przystąpił do Protokołu ISDA i prowadzi obsługę i rozliczenie transakcji zgodnie z tym standardem, tj. z zastosowaniem składanych stóp wolnych od ryzyka.

Poniższe tabele przedstawiają ekspozycję Banku na istotne rodzaje stóp procentowych będących przedmiotem wpływu reformy wskaźników referencyjnych stóp procentowych, których przejście na zmienione wskaźniki po 31 grudnia 2021 roku zostało dokonane.

Aktywa finansowe	Waluta w przeliczeniu na PLN			
	SARON CHF	SONIA GBP	SOFR USD	RAZEM
31.12.2022				
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	8 896	12	681	9 589
Suma aktywów	8 896	12	681	9 589

Zobowiązania finansowe oraz pozabilansowe	Waluta w przeliczeniu na PLN			
	SARON CHF	SONIA GBP	SOFR USD	RAZEM
31.12.2022				
Zobowiązania wobec klientów	2	2	155	159
Rezerwa na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancje	3	-	5	8
Suma zobowiązań	5	2	160	167
Udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	118	-	3 063	3 181

NOMINAŁ instrumentów pochodnych	Waluta w przeliczeniu na PLN			
	SARON CHF	SONIA GBP	SOFR USD	RAZEM
31.12.2022				
Pochodne instrumenty zabezpieczające	1 073	-	355	1 428
-Kupno (noga zmienna kupno)	-	-	355	355
- Sprzedaż (noga zmienna sprzedaż)	1 073	-	-	1 073
Pozostałe instrumenty pochodne	10 616	-	1 940	12 556
-Kupno (noga zmienna kupno)	5 300	-	1 244	6 544
- Sprzedaż (noga zmienna Sprzedaż)	5 316	-	696	6 012

- **RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ**

Zmiany w MSSF umożliwiają przyjęcie założenia, że przyszłe przepływy pieniężne – mimo że będą w przyszłości podlegały zmianom w wyniku przejścia na alternatywne stawki referencyjne – są nadal wysoce prawdopodobne i tym samym możliwe jest utrzymanie dotychczasowych powiązań zabezpieczających.

78. ZDARZENIA, KTÓRE WYSTĄPIŁY PO DNIU, NA KTÓRY SPORZĄDZONO SPRAWOZDANIE FINANSOWE

- 1 lutego 2023 roku, w ramach emisji inauguracyjnej, Bank wyemitował 3-letnie obligacje uprzywilejowane w formie „Senior Preferred Notes” o łącznej wartości 750 mln EUR, z możliwością wykonania wcześniejszego wykupu po dwóch latach od emisji. Kupon emisji jest stały, na poziomie 5,625%, płatny rocznie do daty wcześniejszego wykupu, a po tym czasie zmienny, z płatnościami kwartalnymi. Agencja Moody’s Investors Service przyznała emisji rating na poziomie A3. Obligacje dopuszczone zostały do obrotu na rynku regulowanym na Giełdzie Papierów Wartościowych w Luksemburgu.
- 16 lutego 2023 roku opublikowana została opinia Rzecznika Generalnego w sprawie C-520/21 dotyczącej możliwości dochodzenia przez konsumentów i banki roszczeń wykraczających poza świadczenia pieniężne spełnione na podstawie umowy kredytu, której nieważność została stwierdzona przez Sąd. Rzecznik Generalny uznał, iż:
 - w zakresie roszczeń konsumenta – nie stoją one w sprzeczności z Dyrektywą, jednak zasadność takich roszczeń musiałaby wynikać z przepisów prawa krajowego i decyzja w tym zakresie należy do sądu krajowego. Rzecznik Generalny podkreślił, że nie oznacza to, że roszczenia konsumentów muszą zostać uwzględnione, a sądy krajowe mogą również skorzystać z przysługującej im kompetencji do oddalenia takiego powództwa, gdy stanowi ono nadużycie prawa.
 - w zakresie roszczeń banków – przepisy Dyrektywy sprzeciwiają się możliwości występowania przez Bank z takimi roszczeniami wobec Konsumentów.

Rzecznik nie wypowiada się natomiast bezpośrednio o innych potencjalnych formułach rozliczenia wartości pieniądza w czasie, w szczególności nie formułuje jednoznacznej tezy na temat sposobu definiowania pojęcia „kapitału”, podlegającego zwrotowi.

W ocenie Banku, opinia Rzecznika Generalnego TSUE stanowi zdarzenie następujące po dacie sprawozdawczej niewymagające dokonania korekt zgodnie z MSR 10 Zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego, z uwagi na fakt, iż:

- opinia Rzecznika ma charakter niewiążący,
- sprawa, w której zadane zostały pytania prejudycjalne do sprawy C-520/21 nie dotyczy roszczeń Banku. Roszczenia Banku przeciwko klientowi zostały zgłoszone w innej sprawie, w której także zadano pytania prejudycjalne o treści analogicznej do sprawy C-520/21. Sprawa ta jest zarejestrowana pod sygnaturą C-756/22,

- brak możliwości przewidzenia ostatecznego wyniku rozstrzygnięcia TSUE, w szczególności brak pewności, czy orzeczenie TSUE będzie zawierało jednoznaczne instrukcje, czy jedynie ogólne wytyczne pozostawiające sądom krajowym ocenę i decyzję co do szczegółowych rozwiązań,
- niepewność co do przyszłej praktyki sądów krajowych w zakresie wykonywania orzeczeń TSUE.

W opinii Banku, opinia Rzecznika nie może stanowić podstawy do ujęcia jej skutków w koszcie ryzyka prawnego dotyczącego kredytów hipotecznych w CHF w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

Natomiast w ocenie Banku:

- 1) Poziom rozpoznanych przez Banku dodatkowych kosztów z tytułu ryzyka prawnego, będzie zależał w głównej mierze od zachowań klientów tj. czy liczba pozwów wnoszonych przez klientów będzie zgodna z bieżącymi założeniami modelu, czy też opinia rzecznika TSUE będzie miała istotny wpływ na zwiększenie liczby pozwów. Opinia Rzecznika oraz późniejsze rozstrzygnięcie TSUE mogą skutkować negatywnymi tendencjami wpływającymi na poziom szacowanego ryzyka, wynikającego ze zwiększonej skłonności klientów do pozwów sądowych.
- 2) Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego, Bank nie jest w stanie oszacować potencjalnego wpływu tych czynników poza analizą wrażliwości zaprezentowaną w nocie [Koszt ryzyka prawnego kredytów hipotecznych w walutach wymiennalnych](#).
- 3) Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego, Bank nie jest w stanie oszacować wpływu potencjalnych roszczeń klientów wykraczających poza zwrot świadczeń pieniężnych.

W opinii Zarządu Banku, posiadane informacje na dzień 31 grudnia 2022 roku nie wskazują na ryzyko naruszenia wymaganych przepisami prawa minimalnych poziomów adekwatności kapitałowej, ani na zagrożenie co do przyjętego w sprawozdaniu finansowym założenia o kontynuacji działalności.

3. 27 lutego 2023 roku, po uzyskaniu niezbędnych zgód korporacyjnych, Bank zawarł z kontrahentem umowę gwarancji zapewniającą niezrezygowaną ochronę kredytową w odniesieniu do portfela wyselekcjonowanych korporacyjnych wierzytelności kredytowych Banku, zgodnie z rozporządzeniem CRR.

Całkowita wartość portfela wierzytelności Banku objętego tą gwarancją wynosi ponad 12 292 miliony PLN, a portfel składa się z portfela obligacji o wartości 1 515 milionów PLN („Portfel A”) oraz portfela pozostałych wierzytelności o wartości 10 777 milionów PLN („Portfel B”). Wskaźnik pokrycia gwarancją wynosi 100% - w odniesieniu do Portfela A oraz 80% - w odniesieniu do Portfela B, w związku z czym całkowita kwota Gwarancji wynosi 10 137 milionów PLN. Maksymalny okres obowiązywania gwarancji wynosi 60 miesięcy, przy czym Bank uprawniony jest do jej wypowiedzenia przed upływem okresu jej obowiązywania.

PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU BANKU

Podpisy członków Zarządu Banku oraz osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych znajdują się na oryginalnym dokumencie w wersji polskiej